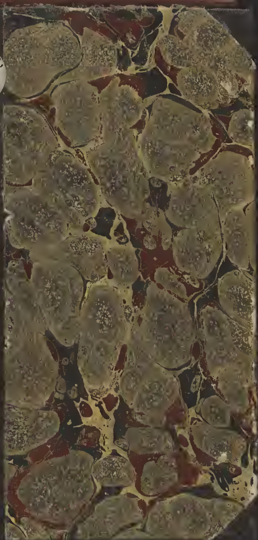

20

[illegible]

Titill ept.r Utg. 1649.

POSTILLA

þad er

Einfolld Skyr

og stutt Utlegging, yfer þaug Evangelia, sem venjulega kiend verda i kyrkiusöfnudenum a sier hu ... Drottins Dege / ... Lög helgu arid i kring.

Skrifud fyrst i Þysku maale af Mag Andreas Pangratio

En a Norrænu wtsett af þeim virduglega Herra

H. Gudbrande Thorlakssyne

(loplegrar minningar)

Apoc. 2 Cap. Sá sem Eyru hefur, hann heyre hvad Guds Ande seiger Söfnudenum.

Prentud ad Hoolum i Hialltadal.

(4. a. g) Anno 1633.

vide Gudbr.s Jubelaar.

Peim sem þessa Bok lesa og id
ka vilia/ oska eg/ asamt med Frid og
Blessun Fullkingis H. Anda/ fyr
er Jesum Christum.

Postulen Pall skilur so a
millum þeirra Læreþedra/sem a
Mønnønum alleinasta skickader og kal
ader verda til Predikunar Embættesin
og hina sem Jesus sialþur vtvelur z se
der/ad þar sem þeir þyrre vtrietta og pr
amkuæma lsted/ eda eckert Gott j Gud
Yrkiu og Akurvisiu. Þar seiger Post
len ad þr sem af Christo eru sender/v
de til þess sender/ ad þr giøre miked G
gn/og vpp bygge þarsællega Guds S
nud/ so sem þar stendur j Pistlenum
Ephe. 4. Christur sette sum
til Gudspiallara/suma til H
dara og Læreþedra/so þeir H
agu tilreidder yrdu/ og Lijka

en̄ Christi yrde oppbygdur/ ecke

Huør ſ̄ nu vill athuga/ z Oþundar lauſt vm dæma/ huad miſked Sagn og Nytſemd ſa Loplege Guds Madur H. GVDBRANDVR THOrlakſſon (Huørs Sæl ad er j Himneſkre Sælu) hepur giørt/ ecke alleinaſta þeſſu Hoola ſticktе/ yper huøriu hn̄ var Byſkup vel j 57. aar/ helldur øllu þeſſu Lande/ þar hn̄ vtlagde/ z liet ſijdan a Prent vtganga/ Fyrſt alla þa H. Ritning edur Bibliu j voru Modurmaale/ ſijdan miken Fiølda annara beſtu z nytſamuſtu Boka/ huør iar meniar munu vijſſelega nockrar ſiaſt z Avøxt færa allt fram ad Tilkomu dei ge Herrans Christi. Huør ſem/ ſeige eg þetta allt Oþundarlauſt athugar og yf ervegr/ ſa hn̄ ſame mun audveldlega ſa þ ſkyniad/ad ſa Guds Madr hepur ecke alleina af Moſkum/ helldur myklu fram z ap ſialpum Jeſu Christe vered valen og tiøren/ giefen z ſkeinktur þeſſu Lande til Læreføđurs/ j Fyrer huøria Giøf og

fødurlega Forſorgun/ Vier ættum meᵹ rietttu ad vera Gude þackløter/og viður kienna med hinum N, David þad ſem þar ſtendur/ j þeim 147. Pſalme.

Ecke giörde Drotten ſo aullu Folke/og ecke liet hñ þui ſo opin bera verda ſijna Doma.

Þeñan ſiñ Þienara hafde Gud wtbuet z prydt med mørgum merkelegum Gaf um/ſem þui Erende Drottins vel þient til huørs hañ var vtſendur/a medal hu ørra ad var ſu ein Aſgiøf Heilags An da/ a huøria Poſtulen miñeſt/og miøg hroſar/j fyrra Sendebrefe til Chor. 12 Þad var/Vtlegging Tungum anna. Mørgum er þeſſ vnt ad kuñ ad ſkilia añarleg Tungumal/ Eñ þa ad vtleggia þau ſo miukt og ſkilmerke ga vppa ſitt Modurmal/ſo ad adrer/ei kanlega Faprodum meige Gagn z Ny ſeme j veita/ ſu Gæfa finſt ecke hia

 mörg

mørgum/eñ hana hafde ſa loflege Gudz Madur ſo rykuglega aþ Gude þeiged ad eg meina/ ad huar ſem hañs Vtlegg ingar þramm koma/ þa mune þær, aud þeckiar vera hia þleſtra añara Vtlegg ingum/ huar med eg vil þo j ønguan ma ta nidrad haþa þeim Gaþum ſem Gud heþr ødrum giefed/ Og er audſynelega ſtt hier af/ ad Gud mune aþ ſierlegu myſt unar Raade haþa vtvaled hañ til þeſſa Verkſins allt j þra Modurlijþe/ og hañ ſialþur þar hentuglegan til giørt.

So ſem hañ vottar vm Jeremiam Spa mann/ ſeigande/ Jeremiæ 1. Capitula.

Eg þeckta þig adur enn þad eg tilbio þig j Modurkuide/ og vt valde þig þyrr eñ þu varſt þæd dur aþ Modureñe/ og ſette þig til Spamañs mzal Folkſins.

Sañlega ma þ aþ hañs vtgeingnum Bokum z Vtleggingum merkia/ ad Dr otten

otten heфur hann bænheyrt vm þad/sem
hann heфur vissulega vmbeded med Da
vid vtaf þeim 51. Psal. þar so stendur
Drotten vpp lwk þu mijnum
Vørum/ so ad minn Munnur
giæte kungiort þijna Vegsemd.
So sem nu ad sa loflege og Sæluge
Herra hafde miøg margar og merkeleg
ar Gaфur af Gude þeiged/til ad þiene
þar med Gudz Søфnude/so liet hañ og
ecke aф siñe Hende/ omak og Astundar
til vanta / og liet ecke þetta Pund siñ
Herra j Jordu nidurgrafast/ Helldur h
ar sem hann sa þa Bok eda Bækling
sem hønum virtest hellst munde þien
Einфølldum Guds Børnum/þa tok h
þad sama strax sier fyrer Hendur vt a
leggia/z liet sijdan prenta/huar vm m
rgfiølde þeirra Boka/sem hañ heфur
ganga læted/bera liosast vitne/ Eñ þ
mun þar vm liosligar votta/ Doma
alls Hollds a eфsta Deige/huør ed gli

 uas

uasta Reikning mun hafa a ollu þui tru lynda Erfide / sem þesse Drottins Mad ur hefur honum / og hans Christne med þienad / medan hann hier til enteft huad Guds sonur mun fyrer ollum Net menum auglysa / z þessa alyektan sijdan aleggia sem þar stendur / Matth. 25.

O þu Gode og Trulynde Þion þu varst Trur yfer þui hinu lit la / nu mun eg setia þig yfer mi ked / Gack jñ j Fognud þijns Herra / et ct.

A medal añara agiætustu Boka / s sa Loflege Nerra a Islensku vtsette / þa er nu þesse litla Postilla / huoria hañ hafde vsett sier ad lata prenta / hefde Drotten vnt honum þar til leingre Lijfstunda / z Lijkamans Nraustleika / þuiad hañ elska de miog þessa Bok / þess vegna ad hon im þotte hun so liosa z stutta Skyring po full an Skilning giefa / þeim Ein
voldu-

folldu/og Mineslitlu/ a ollu ſierlegapia
Iñehallde/ z Lærdomum ſierhuers Gud
ſpialls/og med þui ad hañ aſtundade æ
japnan ad epter Reglu : Poſtulans j
1 Piſtle til Corintheos 14. Capitula:
Þa mætte óll ſyn Jdia horpa
til vppbyggingar Chriſtneñar.
Þa hapde hañ ſier aſett/ſem eg adur ſa
gde/þeñan litla Byggingarſtein/huern
hañ hapde fægad z tilbwed/ecke ad lata
vm Nendurfallaſt/huoriū hñs gudlega z
godfwſa aſetninge ad þiena/eg veit mig
margpalldlega ſkylldugā/ þeinkiande til
þſſ ſ̄ ſendr/ Matth. v. Cap. Ad ſo ſ̄
Eingen kueiker Lioſed til þeſſ ad
ſetia þad vnder Mæleaſk/ helld
ur yfer Lioſahallden/ ſo þad ly
ſe ollum þm̄ ſem j Huſenu eru
So mun Gud ecke vilia/ad þad Lios ſm̄
hañ hepur pyrer ſiñ eliſkulegā Pienara

 ſendrat

]endrad/ j Vtleggingu þessarar agiætrar
Bokar/ skylldc vnder Stol stingast/ edur
mdre liggia/ helldur mørgum til Gagns
og Vpplysingar vtberast/ Og þui læt eg
nu þessa Postillu á Prent vtganga j
Jesu Nafne. Enn vm hennar Nytseme
skrifa eg þui fætt/ ad eg meina eingen
mune vm hana efa/ sa sem med Gudrækne
lesed og jdkad hefur/ þær adrar Bæk
ur sem minn sæluge Herra z Afe hefur
lated vtganga/ a medal huorra þesse er
þui ein/ hin agiætasta/ ad hun er hin sijd
asta ad eg meina/ s sa gode Guds Ma
dur hefur vtlagt/ Þuiad so sem Suanur
en syngur ætijd sætt/ enn þo allra sætast a
mote sijnum Dauda. So skulu Menn og
eirnen vita/ ad su Gipt og Gæfa Heilags
gs Anda/ s j hm dyrlega Guds Manne
bio alla tijma rijkuglega/ mun ecke minst
hafa vered j mote hans burtferdartijma.
Enn builijkar Bækur ganga ecke þar
syrer vt/ ad þeir sem þær fa edur hafa/
late sier einungis so med þær nægia/ ad
þeir

þr afrœke ſoknar Kyrkiuna/ſo ꝫ þui vere
ad margur giører. En j þeirre meiningu
hepur ſa Guds Madur þeſſa Poſtillu ec
ke viliad lata vtganga/ þui hñ viſſe vel
ad Gude er þad anſtygd/ef ad Soknar
Kyrkian eda Samkundã er forœcktud z
afrœkt/huar Gud hepur lopad ad lata
þinna ſig nadugan/og bleſſa þa ſem ad
ſijn þ'' ſo leitudu ꝫ þar ſtendr Exo. 20
J huõrium ſem hellſt ſtad ſem
eg ſkicka / ad Minning mijns
Napns ſkule giøraſt/þangad ſk
al eg koma og bleſſa þig.
Jtm̃ hia Math. 18. ſeig' Endrlauſnare
Huar tueir eda þrÿr eru ſamã
komner j mynu Napne / þar
em eg midt a millum þeirra.
Nuør ſem nu vill ecke þeſſa Naveru Ch
riſti/ og Bleſſun Guds Fødurs miſſa/
hann hape Rad Poſtulans Pauls/ og
aprœk

Afprœke ecke Samkundu Sok narkyrkiunar/ Hebr. X.

Helldur læte sig þar sem tijdast sia/ bæde af Gude og Mosium/ huar til ad Menn meiga vppvekia margar Ordsak er/ a medal huorra þesse er ein/ ad so sem eitt Gloande og brennande Kol/ þad giører þau onnur. Kolen sem j kringum þad eru lijka mz sier gloande z brennande so giører Andvarpan eins Guds Bar nz opt z tijdt/hina adra j Sofnudenum med sier kloekua/athugasama og heita j Guds Elsku z Bænene/z er þar þa vel vered/ bæde þyrer þa sem med Liose sinn og Gudrækne adra leida a riettan veg/z so þyrer hina sem leidrietter og vppvak ter verda.

Þar næst/ Þegar vær komum til Kyrk iunnar/ þa verdum Vier þar merkelega aminnter/ ad hugsa vm þann sydasta Til komudag Drottens/ huørnen þa mune til ganga. Þuiad lijka s ad þegar Kluck unum

unum verdur hringt a Sunnudøgum/ og Hatijdisdøgum/ þa koma aller til ſa mans/og ſafnaſt vt øllum Aattum/ og tia ſig aller aſamt fyrer Guds Auglite j Kyrkiunne / ſetia til Eyru / Sal / og Hugarþanka alla/ad heyra þad ſem af Guds Aalpu kient verdur. Eins mun þad a efſta Deige tilganga/ þegar Gu ds Son hringer med ſijnum Reidarbru mū/og kallar alla fram fyrer ſin Dom ſtol/ Þa munu jafnſnart aller þeir Da udu af Grøfunum vpprijſa/ og ſo lijka þr Lifondu ſamanſafnaſt wr øllum ætt um Heimſins/ fyrer Domſtol Jeſu/ t hl uſta þar til/ huilijka Doms alyktan hañ leggur a huørs eins Malefne/ ſem þar eru framm komner/ bæde Trwadra og Vantruadra. Epter huørium Vrſkurd ad Domenum mun framfylgt verda/ og þeim Fyrerdæmdu mun nidur ſøckt ver da j Afgrun eilijfra Kuala med Diøfl enum/ enn þeir Vtvøldu munu vpphef iaſt med Gude j Eilijfa og oendanlega

Dyrd

Dyrd og Sælu. Þessa þeigiande Pre-
dikun meiga þeir sia opt z tijdt/s Sokn
arkyrkiuna vel rækia/huad ed z so er har
la naudsynlegt til ad burt drijpa Vgga
leyse z Athugaleyse/ sem miøg a strijd
er margan j þessum Heime.

Og er ap Hiarta oskande / ad sem
plester mætte þad Kirkiemerke sinar El-
sku til Guds a sier bera/ ad þeir heyrdu
fwslega og fegner Guds Heiløgu Orda
Kienningu/ og liete sig þar sem tijdast
sia/ sem Drottenn hefur Fyrerheited sier
heilislega þa ad bleza/sijdan z so þar ad
auk/ jdkudu þessa Bok z adrar þær god
ar Bækur/ sem vt eru geingnar/j sijnu
Hwse/so ad Ord Drottins mætte sem rij
kuglegast hia plestum bwa. Gud Fader
heyre þad j Hafne sijns Sonar Jesu
Christi/ huørium Tilsijpum og sønnum
[illegible] og þreñum lifanda Gude / eg er
alls [illegible]a a Hendur felande/ sem Gudz vil
ia [illegible] a og hañs Otta stunda.

T. H. S. S.

Vier vilium lofa þa Nafn
frægu og Veglegu Menn/
Fedur vora. Marga dyrlega hl
ute hefur Drotten giørt fyrer
þa fra Upphafe/þeir hafa ver
ed Vijser/ Radhygner og For
spaer. Þeir hafa Løndum og
dum stiornad med Radum
Skilninge Skriptareñar/
hafa a sijnum Tijma Lof
leger vered/og prijsader
Lijfe/og hafa eitt erlegt N
epter lated. Þeim heilogu M
um (huørra Riettlæte eck gl
mt verdur) er eiñ godur A

epter laten/og þeirra Børnum
Fyrer þeirra Skulld hafa þeir
ra Barna Børn bliþed æþen
lega/ þeir eru j Fride greptrader
eñ Nafn þeirra lifer eiliijþlega
Lyduren mun segia aþ þeirra
Visku/og Soþnuduren boda þe
irra Loþ.

Daniel 12. Cap:

þeir sem Gott hafa kient/mu
u skijna sem Himensins Geisl
r/ Og hiner sem mørgum vij
a til Riettlætesins/ lijka sem
Stiørnur/vm Alldur og ad
etlkijþu.

Fyrsta Sunnudag i Adventu.

Evangelium Matth. 21. Cap.

I Þann Tijma. Og þa er þeir toku ad nalgast Jerusalem / z komu til Betphage vid Fialled Oliveti / wt sende Jesus tuo sijna Lærisueina / z sagde til þeirra: Fare þid j þad [illegible] von sm̃ gagnvart ydur er [illegible] nu þid finna Asnu bun[illegible] hia henne. Leysed hana [illegible] mijn. Og ef einhuor s[illegible] yckar / þa seiged / þad [illegible] irra þarf / og jafnsnart [illegible] þau laus. Eñ þad [illegible] e so / [illegible] fyllteft huad sagt er [illegible] en er so seiger. Seiged D[illegible] on / Sia / þiñ Kongur kem[illegible]

Þogvær/ ſitiande a Aſnu/ og a Fola Klyꝛbærrar Aſnu. Enn Lærefuein arner geingu j burt/ og giørdu ſo ſem Jeſus baud þeim/ og leiddu med ſier Auſnuna og Folan/ z løgdu ſijn Kl æde yꝛer þau/ og ſettu hn̄ þar oppa. Enn margt Folk breidde ſijn Klæde a Veigen. Og adrer hiuggu Kuiſtu aꝛ Trianum og dreiꝛdu þeim a Veig in. Enn þad Folked ſem ꝛyꝛer þeim gieck z epterꝛylgde/ kallade z ſagde Hoſiana Syne Davids. Bleſſadur ſie ſa ſem kiemur j Naꝛne Drottins Hoſiana j hæſtum Hædum.

Þetta Evangelium heꝛur þioꝛar Greiner jn̄e ad hallda.

SV ꝛyꝛſta er Viꝛꝛalning z Skipan Herrans Chriſti/ þar hn̄ bydur Lærefueinunū ad fara j þad Kauptun ſ þar var gagnvart þeim/ og leyſa þar eina Auſnu

Oſnu bundna/og leida hana z
heñar Fola til ſiñ.
Hier aꝛ eigum vier ad læra
Fyrſt.
Ad Herran Jeſus Chriſtur er viſſelega
ſañur Gud/af þui ad hañ ſier z veit(þo
ſiarlægur ſie)huar Aſnan er/ z j huorn
mata Læreſueinarner mune hana fiña:
2 Þar næſt lærum vier þad hier / ad
huad helſt hañ vill fyrer ſijna Þienara
giora eda vtrietta/þa kañ huørke Heim
ur nie Dioful ad hindra. Þuiad hann
ſeiger ſo/ Ef nockur talar eitthuad til
ydar/þa ſeiged ſo/ Herran þarꝼ þeirra
vid/þa mū hñ jafnſnart lata þau laus.
Þar fyrer/ ſkulu aller þeir ſem hafa
nockud Embætte/eda einhuøria ſierlega
biꝛalning af Gude/ hugga ſig hier vid/
þeſſ meir ad vtrietta ſitt Embætte diarf
lega z dyggelega/epter þui ſem þeim er
bodet og biꝛalad:

Annar Greinen

Nu hliodar vppa Læreſueinana / huo

ſu ad þeir geingu j burt/og giørdu ſo ſem Jeſus hafde bodeð þeim.

Huad er hier af læranda ?

1 Fyrſt þetta almennelega / Ad huad helſt Gud bydur oſſ og ſkipar/ þad eigū vier ad giøra motmælalauſt j allan mata/ z huxa ecke par vm þad/þo vier ſkyn ium ei nie ſkilium Herrans meining/eda huar fyrer hn̄ vill eitt eda an̄ad ſo giørt eda byfalad hafa.

Þar næſt lætum vier þad hier ſierdeilis/Ad aller þeir ſem eru/eda vera villia trwer og dygguer Herrans Chriſti Þienarar/ þeir eiga ad aſtunda þ/ ad legg ia allt kapp þar a/ad leida til Chriſtum Oſnuna z Folan / þad er/ Gydinga og Heidingia/Vnga z Gamla/ z læta huꝛ ecke Neimen/ nie helldꝛ Dioffulen hindra ſig eda hamla ſier þar j fra.

Þridia Greinen.

Talar vm Innreidena Chriſti j Borgena Jeruſalem.

Af hugrre vier hoſſum ad læra:

Fyrſt

1 Fyrst þetta/ Ad Herran Jesus Christur er visselega sa fyrerheitne Messias/ af þui hñ kiemur med þeim sama hætte sem Spamadurenn Zacharias hafde fyr er laungu vm hañ spaad og fyrer sagt/ Ad Messias skylde koma hooguær og Fatækur/ rijdande a eirnre Ausnu.
2 Þar næst lærum vier hier/ Ad hann sie ecke veralldlegur/ helldur Himneskur Kongur/ huør ed epter Spadomsins orda hliodan/ ætte fyrer sitt Blood vt ad læta þa herteknu Fanga vr Grysiunne. Þad er ad skilia/ Hann ætte ad giora Riettlæta og Saluhólpna oss Fatæka auma Syndara/ og frelsa oss fra Synd enne/ Daudanum/ Dioflenum z Heluijte.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa þad Folk sem þar var nalægt/ z ecke alleinasta medtok Herran Christum med Glede og Fagnade/ helldur og so eirnen/ breidde sijn Klæde/ z Laufvidar Greiner a Veigen.

Af huørre Grein vier eigum ad læra

 Fyrst

Fyrst þetta/ Ad alla tijma hefur Herrann Christus sier Lofgiørd tilreidt af Muñe Barna og Briostmylkinga. Þar fyrer er þad huggun einføllðum ad Gud fyrerlijtur ecke þeirra Tru nie Lofsgiørd þo hun sie veyk og lijtelmotleg.

II Þar næst eigum vier ad fylgia dæmum þessa Folks, og ad medkieña/ lofa z dyrka/ z medtaka med saññre Trw Herrann Jesum Christum / og jata hann ad vera vorn Endurlausnara / og Sæluhialpara.

III J Pridia mata/ skulum vier þad vita/ad aller meñ/ sierdeilis Valldsmeñ eru skylduger med Rad og Dad/ og eptter sijnum Efnum / til ad hialpa og styrkia/ad þad Heilaga Evangelium z Gu[d]s Ord/meige fa framgang/og forhindrast ecke/ Vppa þad/ ad sem flester mæ[t]tu komast til sannrar Guds Kynningar z Lausnarans Jesu christi/ j hverre Kynningu ad Eilijft Lijf er faled z komed. Þar vm eigum vier aller ad bidia z seigia. Van

Bænen.

DRottenn Gud Himneskur Fader/ Vier þöc-kum þier sem verdugt er / Vier lofum og dyrkum þitt Nafn eilijflega / fyrer þad / ad þu hefur oss aumum Manneskium/ sem Syn danna vegna vorum vnder Daudans og Diöf-ulsins Grimdar Vallde/ sendt og giefed þinn Son til eins Konungs/ huör ad er Riettlatur Konungur/ og vill fyrer sinn Dauda frelsa oss fra Syndönum/ og vera vor Lausnare sa sem oss vill leysa og frelsa fra Daudanum. Vier bidium þig/ Ad þu vpplyser oss med Heilög-um Anda þijnum/ og styrer og stiorner oss/ So ad vier höllдum oss alleinasta til þess Riett-ferduga Kongs og Frelsara/ z bneygslum oss ecke a hans Fatækt z fyrerlitnu Orde/ so sem Heimuren giörer/ Helldur ad vier mættum fyrer eina stöduga Tru til hans/ Verda eilijflega Sæluhölpner/ Amen.

Þann annan Sunnudag j Jola föstu/ Evangelium.

Luc. 21. Cap.

JEsus sagde til sinna Lærisuei-na. Þar munu jkie Teikn a S[...] lu z Tungle z Stiörnum/ og [...]

Jørdu Kualning Pioda/ z Prvilnañ Sior og Bylgiur munu hlioda / og Meñ munu fyrer Hrædslu saker vpp porna/ z af epterbijdingu þeirra Hlu ta sem ad koma skulu yfer allañ Hei men. Þuiad Kraptar Himnaña munu hrærast. Og þa munu þr sia Mañsins son komanda j Skyunum/ med Macht z Vellde myklu/ Enn nær þetta tekur ad skie/ þa lijted vpp z vpphefied ydar Høfud af þui ydar Endurlausn tekur ad nalægiast. Og hañ sagde þeim þsa epterlijking. Skode þier Fikiutried/ z øll oñur Trie/ nær þeirra Alldin tekur wt ad springa/ þa vited/ ad Sumared er þa nalægt/ So z lijka/ nær þier sia ed þetta skie/ þa vited ad Guds Rij-ke er nalægt. Sannlega seige eg ydur þ þesse Kynslood mun ecke forganga

hana.

þangad til ad allt þetta skier. Himen
og Jord forganga/ enn miin Ord for
ganga eige. Enn vacktid ydur/ ad ydar
Hiortu þyngest eige af Ofate og Of
drycktu/ z med Sorgum þessarar Nær
ingar/ ad eige keme þesse Dagur hast
arlega yfer ydur / Þuiad liika sem
Snarsnara mun hann koma yfer alla þa
sem a Jordu byggia. Kostgiæfed þui
vakande ad vera alla tiima / og bidied/
so ad þier mættud verduger vera ad
umflyia allt þetta/ huad epter koman
de er/ z ad standa so frammi fyrer Man̄
sins Syne.

Fiorar eru Greiner þessa Evangelij
edur Gudspialls

Su fyrsta hlyder uppa þau Teikn sem
skie skulu fyrer þann seinasta
Doms Dag.

Af hvørium Teiknum vier skulum þad læra

1 Fyrst/ Nefur Gud enga Gledþeckne a neckurs Mans Glatan/ /og hann vill ecke brádlegá z oforvarandis yfer falla Menniena j þeirra Syndum med þeim seinasta Deige/ helldur vill hañ med þss um furdanlegum Teiknum/ Stoormerk ium z Andrum margfolldum / aminna alla Meñ/ ad þeir giøre Jdran og Yfer boot/ betre sinn Lifnad og hrædest hañs Reide og Riettlæte.

2 Og nær vier siaum uoekud af þm Teiknum/ þa skulum vier læta þau hræ ra og vppvekia oss til alvarlegrar Jdran ar/ og lifa ætijd j Otta Drottens/ og læta þañ sijdasta Dag alla Daga vera oss fyrer Augskots augum/ og gleymum honum ecke.

Annur Greinen

Alyder vppa þañ Spædom sem Her ran Jesus setur hier fram/ vm sijna Ningadkomu til Domsdags.

Huar

Fyrst/ Ad med þui ad Herran Jesus (sem er Guddomsins Sannleikur) seig er so sialfur/ad hañ vilie koma aptur j Skyonum til Domsins a sijdasta Deige. Þa skulum vier hallda þad fyrer vist z satt/þo þad vndan dragest leinge/z þo ad marger af þm Ogudlegu huyse þar ecke par vm.

Þar næst/ Mz þui ad vier heyrum z vitum/ad a þeim Doms deige/ber ollum Monnum einum og sierhuorium/ ad koma fyrer Christi Domstol/ Þa hæfer/ ad vier hier j Heime hofum heilagt christelegt z gudlegt Framferde/ so vier meg[um] skickader verda vorum Herra Jesu Christo til Nægre Handar/ z jnnleidast sijdan j þad Eilijfa Lijf.

Pridia Greinen

Nlyder vppa Christi Ord/þar hann seiger/Nær sem þetta tekur ad skie/þa lijted vpp/og lyfted vpp ydar Hofdum/

þuiad

þuiad þa nalgast ydar Endurlausn.

Ap huþrium Ordum vier eigum
þetta ad læra

Ad so hrædelegur og ognarlegur sem Domsdagur er þeim ogudlegu / so gleðelegur er hñ Guds Børnum.

Þar fyrer eiga Guds Børn ad fagna og glediast vid Christi Hingadkomu/og vita þad / ad lÿka so sem epter kalldann Vetur kiemur heitt og varmt Sumar/ so mun z epter þetta auma z Harmkuælafulla Lÿf koma eilÿf Glede z Unad semð/og eiga aller ad hugga sig hier vid j øllum Mœttraunum z Motgange,

Fiorda Greinen

Er ein Aminning z Vidvørun Her ans Christi/þar hañ bydur/ ad vier skul ... vacta oss/ so vor Hiørtu þyngest ec ... med Ofneytslu og opdryckiu/ z siukre Sorg z Ahyggiu fyrer stund legre Næring.

Ap huþrium Herrans Jesu Ordum vier þad læra meigum

Ad

Ad þessar. Synder og fleyre adrar m
ku miøg almennelegar verda fyrer þann
sijdasta Dag. Og er þar fyrer naudsyn
legt/ad huør og eirn Christenn Madur
vackte sig og fordest sodan Synder/ og
bidie Gud af øllu Hiarta/ad hann matti
vera verdugur til/ ad standa framme fy
er Mannsins Syne/ mz godre Samvisku

Þar vppa skulum vier so bidia
z segia

HErra Gud Himneskur Fader/Þu sem þy-
rer þinn Son hefur opinberad oss/ ad Him-
men og Jörd skule forganga/og ad vorer Lij-
kamer skulu vpp aptur rijsa/og ad vier skul
um aller koma fyrer Guds Domstool. Vier
bidium þig/Ad þu fyrer þinn helga Anda hall
der oss vid þitt heilaga Ord/og vid rietta z
sanna Tru/z gieter vor fyrer Syndenne/z
vardueiter oss j øllum Freistingum. Lat oss
ecke þyngia vor Hiörtu med Ofneyslu og of-
dryckiu/og Ahyggiu lijfsnaudsyniar/ Næringar/
Helldur ad vier sieum alla tijma vakande og
bidiande/og med vissre von z Truunadartrei
ste til þinar Myskunar/væntum þijns Sonar

gleð

gledelegrar Tilkomu/ Og pyrer han verda eilijflega Saluholpner
A M E N

Pridia Suñudag j Adventu

Evangelium Matth. 21.

Þa ed Johannes heyrde j Bondu/num Verken Christi/ sende hann vt tuo af siinum Lærefeinum/ og liet feigia honū. Ertu sa sem koma skal eda eigum vier ad vænta eins añars? Jesus suarade og sagde til þra/ Far ed aptur/ z kuñgiored Johanne/ huad þier siaed og heyred. Blinder þai syn/ Hallter ganga/ Liijkþraaer hreinsast/ Dauffer heyra/ Dauder vppriisa z Fatækum verda Gudspiollen bodud z Sæll er sa sem ecke hneyxlar sig a mier. Eñ ad þm j burtu geingnum/ hoof Jesus ad seigia til Folksins/

af

aþ Johañe. Huad foru þier vt a Eyðemørk ad sia? Reyr þañ sem aꝛ Vindi er skicken? Eda huad foru þier ad sia? Mañ miukklæddan? Siaed/ ad þr ed miukan Klædnad bera eru j Kongaña Husum. Eda huad foru þier ad sia? Eiñ Spamañ? Eg seige ydur þ sañ þañ meire er eñ nockur Spamañ/ Þuiad þsse er sa / aþ huørium skrifad er. Sia þu/ad eg sende miñ Eingel þ þiñe Augsyn/ sa er þinn Veg skal til reida fyrer þier.

Þetta Evangelium heþur þriar Greiner jnne ad hallda.

Su fyrsta hlyder vppa Johannem/og þa tuo hans Lærersueina/huøria hñ sende til Christum.

Aþ þeirre Grein høþum vier þad ad læra.

1 Ad truer Predikarar og Guds Ords Þienarar/skulu ecke læta freista sig/nu

virke med Orjodnum me Frostrunum/ fra sanne Christi Jatningu. Og allt j Daudan ber þeim ad hafa trulega vm hufan og ahyggiu fyrer synum Tilheyrendum, Huad Johannes sinnar Persionu vegna / hafde ongua Efasemd vm Christum. Huad hid sama Herrann Christur lætur j liose j nidurlæge þessa Evangelij/ j þui hn̄ giefur Johañe miog dyrdlegann og loflegan Vitnisburd/ vm hans Stodugleika.

2 Þar næst af þui/ad Johañes var hræddur/ad syner Lærersueinar (fyrer huorium hann hafde so margt og mykid predikad vm Christum) mundu seirnameir epter sin̄ Afgang meiga komast j Efasemd / og gleyma synum Predikonum. Þar fyrer sender hann þa til Christum so þeir mættu styrkiast j Truñe. Þa lærum vier þad hier af / Ad Truen a Christum er ecke so liett z lijtels verd/ sem margur hugsar. Huar fyrer ad vier hofum aller saman stoora þorf z Naud

syn

syn þar a/ ad vor Trw daglega Dags kyrkest med Guds Orde/Heilogum Anda og Heilogum Sacramentis.

Þar vm ber oss daglega ad bidia / og vera ecke j þeirra tolu/sem Guds Ord z heilog Sacramenta forsma z fyrerlyta.

Aunnur Greinen

Hlyder vppa andsuar/sem Herran Jesus gtefur þeim Lærefueinum sem til hans voru sender.

Af þessare Grein eigū vier þ ad læra

Ad Jesus Christus er visselega sa rietle og sanne Messias/ sem j Heimenn skyllde koma/med þui ad hann hefur giort oll þau guddomleg Verk sem Messias atte ad giora/ og þyrer var sagt og spad af Spamonnunum/ Esaia 35. og 61. Cap. Ad Messias skyllde giora.

Fyrer þessa Grein suarar Christur so til Spurningarennar/ad hañ seiger huorke ja nie nei/ Helldur skytur hañ þui til sijns Lærdoms/ og til sinna Dasemdarverka: Þuiad hañ visse vel/ad Johann

es munde þa þar af Ordſ ok ⁊ efne/ad vyſa ſijnum Lærefueinum j Spamanna Bækurnar/til ad bývyſa þar med/fyrer lærefueinonum ſijnum/ad þeſſe Jeſus ſie ſa Meſſias ſem j Heimen ætte ad koma/ og ecke þyrftu þeir ad býda epter nock rum ødrum.

Þridia Greinen
Hefur ſie ad halda þann agiætā Lofſtyr ſem Herran Jeſus giefur Johanne Skijrara.

1 Ad Johanens hefur j øngvan mata hapt Efaſemd vm Chriſtum / Helldur hefur hañ j ſiñe Tru ſtadfaſtur vered allt til Dauda.
2 Þui næſt lærum vier pad hier. Ad aller Preſtar ⁊ Guds Orda Þienarar/ ſem vilia vera elſkader af Herranū Ch riſto/og fa af hønum goodan Lofſtyr/ þeir eiga ad vera obrædder oſkielfder/ fa ra ecke ad Mañvirdingu/ ⁊ ſeigia Sañ leikan/huør Manna ſem j Hlut a.
3 J þridia mata ma hier læra. Ad
Johi

Johannes er sa sanne Elias/sem epter Spadome Malachia Spamans skyllde ganga vndan Herranum Christo/ og til bwa hønum veigen/ Huad enn aptur ad nyu er Sanleiks vitnisburdur/ad Jesus er þad fyrerheitna Kuinnunnar sæde/og sannur Messias/ huørsu hrædelega sem Gydingar/Tyrkiar og adrer Heidingiar setia sig þar j moote.

Bænen

HErra Gud Himneskur Fader/Þu sem lietst þinn Son vorn Herra Jesum Christum taka Manndom vppa sig/og koma j þennan Heim/ad hann skyllde hindra og j burt taka Diöpulsins Verk/ + hialpa oss aumum Mañeskium frá Syndeñe og Daudanum/og giöra oss eiliflega Sæluhólpna. Vier bidium þig/ Styr þu og stiorna Giördum vorum med þijnum Heilaga Anda/so ad þitt Ord sie oss all einasta fyrer Augum/og ad vier mættum so fordast allar hindraner og hneyxlaner/ sem vor Skynseme setur fyrer sig/+ ad vier mættum finast medal þeirra sem ecke hneyxla sig á þijnum Syne Jesu Christo/ Helldur verda fyrer hañ Sæluholpner. Am.

Fiörda

Fiorda Sunudag j Aduentu

Evangelium Johan. 1. Cap.

PEtta er Vitnisburdur Johannis/ Þegar Gydingar sendu aꝼ Jerusalem/ Presta og Levijta/ Ad þeir skylldu spyria hann ad. Huør ert þu? Og hann medkiendest/ og neitade þui ecke. Og hann medkiendest seigiande. Eige em eg Christur. Og þeir spurdu hn̄ en̄ þa ad. Huad þa? Ertu Elias? Hn̄ sagde/ Eige em eg. Ertu þa Spamadur? Og hann suarade/ Nei/ ecke. Þa søgdu þeir vid hn̄ Huør ertu þa? so ad vier meigum Andsuar gieꝼa þeim er oss wt sendu. Huad seiger þu aꝼ sialꝼum þier? Hann sagde. Eg em hroopande Rødd j Eydemørku/ Greide þier Gøtu Drottins/ so sem ad sagde Esaias Spamadur

madur. Og þeir sem vt voru sender/ voru af Phariseis. Og þr spurdu hn̄ ad / og sogdu til hans. Þui skiirer þu þa/ þyrst þu ert ecke Christur/ og eige Elias/ og eige Spamadur? Johan̄es suarade þeim og sagde. Eg skijre j Vatne/ en̄ sa stod j mided hia ydur/ hu orn þier þecked eige. Han̄ er sa sem epter mig mun koma/ huer ed var fyrer mig/ huers Skoþueinge eg em ei verdugur vpp ad leysa. Þetta skiede j Bethabara hinumeigen Jordanar þar sem Johannes skijrde.

I þessu Evangelio skulum vier Hug leida þriar Greiner

Hin fyrsta talar vm þa sendefor sem Gydingar sendu til Johannem Skyrara.

Af huorre Grein vier eigum þetta ad læra.

Ad þegar Heimur þesse og Dioful-
en kunna ecke med Magt og Vellde/ ad
villa Trua Ordsins Þienara/ eda med
straungum Heitingum/ Þa bera þeir sig
ad giøra þad med Flærd og føgrum Or
dum/ef þeir giæte med þui mote hindrad
Sañleiken.

Þar fyrer hafa aller Guds Ords Þi
enarar stoora þørf a þui/ ad sia vel vid
slijkum Slægdum/ og bidia Gud vm sij
na Nad og Hialp/ ad þeir kyñe ad stan
da støduger/ og framfylgia Guds Vil
ia og Sañleikanum / huørt þad er Hei
menum med eda mote/ so sem Johannes
hier giører.

Annur Greinen

Hlyder vppa þad Andsuar sem Jo
hañes giefur þeim sem vt voru
sender til hans.

Af huøriu Andsuare vier eigum þad ad læra.

Ad onguum Ordsins Predikara
ber ad leita eigenlegs Lofs / Helldur
Christi Dyrdar og Æru/ og medkienna

Sann

Sannleikan ohrædddur/ oskielþdur fyrer huørium Manne.

Þar næst lærum vier þad hier

Ad Guds Ords Predikan z frambur dur/er þar þyrer jñ settur og skickadur/ ad Veguren verde Christo til reiddur/ Þad er ad skilia/ Ad vier mættum s̄ flest er komast til Sannleiksins Kynningar/ fyrer Logmalsins og Evangelij Predikan/og læra riettan sañan Sæluhialpar Lærdom/z ad snua oss til Guds med sañre Jdran/og jfileidast so j Guds Rÿke.

Þar fyrer eiga aller Prestar og Predikarar/ Ad fylgia Fotsporum hins Heilaga Johañis/z þessum ædur nefndum tueimur Hofudgreinum christelegs Lærdoms framfylgia/med allre Tru og Kostgiæfne// huør fyrer sig/og sleingia þui ecke saman.

Þridia Greinen

Nyder vppa þñ dyrdlega Vitnisburd og Lofstyr sem Johañes Skijrare gief

 ur:

Af huørium vier tökum þennann Lærdom
Ad vita huør Mismunur vered hefur a
mille Herrans Christi Skÿrnar/og þeir
rar þegar Johañes Skÿrde.

Johannes skÿrde alleinasta med Va
tne/eñ Christur med Heiløgum Anda,
Þad er ad skilia / Hann vthellte Heiløg
um Anda yfer þa sem af Johanne vrdu
skÿrder. Huad hid sama Christus enn
nu þeñan Dag giører a og alla Tÿma
þar Meñ verda skÿrder/veiter og giefur
hann af siñe Nad og Myskun Fyrer
giefning Syndaña/Riettlæted og Hei
lagan Anda:

Þar næst og j ødru læge/ kieñer oss
þesse Vitnisburdur/ ad Herrann Jesus
Christur er eiñ Sannur Frelsþur Gud/
þar med og eirnen so Riettlætur og Hei
lagur Madur/ad hañs Lÿke hefur alldrei
vered a Jørduñe.

Þar fyrer er þad riett og tilheyrelegt
ad vier audmyktum z lÿtelætu.n oss fyr

er honum/ eins z Johañes giører hier/ So ad vier mættum fyrer hañ vpphafð er verda/og ad eilijfu Sæluholpner.

Þar vm skulum vier bidia med þessare Bæn

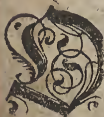
DRottenn Gud Himneskur Fader/Vier þöck um þier epter vorre skylldu/ad þu hefur fyrer þann heilaga Johañem skickat og vpp byriad þa Nadarfullu Lijfsins Laug/sem er Skijrnen/til huörrar þu hefr vnt oss ad koma og j huörre þu lofar oss Nad og Syndanna Fyrergiefning og Eilijfu Lijfe/ vegna Jesu Christi Sonar þijns. Vier bidium þig/Vard veittu oss j Trunne til þinnar Nadar z Myskunar. So ad vier alldrei efum nöckur þijn Fyrerheit/helldur huggum oss med þeim/j all skyns Motgange og Freistingum. Veit oss og eirnen þad/fyrer þinn Heilaga Anda/ Ad vi er vöcktum oss fyrer Syndeñe/ og verdum so saklauser/so sem þa vier komum fra Skijrn enne/Ellegar ef vier hröſum edr föllum veg na Holldsog Bloods Veykleyka/. þa. lat oss ecke liggia j Syndönum/helldur rijsa vpp ap tur/fyrer rietta og sanna alvarlega Jdran/ og hugga oss og hallda vid þijn Fyrerheit/og öd

B v aft

af so vm sioer/ fyrer þyna Myskun
Eilifa Saaluhialp/Amen.

A Fædingar Hatijd Christi
Evangelium Luce 2. Cap.

D
Og pad bar til a þm Do
gum/ad pad Bod gieck
wt fra Keisaranum Au
gusto/pad Heimuren al
lur skyllde Skattskrif
ast. Og þesse Skattskrifing hoofst
fyrst vpp hia Cyrino/sem pa var Land
stiornare j Syria. Og þeir foru aller
ad laata skattskrifa sig/huør til siñar
Borgar. Pa for z Joseph af Galilea
vr Borgenne Nassarieth/vpp j Jude
am/til Dauids Borgar Bethlehem/
af þui hñ var af Hwse og Kyne Da
uids/so hann liete skattskrifa sig þar
med

med Mariu ſinne Feſtar konu Oliet
re. Enn þad ſkiede ſo þa ed þau voru
þar/ ad þeir Dagar fullnuduſt ed hun
ſkyllde fæda. Og hun fædde ſiñ Fr
umgieten Son/ og vafde hann j Rei
fum / og lagde hann nidur j Jøtuna/
þuiad hun fieck eckert annad Rum i
Geſtaherbergenu. Og Fiarhirdar vo
ru þar j ſama Bygdarlage vm Grand
ana vid Fiarhwſen ſem geymdu og ve
cktu yfer Hiørd ſinne vm Nottena.
Og ſia þu/ ad Eingill Drottins ſtod
hia þeim/ z Guds Birte liomade j kr
ingum þa/ og þeir vrdu miøg Otta
ſlegner. Og Eingillen ſagde til þeirra/
Hirde þier ecke ad hrædaſt. Siaed/
Eg boda ydur miiken Føgnud/ þañ e
ſkier øllu Folke/ þuiad j Dag er ydur
Lauſnaren fæddur/ ſaad er Chriſtu
Drotten

Drottenn j Borginne Dauids. Og þa
ſed þad til merkis/ Ad þier munud fi
nna Barned j Reiſum vaſed/ og la-
gt vera j Jotuna. Og jaſnſnart var
þar hia Einglenū mikell ſiolde Him-
neskra Herſueita/ ſem loſudu Gud og
ſogdu/ Dyrd ſie Gude j Upphædum/
og Fridur a Jordu/ og Monnum god
ur Vilie.

Þetta Evangelium heſur ſiorar
Greiner ſie ad hallda.

Og er hin fyrſta Hiſtorian ſialf eda
Fraſagan/ j huorre vandlega verdur ſkr
ifad og fram ſett allt Mal med Vegſke
um Fædingena herrans Chriſti/ Sem er
a huorium Tijma/ huar/ og aſ huorium
Chriſtur var ſæddur.

Aſ huorre Grein vier hoſum þetta
ad læra.

Ad med þui ad aller Huter j þeſſare
Hiſtoriu verda ſamhlioda þui s af Hei
logum

løgum Spamønnum hefur vered fyre spaad. Þar fyrer er þesse Jesus sañar lega sa same sem Heiløgū Feдrum var j Upphafe fyrerheiten/ huørn marger af Kongum og Spamōñum hafa hiar tanlega girnst ad sia.

Þar fyrer skulum vier øngvo ackta Gydinga Lyge og Spott / og eñ sijdur giøra so sem þeir/ad vænta epter ødrum Messia.

Þar næst lærum vier þad hier

Ad med þui Herran Christur sa Him neske Kongur/ er so fatæklega fæddur j Einum Asna stalle/og lagdur j Jøtuna þa skulum vier ecke hneyxlast þar af þa vier eñ nu a þessum Døgum siaum þad ad hañs Kyrkia z Christne er hier j He ime aum og Fatæk. Ei helldur skulum vier læta oss þikia fyrer j/ þo vier skal ber verdum ad lijda fyrer hñs skullд/For sman og Fyrerlitning Neyd og Fatæke einkum fyrer hans Skulld / ad hann er til þess/og þar fyrer orden Fatækur hier

j Heime/ad giøra oss Rÿka og Audugä j Himnarÿke eilÿflega.

Aunnur Greinen

Nun hlyder vppa þa dyrlegu og agætu Predikun/sem Eingell Drottens giørde til Fiarhirdaraña/vm þad litla ny fædda Barned Jesum.

Hũar aß vier lærum

Til huørs/ z huørs vegna Christur er føddur/sem er/ Ad hann skule vera Frelsare allrar Veralldarennar/ z sa sem endurleysa skyllde alla Meñ/ fra Syndenne/ Daudanum/Dioflenum og Helvijte/og giøra oss ad eilÿfu Saluholpna/

Þar fyrer þurfum vier j Sañleika ecke ad vera hrædder/ Helldur skulum vier hugga oss vid hañs Fæding/ og setia hana j mote allre Kløgun Løgmalsins og vorrar vondrar Samvisku/Ja/ og so j mote Freistingum Dioful sins z Daudans/og hafa þar aß Hiartans Føgnud og Glede j Lÿfe z Dauda.

þridia

Er ſa dyrdarlegt og fagre Lofſong ur/ſem þeir Himneſku Herſkarar ſyng ia/ſeigiande. Dyrd ſie Gude a Hædum og Fridur a Jørdunne/ z Mønnum good ur Bilie.

Af þeſſum Lofſøng lærum vier

Huad vier eigum ad giøra þegar vi er vilium rietteleg a hallda þeñan Hatijd is Dag/ z hafa not af Jeſu chriſti Fæd ingu/ oſſ til Saaluhialpar/Sem er/ Vi er ſkulum loſa og dyrka Gud/fyrer ſoo an Nææd og Myſkun ſem hañ hefur ve itt oſſ j Chriſto/Hafa Glede Frid z Fo gnud þar af/og taka þann Heilaga Kr oſſ vppa oſſ med Polenmæde/og lata oſſ alla Tijma hañ vel lynda og lijka. Þui ad huør ſ̃ ber ſiñ Kroſſ epter Chriſto mz Þolenmæde/og er ſtadfaſtur j Trwnne til Afeloka/ſa ſkal verda Saaluholpen.

Fiorda Greinen.

Hun hlyder vppa Hirdarana ſem gan

ga ſñ j Staden (epter þad þeir høꝛdu heyrt Eingelſins Predikun/ z þañ Nim neſta Loffsaung/ ad ſia þad ſem ad ſked var. Og þegar þeir høꝛdu fundeð þad epter Eingelſins Ordum/ þa ſneru þeir aptur/ vtbæru og vyðfrægdu þ þeir høꝛ du heyrt z ſied/ lopande z pryſande Gud þar med/ þyrer ſoddan nad z Myſkun.

Aþ þeſſare Grein lærum vier þyrſt

Ad leita epter Herranu n Chriſto ſo ſem Hirdararner giørdu/ j Stallenum z j Reyþunum/ þad er ad ſkilia/ j Kyrkiu ñe z j hans Orde.

Þar næſt þegar vier ſiñum hñ/ þa ſku lum vier einfalldlega trua øllu þui ſem vm hann verdur ſagt.

J þridia mata lærum vier þ hier/ Ad lyka ſo ſem Hirdararner/ þa þeir høfdu endad ſyna Guds þionuſtugiørd/ þa huꝛ rþu þeir aptur til ſiñar Hiardar/ vtbaru Orded z pryſudu Gud. So eigum vier og alla þeſſa Daga/ heima j vorum Hu ſum og Hybylum/ med vorum Hiwum/ ſyngia

syngia kueda og Tala vm Nadarrijka Fæding þess litla Barnsins Jesu/og lo pa og prijsa Gud þar fyrer/med liosum Ordum. Sijdan þar epter take huer z einn vara a sijnu Kalle og Embætte/m Trw og Dygd.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia

DRottenn Gud Hymneskur Fader. Vier þö ck'um þier fyrer þijna Nad og Myskun/ ad þu hefur læted þinn einka Son taka a sig vort Hold og Blood/og hefur fyrer hn myskunsamlega hialpad oss fra Syndenne/og fra þeim Eilijfa Dauda. Vier bidium þig Himneske Fader/Upplys vor Hiörtu/med þijnum Heilaga Anda/ so vier mættum alla Tijma vera þier þacklater/fyrer soddan Nad z Myskun/og hier vid ad hugga oss i allra handa Neyd og Motgange og Freistingum/og vei da so fyrer þinn Son Jesum Christum vorn Drotten eilijflega Saaluholpner/Amen.

A S Stephanus Dag

Evangelium Matth. 23.

C.

Jesus

IEsus sagde til Gydinga Folk, sins z Hoƀdingia Kieñemann- aña. Siaed/ eg sēde til ydar Spameñ Spekinga og Skriptlærda/ og nockra aƀ þm mūu pier aƀlijƀa z krossƀesta z suma munu pier hwdstrykia j Samkun du hwsum ydar/ z aƀ añare Borg j ad- ra munu pier pa oƀsækia/ so ad yƀer ydur kome allt Riettlatt Blod sem a Jørdena vthellt er/ j ƀra Blode Abels riettlata allt til Blods Zachariæ son ar Barachia/ hūn pier draipud a millū Musteris og Altaris. Sañlega seige eg ydur/ allt petta mun koma yƀer þes sa Kynslood. Jerusalem Jerusalem pu sem aƀlijƀar Spameñena/ og gry ter pa sem til þijn eru sender/ Huørsu opt heƀ eg viliad samansaƀna Son um þijnum/ lijka sem Hænan saƀnar

vng

Vngum ſijnum vnder Vænge ſier/ og pier hafed ecke viliad? Siaed/ ydar Hws skal ydur i eyde laated verda. Þuiad eg ſeige ydur/ ad þier munud ei ſia mig vpp fra þeſſu / þangad til þier ſeiged/ Bleſſadur ſie ſa ſem kiem ur i Nafne Drottens.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner eda Parta

Og talar hin fyrſta þar vm / huerſu Gud hefur elſkad Gydinga Folk / og ad hann hafe alla Tijma ſendt til þeirra Spamenn ꝛ Lærefedur/til þeſſ ad þeir ſkylldu medtaka þa ꝛ hlyda þeim.

Huar af vier lærum

Fyrſt/ Ad þeckia Guds foodurlega Nad og Giæſku/ ſem giarnan og af Hiarta vill ad aller Meſt ſkule verda Saluhelpner/ og komaſt til Sannleikſins Kynningar. Fyrer þa ſomu Greín hefur hann alla tijma lated þad heilaga Predikun

at embætte vid Magt halldast j Heimenn um/og þad sama giører hann enn nu a þessum Deige.

Þar næst lærum vier hier/ Ad stærre Naad kañ Gud ecke ad veita/nøckru Lan de eda Folke enn þa/þegar hann giefur þeim Trwlynda Lærefedur. Þar pyrer er tilheyrelegt/ad Menn med Þacklæte medtake slijka Guds Gafu/og sieu heyr- uger z hlydnger synum Kiennefedrum.

Aunnur Greinen

Nlyder vppa þad særa Kløgumaal Herrans Christi/vm Oþacklæte þeirra Blindu og forhertu Gydinga.

Huar, ap vier lærum:

Fyrst/ Ad alla Tijma hafe þeir hellst tu/Lærdustu z allra Vijsustu j Heimen- um/ mest Forsmaad Guds Ord og op- sokt þad.

Þar pyrer skulum vier ecke vndrast þ og ecke helldur hneyxla oss þar a/þegar vier siaum slijkt skiedur enn nu a þessum Dogum. Myklu

Myklu sijdur skulum vier draga vnd an ad medtaka pad Heilaga Evangeli um/til pess ad Paven j Rom/ hans By skupar z adrer Styrhøfdingiar pad sam þyckia/ so sem allvijda giøra fafroder Menn j Pavadomenum.

Par næst Lærum vier hier/ Ad Herr an Christur sier vel husrn Oriett hans Ords Pienarar lijda/og hañ vill pess al varlega hepna vm sijder. Par pyrer ber peim ad vera þui Polenmodare j Moot gangenum og Opsoknonum.

Peir Opsoknarar og adrer Guds or ds og hans Pienara hatarar/ættu ad sla sig vm kring/ z læra af sijnum Opsokn um/so framt sem peir vilia ecke sijdar meir koma vnder reide z Refsing Gudz.

Pridia Greinen

Nlyder vppa pau hootunar Ord sem Christur talar til Gydinga/ par hñ seig er peim huad yper pa skule koma veg na peirra Opäcklætis

Fyrst/ Ad Gud er jønguan mata Søk edur efne þar til/ad neckur Madur fær diarfest/huørke stundlega/ nie helldur ei lijfslega/ Helldur vill hann giarnsamlega safna øllum vnder sijna Myskunar Vænge/ ef þeir ad eins/vilia þiggia þad z hlyda hønum.

Þar næst/ Huar sem hellst Guds Ord er forsmæd og fyrerlited/ þar vill koma Hefnd og Plaga yfer Lønd og Lyde/ So þeir hliota vm sijder til Grunns ad ganga.

Þar f/ef ad vier vilium hafa Guds Verndan og Blessan/Frid z Roo j Landenu/þa medtøkum Guds Ord med þacklæte/og lætum med þad lenda/z safna oss vnder Herrans Christi Vænge/z flyndum þar ecke j mote/ z ofsækium ecke Guds Ords Predikara / so sem giørdu Gydingar.

Þar fyrer vilium vier so bidia

Herra Guo himneskur Fader/þu sem liest þann Heilaga Stephanum verda Grytt an i Hel/vegna þijns Trwar/ꝛ þijns Heilaga Ords/ Og gieþande þar med þennan Lær dom ad þitt Rijke er ecke aþ þessum Heime/ Og ad þu viliet hrædelega straffa alla þa sem þitt Ord þyrerlijta og oþsækia- Vier bid jum þig/ Gieþ oss þijna Nad/ad vier ecke med vorum Syndum þorþienum slijkt straþþ sem kom yþer þa oþacklætu Gydinga. Helld ur ad vier mættum elska og i öllum Heidre haþa þitt Ord og Ordsins Læreþedur / Og ad vier j öllum Mootgange og Freistingum mættum hugga oss vid þijna Hlijþd og Vern dan/og verda so vm sijder eilijþlega Saluholpner/ Amen

S. Johañis Postula Dag

Evangelium Joh. 21 Cap.

JEsus sagde til Peturs/ Fylg þu mier epter. Petur snere sier vid og leit þann lærcsuein epterþylgian da sem Jesus elskade/ sa er ꝛ vm Kuelldmaltijdena haþde a hans Brioste

 leige

leiged/ og sagt/ Herra/ Huør er sa er þig forrædur ? Þa er Petur leit nu þennan/ seiger hann til Jesu. Herra/ Huad skal þsse ? Jesus seiger til hns/ Ef eg vil hann bliffe til þess eg kiem/ Huad kiemur þad vid þig ? Fylg þu mier epter. Þa gieck su ordræda a me dal Brædrana/ Þesse Lærésueirn deyr eige: Og Jesus sagde eige til hans/ hann deyr eige/ helldur ef eg vil hann bliffe til þess eg kiem/ huad kemur þad vid þig ? Þesse er sa Lærésueirn/ er vm þetta ber Vitne/ ⁊ þetta skrifade Og vier vitum hans Vitnisburdur er sannur.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jnne ad hallda

Fyrsta Greinen

Kienner oss huørsu hiartanlega Herr
ann

ann Christur elskar sijna Saude/og hui lijka Ahyggiu hann hefur fyrer sijnum þar hann j þriar reisur bifalar S. Petre/ad so kiæran ꝫ S. Petur hefur Christum/ so trulega og dyggelega skule hñ fodra Christi Saude ꝫ annast þa. Nu ad hid sama bæde Predikurunum ꝫ Tilheyrendenum er naudsynlegt og gagnlegt ad vita.

Þat næst lærum vier hier/Ad Prestar og Predikarar eiga huorttueggia ad fæda/Saudena ꝫ Lømben/þ er/Þeir eiga med Tru og Dygd ad vnderuijsa ꝫ kienna Guds Ord/bæde vngum og gømlum og sierdeilis ad framfylgia Guds Barna Lærdome og Frædum/sem er Grundvollur og jnnehalld alls christelegs Lærdoms.

Aunnur Greinen

Er Spadomur og fyrersøgn Herrans Christi/þat hñ talar so til Peturs/ Þa þu varst vngur gyrter þu þig sialfur og gieckst þangad sem þu villder/ Enn

 þa

þa þu ert orden gamall muntu vtrietta
þijnar Hendur/og aɴar mun gyrda þig
og leida þig þangad sem þu villt ecke.

Þesse Grein kieɴer oss/ Huørnen Hei
mur þesse er vanur ad launa Trwlynd
um Guds Ords Þienørum. Sem er/ecke
ødruvijs eɴ Christur talar hier til Pet
urs/og seiger hønum fyrer/ad Meɴ mu
ne binda haɴ og leida haɴ til Daudans

Vid slijku meiga Gudz Ordz Þienar
ar bwast/ og taka sier þad til Huggun
ar/ad Christur sier og alijtur þrra Kua
ler z Pijsler/Eɴ þar munu epter koma
Himnesk Laun eilijfrar Glede z farsæll
ar. Skulu þar fyrer feigensamlega fyl
gia Christo epter/i giegnum Daudan/z
allskyns Pijnu og Mootgang.

Þridia Greinen

Hlyder vppa S. Petur/sem spyr Herr
ann Christum ad/huørnen S. Johaɴe
þeim ødrum Læresuein/ eige
ad ganga.

Hvar af vier lærum

Hvørnen

Huœrnen hattad er bu hollde z bloode ẽ
er/ad ætĳd þiker off ad adrer hafe betre
Kiør/Luck u og velgeingne enn vær/ og
þar þyrer leidest off Kroff z Motgang
ut/Ellegar vier verdum Oþolenmooder.
vnder Krossenum,

Eñ Herran Christur avijtar Petur
fyrer slijkt/z vill ecke ad vier skulum hu
gsa vm adra/þeirra Luck u og Velgeing
ne/Nelldur giøra þad off er skylldugt /
huxande ecke par vm þad sem epter mun
koma/eda þo vier attum ad lijda eñ mei
ra og þyngra enn adrer,

Fiorda Greinen

Er Ender eda Nidurlag Gudspialls
ins/) huœrm S. Johañis Evangelium
verdur med dyrdlegum Vitnisburde stad
fest/þar so stendur/ Þesse er sa Læresu
einn sem Vitne ber vm þessa Hlute/ og
þetta skrifade/og vier vitum hans
Vitnisburdur er sannur.

Þetta Nidurlag S. Johannis Gud
spialls

spialls þienar oss til sierlegrar Hugg ar/ j giegn Spotte og Lygum allra Gyd inga/so vel sem Tyrkia z annara Heid ingia/sem þastlega tala j mote Herrans Christi Ordum og Giørningum/og ack ta þad ad øngvu.

Þui er tilheyrelegt/ad vier truum chri stelegre Kyrkiu/z hennar Vitnisburde/ meir enn Christi Ovina Lygum. Og huad Johañes hefur skrifad j siñe Gud spialla Bok/ þad skulum vier allt hallda fyrer gudlegan Sannleika/ So sem oll Heiløg Christne/ eꝛ j þañ Tijma var/ set ger hier/ Vier vitum ad hañs Vitnis burdur er sannur.

Þar fyrir skulum vier bidia med þessare Bæn

ALmattugur Gud / þu sem villt ad all er Menn skule þig elska/og þier þiona/ j riettre Trw/Hūdr j siñe Stiett/Veit þu oss Nꝛad þar til/ ad vier sieum þier alla Tijma Packlaater fyrer þijna Hingadkomu/ og alla adra þijna þøleita Velgiørninga/ og ad vier riettelega kyñum ad elska þig / z bera vorn Kross

Kroſſ og eptirþylgia þier/ og ad huðr og eirn med allre Trw z Dygd vackre ſitt Embætte/ Ad vier mættum ſo liþa med Glede og goodre Samviſku/ til þeſſ þu oſſ hiedan kallar vr þeſſum Eymdar Dal/ jnn j þad Eilijþa Lijþ/ AMEN.

Fyrſta Sunnudag j Jolum

Evangelium Luc. 2.

OG hans Fader og Moder vndruduſt þad/ huad aþ honum ſagdeſt/ Og Simeon bleſſade þau/ z ſagde til Mariu Moder hans. Sia þu/ þeſſe er ſettur til Falls og Vppriſu margra j Jſrael/ z til merkis/ hu-ium j mote mun mælaſt. Og ſialþrar þinn ar Synd mun Suerd j giegnum ſmiu-ga/ ſo ad auglios verde Hugzkots hiortu margra. Og þar var þa Anna ſpa kona/ Dotter Phanuels aþ Kyne A-ſer/ hun var og komen til ſinna ara/

og hafde lifad siø aar med siinum Eig
nar Manne fra Meydome siinum.
Og þesse Eckia hafde nær fiora Ve-
tur vm attrætt/ huør ed eige gieck wr
Musterenu/ þionande Gude Nott og
Dag/ med Føstum og Bænahallde.
Þesse gieck samstundis þangad ad/ og
priisade Drotten/ og sagde af hønum
til allra þeirra sem Endurlausnarenn
ar bidu til Jerusalem. Og er þau hø-
fdu allt fullgiørt epter Løgmale Dr
ottens/ snerú þau aptur j Galileam/
til Borgar sinnar Nazareth. Enn
Sueirnen vox vpp/ z styrktest j Anda
fullur Viisdoms/ og Guds Naad var
med hønum.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner jnne ad hallda

Fyrsta Greinen

Talar

Talar vm Foreldra Barnkornsins Jesu/huorier þad vnduruduſt ſem vm hann var talad.

Af huørre Grein vier lærum þetta

Ad allar Truargreiner / ſem hlyda vppa Christum/ þær meiga kallaſt vnd arlegar/fyrer vorre Skynſemé. Enn þo ſamt ber oſſ ecke ad hafa Efaſemd a þeim/eda mæla þeim j moote/ Helldur eigum vier med einfølldu Hiarta ad med taka þær / og hallda þær fyrer Gudleg Sanninde:

Aunnur Greinen

Hlyder vppa Spaadoom̃ z Fyrerſøgn hins Gamla Simeonis. Hann Spaer fyrer vm þetta litla Barned / og ſeiger/ Sia/þeſſe/er ſettur til Falls og Vpprif ſu margra j Jſrael/ Og til eins Merk is þar vm/ad hm̃ mun j moote mællt ver da. Og j giegnum Sæl þijna mun ſnu ijga eitt Suerd/vppa þ ad Huganer ma egra Hiartna verde openberar.

Af

Ad eff þo Christur sie af sijnum Him̃neska Fødur til þess sendur j Heimenn/ Ad aller Menn sem liggia vnder obærelegum þunga Syndañа/skule fyrer hn̄ vpp rijsa og verda Sæluholpner. Sa mt mun þad þo skie / ad meste Partur mañlegs Kyns mun soddan Guds Naad og Giæsku ad engus ackta/Helldur vpp setia sig og mæla j mote Herranum Christo/ og falla med þui sama j Eilijffa Glatun.

Huad alltsaman þui er skrifad/ad þe gar ad vier siaum/huørsu ad Gydingar og adrer ogudleger Menn setia sig vpp j mote Christo/ so sem enn nu a vorum Døgum ber til/ so ad þad særer margra Gudhræddra Manna Hiørtu/alijka sem være þau med þessu Suerde j giegnum løgd/þa skulum vier samt vera støduger og hneyxla oss ecke a slijku/Helldur alyk ta og hallda af þessu/ ad Christur er sa riette Hyrningar steirn/ sem af Gude er

til

tilsellut/ a huoriu vier skulum ecke fley ia oss/ Nelldur reisa oss vpp fyrer hann og fyrer sanna Tru a hans Nafn ver da Sæluhólpner. Þuiad sæler eru þeir sem ecke hneyxla sig a hönum.

Þridia Greinen

Nyder vppa þa Gómlu Spakonu Onnu/ Ap huørre vier skulum læra/ Nu ørnen Kuennfolk skal hegda sier og skyc ka/ef þad vill eins og Anna fa Heidur z Hrósan af heilögum Anda.

Fyrst skulu Kuiñurnar/ so vel sem all er adrer trwa þui/ ad Christur er þeir ra Huggun/ þeirra Sæluhialpare og Fr elsare. Þar fyrer eiga þær z so optlega ad tala vm hann/ syngia z seigia ap hö num/ og kieña ødrum christelega Trw og ad þeckia Gud.

Þar næst eiga þær ad lisa so/ bæde ï sinn Ecktaskap og epter/ ad þeirra Sid semd/ Sparneytne/ Gudhrædsla z Kuest pryde/ sie vitanleg og kunnug fyrer øll um Mønnum.

Er Niðurlag Guðspiallsins / þar Lucas skrifar so / Barnid vogs vpp / styrktest j Anda / fullt med Vijsdom / og Guds Nad var med þui.

Hier af lærum vier.

Ad enn þo Christur hafe vagsed og proast so sem sannur Madur ad Alldre og Skapnum / Dag epter Dag / Þa er þo stoor Mismunur a mille hans og vor / ost eru þær Saker gieffnar af Gude / sem vier hofum med skamte Mæler / Enn Christur fullur af Vijsdom / og hefur allar Saker fullkomlega epter manndomlegre Natturu j huorre ad byr Fylling Guddomsins Lijkamlega.

So lætum oss bidia.

Drotten Gud Himneskur Fader / Þu sem fyrer Munn hins Heilaga Simeonis hef ur fyrersagt / ad Christur þinn Sonur sie sett ur morgum j Jsrael til Falls og Vpprisu: Vier bidium / Vpplys vor Hiörtu med þijnum Heilaga Anda / ad vier kynnum riettelega ad þeckia þinn Son Jesum Christum / ad hall

da

da oss vid hann/ j allri Mæddu ed Motgange ꝛ
Sorgum/og steyta oss ecke a hõnum med þess
um Blinda Heime/og ad vier j huõrskyns Fr
eistingum og Motgange sem oss hender/veg
na þess ad vier vidurkiennum hans Ord/mæt
tum blijfa stõduger og glader/Med þui ad þ
er satt/ad þeir sem opsækia þitt Ord/þeir he
yra ecke til þijnu Rijke/ Enn þr sem Ordenu
trua/ꝛ blijfa þar vid stõduger/þr verda
Sæluholpner ad Eilijfu/
AMEN.

A Atta Dag Evange lium Luc: 2. Cap.

Þañ Tijma/Epter pad ad atta Dagar voru lidner/ꝛ pad Barned skyllde vmskerast/var hans Nafn kallad Jesus. Huad er kallad var af Einglenum/ adur eñ hñ var gieten j Modurkuide.

Tuær eru Greiner þessa Gudspiallz

Sa

Su fyrsta talar vm huørsu þetta Barn korned Jesus hafe vered Vmskoren.

Af huørre vier eskum þeckan Lærdom.

Ad Herran Christur hafe þar fyrer giefed sig vnder Løgmaaled/ z vered þui Hlyden/ Ad hañ kyñe oss ad frelsa fra Løgmaalsins Bølvan.

Þar fyrer skulum vier af Hiarta ve ra Glader/ og hugga oss hier vid hans Vmskurn/ so sem alla adra hñs Hlydne þegar Synden og Dauden strijda a oss.

Þar næst/ So sem Børnen i Gamla testamenteni voru vmskoren/ a þeim At ta Deige epter sijna Fæding/ z voru þar med i ñteken i Nædareñar Saattmaala/ So eigum vier eirnen ad hafa vor Bø rn til heilagrar Skijrnar/ og hirda ecke vm huad Endurskijrarar þar a mote ma sa/ s hallda ad Børn eige ecke ad skijrast fyrr eñ þau eru komen a skilningz alldr.

Aunnur Greinen

Hlyder vppa Nafned JESVS/ sem giefed var þessu nyfædda Barne

Af

Fyrst/ Ad vor Herra Jesus Christus er til þess fæddur/ og þar fyrer er hann Madur orden/ ad hann vill vera vor Eirn durlausnare og Frelsare/ þad er/ Hann vill giøra oss auma synduga Men Riett læta og Sæluhølpna. Þar fyrer skulum vier ecke leita epter ødrum Frelsørum eda medlara þa nie trua a þa/ so sem Papi star giøra enn nu i Dag/ Trwa helldur þui sem S. Pall seiger i Giørningabok Postulanna 4. Cap. Ad annad Nafn sie ecke giefed vnder Himnenum a med al Mannanna/ i huøriu oss byrie sæluhølpnum ad verda/ enn Nafned Jesus.

Þar næst/ Med þui ad Gud himnester Fader/ hefur af sierlegu rꝛde/ z Tilsetninge/ læted giefa sijnum Syne þetta nafn: þa skulu z so Forelldrarner a þess um Døgum/ gefa sijnum Børnum erleg z christeleg Nøfn/ enn ecke Trølla edur Kuikinda.

DRotten Gud Himneskur Fader/vier þöck um þier þijna ꝥödurlega Nad og Myskun/ad þu heꝥur teked oss aumar Manneskiur ad þier/ꝫ heꝥur vorra vegna gieꝥid þiñ Son vnder Lögmaled/so ad hann med sinne Hlydne ꝫ Lögmalsins Uppꝥyllingu/stillte og stöd nade þijna Reide/og bætte ꝥyrer vora O hlydne, Vier bidium/Upp lys Hiörtu vor med þijnum Heilaga Anda/ad vær kynnum ad ha ꝥa Huggun aꝥ hans Hlydne/ þa Synndernar og su vonda Samuiska strijder a oss/Og ad vier mættum ꝥyrer Hialp Heilags Anda/taka til ad vera þier Hlyden Börn/og endelega vm sijder verda Sæluholpner/ꝥyrer Jesum Christum/AMEN.

Sunnudagen a millum Atta dags og Þrettanda/Evangelium/Matth. 2.

EN þa Herodes var læten/Sia Þad Eingell Drottins birtest Joseph j Draume a Egiptalande/ og sagde/ Statt vpp og tak Sueinen ꝫ

Moder

Modur hans til þijn/ og far til Israels Jardar/ þuiad þeir eru j Heliu sem leitudu ad Lijfe Sueinsins. Hañ stod vpp og tok Sueinen og Modur hans til sijn/ ꝛ kom til Israels Jardar. Eñ þa hañ heyrde þad ad Archilaus rijkte j Judea/ j staden Fødur sijns Herodis ottadest hann þangad ad fara/ Og j Draume fieck hann Vnderuijsan af Gude/ og for j Alfur Galilea Lands/ og bygde j þeirre Borg sem hiet Nazareth/ so þad vppfylltest huad sagt er fyrer Spamennena/ad hañ skyllde Nadverskur kallast.

Þetta Euangelium hefur fiorar Greiner jnne ad hallda.

Hin fyrsta hlyder vppa/ Huørsu Jesus ꝛ hans Moder vrdu kollud fyrer Eingel Drottins fra Egipta Lande/ Heim

j Gydinga Land/epter þad ad He
rodes var daudur:

Huar af vier þetta lærum

Ad ogudleger Menn/ Tyrannar og þeirra Pienarar / skulu ecke sleppa hia Daudanum/hỹ pikur þa vel vm sijder. Huar fyrer þeir allu ad vera Aminnter ad audmykia sig fyrer Gude med Otta og Hrædslu. Enn þetta giøra faster Enn hinum sem lijda Ranginden z Op sokner/er þad ein stor Huggun / ad þeir ra Offsoknarar fa vel sitt Strapp vm sijder og makleg Laun.

Þar næst lærum vier þad hier

Huørsu ad Drottenn med sijnum Heilogum Einglum vaker j kringum oss/þeg ar vier sofum/huar hellst sem vier erum huad Guds Bornum er miøg huggun ar samlegt.

Þad þridia/ad aller þeir sem med Christo verda Landflotta eda Vtlager / f hans Nafns saker/þeir munu med hon um a sijnum Tijma heim aptur koma j

þeirra

þeirra riettá Føðurland/ sem er Himna ríke/ Nuar af Þr hafa hina mestu Nug gun j þeirra Vilegð / Opsoknum og Narmkuælum.

Annnur Greinen

Skyrer pra/ huørsu að Joseph er ret dubuen til að giøra epter Orðum Drot tins/ an allrar dualar/ og Spurn inga pramar meir.

Hier ap lærum vier

Aller Riettrugader eiga alla týma að vera reiðubuner og viliuger/ til að giøra það þeim er ap Gude skipað og boðeð. Nuað allar Stietter Harre og Lægre ál tu vel að merkia.

Þriðia Greinen

J henne verdur gieted Archilai/ sem var Kongur j Gydinga Lande epter sinn Føður Herodem/ Nuar pyrer Joseph er hrædðr að para þangað/ Og verður þar fyrer aminntur ap Einglenum/ að para j Galileam.

Ad þad er Straff Guds z rietlferdug Hefnd/ þeir sem ei kuña ad lijda Christum j Lande eda stad hia sier/ þeir skulu verda ad neydast til ad vera hia Herode og hẽs Sonum. Huad oss er til Aminningar/ ad vier ecke vtelykium Christum af voru Herberge/ so sem Gydingarner/ Eige helldur rekum hann vr Lande med voru opacklæte/ so framt sem vier vilium ecke verda af Gude straffader mz omilldum Yfervallds mønnum/ eda ødrum Landz Plagum/ og Hefndum.

Þar næst lærum vier þad hier/ Ad Guds Børn hafa ætijd marga og adskilianlega Pijne/ huar fyrer þau meiga vel vera hrædd vm sig/ og ganga forsialega fram j þessum hættasamlega Heime/ epter þui sem Gud bydur z skipar/ Þa mũ Gud vndervijsa þeim og leida þau med sijnum Heiløgum Einglum.

Fiorda Greinen

Skyrer fra huørsu ad Joseph med

Barnenu z Maria/ fore i Galilea Ta
nd til Borgarenar Nazareth/so
Ritningen skylldi uppfyllast.

Ap þessum Ordum lærum vier þad

Fyrst/ Ad þad sem lytelmotlegt er fy
ter Neimenum/ þad kan ad vera Gude
vel þægelegt. Þuiad þ sim fyrer Monn
unum er forsmanarlegt/þad hefur Gud
optsinnis haft sier til Dyrdar z Þienustu
Nuad hid sama huggunarsamlegt er fy
rer þa s fyrerlitner z lytelmotleg? eru.

Huar ep vier lærum

Ad þetta Barned Jesus er sa same
Messias og Neimsins Lausnare/ a huor
jum allar Fyrersagner Spamannanna
uppfyllast. Nuad vier skulum vel mer
kia j moot Gydinganna Villu z Spott
yrdum

Og vm allt þetta vilium vier sa
bidia og segia

DRotten Gud Himneskur Fader/ þu sem j
þijnu Orde hefur openberad oss þin Son
Jesum Christum/ Þu sier huorsu Diøfullenn
enn nu a þessum Dæge hefur syna Herodis

Þien

Pienara/ huória hann lockar og leider til að oþſkia þitt Ord med mórgum hætte/ Vier bidium þijna Myſkun/hindra ✝ ver þm̄ ſkad legu Ovinum/Og þa Olucku ſem þeir hyxa ſier ad giöra þinne Christelegre Kyrkiu / Pa lat þu hana koma yþer ſialþra þeirra Hóþud. Enn gieþ oſſ Roo ✝ Frid/ſo ad þitt Ord me ige meir og meir vt breidaſt og beraſt/og ad vier þyrer þijna nadar ſamlega Hialp og Vern dan/mættum þier ſeigia Loþ og Packar giórd/ ad Eilijþu/AMEN.

A Þrettanda Dag Evan gelium Matth. 2.

NAR ed Jesus var fæddur i Be thlehem a Gydinga Lande/ a Dogum Herodis Konungs/Sia þu ad þa komu Vitringar aþ Austuralþu til Jeruſalem/og ſogdu/ Huar er ſa nyþæddc Konungur Gydinga? Þuiad vier hoþum ſied hans Stiernu i Au stur veige/og erum komner ad tilbidia hann. Enn er Herodes Kongur heyrde

þad/skielfdest hann/og oll Jerusalem med honum. Og hann liet safna saman ollum Kiennemanna Hofdingium og Skriptlærdum Lydsins/og forheyrde af þeim huar Christur skyllde fædast. Enn þeir sogdu honum. J Bethlehem a Gydinga Lande. Þuiad so er skrifad fyrer Spamanen/ Og þu Bethlehem a Gydinga Lande/ ert onguanveigen hin minsta a medal Hofdingia i Juda/ þuiad af þier mun koma Hertuge/ sa ed stiorna skal yfer minu Folk Jsrael. Þa kallade Herodes Vitringana heimugliga til sijn/ og spurde þa innelega ad/ a huorium tijma þad Stiarnan hafde birst þeim/ Og vijsade þm til Bethlehem/ og sagde. Fare þier/ z spyried vandlega ad Sueinenum/ og nær þier finned hann/ þa kunngiored

giered mier þad aptur/ ſo ad eg kome
eirnen ad tilbidia hn̄. Sem þeir hof
du nu hlydt Konungenum/ fooru þeir
af ſtad. Og ſia þu/ ad Stiarnan ſem
þr hofdu ſied j Auſturalfu/ gieck fram̄
fyrer þm/ allt þar til hun kom/ ⁊ ſtod
þar vpp yfer / huar ed Barned var.
Enn er þeir ſau Stiornuna/ glodduſt
þeir af myklum Fagnade / Og gein
gu j Hwſed jnn/ og fundu þar Barn,
ed med Mariu Moder þeſſ/ Fiellu fr
am̄/ og tilbaudu þad. Og ad vpploken
um ſijnum Fiarſiodum/ offrudu þeir
þui giafer/ Gull/ Reykelſe ⁊ Myrru
Og feingu Auiſſan j Suefne/ ad þr
kiæme ecke aptur til Herodem/ Og fo
ru an̄an Veg aptur j ſitt Land.

Þetta Evangelium hefur fiorar
Greiner edr Parta

Af huorium hin þrþska hlyder vppa Vitringana sem komu vr austur Londū til Bethlehem/ vpplukū syna Fiarsioodu og færdu Forner Christo.

Huar af vier lærum þyrst

Ad til Christi Rykis heyra ecke aþ eimasta Gydingar/ Helldur ⁊ lyka Heidingiar/ Ja ad vysu/ allar Þioder og Land(s) alþur Heimsins. Þar þyrer ber þeim og eirnen ad epterfylgia skiærre Stior nu heilags Evangely/ og lata þar med vysa sier og leida sig til Christum Herra Lausnara. Og þegar þeir haþa hn̄ þun̄ed/ þa skulu þeir giora so sem Vitringarner giordu hier/ tilbidia han̄/ og trwa a hann.

Þar næst skulum vier enn a þessum Deige vpp lata vora Fiarsioodu/ Christo til Dyrdar/ Þad er. Giarnan ⁊ med goodum Vilia hialpa þar til epter Effnum/ ad Guds Ord meige a ⁊ alla Tyma a medal vor vtberast ⁊ vardveitast.

Annur Greinen

Hlyder vppa fra yppustu Kiennemen
z Skriptlærdu/huøria Herodes spyr ad/
huar Christur eige ad fædast/ Þeir sua
ra honum seigiande/J. Bethlehem/z be
vijsa þad med Ritningunne.

Huar af vier lærum Fyrst.

Ad vor Herra Jesus Christus/ sie vis sulega sä Fyrerheitne Messias/ med þui hann fæddest j þeim Stad/sem Messias ætte ad fædast/ epter ÿtersøgn Spä mannanna.

Þar næst stäum vier hier/Huad hryg gelegt þad er/þegar Diøfullen forblind ar Mannsins Hiarta/so sem skiede Gyd ingana. Þeir ÿppurstu Prestar z Skri ptlærder/vita og vidurkienna hier/ ad sa fyrerheitne Messias skyllde fædast j Be thlehem. Og sijdan þar epter fornumu Þr ad slijkt er skied og framkomed. Ong us sijdut hafa Þr a mote sijne Samuisku vpsokt hann allt til Dauda/ og ecke vil iad hallda hann fyrer þann rietta Mes siam. Þar

Þar fyrer eigum vier ad bidia Gud ad hann hialpe oss/so vier þeckium hann nytielega/ z ad hann vardveite oss j. Tr unne allt til Afeloka/ og giæte vor nyst unsanlega/so ad vor Hiortu forhindrest ecke j slykum Blindleika.

Þridia Greinen

Hun talar vm Kong Herodes/ sem vill þe med Flærd leita vpp Barned til ad fy rer koma þui/enn hañ gat þad ecke.

Huar ap vier lærum pyrst

Ad þad er ecke nytt þo storer Herrar j Heimenum setie sig j mote Christo og hñs Orde/ z bere sig ad nidurþryckia þui med Magt og Vnderferle. Þuiad þad sama hefur strax j Vpphafe hent sialf an Herran Christum.

Þar næst siaum vier hier/ Ad huorke Raad edur Vitska hialpar nockud j mote Gude/þui huorn hellst Gud vill prelja/ þeim kann eingen Madur skada ad gio ra/huorsu kloklega sem hñ fer ad þui.

Þar pyrer skulum vier ecke lata nock

fra Opsókn hneyxla oss/ Helldur hugga oss hier vid j ollum Eymdum og Opsokn hum Heims og Diøfuls/ad so sem hann frelsade þetta litla Barn Jesum z Vit tingana fra Nefnd z Grimd Herodis/ sa hinn same kann a þessum Deige ad varduetta oss.

Fiorda Greinen

Hun hlyder vppa þad/huorsu ad Gud baud Vitringunum j Suefne/ ad fara ecke aptur til Herodes/Helldur fara ann an Veg heim j sitt eiged Land.

Huar af vier lærum

Ad huor sem þecker Christum riettelega/trwer a hann/og styrker hans Ri- ke/sa skal þess ad niota/Ecke alleinasta j Eilifu Life/helldur z so eirnen j þessu stundlega.

Þar fyrer eigum vier med riettu ad vera þess vilugre z kostgiæfnare/til ad giøra allt þad sem Gude ma vera til Lo fs og Dyrdar.

Banen

DRotten Gud Himneskur Fader/ Þu sem hefur lated þitt Heilaga Ord skijna fyrer oss/sem er su rietta Leidar stiarna/huör ed oss vijsar til Christum. Vier bidium þig/gief þinn heilaga Anda j vor Hiörtu/Ad vier kynnum ad medtaka þetta Lios ꝛ vara riett med þad/oss til Sæluhialpar/ꝛ ecke lata nöckurn Hræsla nie þreyngingar skielfa oss þar j fra/ Helldur ad vier med öllu Hiarta hölldum oss vid þinn Son Jesum Christum/sem er vor Frelsare/ Og ad vier med vorum Eignum þionum þijnum Syne Jesu Christo/j þat ad giefa nöckud til hans Ords/og heim Voludu j hans Nafne/ AMEN.

Fyrsta Sunnudag epter Prettanda/Evangelium Luc. 2.

OG þa ed hann var tolf Aara gamall/foru þau upp til Jerusalem/epter sidveniu Hatijdar dagsins/ Og er þeir dagar voru lidner/ ꝛ þau foru heimleidis/ vard Barned Jesus epter j Jerusalem/ og hans Forelldrar

vissu þad ecke. Enn þau meintu þad hann være hia selskapnum/ og voru so komen eina Dagþerd/ og leitudu hans medal Frænda og Kunningia. Og þa ed þau funndu hann ecke/ geingu þau aptur til Jerusalem/ og leitudu ad hønum. Enn þad skiede so epter þria daga/ ad þau funndu hann j Musterenu/ sitiannda mitt a mille Lærefedranna/ heyrande þeim og ad spyriande þa. Enn aller þeir er hann heyrdu/ vndrudust yfer hans Skilninge og Andsuørum. Og er þau sau hann/ hnyckte þeim vid. Enn hans Moder sagde til hans. Son minn / þui breytt er þu so vid ockor? Siadu/ Fader þinn og eg leitudum harmþrungnir ad þier. Og hann sagde til þeirra: Quad er þad ad þid leited ad mier? Vissu þid ecke ad mier byriar ad vera j þeim Hlutum

sem

sem mijns Fødurs eru? Enn þau vnder stodu ecke þetta Ord/ sem hann mællte til þeirra. Og hun for med þeim ofan og kom til Nazarieth/ var þim z hlyd en. Enn Moder hans geymde øll þesse Ord j sijnu Hiarta. Og Jesu jokst Alldur og Vißka z Nad hia Gude og Mønnum

Þetta Euangelium hefur florer Greiner jnne ad hallda

Og er hin fyrsta vm Mariu z Joseph sem foru vpp til Jerusalem a Natijd ar drigenum/þa Jesus var Tolf ara gamall:

Af þssu lærum vier þennan almenelega lærdom/ad huør Madur hallde Guds þi onustu gierd j ackt z heidre/Vitie giar nan þangad sem hun er framen/z hia lyf til/ hun mætte vid nægt halldast/ z giefe enguan gaum ad þui/ad þr O gudlegu forsma/ fyrerlijta og ofsæki

Aunnur Greinen

Nun talar vm Barned Jesum/sem vard epter j Jerusalem/ j Musterenu/ a medal þeirra Lardu/heyrande og adspyr iande þa/ med soddan Skynseme/ad all er sem þad heyrdu / þeir forundrudu sig þar vppa.

As þessum Ordum lærum vier / Fyrst

Nuørsu ad þetta Barn hefur orded ad vera meire eñ eñur einfølld almenne leg Børn/ Med þui ad soddan Ninnesk Guddomleg Speke/ kunne ecke ad pinnast hia ødrum Tolps ara gømlum Børnū. Sem sialpur Christur avijsar/ þar hann suarar siñe Modur/og seiger/ Ad hann hliote ad vera j þeim hlutum sem sijns Fødurs eru.

Nuar af liost er/ad hann er ecke all einasta sliettur Madur / helldur og eirn en saññr Gud.

Þar næst skulu Børnen læra/ad gan

ga giarnsamlega til Kyrkiu/heyra vand lega Guds Orda Predikun/og pad pau ecke skilia/pa skulu pau spyria ad pui z læra pad af ødrum:

Pridia Greinen

Nyder vppa Forelldrana sem af Gl eymsku lietu Barned vera epter j Muste renu/og meintu pad munde komed a Veigen med peirra Føruneyte.

Huar af vier lærum

Ad Heilager Menn eru ecke j allan mæta Syndlauser/ helldur hafa þr nø ckra Breske/huøria Gud hylur af sinne Nad og Myskun.

Sliekt er naudsynlegt ad merkia/ me te Pavans Lærdome z hs Afgudadyr kan / og sierdeilis j moote peirre rangre Meiningu/þar þr hallda ad Maria ha fe vered fædd aan Vpprunasyndar.

Fiorda Greinen

Nyder vppa þann agiæta Lofstyr/ sem Gudspiallamaduren giefur Barne

 nu

nu Jesu/og seiger ad hann hafe geinged med Forelldrunum til Nazareth.

Af hvorre Grein vier eigum þetta ad læra

Ad ef Bornen vilia proast j Visku Alldre og Nad fyrer Gude og Mōnum þa skulu þau fylgia Dæme þessa Barns sins Jesu/og ganga giarnan til Kyrkiu og vera sijnum Forelldrum Hlyden og Undergiefen.

Og vm allt þetta viliium vier so bidia og seigia

HErra Gud Himneskur Fader/ Eg þacka þier fyrer þijna Nad og Myskun/ad þu hefur læted mig fa þa heilögu Skijrn/og ad vita þitt guddomlega Ord. Eg bid þig/ Gief þinn Heilaga Anda j mitt Hiarta/ ad eg kunde þitt heilaga Ord/ ecke fyrerlijte þad nie forsmae/edur forsōme/Helldur merke þad vel og trulega/og ad þad mætte vera Avögst med mier/Og ad eg epter þijnum Vilia mætte eflast j Trwnne / og Otta Drottins/og vm sijder verda j þijnu Orde Sælu hoolpen/AMEN

Annan Sunnudag epter Þrett anda/ Evangelium Joh. 2.

Þa a þeim þridia Deige giørd est Brwdkaup j Chana Galileæ og Moder Jesu var þar. Enn Jesus og hans Lærisueinar voru og bodner til Brwdkaupsins. Og er þa þraut Vijned/ sagde Moder Jesu til hans/ þeir hafa ecke Vijn. Jesus sagde til hennar/ þu Kuiña/ huad hef eg med þig ? Mijn Stund er eñ eige komen. Moder hans sagde til Þionustu mannaña/ huad hellst hann seiger ydur þad giøred. Enn þar voru sex Steinkier/ sett epter veniu Ebreskra Maña Hreinsunar/ og huørt eitt tok tuo edur þria Mæler. Jesus sagde til þeirra. Fylled vpp Kieren af Vatne/ og þeir

 fylltu

fylltu þau allt a Barma. Og Jesus
sagde til þeirra/ Hellet nu a/og fær-
ed Kiæmeistaranum/ Og þeir færdu
honum. Enn þa Kiæmeistaren smack
ade Batned/ pad ad Vijne var orded/
z hann visse ecke huadan pad kom/ enn
Pionustumennerner sem Batned sok-
tu vissu pad/ pa kallar hann a Brwd-
guman/og seiger honum. Aller Menn
giefa j fyrstu hid goda Vijned/ z nær
þeir taka Dlvader ad gierast/ pa pad
hid liettara/ enn pu hefur geymt hid
gooda allt til þessa. Þetta er hid fyr
sta Jarteikn sem Jesus gierde til Cha
na j Galilea/ z hann opinberade sijna
Dyrd/ Og hans Lærisueinar trwdu
a hann.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner jnne ad hallda

Af huorium su hin fyrsta hlyder vp pa pad vnga Ecktafolk/ sem bydur Herranum Jesu og hans Lærefueinum til syns Brullaups.

Huar af vier lærum

Ad ef vær vilium ad vor elskulege Herra Christus skule vera hia oß med sinne Blessan/og myskunsamlega afstyra allre Sorg z Hrygd j heilogu Hionabāde.

Pa skulum vier med vorum Bænum bioda honum til Brullaupsins/ z byria vorn Ecktaskap med Guds Otta/erlega med godre Samvisku og Sidseme.

Aunnur Greinen.

Nlyder vppa Guds Modur Mariu/ z klagar fyrer Herranum Christo ad þar vante Wijn.

Huar af vier lærum/ Fyrst-

Ad Kroß z Motgang vill ecke vanta j heilogu Hionabande. Þar fyrer eigum vier so ad bwa oß til/ og i þann maata skicka oß/ad vær vnder Kroßenū z Mot

gang.nu.n

gangenum mættum hafa Gladuært Ni arta og gooda Samvisku.

Þar næst skulum vier epterfylgia Dæme peirrar Heilogu Mariu/z hafa chr istelega Medaumkan med vngu Eckta folke/z hialpa þeim giarnan med Raad og Dad vm pad þau kann ad vanta.

Þridia Greinen

Nyder vppa Herran Christum/sem j fyrstu syneft nockud oblydur/enn lætur po med sijdsta fram̄ sijna Rad og Giæsku/z giører Vijn vr Vatne.

Huar af vier lærum/ fyrst

Ad Hionabands Lifnadur er heilog Stiett/z Gude vel þægeleg/ med þui ad Christur kiemur ecke ad eins til Brull aupsins/helldur forærer hann þau vngu Hionen med rijkuglegre Brullaups Gaa fu og Blessan.

Þar næst lærum vier hier/ad vor elsk ulege Herra Christus er eini saklur Gud og kann ad finna Raad j allskyns Neyd

og

z Motgange/po hann ecke alla Tijma hialpe/so snart sem vier giarnan viliũ. Nañ bregur vndan sijna Nialp vm stun darsaker/enn med sijdsta lætur hañ sijna Nialp þess rijkuglegre fram koma.

Þar fyrer skulum vier ecke mogla j vorum Krosse z Motgange/helldur ya̋ll da oss fast vid ad bidia/ z bijda epter hä̋ns Nialp med Þolenmæde.

Og vm allt þetta villium vier so bidia og seiga:

DRottenn Gud Himneskur Fader/Eg giöre þier þacker/ad þu hefer giefed mier þijna Nad/þad eg er komen j þa heilögu Hiuskap arbands Stiett/og vardueiter mig þar fyrer fra Frillulijfe og ödrum vondum Syndum. Eg bid þig Gief mier þinn Heilaga Anda/ so ed mier styre og stiorne j þessare Stiett/so eg mætte lifa med Samþycke vid mijna Eck taþersonu/og giefa eck: et Efne til Reidi/Hatturs og O samþyckis/helldur ad eg sie vingia rnlegur/og life j Guds Otta/so ad/ef Frei stingar koma/Kross z Motgangur/ad vid þo mættum alla Tijma fornema og finna þijna þödurlega Hialp/ Vppala ockar Börn epter þijnum Vilia/og fram leida ockar Alldur hier

a Jördu

a Jördunne/ so ad vid mættum ad sijdustu ve
rda eilijflega Sæluholpen/ þyrer þinn Son
Jesum Christum vorn Lausnarat
Herra/ A M E N

Þridia Sunudag epter Þrett anda/ Evangelium Matth. 8. Cap.

OG þa ed Jesus gieck oßan aß Fiallenu/ ßylgde honum margt Fólk epter: Og sia þu/ ad Liikþrær Madur/ kom/ tilbad hn̄ z sagde. Herra/ eß ad þu villt/ þa gietur þu mig hreinsad/ Og Jesus riette vt Hondena ahrærde hann og sagde/ Eg vil/ vertu hreinn/ Og iaßnsnart vard hans Liikþra hrein. Og Jesus sagde til hans/ Siadu til/ ad þu seiger þad eige neinum/ helldur ßar þu og syn þig Kieñemønnønum/ og oßßra þiina Gioß/ þa ed Moyses heßur boded/ til Vitnis-

burd

burdar yfer þeim: Enn þa ed Jesus
gieck jnn i Capernaum/ kom til hans
Hundrads Høfdinge nockur/ bidiande
hañ/ og sagde/ Herra/ Þion minn lig
gur Kueisiukur heima/ og kuelst pu⸗
nglega. Jesus sagde til hans/ eg vil
koma og lækna hann. Og Hündrads⸗
høfdingen suarade/ og sagde. Herra
Eg em þessei verdugur ad þu ganger
iñ vnder mitt Þak/ helldur seig þu eitt
Ord / og mun miñ Þion heilbrigdur
verda. Þuiad eg em Madur yfervalld
denu vndergiefen/ hafande vnder mier
Striidsfolk/ og nær eg seige þessum/
Far/ þa fer hañ/ og ødrum/ Kom þu
og hañ kiemur/ og Þræle miinum/ Gi
er þetta/ og hañ giorer pad. Eñ þa er
Jesus heyrde þetta/ vndradest hañ/ z
sagde til þeira er hønum epter fylgdu.
Sannlig

Sannlega seige eg yður/ ad þuiliika Tru hefi eg eige fundeð j Jsrael. En eg seige yður/ þad marger munu koma af Austre og Vestre/ z sitia med Abraham Jsaach og Jacob j Himna rijke/ enn Rijkesins Syner munu verda vtreknir j hin ystu Myrkur / þar sem vera mun Oop og Gnijstran Tanan-na. Og Jesus sagdi til Hundrasho-fdingians/ Gacktu hiedan/ verde þier epter þui sem þu trwder/ og hans Pi-on vard heill a þeirre somu Stundu.

Þetta Evangelium hefur fimm Greiner

Af huorium hin fyrsta er vm þann Spitelska Mann sem kom fyrer Chri-stum og bad hann ad hreinsa sig.

Huar af vier lærum

J allskyns lijkamlegum Sottum og Siukdomum ad leita Hialpar alleinasta hia Herranum Christo/ Enn þo eigum

vier

vlet ad setia þad til hans sialfs / nær z med hvørtu moote hn vill hialpa. Þui ad hañ veit best nær Nialpar Tijmen er og huad oss er þyrer bestu. Þar til eig um vier ad treysta honum z trwa.

Aunnur Greinen

Talar vm Herran Christum/huørsu hann er reidubwen z Godgiarn ad hial pa/ so hann jaþnsnart hialpar og hreins ar þennan aumia Mann aþ hans Lijkþrœ.

Huar aþ vier lærum

Ad alldrei kunna vor Hiørtu ad hafa so Mykla Girnd til Guds Hialpar/ ad Herran Jesus sie ecke reidubwnare ad hialpa oss/eþ ad su Hialp kann ad þie na Gude til Lofs og Dyrdar/enn oss til Gagns og Goota/ ef vier bidium epter hans Vilia/ eda þad honum er ecke a moote.

Þridia Greinen.

Nijder vppa þa Beþalning sem Herr

ān

an Jesus giefur þessum Mañe sem hañ hreinsade/ og bydur honum ad syna sig Kieñemoñunum/ og foornfæra þad Off ur sem Gud hafde boded.

Huar af vier lærum

Ad huorium Manne er skylldugt/ ad hialpa þar til m; Raad ꝛ Dad epter ef num/ ad Guds þionustugiørd bliñe vid magt/ giefa og gialld a huad Skylldann bydur/ ꝛ hallda þui ecke fyrer sier/ og þad þar er adur tilgiefed/ ad taka þ ecke þar fra nie hafa þad til añars.

Fiorda Greinen

Seiger fra þm Hofudsmanne sem kom fyrer Christum / ꝛ bad hañ ad lækna siñ Þienarara sem laa fyrer Daudanum.

Þar af lærum vier þetta

Ad læta oss vegna christelegꝫ Kiær leika/ þrra Neyd til Hiarta ganga ꝫ eru Stukter / eda j añan mata Naudstadder og bidia fyrer þeim.

Þa

Þar næst / j vorum Bænum høpum ongua Efasemd/helldur trwum þui stad fastlega/ad Herran Jesus Christus kan ad hialpa med einu Orde/huørsu þungt og stor sem Stukdomuren er / eda huør annur Neyd.

Fimta Greinen
Er su agiæta Predikun/sem Jesus giørde til þeirra/sem hønum epter fylgdu

Huar af vier lærum Fyrst
Ad þad er Gude miøg þægelegt/ þeg ar Madur trwer einfalldlega hans Ord um/z bidur Gud jafnlega/þa vill Gud vissulega bænheyra/ og hønum Hialp og Hiastod veita.

Þar næst/ Ad fyrer Gude er eingen Mangreinar munur/ helldur/ aller þeir sem trwa/huørt helldur þeir eru komner vr Austre edur Vestre / eda huadan vr Heime þeir eru/þeir verda teiknader fyr er Guds Børn/og medtekner til Erfing gia Guds Rijkis/og eilijfs Lijfs.

Enn hiner adrer sem ecke trwa/ þeir mű nu vt kastast i ystu Myrkur Eilijfrar Fyrerdæmingar/ þo þeir sieu Rijkesins Syner/ þad er/ þo þeir sieu komner af storum Slectum z Gøfugum Ættum/ hafande stort Alit fyrer Heimenű. Nu ad skrifad er oss Fatækum Heidingium til Glede og Huggunar/ enn Gydingum til Aminningar/ vm þeirra fanyta z holl dlega Hroosan/ ad þeir være komner af Heiløgum Forfedrum.

Þar fyrer skulum vier so bidia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem af Dierlegre oseigianlegre Ast og Elsku hefur giefed oss þinn Son/ og lated hann taka a sig manndomlega Natturu/ og deya a Krossenn um vorra vegna. Gief þinn Heilaga Anda i vor Hiörtu/ ad vier allt vort Traust høfum a hönum/ og vitum vijst/ ad fyrer hann faum vier Syndanna Fyrergiefning/ alijka so sem þesse Høfuds madur trwde/ ad Christur giörte med einu Orde hialpad hans Þienara Þetta eru hans Ord/ Huör sem trwer a mig sa skal ecke sia Daudan eilijflega. Elskulegr Fader a Himnum/ vnn þu oss ad eins ad/ vi

ec

er med oeþudu Hiarta/bløþum stadþaster þar vid a vorum sijdasta Tijma/AMEN

Fiorda Sunnudag epter Þrett anda/ Evangelium Matth. 8.

Og er Jesus stie a Skip/ þylgdu hans Læresueinar hønum epter Og sia þu/ ad miijkell Okyrrleike gierd est j Sionum/ so ad Skiped lä vnder Aþøllum/ eñ hañ suaþ. Og hans Lærefueinar geingu til hans/ vøktu hann vpp og søgdu. Herra/ hialpa þu oss vier þorgengum/ Eñ Jesus sagde til þeirra. Huad hrædest þier liitelltrwad-er? Þa reis hann vpp/ hastade a Vinden z Sioen/ z þar vard Logn miiked. Enn Mennerner vndrudust/ z sogdu. Huilijkur er þesse? Þuiad Vindur og Sior hlyda hønum.

F iij þetta

Þetta Evangelium hefur Kriar Greiner jnne ad halda

Og talar hin fyrsta vm þaſ Storm ſem giordeſt a Siónum þann Tijma Je ſus var j Skipenu med ſijnum Læreſueinum.)

Fyrſt hofum vier almennelegan Lær dom ad merkia/ſem er/ Ad heilog Guds Chriſtne er j þeſſum Heime lijka ſem eitt Skip a Sio/ liggiande vnder Afollum og Bylgium / og hefur a allar Sijdur Ofſoknet z Freiſtingar margvijſlegar.

Þar næſt er hier ad læra ſierlegan Lær dom þann/ Ad aller og huor og eirn ſem vill vera Chriſti Læreſueirn / hann hlyt ur ad gieꝼa ſig til Siós med honum/ þad er ad ſkilia/ lijda med honum Kroſſ og Motgang. Vid ſlijku meiga aller riett Chriſtner bwaſt/z vndraſt ecke/nie hneyxla ſig þar a þo ſlijkt yfer þa kome.

Aunnur Greinen

Nlyder vppa Læreſueinana ſem vrdu hrædder vegna hins mykla Storms/ Va ckta

ekki Herran vpp og hrropudu/ ad hann skyllde hialpa þm/so þr forgeinge ecke.

Nier lærum vier/ Ad þeckia sialfa oss og vora Trw/huør ecke er annad enn ē riukande Hørkueikur/ z brakadur Reyr/ og er miøg veyk þegar Freistingen kiemur. Þar fyrer liggur stor magt a/ ad vier af Hiarta bidium Gud/ ad hañ styrke vora veyka Trw/og læte oss ecke far ast nie forganga j nøckrum Freistingū.

Þridia Greinen

Nun hlyder vppa Christum/sem ad vpsu sefur j Fyrstuñe/ enn hañ vacknar ad sṅdustu/z stiller Vinden og Sioen.

Huar af vier lærum/tuent

Fyrst þetta/ Ad Jesus Christus er eiñ sannur Gud/og hefur Magt og Walld yfer Sionum/z øllum ødrum Skiepnū.

Þar næst Ad hann kunne ad hialpa j allskyns Hørmungum og Motgange/ huørsu stor sem hann er. Þar fyrer skulum vier giøra so sem Læresueinarn

er giørdu hier/vekta hann vpp med Bæ
na akalle/og bera vora Neyd fram fyr
er hann/ med fullu Trunadar trauste/
ad hañ kuñe z vilie hialpa oss/z skulum
vier ecke læta oss þ vndra þo hañ hegde
sier stundum lijka so sem hñ suæfe/ z he
yrde ecke vorar Bæner.

Þar vm skulum vier bidia med
þessare Bæn:

Drotten Gud himneskur Fader/Þu sem af
þijnu fødurlegu Giæsku Rꝍde lætur oss
þijn Børn hier a Jørduñe liggia vnder Kross
enum/z lætur koma osynelega Nøtgangs z
Offsoknar storma yper oss/Syndeñe þar med
nidur ad þryckia med oss/og aptur ad hallda/
Enn læta oss vagsa z þroast i Truñe/ Von
añe og Bæna Akallenu: Vier bidium/Nyst
una þu þig yper oss/Heyr þu vorar Bæner/z
veit oss Hialp og Fulltijng i øllum Nøtgange
og Freistingum/so vier mættum kauñast vid
þijna Nꝍd og Fødurlega Hialp/z med øllū
þijnum Heiløgum loza og dyrka þig ad eilij
fu/Þu sem alleina ert almattugur Gud med
þijnum Syne/ og þeim Heilaga
Anda/AMEN.

Fimta

Fimta Sunnudag epter Prett anda/ Evangel. Matth. 13.

Vm Dra Tijking lagde Jesus framm fyrer þa/ z sagde. Himnarijke er lijkt þeim Manne/ huør ad sæde Go du Sæde j Akur sinn. En þa Menn sua fu/ kom Ovinur hans/ z sade Jll grese med j bland Hueitenu/ og gieck j burt. Enn er Grased spratt vpp/ og bar Avøxt/ þa auglyster og Jllgres ed. Enn Þionustumennerner geingu til Hwsbodursins/ og sogdu honum. Herra/ sader þu ecke Goodu Sæde j Akur þinn/ huadan kiemur hønum þa Jllgresid? Og hañ sagde til þeirra. Fiandmadurenn hefur þad giort. Þion ustumennerner sogdu þa/ Villtu ad vi er forum/ og vtlesum þad. Og hañ sagde/ Nei/ so ad þier vppræted eigie

 Hueitedn

Hueited vnder eins/ nær þier vtlesed
Illgresed/ Latid huørtueggia vaxa al
lt til Kornskurdarins/ og a Kornskie,
ru Tijmanum skal eg seigia til Korn,
skurdar mañanna: Lesed fyrst saman
Illgresed/ z binded þad saman j Bin
dene/ til ad breña þui. Enn Hueite
nu saman safned i mijna Kornhlødu.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner inne ad hallda

Af huørium hin fyrsta er vm þann
Mañ sem sæde goodu Sæde
j siñ Akur:

Af huørre Grein vier eigum
þetta ad læra

Ad Guds Ord er þad Gooda Edla
Sæde/ og huar sem þad verdur predik
ad hreint og Klaart / þar ber þad vissule
ga Godan Avøgst. Ekier þad ecke hia
ollum/ þa verdr þ vissulega hia nockrum
Þar næst/ Ad þia Sæded Guds Ord
hefur

hefur øngua skulld þar af/ þo ad nocke
rar Hneixlaner vppkome/ Og skal þad
þar fyrer ecke lastast/vegna Mannanna
Synda/og hneygslunarsamlegs Lifnad-
ar/so sem giøra blinder Papistar/ hr ed
heiløgu Evangelio tilreikna þ allt sam
an/ad Heimuren er a þssum Døgum so
Illur og Hreckvijs.

Aunnur Greinen
Talar vm Fiandmannen sem sꝏ
de Illgrese j bland Hueitenu.

Huar af vier lærum

Ad huar hellst sem Gud bygger sijna
Kyrkiu/ þar hia vill ætijd Dioffullen ha
fa sijna Capellu. Þar fyrer skal eingen
hneygslast sig a slijku efne/helldur ad hu
er Madur siae sig vel vm kring/z giæte
vel ad sier/so ad Dioffullen kome þar ec
ke jnn z leite Herbergis/ Þuiad þegar
Men eru athugalauser z sofande/ þa er
Ovinuren vanur ad sꝏ sijnu Illgrese.

Þridia Greinen

hun

Nun talar vm Þienarana/sem geingu
þyrer Hwsbondan/og spurdu/huørt
þr skylldu vpprœta Illgresed.

Huar af vier meigum þetta lœra

Ad manleg skynseme vill œtid hafa
soddan Kyrkiu/ j huørre ønguar Synd
er z hneyxlaner eru/z tekur sier þui Va
lœting optsinnis fyrer hendur oskickanlega
z enn befalningar slyku ad affstyra.
Enn soddan Kyrkiu sem so er med ølle
hrein/hana finnum vier annars Heims.
Hier er hun og blandur vissulega lyk einu
Nete/ sem kastast j Sioen/med huøriu
Mann dregur ad Lande allra handa Fiso
ka/goda z jlla/ So sem Christur seiger
seinna/j þessum þrettanda Capitula.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Herrans bifalning/ ad
Menn skule lata Illgresed vagsa/allt til
Kornskurdar tymans/z slijta þ ecke vpp
vppa þad/ad þeir vpprycke ecke
ynder eins (ma vera) z so
Hueitenu. hier

Ad Guds ords Þienarar/so vel sem all er adrer christner/skulu ecke hafa nockra oleyfelega atferd/Villum z vondum Lærnade af ad koma. Helldur vakta sig fyrer osKickanlegu vallde z ofrijke/ Og bidia Gud/ad hn̄ vilie sialfur hindra all ar hneygslaner/ z burt taka Jllgresed/ med skickanlegum hætte/ z lata þad go da Sæded vel luckast.

Skal þa Verallegt Yfervalld ecke þar leggia til stijks/helldur sia þar vppa þegiande/ þegar Men̄ predika falskan Lærdom/og sa Jllgresenu nidur a mille fatæks Almwga ? Nei j onguan mata. Þuiad Christur talar hier ecke vid Verallolega Yfervalldsinenn/helldr vid sijna Læresueina/og vill ad þeir skule ecke taka Suerded sier j hendur/Helldur ber Veralldlegu Yfervallde/ ad hamla og hindra allar Hneygslaner/ Og ef Yfervalldet giorer þad ecke/þa syndgar þad storlega/so sem z Herran Christur

sialfz

sialfur alvarlega straffar soddan Slep
msku z forsman/ j þui hann seiger/ ad
Ovinurenn hafe sad þui Illgresenu/
þann tijd Mennerner voru sofande.

Og med þui ad veralldleger Yfer
valldsmenn/eiga ad vera Fostrar christe
legrar Kyrkiu/þa'vill hann fullkomlega
ad þeir skule giefa sijnum Vndersatum
Klara Miolk og heilnæma Fædu/þad
er/Hreinan og ofalsadan Lærdom/z med
tilheyrelegum hætte giora Ovinenum/þ
er/ Dieflenum þeim Slepsanda Ulfe
Motstodu.

Og vm allt þetta vilium vier so
bidia og seigia

HErra Gud Himneskur Fader/ Eg giöre
þier packer/ ad þu hefur sæd þui Gooda
Sæde j vor Hiörtu/ sem er þitt heilaga Ord
Vier bidium þig/ Lat þu þitt Ord þ Goda
Sæded/ verda fyrer þinn Heilaga Anda lif
ande j oss/ og bera Avöxt. Vardveit þu oss z
geym/fyrer þeim vonda Anda /so hann sæe
ecke Illgrese þar j bland. Vardveit oss fra
holldlegu Athugaleyse / og hallt oss j þijnum
Otta

Otta/z hialpa oss j öllum Motgange ꝫ Freistingum/til þess ad vier vm syder verdum saluhólpner/AMEN

A Mariu Messu Hreinsunar Dag/ Evangelium Luc. 2.

DA Dagar hennar Hreinsunar fullnudust epter Moysis Log um/ hofdu þau hann til Jerusalem/ vppa þad / ad þau a Hendur fæle hann Drottne/ so sem ad skrifad er j Logmaale Drottins/ ad allt huad Kallkyns var/ þad er fyrst opnade sinnar Modur Kuid/ þa skyllde kallast Drottne helgad. Og ad þau giæfe Offurrid/ epter þui sem seigest j Logmaale Drottins/ tuær Turtildwfur/ eda tuo Dwfuunga. Og sia/ ad Madur var i Jerusalem sa ed Simeon hiet/ og

Þesse

þesse Man̄ var riettlatur ꝛ gudhræd-
dur/ biidande epter Huggan Jsrael/
Og Heilagur Ande var med hønum.
Simeon hafde ꝛ andsuar feinged af
Heilogum Anda/ ad hñ skyllde ei siaa
Daudan/ nema hann sæe adur fyrre
Christ Drottins. Og hñ kom af An
dans tilladan j Musterid/ Og þa For-
elldrarner høfdu barned Jesum j Mu
stered/ ꝛ giørdu fyrer hønum epter sid
veniu Lagan̄a/ Og hann tok han̄ vppa
sijna Armlegge/ lofade Gud ꝛ sagde.
Drotten/ laat nu þin̄ Þion j fride fara
epter þui sem þu hefur sagt. Þuiad
miin Augu hafa sied þitt Hialprad/ þ
þu tilreidder fyrer Auglite allra Þio-
da. Eitt lios til vppbirtingar heidn-
um Þiodum/ og til Dyrdar þiins Fol-
ks Jsraels.

Þetta

Þetta Evangelium heyrer þriar
Greiner inne ad hallda

Og er hin fyrsta sialf Historian/ huør su ad Maria hafde Barned Jesum til Jerusalem/ og gaf vanalegt Offur.

Huar af vier lærum

Ad epter fylgia Dæme Jonfrur Mariu/ og epter Efnum ad hialpa til/ ad Guds Þionustugiørd vid Magt halldest. Þuiad þo hun være ecke skylldug til ad giefa Offur/ Þuiad Løgmæled hlÿdde ecke vppa hana/ þa vill hun þo ønguа hneyxla med sijnu Epterdæme/ Helldur giefa viliuglega þad sem hun gat veitt epter hliodan Løgmælsins:

Þar næst/ Ad þetta nyfædda Barn Jesus/ er þar fyrer bored fram̄ fyrer Drottenn/ ad hn̄ skyllde vera vor Eilijfur Kiennemadur/ og Fornfæra sig sialfan fyrer allar Heimsins Synder a Krossins Altare/ huad miøg er merkelegt z Hug gunarsamlegt.

J þridia måla lærum vier hier/ Ad med þui vor Fæding er syndsamleg og o hrein/ Þar fyrer hafa bæde Forelldrar ner og Bornen stora þorf a þui/ ad þe ir verde hreinsader fyrer Jesu Christi Foornfæring og Offur.

Aukur Greinen

Er vm þann dyrdlega Lofstyr sem Gudspiallamaduren giefur hinum Gam la Simeone/ seigande/ ad hann var Fro mur og Gudhræddur/ og beid epter Huggun Jsraels.

Huar af vier lærum

Ad enn þo a mille Gydinga Folks være a þeim Tijma stort Skilningsley se/ og raung Meining vm Messiam/ sem koma skyllde j Heimen/ Þar þeir meintu þegar hann kiæme/ þa munde hann vpp byria veralldlegt Rijke/ Þo samt hefur Gud vardveitt nockra a medal þess Fol ks/ sem riettann Skilning hafa haft a Fyrerheitenu/ huad vier lioslega merkia meig

meigum a Simeons Ordum.

Þar næst/so sem nu a vorum Døgum er kient og predikad / ad eingenn verde Sæluholpen fyrer Løgmalsins Verk helldur fyrer Truna a Christum / So hefur sa Gamle Simeon ecke treyst vp pa sijn Goodverk/helldur vppa Huggun Israelis/þad er/Þañ fyrerheitna Messiam/og hefur hafft þa Tru/ad hñ mun de Sæluholpen verda/ fyrer þennan Frelsaran Guds Jesum Christum. Huad vel er merkiande/i giegn þm blinda Pavadome og Papistum.

Þridia Greinen

Hlyder vppa þañ dyrlega Loffsaung hins Gamla Simeonis.

Huar af vier lærum Fyrst

Ad vor Herra Jesus Christus er vissulega sa Fyrerheitne Messias/epter huør ium aller heilager Forfedur hafa vænt/huør ed hier berlega verdur nefndur Christur Drottins/ og Frelsare allra Pioda.

Huad vel er merkiande j mote Spott yrdum og Lygum Gydinganna/sem hall da ad Jesus sie ecke Messias.

Þar næst lærum vier/Ad Gud heþur þennan Jesum sent j Heimen/ecke allei nasta Gydingum/helldur og so Heidingium til gagns z goda/z vill þar þyrer/ad allar þioder skule ganga j þßu Liose/ þ er/Ad trua a þeñan Frelsaran Guds Son Jesum Christum.

J þridiu Grein ma hier læra/ Ad huør sem vill med fride z Føgnude fara wr þessum Heime/sa same skal jata og medkienna/ þennan Frelsaran / Jesum Christum/ z medtaka hann med sannre Tru/so sem giørde Simeon. Þuiad hu ør sem a hañ truer/hañ skal ei sia Daud an eilijflega/ Eñ huør sem þorsmaer z ecke vill hafa þennan Frelsaran/sem Gud hefur Heimenum sent z gieþed/sa mun deya med illre Samuisku/z glatast eilijflega j sijnum Syndum/ þuiad j þss um Frelsaranum/enn ønguum ødrum/

er oſſ Mønnunum þyrerheiten z giefen Naad og Myſkun/ Syndanna fyrergiefning/ Endurlauſn og Sæluhialpen.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia.

DRottenn Gud himneſkur Fader/ Þu ſem hefur giört þiñ Son/ ad einum Endurlauſnara/ og Saluhialpara/ ad hañ være Heidingiunum eitt Lios z Gydingum Æra. Vier bidium þig. Vpplys vor Hiörtu/ ſo vier lærum med hans Fulltinge ad þeckia þiñ Födurlega Vilia vid oſſ/ z hafa Hialp z Forſuar af hönum/ moot Syndeñe/ Fordæminguñe z Dioflenum/ og ad vier kyñum vm ſijder/ fyrer hañ ad verda Saluholpner/ AMEN.

Sunnodagen Fyrſtan j Niu vikna Føſtu/ Evangelium Matth. 20

JEſus ſagde til ſinna Læreſueina þeſſa Epterliiking. Himnariike er liikt einum Hwſbødur/ ſem vt gieck ſnemma Morguns Verka menn ad lei

gia j siñ Viingard. Eñ ad giørdum̃ sam̃ ninge vid Verk mennena aþ daglegu Penings giallde/ sende hann þa j sinn Viingard. Og nærre pridiu Stundu gieck hann vt / og leit adra jdiulausa standa a Torgenu/ ꝫ sagde til þeirra. Fare þier j miñ Viingard/ ꝫ huad riett viist er/ mun eg gieþa ydur/ Og þeir geingu burt þangad. Og hann gieck eñ vt aptur vm siøttu ꝫ niundu stund ꝫ giørde sliikt hid sama. Nærre ellep tu Stundu gieck hañ vt/ ꝫ þañ eñ ad ra standa jdiulausa/ og hñ sagde til þr ra. Huar þyrer stande þier hier allan Dag jdiulau ser ? Þeir søgdu til hñs. Þuiad eingen heþur leigt oss. Hñ sag de til þeirra/ Fare þier ꝫ j minn Viin gard/ ꝫ huad riettviist er/ skulu þier þaa. Eñ þa Kuølld var komed/ sagde

Ner

Herran Viingardsins til siins Radss-
mañs. Kall a þu Verkmeñena/ z gial-
lld þeim Verkkauped. Hañ tok og til
i fra hinum seinasta / og allt til hins
fyrsta. Þa komu þeir sem nærre Ell-
eptu Stundu leigder voru/ z medtok
huør þeirra sinn Pening. Enn hiner
sem fyrster komu/ þeir þeinktu ad þr
mundu fa meira: Og huør þeirra med
tok siñ Pening. Og þa er þeir høfdu
hann medteked/møgludu þeir i moote
Hwsfedurnum/ z søgdu. Þesser hiner
seinustu hafa eina Stund erfidad/ og
þu gierder þa jafna vid oss/ sem bor-
ed høfum Hita og Þunga Dagsins.
Enn hann suarade / og sagde til eins
þeirra. Vinur/eige giøre eg þier O-
riett/Ertu ecke asattur orden vidmig
vm eirn Pening ? Taktu huad þitt er

 og

og ſar i burt/ Eñ þeſſum hinum ſein-
aſta vil eg gieſa ſo ſem þier. Eda lofs
aſt mier Ecke ad giøra af mijnu hvad
eg vil? Eda ertu þar fyrer Rangeygd-
ur/ þo ad eg ſie Godgiarn? So verda
ſeinaſter hiner fyrſtu/ og fyrſter hiner
ſeinuſtu. Þuiad marger eru kallader/
enn ſaaer Utvalder.

Petta Evangelium hermir fiorar
Greiner: ſnne ad hallda

Og hlyder hin fyrſta vppa Huſbw-
andan/ ſem ſo opt gieck a Deigenum
til ad leiga Erfidismeñ j ſiñ
Vijngard.

Huar af vier ſkulum læra

Ad þad er Villie Guds vors Himne-
ſka Fødurs/ad aller Menn verde Sælu
hölpner/Og fyrer þa Grein helldur hñ
vid Magt ſijnu Heilaga Orde/og hefur
a øllum Tijmum/ kallad og vppvaked
Trulynda Predikara/og læted þa vt be
ra

ra og boda sitt heilaga Evangelium vm allan Heimen/ vppa þad/ad sem flester kynne ad komast til Sannleiksins Vidur kienningar/z verda Saluholpner. Þar þyrer er Naudsyn/ Ad huør og einn sem heyrer þann blijda Evangelij Bodskap/ hann medtake hann og true hønum/og vtvelyse sig ecke sialþur/ eda og orvænte sier Syndanna vegna Guds Nadar.

Aunnur Greinen

Nyder vppa Erþidismennena sem leigder voru/og sender j Vijngarden.

Aphuørre Grein vier eigum þetta ad læra

Ad nema þui ad eins/ad Gud sialþur ap skiærre Nad z Mylkun / kalle oss j sitt Rijke/ þa mundu vier eilijflega stan da Idiulausei / og fordiarþast j vorum Syndum.

Medtøkum þui soddan Gudz nad z Myskun/og fylgium viliugier jafnsnart sem vier verdum kallader/þad er/ Þegar

 vier

vier verdum med Orde Gudz og Aminn ingum amintet til Jdranar og Yþerboo tar/z vera ecke Jdiulauser/ sem aller þe giøra/er Guds Ord forsma/z vilia ecke hlyda þui:

Þridia Greinen

Hlyder vppa þass Verkamann eda Rat dsmaß / sem epter sijns Herra og Hwsi bonda Bifalningu giefur þeim Seinustu/jaþnt og hinum Fyrstu.

Hvar aþ vier lærum

Ad Gud aþ Giæsku og Nad sinne vill ecke giøra vid oss auma Men/epter vor re forþienan/ helldur epter sine omælan legre Millde og Myskun/ og aþ Nad veita og giefa oss Eilijpt Lijþ / øllum sem setia Tru og Traust til Guds Gi æsku/og Christi Forþienunar/huad vier skulum vel minnast oss til Huggunar. Enn slijka Nadar Giæsku eigum vier ecke ad misbrwka/ til Synda og Sialþ ræd

rædis/ Helldur Erfida med Trw z Dyg gd j Vijngarde Drottins / huør j sinne Stiett/so ad þegar kuølldar z Reikning skapuren kiemur/ og vier skulum Heim j þad Himneska Fødur Land / ad vier þa ecke setium Trw eda Traust/ vppa vor Verk eda Erfide/ helldur alleina vppa Nad Gudz og Giæsku.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Erfidismennena þa þyrstu/ sem mogludu og voru jlla til Frids af þui þeir seinustu þeingu eins Erfidslaun og þeir.

Huar af vier lærum

Ad mannleg Skynseme kann ecke ad læta sier nægia Guds Nad/vill helldur stoola sig vppa sijna forþienan/og sijn Goodverk/og misser þar fyrer Nad og Vinattu Guds. Þuiad huør sem ecke treyster vppa Guds Nad og Giæsku alleinasta/ huøria Christur hefur oss vtveg ad/og vill vpphefia sialfan sig/ hann

mun verda nidur pryckt/og blijfa hinn seinaste/huad vel er merkiande j mote þe im leita Pavadome/ og hans andlegre Metnadar Drambsemd.

Þar fyrer skulum vier so bidia.

Herra Gud Himneskur Fader/Þu sem fyrer þitt Heilaga Ord/ hefur oss kallad j þinn Víngard/þad er/ j þijna heilögu Kyrkiu. Vier bidium þig/Gief þinn Heilaga Anda j vor Hiörtu/so vier Erfidum med Trw ∓ Dygd j þijnum Vingarde/huör j sijnu Kalle ∓ Embætte/og vöktum oss fyrer Syndum ∓ Hneyxlunum/en aftundum þitt Ord og þin̄ Vilia/og setium alla vora von/ alleinasta til þinnar Nadar og Myskunar/sem þu hefur ríkuglega auðsynt oss j þijnum Syne Jesu Christo/Ad vier so mættum fyrer han̄ verda eilijflega Saluhólpner
AMEN:

Añan Sunnudag j Niuvikna

feſiu Evangelium Luc. 8.

OG þa ed margt Folk var saman komed/og þad dreif til hans vr Stedum

Stødønum/ sagde Hn j Epterliijkingu.
Sa gieck vt sem sade/ ad sa sæde sij-
nu. Og þa hann sade/ fiell sumt vt-
an hia Veigenum/ z vard Footum tr-
oded/ og Fuglar Lopsins atu þad.
Og sumt fiell j Grytta Jørd/ og nær
ed þad spratt vpp/ visnade þ/ aþ þui
þad hafde ecke Vøkuan. Og sumt fi-
ell a medal Þyrna/ og Þyrnen sprettu
vpp med/ og kiæfdu þui nidur. Og
sumt fiell j Gooda Jørd/ og þad vox
vpp/ og bar Hundradfalldan Avøgst.
Þa ed hañ sagde þetta/ kallade hann/
Huør eyru hefur ad heyra/ heyre hñ.
Enn hans Læresueinar spurdu hañ ad
huør ed være þesse Epterliijking/ huør
ium hann sagde. Ydur er vnt
ad vita Leynda Doma Guds Riijkis/
enn þeim ødrum j Epterliijkingum/ so
ad

ad staande pa siae peir eige/ og aheyr-
ande/ pa skilie peir pad ecke: Enn pess
se er Epterlijkingen. Sæded er Guds
Ord. Enn hiner vid Veigen/ eru peir
sem heyra pad/ eñ eptera kiemur Dio-
fullen/ og tekur j burt Orded vr peir-
ra Hiortum/ so ad peir skule ecke trua
og verda hialpleger. Enn pad Sæde
sem fiell j grytta Jord/ eru peir/ sem
heyra Guds Ord/ z medtaka pad med
Fognude z hafa po ecke nockra Root
puiad vm stundarsaker trua peir/ og a
Freistingartijma pa falla peir par fra.
Eñ pad sem fiell a medal Pyrnanna/
eru peir sem pad heyra/ og velkiast j
Sorgum/ Audæfum og Girndum pss
sara Lijfsdaga/ kefiast/ z færa ongvan
Avogst. Enn pad sem j Gooda Jord
fiell/ eru peir sem heyra Orded/ og bi
halda

hallda þui j goodu z Sidsømu Hiarta og bæra Avøgst i Þolenmæde:

Þetta Euangelium hefur fiorar Greiner ad hallda

Og er hin fyrsta vm Sæded sem vt var sad.

Huar af vier meigum þetta læra

Ad lyka so sem Gud sialfur er ecke Ordsøk til nockrar fordiorfunar Mañanna/ so er og ecke hans heilaga Ord/ Þuiad lyka so sem Gud latur vt sa sitt nu Sæde vm allan Heimen/og vill feigienn ad þad j øllum Stødum bere Good an Avøgst/ So er og lyka Sæded j sier Heilagt og gott. Þar fyrer eigum vier ecke ad giefa Gude Skulldena/ þo þeir sieu fæer sem Saluhølpner verda/ Ecke helldur hafer/ad Meñ laste Guds Ord fyrer þad/ þo ad jlla fare fram j Heimenum/ so sem blinder Papistar giora/ sem kienna þui heilaga Evangelio vm allt þad Jllt sem skiedur j Heimenum.

Aunn

Tæalar vm þa Illu og Avagstar lausu Jørd/ j huorie pad Sǿd da Sæded piell.

Huar ap vier læra meigum

Huørs Skulld ad þad er m3 tielku/ad Guds Ord ber so lijten Avøgst hia all niørgum/þui velldur sa Bonde Dieful og sa ogudlege Heimur/af þui ad afiad huørt ackta Menn Orded einskis/ ellegar hitt/þo þeir heyre þad/þa medtaka þr þad ecke/ ellegar ep nockrer medtaka þad/þa hallda þeir þui ecke leinge/hellldur palla pra þui aptur/þegar Freisting en eda Opsoknen kiemur/ Elligar þeir læta Dioþulen slijta pad vr þeirra Hiørtum/ z verda porhindrader af Agirnd og Munadlijþe. Þar fyrer skulum vier læra/ad þeckia vel soddan Hindraner/ z bidia Gud ad taka þær j burtu/og giøra vor Hiørtu ad Avagstarsamre Jørdu/ z læta Guds Orda Sæde þar blijfa til eis da/og bera mijken og Goodan Avøgst-

Talar vm þa Goodu Jordena j huoria Sæded fiell og bar Avøgst.

Hier aþ lærum vier

Ad þad er ecke nog ad heyra Guds Ord/helldur verdum vier eirnen ad med taka þad og geyma þad j goodu og Þol inmodu Hiarta/ef þad skal bera Avøgst Huad ecke kann ad skie/nema Gud siálf ur fyrer sinn Heilaga Anda/giefe Kra pt og Nææd þar til/ huar vm vier hliot um jduglega ad bidia

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Herrans Christi Ord/þa hañ seiger/ydur er þess vnt/ad vita Leyndardoma Guds Rijkis/eñ hi num ødrum j Epterlijkingum so ad siaande siae þeir ecke/z heyrande skilie þeir ecke

Huar aþ vier meigum þetta læra

Ad Gud vill opna Hiarta þeirra sem

giarnan heyra hans Ord/ og vilia vita pa riettu Meining Ordanna / so sem Lærefueinarner giora hier/og hann vill gie fa peim noglega Kynning til Saluhiapar. Þar þuert a moote/ lætur hann Orded z andan j burt takast fra þeim z pad forsma z pyrerlijta/so þar munu koma og epterpylgia/hrædeleg Myrkur yfer peirra Manna Opacklæte. Nuad oss ætte med riettu vpp ad vekia/ad giefa vel giætur a oss og vorum Efnum.

Þar vm skulum vier bidia med pessare Bæn:

DRotten Gud Himneskur Fader/Vier giör um þier Packer/ pad þu hefur pyrer þinn Son Jesum Christum/ læted þitt Heilaga Ord medal vor kiennast og predikast. Vier bidium/Tilreid þu vor Hiörtu/ pyrer þinn Heilaga Anda/so ad vier kynnum med Athyggle ad heyra þitt Ord z hallda þui j einu godu Hiarta/ og ad vier liggium ecke j Syndonum /helldur med þinne Hialp og þijnum Styrk/ mættum pa þær vnderþryckt ar / og j öllum Motgange hugga oss vid þijna Nad og Eilijfa Myskun.

AMEN.

Evangelium Matth. 3.

Af þeim Tiima. Kom Jeſus aſ Galilea ad Jordan til Johañem vppa þad/ad hañ ſkijrdeſt aſ hønum. Eñ Johannes varnade hønum þeſſ/ z ſagde. Mier er þørſ/ ad eg ſkijreſt aſ þier/ og þu kiemur til mijn? Enn Jeſus ſuarade/ z ſagde. Lattu nu ſo vera/ þuiad ſo hæfer oſſ allt Riettlæte vpp ad fylla. Og þa liet hañ þad epter hønum. Eñ er Jeſus var ſkijrdur/ ſtie hañ jaſnſkiott vpp vr Vatnenu. Og ſia/ ad Himnarner lukuſt vpp yſer hønum/og Johañes ſa Guds Anda oſan ſtijga ſem Dwſu/ og yſer hañ koma. Og ſia/ad Rødden aſ Himne ſagde. Þeſſe er Sonur minn elſkulegur/ad huørium mier vel þocknaſt.

Petta Evangelium hefur þriar
Greiner inne ad hallda

Og er hin fyrsta vm vors Herra
Jesu Skijrn j anne
Jordan

Af huöriu vier höfum ad læra

Ad vor Herra Jesus Christus hefur þar fyrer lijtelæckad sig/ z. sijna guddom lega Dyrd/ og teked vppa sig Mynd og Negdan eins Þions/ ad hann fullkomne og vppfylle allt Riettlæte/ oss til gooda og blijdke og stille Fodursins Reide med sinne Hlydne. Þar fyrer skulum vier hug ga oss vid hans Skijrn j ollum Freistin gum Syndarennar/ Diofulsins/ Daud ans og Heluijtis/og trwa vissulega þar vppa/ad vor Skijrn er fyrer hans Sk ijrn Heilog orden og Kroptug/ollum oss til Saluhialpar sem a hann truum.

Annur Greinen

Hlyder vppa Johañem sem varna de Christo Skyrnareñar og kuad

sier

Aþ hvørre Grein vier meigum
þetta læra.

Hvorſu þungt þad er vorre Skynſe me ad ſkilia þau Naleitu Verk/ ſem a hræra vora Endurlauſn/ hvor ed ſkied er fyrer Chriſtum/ Og ad Lærdomuren vt af Chriſto/ſyneſt nalega fyrer vorum Augum ein dærleg Predikan/ ſem S. Pall ſeiger. Enn þar fyrer ſkal eingiñ hana fyrerlijta / helldur medtaka hana med trwudu Hiarta:

Naſt þui lærum vier hier/ Ad lyka ſo ſem Johannes talar riett/þar hann ſeigeſt þurfa þeſſ vid/ad hañ yrde ſkŷrdur af Chriſto/ So ſkulum vier og jæta oſſ fyrer auma arma Syndara/og medkienna/ad vier verdum alleina fyrer Chriſtum af Syndunum Hreinſader/eñ þo ſkulum vier ecke lata vorn Overdugleik ſkielfa oſſ eda forhindra/ſo vier giorum ecke Guds Befalning og Skipan.

Skyrer fra þeirre dyrdarlegre Openber an Heilagrar Þrenningar/sem ski edc vid Skijrnena Christi.

Huar af vier lærum

Ad j eirnre Guddomsins Essentia z Veru / sieu þriar adskilianlegar sundur greindar Personur/Faderen/Sonuren z Heilagur Ande. Þessar sømu Personur eru eñ nu j Dag/ z vilia vera nalægar huar hellst þad heilaga Skijrnarembæt te er framed til ad stadfesta þann Nad. areñar Giørning heilagrar Skijrnar/ z hann ad fullkomna

Þar næst lærum vier þad hier/ Ad hu er sem vill þocknast Gude / hann skal trua a þeñan Sonen Guds/þui hann er alleina sa/a huørium Faderen hefur alla Þocknan/og fører huørs Skulld/hñ vill alla til Nædar taka/ og j Sætt og Vinattu vid sig/sem a hñs Nafn trua.

Þar fyrer skulum vier so bidia

Herra

HErra Gud Himneskur Fader/þu ſem þig hefur openberad med þinne eigen Röddu/ og Nidurkomu hins Heilaga Anda yfer þinn elſkulega Son/j hans Skijrn/ huör ed vppa ſig hefur lagt og teked allar vorar Synder/ ꝛ þu hefur oſſ med þiñe Röddu vijſad til hans og lofad ad vier ſkylldum fyrer hann fa Syndanna Fyrergiefning/og alla Nꝫd og Myſkun. Vier bidium þig Himneſke Fader/ halt oſſ j riettre Tru til þijns Hellaga Nafns Og med þui ad vier erum ſkijrder epter þiñe Bifalningu/ad Dæme þijns elſkulega Sonar/So ſtyrk nu vora Trw med þinum Heilaga Anda/og Hialp til þeſſ eilijfa Lijfs AMEN

Fyrſta Suñudag j Føſtu

Evangelium Matth. 4.

DA var JEſus leiddur af Anda a Eydemørk/vppa þad/ad hann yrde freiſtadur af Dioflenum. Og þa hñ hafde faſtad fiorutijger Daga ꝛ fiorutijger Nætta/ hungrade hañ. Og Freiſtaren gieck til hñs / ꝛ ſagde/

 Eꝼ

Ef ad þu ert Gudsſonur/ þa ſeig þu ad Steinar þeſſer verde ad Braudum. Huorium hañ ſuarade z ſagde. Skrifad er/ Madurē lifer ecke af einu ſā an Braude/ helldur af ſierhuoriu Orde/ þui fram geingur af Guds Munne. Þa tok Dioƒullen hann med ſier i Borgena Helgu/ og ſette hann vpp a Muſteris Buſtena / og ſagde til hans. Ef ad þu ert Gudsſonur/ fleyg þier hier ofañ af/ þuiad ſkrifad er. Ad hañ mune bioda Einglum ſijnum vm þig/ ad a Hondum bere þeir þig/ ſuo/ ad þu ſteyter ecke Foot þiñ vid Steine. Eñ JESVS ſagde til hans/ Eñ aptur er ſkrifad/ Eige ſkalltu freiſta Drottins Guds þijns. Og eñ aptur ſlutte Dioƒullen hñ mz ſier vppa eitt mieg ofurhatt Fiall/ z ſynde honum

oll

øll Riijke Veralldareñar/ z þeirra Dy
rd/ z sagde til hans. Allt þetta mun
eg gieffa þier/ ef ad þu ffrañ ffellur z
tilbidur mig. Þa sagde JESVS
til hans. Far j burt ffra mier Andsko
te/ Þuiad skrifad er/ Drotten Gud
þiñ skalltu tilbidia/ og honum einum
þiona. Þa fforliet Dioffullen hann.
Og sia þu/ ad Einglar komu til hñs/
og þionudu honum:

Petra Evangelium hefur þiorar
Greiner þñe ad hallda

Af huørium hin fyrsta er vm Ferda lag Christi j Eydemørkena.

Hugr ad vier skulum læra

Ad so sem Herrann Christur/ j þann
Tijma/ þa hañ skyllde vppbyria sitt Pre
dikunar Embætte/ þa villde hann fara j
Eydemørkena ad bidiast þar fyrer/ og
ad verda þar freistadur/ So eigum vier

og elrnen/ oll vor Verk/ allar vorar Gi order ad vppbyria med christelegum Bæ num/og brynia oss vel med Guds Orde j mote ollum þeim Freistingum sem oss kuña ad Hendum koma.

Annur Greinen

Er vm þa fyrstu Freisting/med huerre sa Hreckvijse Diofull leitade vid ad fella Christum.

Huar af vier lærum

Ad vijsulega er Diofullen argur/ olm legur og Slægdarfullur Ande/ ad hañ dirfest ad freista Guds Sonar/ z leitade Lags þess sem hønum þotte hentugleg ast vera/ad koma fram sinne Freistingu þa Christur hafde so langann Tijma fastad/ Huad oss ætte med rietlu ad A-minna og vppvekia/ ecke alleinasta ad vera forsialer z Framsyner/ad sia vid Freistingonum/helldur z so eiñen/ad bid ia Gud jafnlega vm Verndan z Vard

veitslu

veiſlu/ad hañ giœte vor fyrer þeim Ji-
la Dvin Dioflenum.

Þar næſt er annar ſierlegur Lærdom
ur ſa/ Ad þegar vier verdum freiſtader
af Andſkotanum/med Sorg og Ahygg
iu ſtüdlegrar Næringar/þa ſkulum vier
miñaſt a þad/Mañſins Lijf er ecke kom
ed alleinaſta ȷ Braudenu eda Matnum/
Helldur ſo ſ̃ Chriſtur ſeiger hier. Kañ
Gud med einu Orde/ ad veita. Møñum
Sadning z Vpphellde. Þar fyrer eig
um vier/ ecke ad bera Kuſſda fyrer Fatœ
ſt eda Atviñuleyſe/ eda giøra nockud þ
ſem Gude er ȷ moote/ helldur bijda epter
hñs fødurlegre Hialp/med Þolenmœde.

Þridia Greinen

Hlyder vppa þa adra Freiſting/ huørſu
ad Diøfullen rædleggr Chriſto/ ad ſley
gia ſier ofan af huſt Muſtereſins
z þad Rad vill hñ bevijſa med
Ritningunne.

Huar af vier lærum

Fyrſt

Ad Dïsfullenn kiemur aptur med sÿ na Freisting/þo hann verde eitthin vtrek en/ z einatt verdur ecke leinge j burtu.

Þar fyrer sie eingen athuga laus eda øhræddur vm sig/hañ kiemur vÿst aptur/ þo hñ vm stund verde frä oss v treken.

Þar fyrer liggur stor magt a Bæn eñe/ ad Gud vilie veita hønum hindran z läta hann ecke koma aptur/ eda fara j sitt Gamla Hws og Herberge.

Þar næst ma hier sia z merkia/hu**r su sa slottugur z slægur Ande/kann ad frañsetia Ritningena/og þo med flærd og False/ Komande fram med þad sem hønum er gagnlegt til sÿns Asetnings/ eñ þad henū er j mote/þ skilur hñ epter.

Þar fyrer liggur stor magt a/ad hall da oss vid Guds Ord/og bidia vm hialp z Adstod hins H. Anda/ ef ad vier vil ium þeckia Slægd og Vielar þess von da Anda/ eg sia vid þeim.

J þridia lage lærum vier hier af/ Ad

kreysta ecke ofmiog vppa sialfa oss/ eda forlꝏta oss vppa vort Kall z Embꝏtte eñ siþur ad freista Guds j nockurn mꝏta/helldur ganga a Vegie Drottins ein fallega j Gudlegu Lijtelꝏte/z med christelegre Bꝏn daglega leita Gudlegrar Hialpar og Adstodar.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa þa seinustu Freisting/i hu arre sa Drambsame Ande/skamast sijn ecke ad girnast/ad Herran christur skule vegna Veralldareñar Rijkia/z þrra Dyrdar/falla fram̄ og til bidia sig.

Huar ap vier lꝏrá m:igum

Ad þetta er Vane z Plagsidur hins arga Diofuls/ ad bioda fram̄ Gotz og Peninga/Magt z metord/ z vijsa þeim þar ad/huoria hañ vill leida j Afguda dyrkan/ Agirnd og adrar Synder.

Og þesse Freisting/hun er hin þyngsta og haskasamlegasta af ollum.

Huar fyrer vier z aller adrer/ ættum ad vackta oss fyrer bølvadre Agirnd/z ecke ofmiøg elska þetta stundlega Gotz / og fallvallt Rijkedæme/en̄ sijdur ad tilbidia Diøfulen/þad er/ Med oriettu ad stun da epter Rijkedæme/og Audæfum þessa Heims.

Þar næst lærum vier hier/ Ad þegar vier hølldum oss vid Guds Ord/z veriū oss med þui fyrer Diøfulsins Aræsum z Freistingum/þa vill Gud senda oss sij na Eingla til Hialpar/so þeir burtreke Diøfulen þan̄ arga Ovin. Huar af vier høfum mykla Huggun/j ollum vor um freistingum. Og ættum vier þui ad vera stadfaster z støduger/ þegar vor verdur j nockurn mata freistad.

Og vm allt þetta viliū vier so bidia/ og seigia:

DRotten Gud Himneskur Fader/ Med þui ad vor hin̄ argaste Ovinur Dioƒullen han̄ situr vm oss alla Tijma/og geingur j krin gum oss/sem eitt grenıande Leon/ z leitar vid ad

ad vppsuelgia oss. Þa bidium vier þig þyrer
þiñ blessada Son Jesum Christum/ Fyrer ha
ns Dauda og Pijnu/ad koma oss til Hialpar
med Nad þijns H. Anda/ og med þijnu Or
de/ad styrkia vor Hiörtu / so Andskoten ecke
ꝥae Valld a oss/helldur ad vier mættum alla
Tijma byhallda þiñe Nad/og hia þier
ad verda sæluhólpner eilijf
lega/AMEN.

Annan Sunnudag j Føstu
Evangelium Matth. 15.

OG Jesus gieck burt þadā/ ꝫ ꝥor
j Landsalꝥur Tyri ꝫ Sidonis.
Og sia þu / Chanversk Kona gieck
vt aꝥ þeim sømu Takmörkum/kalladi
ꝫ sagde/ Herra Sonur Davijds/Mi
skuna þu mier/mijn Dotter kuelst illa
aꝥ Dioꝥlenum. Og hann suarade hen
ne ønguo Orde. Hans Læresueinar
geingu til hans/ badu hann ꝫ søgdu/
Lattu hana ꝥara/aꝥ þui hun kallar ep
ter

ter oſſ. Eñ hann ſuarade og ſagde. Eg em ecke ſendur/nema til Fortapadra Sauda/af Hwſe Iſraels. Eñ hun kom ⁊ tilbad hñ ſeigiande. Herra/hial pa þu mier. Eñ hañ ſuarade heñe/⁊ ſagde. Þad er ecke gott ad taka Braud ed Barnanna/⁊ kaſta þui fyrer Hundana. Eñ hun ſagde/Satt er ꝥ Herra Eñ þo eta Hundarner af Molum þm ſem detta af Bordum Drottna þrra/ Þa ſuarade Ieſus ⁊ ſagde til hennar. Þu Kona/miikel er þiin Trwa/Verde þier ſem þu villt. Og a þeirre ſømu Stundu/ward heñar Dotter heilbrigd.

Þetta Euangelium hefur fiorar Greiner inne ad hallda

Og er hin fyrſta/vm þa Cananeſku Konuna/ſem kallade epter Chriſto/⁊ helldur faſt a Bænenne/ad hañ villde frelſa hennar

hennar siuka Doktur fra Dioflenum/ og giora hana heilbrigda.

Huar ap vier lærum Fyrst

Nuar vier j allskyns Eymd og Mot gange/eigum ad leita Nialpar/ z vænta med stødugre Von og Bæn/sem er hia vorum liufa Lausnara Jesu Christo.

Par næst skulum vier j Bænenñe ecke tr eysta eda forlata oss vppa vorn eigen ve rdugleik/helldr alleina vppa Guds Nad z Giæsku/z lata ecke af Bænenñe/ Eñ po prest verde a hialpeñe/hellldur blijpa vid Bænena/so sem pesse Kuiña giørde z setia fram fyrer Christum hans eigen Ord z Fyrerheit/Puiad þ er hønū þæg elegt/ og pad leider epter sig vm sijder pessa Nuggunarsømu Rødd.

O pu Kona/ mijkil er pijn Trua.

J pridia lage er hier ad merkia huislijkur ad sie Kiærleikur Forelldraña til barnaña/ Ad optsiñis lijda þr margt og mijked Barnaña vegna. Par pyrer er þ skyllda Barnaña ad veita Forelldrunum

J Nlydne

hlydne/z allskyns packlæte epter þui sie
eda Guds Bodorde.

Aunnur Greinen

Seiger fra huorsu ad Herran Christur
snuer sig j fyrstu nockud oppdan vid
þessa Konu/en heyrer þo ad sijd
ustu hennar Bæn.

Huar af vier skulum læra

Ad enn þo vor Drotten Jesus Christur
sie af hiarta tilhneygdur ad hialpa øllum
Mennum/þa plagar hann optsinnis ad
lata sem hann bænheyre ecke sijn elskuleg
Børn/vppa þad ad þau skule þui betur
z framar læra ad jdka sig j Trunne. Nu
ar vid huør z einn Kiettruadur skal venia
sig vid/ z skeika ecke j Bæna Akallenu/
Þuiad Gud kiemur vissulega vm sijder/
z giefur þad hann er vmbeden. Gillder og
þad eins/huørt vær erum Gydingar eda
Heidingiar/ef ad vier ad eins trwum a
hann/Þuiad hann alijtur Truna/z helld:
af henne/so sem hann seiger hier.

Verds

Þridia Greinen

Talar vm Lærefueinana/ sem geingu ad Herranum Christo/ z bædu hann ad veita heñe sijna Bæn:

Huar af vier lærum

Fyrst. Ad þad er skyllda huers og eins Christens Mans ad læta sier ann ars Eymd og Neyd til Hiarta ganga. Og ef vier hofum eingen Rad til ad hi alpa odrum/ Þa skulum vier þo trulega bidia fyrer þm/ þui slijkt er Gude þæge legt/ z mun vissulega ecke gagnlaust va.

Þar næst/ Eñ þo so sie/ ad Heilager Postular hafe beded Herran Christu ve gna þessarar Fatækrar Kuiñu/ þa þylg er ecke þad epter/ad Meñ skule eñ nu a kalla z tilbidia þa/so þeir bidie Gud fyr er oss/ Þuiad a mille Guds og vor Mañ aña er ecke vtan eirn ærnadar Madur og Medalgangare/ sem er/ vor liufe Lau snare Jesus Christus. Huad vel er mer

kiande j mote Aꝼguda dyrkan og Villu Pavadomſins.

Fiorda Greinen

Nlyder vppa þa/ſiuku Dottur Kuiknū ar/ſem kualdeſt jlla aꝼ Diøflenum/ eñ vard þo vm ſijder ꝼrelſud ⁊ heil brigd giørd aꝼ Chriſto.

Huar aꝼ vier ſkulum læra

Ad Diøꝼullen hañ er eirn grim̄ur O vin lyka ꝼra Vngu/ ſo ſem hiña Gøm lu/og giører ſkada Lyꝼe ⁊ Sælu/ huar helſt hañ kañ/ Þui er þørꝼ ⁊ Naudſyn ad vier jaꝼnan akøllum Chriſtum/ ⁊ bid ium hañ vm Hialp ⁊ Hiaſtod. Þui hñ er þar til komen/ad hñ nidur briote/ og ad ønguo giøre Diøꝼulſins verk.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia

HEyr Herra Gud Himneſkur Fader/ Vier Hakøllū þig/ ⁊ bidium/Ad þu ꝼyrer þiñ hei laga Anda/vilier ſtødug giøra vor Hiørtu/⁊ giøra oſſ viſſa j Truñe ⁊ Voneinne/til þinnar Nadar

Naadar ꝛ Myſkunar/vppa þad/ Ad enn þo vier hößum nog epne til þeſſ/ad ſkielþaſt og hrædaſt/vegna vorrar Samviſku/Syndanna ꝛ vors O verdugleika. Þa veit þu oſſ/ad vier med þeſſare Cananeiſku Konu/hölldum oſſ þaſt vid þijna Naad ꝛ Myſkun/og væntum oſſ ævinlega j þia þier Hialpar/j öllum Freiſtingum og Haſkaſemdum/ Fyrer þinn Son JESVM Chriſtum/ AMEN

Þridia Sunnudag j Føſtu

Evangelium/ Luc. 11.

JEſus han̄ rak wt Dioful/þann er Dumbe var. Og þad ſkiede/ er Dioſullen var wt faren/ad hinn Mallauſe talade/ꝛ Folked vndradeſt þad: Enn nøckrer wt af þeim ſøgdu/ Fyrer Belzebub Diofla Hofdingia þa driifur hann Dioflana wt. Adrer freiſtudu hn̄s/ꝛ leitudu af honum epter Teikne af Himne. Enn er han̄ ſa þeirra hugren̄ingar/ſagde hn̄ til þeirra.

Huert Rijke sem j sialꝼu sier er sund-
urþyckt/ þ mun eydast/ og huort Hws
mun yꝼer annad hrapa. Og eꝼ And-
skoten er j sialꝼum sier sundurþyckur/
huernen ma hans Rijke þa standast/
Fyrst þier seiged mig ꝼyrer Belzebup
wt reka Dioꝼlana? Nu eꝼ eg a ꝼyr-
er Belzebupp wt, ad reka Dioꝼlana/
ꝼyrer huorn verda þeir þa aꝼ ydrum
Sonum vtrekner? Þar ꝼyrer verda þr
og ydrer Domendur / Enn eꝼ eg rek
vt Dioꝼlana med Guds Fingre/ Sen
nelega kiemur þa Guds Rijke til ydar
Nær ed sterkur Herwopnadur vardvei-
ter sitt Andyre/ þa er allt med mak hu
ad hann a. Enn eꝼ annar honum yꝼer
sterkare kiemur og yꝼer vinnur hann/
þa ꝼletter hann hann ollum Herklæd-
um/ a huer ed hann treyste/ z j sundur
skipter

skipter so hans Herbange. Huer hȳ er cige med mier/ sa er a. mote mier/ & huer hañ saman sabnar ei med mier/ sa sundurdreiber. Nær ed ohreinn Ande ber vt ab Mannenum/ ræbar hañ vm þurra Stade/ leitar ad Huilld og binnur ecke/ þa seiger hann/ eg vil apt ur huerba j Hws mitt/ huadan eg bor vt. Og þa hann kiemur/ binnur hann þad med Soplimum hreinsad/ þa ber hann/ og tekur med sier siø Anda sier verre/ og sem þeir eru þar komner/ byggia þeir þar/ & verdur so þess Mans hid seinasta/ verra hinu byrra/ Eñ þad skiede þa hann talade þetta/ ad Kona neckur ab Folkenu / hoob vpp sijna Raust/ og sagde til hans. Sæll er sa Kuidur sem þig bar/ og þau Bri ost er þu myllkter/ Enn hann sagde.

 Huad

Huad um pad. Sæler eru peir sem heyra Guds Ord/ og vardueita pad.

Petta Evangelium hefur sex Gre iner jnne ad hallda

Og er hin fyrsta um pann auma Mann sem af Dioflenum var seten/ huor ecke ad eins var Mællaus/ Helldur og eirnen Daufur og Blindur/ so sem Mattheus vottar

Huar af vier meigum læra

Huad grimman og argan Ovin vier hofum/ pann leida Diøful/ huor mesta Lyst Glede z Gaman hefur af pui ad giøra oss Skada a Salu og Lijfe huar hann kann. Huar fyrer vier ættum med rietu ad medkienna pad fyrer fierlegan Gudz Velgiørning/ pegar vier høfum Lide z Lime Lijkamans heilbrigda/ og packa Gude par fyrer/ z syndga ecke med pm.

Aunnur Greinen

Er um pad Jardteikn edur Dasemd arverk

arverk/sem Herran Christur giorde
a þessum auma Manne

Huar af vier lærum

Ad JEsus Christus/hn kan ad hia
lpa oss/bade vppa Sal og Lijkama/ og
vardveita oss fyrer vorum Grima Ovin
Dioflenum. Þar fyrer ber oss ecke alle
inasta ad bidia han vm Hialp z Hiastod
j øllum vorum aliggiande Naudsynium
helldur z so eirnen ad bidia fyrer ødrum
sm af Dioflenum lijda Freistingar eda
Meinsemder/ huort þad er til Lijfs eda
Salar/eda bidia Gud vm Hialp þeirra
vegna

Þridia Greinen

Hlyder vppa þa sem sau vppa þetta
Dasemdarverk z þad spottudu/seigiande
ad Christur ræke vt Diøflen
fyrer Krapt Belzebubs.

Af Hvørre/vier meigum læra

Huørsu skadsamlegur Hlutur ad er
heimugleg Øfund/og þegar Menn eru

andlega af Dioflenum setner/ þa pla ga þeir alla Hlute vt ad leggia j vestu Meining/og sockua sier so meir og meir j Blindleikan/allt þar til þeir j hønum vm siider deya og fordiarfast. Þar fyr er eigum vier alla Tijma/ad hafa Gudz Ord fyrer Augum/ z hans Anda/z bid ia hañ ad styra ossi z sia til/ad vier ston dum hønum ecke j moote/so sem nu a vo rum Døgum giøra Papistar.

Fiorda Greinen

Er Forsuar Christi/ med huøriu hann giefur Suar til Sydingaña Gud løstunar.

Ad huøriu vier eigum ad læra/ fyrst

Alltijd eigum vier ad þagga þa nidur sem lasta og lyta vort Embætte/og j mo te þeirra Spottyrdum ad forsuara Sañ leikan.

Þar næst / Þegar vier so forsuørum Sañleikan/ þa eigum vier ad ackta og alijta meir Mælefned/ enn Personu na/ so sem Christur giører hier/hañ forsuar

ar ſinn Giørning / enn leggur ei til þo
hans Perſona Laſt lijde/ og giefur ecke
SkamarOrd fyrer Skamaryrde: Enn
Sannleikan eiga menn med Goddum
Røkum ſkynſamlega ad forſuara.

Fimta Greinen

Er ein Aminning og Vidvørun ad vier
ſieum ecke Athugalauſer/helldur ſiaū oſſ
vel vm kring/vppa þad/ad þegar Diøf
ullen er einuſinne viken fra oſſ / ad haū
kome þa ecke aptur/ſo ad þad ſijdaſta
Afennar/verde ecke verra
hinu fyrſta.

Hier af lærum vier

Ad þeckia þann Illa Anda/Hann vijk
ur ecke ſo j burt/ad haū leite ecke aptur
þar hann er eitt ſinn vtreken/helldur vit
iar hann jafnan aptur/ til ad ſuijkia oſſ
med ſijnum Vielabrøgdum. Þar fyrer
liggur ſtor Magt og Naudſyn þar a
ad vier alla Tijma ſieum reidubuner mz
Suerde Andans/þad er/med Guds orde

ſo

so ad vier kynnum ad sta þñ fra oss med
þui/og vinna Sigur a honum.

Siötta Greinen

NIyder vppa þañ dyrdarlega Lofstyr s
ein Kuinna giefur Christo/hier j Nidur
lage Gudspiallsins/og þad Andsuar
sem Christur giefur heñe
þar vppa

Huar af vier læra meigum

Ad vor Verk/edur mannleg Fordilld
hefur ecke par ad seiga/og stodar ekert
til Eilijfs Lijfs z sannrar Sælu/Nell
dur alleina su rietta Trw/ sem kiemur
þar af/þegar Menn heyra Guds Ord
og vardueita þad. Þuiad þa enu semu
kallar Christur hier Sæla/sem þad hey
ra z vardueita. Huad vel er merkiande
j vore Pæradsmenum og Sydingum/s
ættu hreosa sier af þm Heilogu Forþeð
ium/af huorium þeir eru komner.

Þar vm skulum vier bidia med
þessare Bæn:

Drotten

DRotten Gud Himneskur Fader/ Þu sem þar fyrer hefur lated þiñ elskulega Son taka Manndom uppa sig/ad hann skyllde nidurbriota Diöfulsins Verk/og vardueita oss aumar Mañeskiur. Vier þöckum þier fyrer sva dan nadarsama Hialp/ Og þar næst bidium vier þig/Vertu hia oss j öllum vorum Freistingum/Vardueit þu oss fra holldlegu Athygaleyse/ Og fyrer þiñ H. Anda geym þu oss j þijnu Orde og j þijnum Otta/ so ad vier mættum allt til sijdustu Æfelöka vera vernd ader og frelsader fra þeim vonda Andskota og fyrer þinn Son verda eilijflega Saaluholpner/ AMEN

Midføstu Sunnudag

Evangelium Joh. 6.

JEsus för yfer um Siafarhafed Galileæ/ sem liggur vid Staden Tiberiadis/ og mijkill Mannfiølde fylgde hønum epter/ þuiad þeir saau þau Jardteikn er hann giørde a þeim sem siuker voru/ Jesus giek þa upp

a eitt

a eitt Fiall / og ſetteſt þar nidur med ſijnum Lærerſueinum. Eñ þa var Paſkahatijd Gydinga naløg. Og Jeſus leit þa vpp / z ſa ad mijkell Mañfiølde kom til hañs / þa ſagde hañ til Philippum. Huar kaupum vier Braud ſo ad þeſſer neyte ? Eñ þetta ſagde hañ til ad freiſta hans þar med / Þuiad hñ viſſe ſialfur huad hann villde giøra. Philippus ſuarade hønum. Braud f̃ tuø hundrud Peninga nægeſt þeim ecke / ſo ad huør eirn fae þa nøckud lijted. Eiñ af hñs Lærerſueinum ſm̃ var Andreas Broder Simonar Petri / ſagde hønum. Eitt Vngmeñe er hier ſem hefur fim̃ bygg Braud og tuo Fiſka. Enn huad ſkal þetta a medal ſo marga ? Þa ſagde Jeſus / Latted Meñena ſetiaſt nidur. Eñ þar var j þeim ſtad

Gras

Gras miiked. Og þar settust nidur ad
borda Kallmenn ad tølu nær fim̃ þus
hunder. Jesus tok þa Brauden/ gior-
de Þacker/ ꝛ fieck siinum Lærefueinũ
enn þeir feingu þm sem til Bordsins
høfdu sest: . Sliikt hid sama af Fisk-
ønum/ so miiked sem huør villde haf ꝛ
Eñ þa ed þeir voru metter/ sagde hañ
til siña Lærefueina. Safned samann
þeim Leifum sem af geingu/ so ad eck-
ert spillest. Enn þeir søfnudu þeim
saman/ og fylltu vpp Tolf Karfer
medur þssar Leifar/ af þm fim̃ Bygg
braudum/ huørier ad voru auk þſ sem
þr høfdu neytt. Eñ þa er þsser Meñ
sau huørt Teikn þad Jesus giørde
søgdu þr. Þesse er sañarlega sa Spa-
madur sem j Heimen skal koma. Eñ
þa Jesus formerkte þad/ ad þr muñ

du koma og handtaka han/ og giora han ad Konge/ flyde han einsamall burt upp aptur a Fialled.

Þetta Euangelium hefur fiorar Greiner inne ad hallda

Og talar hin fyrsta vm fiølda þess Folks sem ferdadest epter Christo og hugsar ecke þar vm huad þad mune til Matar fa/ þar Christur var.

Af huørre Grein vier meigum þetta læra.

Ad hugsa ætijd meir vm þad eilijfa enn þad stundlega/og vera j vissre Von þar vm/ad þegar vier leitum fyrst Gu ds rijkis /þa mune oss allt annad tillegg iast/ þo þad synest vm Stund ad vera torvellt ꝫ olijklegt. Þui þ er omøgulegt ad Gud vilie yfergiefa þa hønū treysta

Aunnur Greinen

Nyder vppa Lærisueinana ꝫ reikna kun na

na/huad myked Braud leggia þyrfte fyrer so myken Man fiølda/ Enn huar Men skylldu fa þad/ þar vissu þeir ecke af

Huar af vier skulum læra

Ad soddan Art og Edle hafa vor vantruud Hiørtu/ ad þau alltyd hafa Sorg og Ahyggiu/ vm þad sem Þørf giørest til Lyfamans Vppheldis/ enn vilia ecke trua/ ad Gud mune vilia giefa þ Þar vier ættum þo ad trua/ ad mz þui/ hann hefur giefed oss Lyf og Lykama/ þa kunne hn vel og so vilie hønum Vpp hellde veita.

Þridia Greinen

Er vm Dasemdarverked Christi j sialfu sier/ mz þeim Greinum þar ad hnijga

Af huøriu vier eigum ad læra. Fyrst

Ad vor Herra Jesus Christus/ er Almættugur Gud/ og kan ad hialpa so vel j Hallæris neydenne med øllum ødrum/ þreyngiande Naudsynium.

B Þar

Þar næſt/ad hann vill þad viſſulega
giøra/ med þui hann hefur ſo fødurlega
Forſorgun fyrer þeſſu Folke/jafnvel ad
ur enn þad klagar vm nøckurt Hungur
Huad oſſ a ad vera til nøckrar Huggun
ar j mote ſærre Bwkſorg og Bølvadre
Agirnd.

J Þridia mæta/ Sie ſo ad vier vilium
ad Gud ſkule bleza þad litla ſem vier hø
fum fyrer Hende/ og hann hefur oſſ gie
fed ꝛ veitt/þa ſkulum vier taka þ til vor
med Bæn og Þacklæte/ꝛ neyta þeſſ riet
tilega/ giefa þm Fatæku nøckud þar af
ꝛ ef nockud verdur af gangs/ þa hallda
þui til ſamans/ og læta eckert ſpillaſt.
Þeſſa grein ſkal huør ꝛ eirn vel athuga
ſem riettelega vill fara med ſtundlegt
Gots/og vm þetta verdum vier opt og o
ſialldan j Heilagre Ritningu Aminnter.

Fiorda Greinen

Talar vm/huørſu ad þetta Folk villde
handtaka Chriſtum/og ſetia hn̄ til Kon
gs/enn hann hafde viked ſier fra
yppa Fiallet.

Hua

Fyrst/ Ad so leinge s̃ Meñ hafa nægd og gooda Daga aþ Evangelio/ þa hleyp ur Almwgen til z helldur sier vid þad Enn sijdar meir þegar Vedred snyr sier z þar kiemur Sorg og Motgangur/ þa hleypur hañ þra. Huad Guds Ords predikarar skulu vel merkia/ og vpp byria eckert/ z ei helldur láta nockud epter sig gia Almwga Folke til Epterdæmis eda Villdar/ Helldur so sem Christur gior er hier/ alltijta alleinasta Guds Vilia/ og giora hann/ z lata huørke Villd nie O villd Mannaña porhindra sig þar fra.

Þar næst skulum vier merkia/ Ad a og alla Tijma vonudu Gydingar z vænntu eins Spamañs og Frelsara/ huørn Gud hafde lofad ad senda/ so sm̃ er þesse Jesus Christus/ so sem Folked hier med kieñer/ seigandi. Þesse er vissilega sa spamadur sem j Heimen skal koma.

Banen

DRotten Gud Himneskur Fader/ Þu sem
fyrer þinn elskulega Son/ hefur i Eydemø
rkunne rijkuglega fœdt og Mettad fimm Þushu
nd Manna/ fyrer vtan Kuinnur og Börn
med Braudum fimm og Fiskum tueimur. Þig
bidium vier/ Vertu og so eirnen hia oss med
þinne Blessan/ Varduęit þu oss fra Agirnd
og Sœkforg og Ahyggiu þessarar Lijfsnær-
ingar. Laat oss fyrst leita þijns Rijkis og Ri
ettlætis/ z veit oss þa þijnar fódurlegar Gæ
fur/ j óllu þui sem oss tilheyrer/ til Lijfs og
Sælar/ fyrer Jesum Christum vorn
Herra/ AMEN

Sunnudagen epter Midfostu

Evangelium/ Joh. 8.

JESVs sagde til Gydingafolk
sins/ z Hofdingia Kiennemannan
na. Huør er sa af ydur/ þad hann meige
straffa mig vm nockra Synd? Fyr
st eg seige ydur Sannleikin/ Huar Fyr
rer true þier mier þa ecke? Huør hann er
af Gude/ sa heyrer Guds Ord/ Þar

fyrer

þyter heyre þier þau eige/ þuiad þier
erud ecke af Gude. Enn Gydingarner
suørudu/ og sogdu til hans/ Seigum
vier ecke vel/ þad þu ert Samverskur
z hefur Diefulen? Jesus suarade/
Eg hef ecke Diefful/ helldur heidra eg
minn Fødur / z þier vanheidrid mig:
Eg leita ei ad minne Dyrd/ sa er sem lei
tar z dæmer. Sannlega Sannlega seige
eg ydur/ Huør hann geymer mijn Ord/
hñ mun eige sia Daudan ad eilijfu.
Þa segdu Gydingarner til hans. Nu
formerkium vier ad þu hefur Dieffulē
Abraham er daudur/ z Spamennerner
z þu seiger/ Ef ad sa er nockur sm̄ gey
mer mijn Ord/ hann skule eige Daud
an smacka ad eilijfu. Huørt ertu mei
re Fødur vorū Abraham/ huør ed frann
liden er/ Spamennerner eru z framlid

ner? Huorn giører þu ſialꝭan þig? Je
ſus ſuarade. Ef ad eg vegſama mig
ſialꝭur/ þa er mijn Dyrd einge. Min̄
Fader er ſá/ ſm̄ mig vegſamar/ huorn
þier ſeiged ydar Gud vera/ z þier þec
ked han̄ þo eige. En̄ eg þecke hann/ z
ef eg ſegda þad eg þeckta han̄ eige/ þa
være eg ein̄ Lÿgare/ lijkur ydur. Nelld
ur þecke eg han̄/ z eg geyme hn̄s ord.
Abraham Fader ydar gladdeſt/ ad hn̄
ſkyllde ſia min̄ dag/ z han̄ ſa han̄/ og
varð gladur vid. Þa ſøgdu Gydingar
ner til hans. Þu ert en̄ ecke ꝭim̄tugur
þo ſaaſtu Abraham? Jeſus ſagde til
þrra. San̄lega San̄lega ſeige eg ydur
ad aadur en̄ Abraham var/ em eg/ Þa
toku þeir vpp Steina/ ſo ad þeir køſt
udu a han̄. En̄ Jeſus ꝭordade ſier/ z
gieck wt wr Muſterenu.

Þetta

Og er hin fyrsta/ su alvarlega avijtunar Predikan/ sem Herrann Christur hafdi ꝥyrer Gydingum/seigiande. Huor aꝥ ydur kann ad bevijsa vppa mig nockra Synd. Item/ Huor hn̄ er af Gude sa heyrer Guds Ord.

Hier aꝥ lærum vier

Ad aller trulynder Lærefedur eiga ad hafa alla astundã þar a/ ad lifa christe lega z gudrækelega/flya z fordast allar Hneyxlaner /allt illt Framferde/so þeir meige byhallda Truñe z godre samviſku so þeir meige(so mÿked sem møgulegt er j þeſſa Hollds veykleika) med sañindum seigia/ Jeg veit mig ecke hafa nockud ranglega giort. Item/ Huor ydar kañ ad bevijsa vppa mig nockra openber lega Synd ?

Þar næst lærum vier hier/ Ad aller þeir ed fyrerlijta Herran Jesum Christ um/z hn̄s Ord/eru ecke af Gude / hello

ur af Displinum. Þar fyrer ber oss oll um sem vera vilium Guds born/ꝛ verda sijdan Saluholpner/ad heyra Guds ord giarnsamlega/ Þuiad huør hellst Herr ans christi Ord heyrer ꝛ vardueiter/hañ skal ecke sia þañ eilijfa Dauda.

Annnur Greinen

Er vm þau hrædelegu skiemdar Ord/ꝛ blinder Gydingar giefa Herranum Chr isto/þar þeir seigia/hañ sie Sam verskur/ꝛ hafe Diosulen.

Huar ap vier skulum læra

Ad þegar so langt er komed/ad Meñ vilia ecke lijda Guds Ord/eda hlyda gud legum Aminningum/Þa skiedur þad so optast/ad þeir verda med øllu forblind ader/og falla ætijd meir ꝛ meir ꝛ diupa ra j Syndena/allt til þess þeir vm sijder deya j þeske/ꝛ verda fordæmder/Þui sku lum vier læta vnderuijsa oss med Guds Orde/og lijda þo vier verdum straffader og avijtader þegar Þarf gioreſt

Pridia

Er vm Andsuar Christi/huar med hñ med goodum skiallegum Røkum mæter þeirra skiemdar Ordum/ og hrinder þm̃ af sier / z þar med ætjð kiener z vnderuĩsar þm̃ þad gott og gud legt er/ef þeir hefdu viliad þui hlyda

Huar aþ vier lærum

Ad huør sem riettelega vill vmgang ast med Villumsñunum/ z þm sem fara mz falskan Lardom/z vill þa nidur þag ga/Nñ skal ecke giefa skam̃ar Ord pyr er skam̃ar Yrde/ helldur einfalldlega og ohrædður medkieñã Sañleikan z forsua ra hañ med Røksemdar Ordum/so sem Christur giører hier/ Nñ leitar ecke sin̄ ar Dyrdar/helldur setur hñ til sijns Fød urs þad ad giøra og vtrietta/Eñ þo ja snþramt þui medkieñer hañ og forsuar ar sitt Ord og Evangelium/og hroosar þui.

 Þar

Þar næst lærum vier hier/ Huør ed ſie miſmunur a mille Moyſis Løgmals/og Herrans Chriſti Løgmals/ Þuiad þar Moyſis Lærdomur eda Løgmal/ krefur af oſſ og heimter/ fullkomlega Hlydne/z af þui vier giefum ecke hana veitt/þa læ tur hann oſſ blýfa j Vyle og Efaſemd/ vm vora Saluhialp. Þar fram bydur Herrann oſſ myſkunſamlega Fyrergief ning allra Synda/ Og huør med Tru ſie medtekur z vardveiter þau huggunar ſømu Ord Herrans Chriſti/z þ heilaga Evangelium/hañ ſkal ecke ſia Daudan eilijflega.

Fiörda Greinen

Hlyder vppa þañ agiæta Vitnisburd/z Chriſtur giefur Abrahams Trw/z ſeiger/hñ hafe ſied ſiñ Dag/z ord ed hiartanlega gladz þar af.

Aphuꝛriu vier eigum ad læra/ fyrſt

Ad þeir riettruudu j Gamlateſtamen tenu/ hafe lijka ſem vier/ſett ſijna Trw a Chriſtū

a Christum/ huor þeim var lofadur og
fyrerheiten/ z fyrer þa somu Tru/ eru
þeir sæluholpner ordner. Þar fyrer er
Truen alleina(eñ eckert añad)sa hlutur
fyrer huorn aller heilager eru sæluholp
ner ordner/fra Veralldareñar vpphafe/
z munu þeir verda so marger/sem verda
vilia Erfingiar eilijfs Lijfs.

Þar næst/Ad Christur er eirn sañur
Gud/ z hefur þar fyrer vered ædur enn
Abraham var. Nuad vier skulum merk
ia/ og setia j giegn Villu z Gudlastan
Gydinga/ og annara Nerrans Christi
Ovina:

Bænen

DRotten Gud Himneskur skapare z Fader
Þiñ elskulege Sonur vor liufe Lausnare
Jesus Christus/ hann hefur so sagt. Huör hñ
varveiter mijn Ord/hann skal ecke sia Daud
ann eilijflega. Vier bidium þig/Ad epter þui
þu hefur giefid oss þitt Heilaga Ord/ Þa gi
ef þu oss og so þinn H. Anda j vor Hiörtu/
so ad vier vardveitum þitt Ord/og treystum
þar vppa af öllu Hiarta/ og huggum oss þ ir
vid

vord j sialfum Daudanum/so ed vier deyum ei eilijflega. Veit þu oss þad fyrer þiñ elskulega Son Jesum Christum vorn Endurlausnara/AMEN

A Bodunardag Mariæ/sem er gietnadar Dagur Jesu Christi vors einka Lausnara.

Gudspialled skrifar S. Luc. 1. Cap.

EN a hinū siötta Manude var Gabriel Eingell sendur af Gude j þa Borg j Galilea/ sem nefndest Nazarieth/ til þeirrar Meyar er fest nad var þeim Mañe ed Joseph hiet af Huse Davijds/ z heite Meyarenar var Maria. Og Eingellen gieck jñ til heñar/ z sagde. Heil siertu Nadarfulla/Drotten er med þier. Blessud ertu a medal Kueña. Eñ þa hun sa hann

hann/ vard hun hrædd af hans Ord-
um/ z hugleidde ad huilijk være þesse
Kuedia. Og Eingellen sagde til hen-
ar. Ottast þu ecke Maria/ þuiad þu
hefur fundit Naad hia Gude. Sia/ þu munt
Barn gieta j Kuide þijnum/ og munt
Son fæda/ og hans Nafn skalltu kal-
la JESVS. Hann mun mijkell verda
z kallast sonur hins Hæsta. Og Gud
Drotten mun giefa honum sæte sijns
Fodurs Davids/ og hann mun Rijkia
yfer huse Jacobs ad eilijfu/ hans Rijk
is mun z eingen ender verda. Þa sagde
Maria til Eingelsins/ Huornen skal
þad ske/ af þui eg hefeønguan Mann
kient? Eingellen suarade z sagde til
hennar. Heilagur Ande mun koma
yfer þig/ og Kraptur hins Hæsta mun
vmskyggia þig. Af þui/ og þad hid
Heilaga

helga ſm̃ af þier mun fædaſt/ ſkal nefnaſt Sonur Guds. Og ſia þu/ ad Elizabeth Frænd kona þijn hefur og Son gieted j Elle ſiñe/ z þſſe er ſiøtte Manudur hennar/ ſem kølluð var O- byria/ þuiad Gude er eckert ord omøgt. Enn Maria ſagde. Sia/ Eg em Ambøtt Drottins/ verde mier ep- ter Orde þijnu/ Og Eingellen veik fra henne.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner jnne ad hallda

Og er hin fyrſta/ vm þañ Bodſkap ſem Gabriel Eingell bar Jon fru Mariu.

Huar af vier ſkulum læra þetta þrent

Fyrſt/ Ad vor Lauſnare Jeſus Chriſt- us/ er af ſierlegu Raade z Vilia Guds himneſka Fødurs / Madur orden j Jom- frur Mariu Lijfe. Þar fyrer/ allt þad

Gyding

Hydingar mala j mote Christo/þ er tal ad j mote almættugū Gude a Himnum.

Þar næst/ Ad heilager Einglar hafa Glede ꝛ goda þocknan a vorre Sæluhia lp/Og eru / slijkum efnum og erenda gi ordum ætijd til reidu/oss til gagns og go da. Þar þyrer erū vier skylldugar ad þa cka Gude/ ꝛ ganga þramm j brodurleg um Kiærleika / epter Fyrermynd og Dæ me Heilagra Eingla.

Þad þridia/ Ad þesse Sonur Mariu er vissulega sa eñ same/huør ed vppfylla skyllde Fyrerheiten sem giefen voru þm Heiløgu Forfedrum/ Abraham/ Jsaach og Jacob/ og David Konge. Þuiad so talar Eingellen/Gud mun giefa honum Hæsæted sijns Fødurs Davids/ꝛ hann skal rijkia yfer Hwse Jacobs ad eilyfu.

Aunnur Greinen

Er vm Jomþru Mariu/ huør ed vard hrædd vid þennan Bodskap/og spyr ad þui/ huørnen slijkt eige ad ske/ ad hun

skule

ſkulle verda Modet/med þui ad hun
veit ecke af nockrum Man
ne ad ſeiga

Huar af vier lærum Fyrſt

Ad med Heilogum er ecke Trwen al
la Tijma jafnſterk/hun er ſtundum vey
kare/ ſtundum ſterkare. Þar fyrer ſkal
eingen vera athugalaus z ohræddur vm
ſig/ Helldur bidia Gud af Hiarta dagle
ga/ ad hann vilie ſtyrkua og ſtoduga gio
ra oſſ j Truſie/ og ecke lꜳta oſſ falla j
Freiſtingar.

Þar næſt lærum vier þad hier/ ad Ho
lld og Blood kann ecke vel ad ſkicka ſier
j Guds Orde og hans Verkum/ ſpyrſt
þar fyrer ætijd epter og vill vita huorn
en þad og þad kunne ad ſkie/enn j mote
ſlijkum/hneyxlunum eigum vier ad merk
ia þad ſem Eingillen ſeiger til Mariu
Ad fyrer Gude ſie eingen Hlutur omog
ulegur. Þar med ſkulum vier og ſo læra
þad/ad ſpyria ecke/helldur trua einfallð
lega ſo ſm bleſſud Maria giorde hier ad

ſiduſtu

ſÿduſtu. Huar j moole marger giøra a
þeſſum verum Døgum/ og falla þar fy
rer j ſkadſamlegar Villur/ ſo ſem ad gi
øra Endurſkijrarar/ Calviniſtar og ad
rer fleire.

Pridia Greinen

Er þad Andſuar ſem Eingellen gief
ur Jonfru Mariu vppa heñ
ar Spurning.

Huar af vier ſkulum þrent læra

Fyrſt þetta/ Ad Herran Jeſus er gieten
j Mariu Lijþe af Heiløgum Anda/ enn
ecke af Manne ꝛ Kuiñu ſo ſem øñnur
Børn. Þar fyrer er hñ þad rietta Kuiñ
unnar Sæde/huøriu Gud pyrerhiet og
lofade j Paradijs/ꝛ fyrer þa Grein nep
neſt hañ hier þad Heilaga. Þuiad þar
adrer Menn eirn med øðrum verda giet
ner og fædder j Syndenne af Mañe og
Kuiñu/ Þa er hñ faddur eirn Heilagur
Algiordur Riettlatur Madur enn all=
rar Syndar.

 Þar

Þat næst er hier ad læra/ Ad hann er ecke alleinasta Madur/helldur og so sãt ur Gud j eirnre Personu/ so sem Engel len Gabriel liosslega kallar hñ hier Son hins Hæsta.

J þridia läge/ Ad hañ er þar fyrer af Gude sendur j Heimen/ad hann skule byria vpp eitt eilijft Rÿke endalaust/og leysa og frelsa oss Mennena vr Rÿke Diøfulsins/og giøra oss ad eilÿfu Sælu holpna. Þar fyrer skulum vier hiartan lega glediast j hans Hollogan/ sem er Vpphaf vorrar Sæluhialpar / og hug ga oss þar af j øllum Diøfulsins Freist ingum.

Bænen

ODrotten Gud Himneske Fader/aþ Hiarta giorũ vier þier þacker þyrer þijna ovmrãt delega Naad og Myskun/ ad þu heþur minst a oss Aumar Manneskiur/og heþur læted þiñ Son taka a sig manndomlega Natturu. Vier Bidium þig/ad þu þyrer þinn Heilaga Anda upplyser vor Hiørtu/so ad vier jaþnan + j al la stade/kynnum ad haþa vora Huggun j Hol logan og Hingadkomu/Pijnu + Dauda þijns

Sonar

Sónar/og jata ꝫ medkienna hann fyrer vorn Herra og Konung/og ad vier fyrer hans Naꝼn og Verdſkulldan/mættum eilijꝼlega liꝼa med hier og þijnum Heilaga Anda/ AMEN.

A Palmadag.

Evangelium Matth 21.
Stendur med ſine Vtleggingu þann fyrſta Sunnudag j Jolafoſtu.

A Skijrdag

Evangelium Luce 22.

OG þa er ſu Stund kom / ſette Jeſus ſig nidur/ ꝫ þeir tolꝼ Poſtular med hønum / og hann ſagde til þeirra. Mig hefur aꝼ Hiarta epter/ langad ad eta þetta Paſkalamb med ydur adur en eg lijd. Þuiad eg ſeige ydur/ad hier epter mun eg ecke aꝼ þu ſ eyta/ þar til þad fullkomnaſt j Gude

Rijke. Hann tok og Kaleiken/ giørde Packer og sagde/ Medtaked hann/ og skipted hønum a medal ydar/ Huiad eg seige ydur/ eg mun ecke drecka af Vijn vidar Avexte/ þar til ad Guds Rijke kiemur. Og hañ tok Braudeð/ giørde Packer/ braut þad/ gaf þeim og sagde. Þetta er minn Lijkame/ sa sem fyrer ydur giefen verdur/ giøred þetta j mijna Minning. Lijka eirnen og Kaleik en epter Kuølldmaaltijdena/ og sagde. Þesse er Kaleikur hins nya Testamentis j mijnu Blode/ huert ed fyrer ydur vthellest.

Þetta Evangelium hefur. ... Greiner jnne ad hallda

Og er hin fyrsta su/ Ad Christur vnd crussar og jaatar fyrer Læresueinonum ad hñ hafe hiartanlega Forleinging ad

eta

eta þetta Paskalamb med þeim/ adur enn hann verdur pijndur.

Hier af lærum vier

Ad Herran Christus hefur Hiartans lyst z forleingingh epter Mañaña Vel ferd og Sæluhialp. So langt er fra þui/ hañ vilie Syndugs Mans dauda/ eda vera Sok z efne til nockurs Mañs Glotunar. Huar fyrer vier ættum ad la ta oss langa epter hans Nad og Mysk un af Hiarta/ Hugga oss vid hana og efa hana ecke.

Næst þessu lærum vier/ Ad med þui Drottien Jesus villde ganga vnder sijna Pijsl og Pijnu/a þann Dag sem Paska Lambed var eted epter Guds Befalnin gu/ Þa er þar af auglioost/ad Paskala mbed j gamla Testamentenu hefur ver ed Figura z Merking Herrans Christi z hans Pijnu/z er þar fagurlega vmmæ lud/ z fyrer sioner sett/ til huers Christi Daude z hans Blod skylldu oss vera gagn legt. Þuiad lijka so sem þad skiede j E

giptalande/ad huar hellst sem Dyrustaf er Israels Sona voru rodner mz Paska lambsins Blode/þar voru þeir frelster fra Drapseinglenū/ So leyser z frelsar Blod Christi oss fra øllum vorum Syn dum/ Daudanum og Dioflenum/ Huar vid vier eigum ad hugga oss og vera aff Hiarta glader.

Kunnur Greinen

Er Christi Predikun/j huørre hñ kue dst ecke vilia eta optar nie drecka med sij num Lærésueinum/ fyrr enn þad kie mur fram̄ j Guds Rijke.

Huar aff vier læra meigum

Fyrst/ Ad Herran Christur hefur vitad z sied fyrer fram̄/allt huad yfer hñ koma munde adur eñ þ skiede/Þar fyrer hefur hann viliuglega giefed sig j Pijnu na og Daudan vorra vegna/ Huad oss naudsynlegt er ad hugleida/ vorre tru til styrkingar/ z Samvisküñe til huggunar Þar næst lærum vier/Ad þo Herran Christ3

Christur giefe sig sialfvilluglega j vald þan epter siins Fodurs Rade og Vilia/ Þar er ecke Judas z adrer Herrans Ch risti Oviner affsakader nie saklauser/ mz þui þ var ecke þeirra Asetningur ad fullkomna Guds Vilia/ Helldur høfdu þr Tilgang/ mykiu verra z syndsamlegra/ Huar fyrer þr hafa hrædelega z hafla samlega syndad / so sem Christur talar vm Judas/ seigiande: Betra være sa Ma þur hefde alldrei vered fæddur.

Pridia Greinin

Eru Jnsetningar Orden Heilag rar Kuølldmaaltijdar.

Huar ah vier skulum læra.

Fyrst/ Ad H. Kuølldmaaltijd er ecke alleinasta Braud og Vijn/ Helldur sann arlegt Holld z Blod Herrans Jesu Ch risti/ Og þad veitest og giefest ad eta og drecka j Sacramentenu. Og so sem S. Paall seiger/ þa er þ sannarleg Hlutteku jng holldz z blodz Herrans Jesu Christi.

 1 Cor.

1. Cor 10. Cap. Þad er huør sem etur af þui Braude z dreckr af þm blessada Kaleik/ sa verdur visselega Hluttakare Jesu Christi Hollds og Blods/ Huad allt er vel merkianda/ z gagnlegt ad vi ta/ j giegn Sacramentistum/ s̄ ecke skam̄ ast syn ad mæla j mote Herrans Christi Ordum/ og þau ad vtleggia j annarlega Meining/ enn þau tølud eru.

Næst þui lærum vier hier/ Ad nær Sacramentum skal giefast z medtakast/ þa skal þad skie med Meddeilingu bæde Brauds z Vy̆ns/ z giefast bæde Leikū z lærdum/ z hæfer j onguan mæta ad Her rans Christi Testamentum/ skule reingt z kreinkt verda/ so sem skiedur hia Papi stum enn nu a þessum Deige.

Þad þridia ma og hier læra/ Ad þe ta Heilaga Sacramentum er ecke aþ Christo jnnsett nie skickad til þess/ ad þ skule vera Offur fyrer Lifendur og Da uda/ so sem Papistar hallda þuert a mo te Ritningunne/ Helldur til þess ad Meß

skule

skule þar jafnframt med minnast a Je-
su Christi Dauda z Pijnu/ og vthelling
hns Blods/z hugga sig þar med. Þui
ad med þui hann seiger hier sialfur/ad
hann hafe giefed sitt Lijkama j Daud
an/og sitt Blod ad skule vthellast til fy-
rergiefningar Syndanna/ þeirra allra
sem eta hans Lijkama/ z drecka hans
Blod/ Þa sk huor Christin Madr med
riettu/sa sm geingur til þssa Sacramen-
tis/hallda herrans Christi Forþienustu
Pijnu og Dauda/fullan Bitaling fyrer
sijnar Synder/og vænta fullkomlega ad
hann fae fyrer þetta Syndanna fyrer-
giefning/ z styrkia so sijna veyka Tru
med þessum Dyrmæta Pante Herrans
Christi Holds z Bloods.

Bænen.

Gud Drotten Himneskur Fader/Vier þöck-
um þier fyrer þijna myklu Nad og Mys-
kun/ ad þu fyrer þinn Son Jesum Christu
hefur jnnsett soddan Maltijd/ j huörre vier
etum hans Lijkama/og dreckum hans Blood

 vier

Vier bidium þig Himneskur Fader/ gief oss þinn Heilaga Anda/so ad vier ecke overdugle ga til vor tökum so Haleita Giöf/Helldur so ad vier mættum medkienna vorar Synder ⁊ lata af þeim/og j stödugre Trw/vona ⁊ væntta Syndaña Fyrergiefningar/ fyrer Jesum Christum þiñ Son/ og ad vera og þroast j Kiærleikanum so leinge vier lifum / og til þess vier verdum eilijflega Sæluhólpner/fyrer Jesum Christum þinn Son vorn Drottenn og Herra/AMEN

A Føstudagen langa

Ma lesa Piñingar historiuna Herrans Christi/so sem hun er samañ teken epter fiorum Gudspiallamønnunum.

Og þa er þeir høfdu Lofsaung en sunged/Gieck Jesus vt sem hann var vanur / yfer vm Lækenn Cedren/til Fiallsins Oliveti/etc.

Þesse Pinungar historia hefur fiortan stær legar Greiner jnne ad hallda

Og hlyder hin fyrsta vppa þad Sam
tal þ Herran Christur hafde a Veigen
um/vid sijna Lærisueina/seigiande
þm fyrer/ad aller mundu þeir a
sier hneyxlast a þeirre Nottu

Huar ap vier skulum læra

Nuørsu Holld og Blood er veykt j oss
øllum/ z ad þeir sem ættu ad vera sterk
are/eñ adrer/z hraustare/þeir falla stun
dum a Freistingar tijmanum/ z eru ecke
stødugre eñ adrer j Trunne. Þar fyrer
skulū vier ecke vera ohrædder vm oss/ nie
athugalauser/Helldur ganga fram̄ j Ot
ta Drottins alla tijma/og bidia Gud/ad
hañ læte oss ecke falla j Freistne/Helld z
vardveita oss j riettre Tru/ Otta Drott
ins/z godre Vmgeingne allt til Enda.

Aunnur Greinen

Er vm þa særu Pijsl z Pijnu/sem Her
ran Jesus Christus leid hid jñra a sial
fum sier/Huar hñ giører ecke alleinasta
sorgfullan z skialfande / helldur pressar
hun blodugan Sueita vr hans Holldi.

Huar

Huerſu þung Byrde Guds Reide er j giegn Synnduñe/ huoria Byrde aung um Manne var mogulegt ad bera/ þell lyr hefdu aller Meñ vnder heñe þordtar þaſi ad ellyfu/ eþ ad Gud heþde ecke ſo myſkunſamlega lieit heñe aþ oſſ/ z lagt hana vppa ſiñ Son. vm ſlyḱt ættum vier allra helſt ad hugſa a þeſſum Det gi/ og þacka Gude fyrer þad/ og hans elſkulega Syne Jeſu Chriſto/og hugga oſſ þar vid j ollum vorum Freiſtingum Syndañа/Daudans/Dioþulſins/z Hel vijtis.

Þridia Freinen

Ølyder vppa Judas/ huorſu hñ kom med ſtorum Flock Mañа og ſueit Herran Jeſum mz Koſſe.

Huar aþ vier meigum lęra

Ad lijka ſem j þañ Tijma ſkiede/ſo ſkiedur þad eñ j Dag hans chriſtelega Kyrkiu/ad hun heþur ecke alleinaſta op inbyrlega Ovine/helldur heimuglega ſiñ

lataſt

lætast vera hellar goder Viner og miog vel Christner/ en þo samt jafnframt ne forrada þeir og selia Evangelium med Kosse z falsku Hiarta/ Huad eingen vit draga skal/ en sidur hneyxla sig þar a

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Gydingana og þeirra Fol giara/sem fanga/binda og j burt leida Jesum Christum/z þegar þr gieta ongua Saker hm giefed mz riettum Sat indum/þa koma þeir fram med Liugvi tne honum j mote.

Huar ap vier þetta lærum

I Fyrstu/Huort hetmuglegt ofundar Natur leider Mannen vm sijder/Og þeg ar Madur einu sinne/ tekur til ad mot standa opinberan Sannleik/þa lætr hn ecke af þui/fyrr en hn bidur mz ollu for hertur/so hn deyr og fordiarfast. Þar fyrer skyllde eingen Madur/lata Dios ulen vid sig ræda/eda koma sier til/ ad standa j mote Christo og hans Orde.

Naãs

Næst þui ma hier læra/ Ad vor Herra Jesus Christus hefur vissulega þyꝛst dur vered/ suo sem saklaus z Riettlætur Madur/ fyrer oss Ranglata/ mz þui hans ørgustu Fiandmenn og Oviner gatu onguar saker vppa hann beuijsad/ huar fyrer þeir urdu ad hialpa sier med Lÿug vottum z Lygum. Nuad oss er miøg hug gunarsamlegt/ þegar vier verdum fyrer sløku.

Fimta Greinen

Neyrer vppa S. Peturs Fall z Afneitan/ og hans Jdran.

Huad af vier lærum

Ad þegar Gud tekur sijna Nadarhønd fra Mannenum/ þa hlytur hañ jafnsnart ad falla. Er þar fyrer Naudsyn ad vier skolum ecke ofmiøg vppa oss stal fa. Þar næst/ þegar vier hrøsum eda føllum/ þa skulum vier med S. Petre grata beisklega/ jdrast Syndanna/ og bidia Gud af øllu hiarta vm fyrergiefning/ lata af syndeñe/ z giora hana ecke optar.

Siotta

Hlydet oppa Suikaran Judas/ z hns hryggelega Afgang.

Huar af vier lærum

Fyrst þetta almennelega/ huilifka Pijst z Plægu z hiartans Sorg/ Synden kie mur af stad j Manninsins samviisku þeg ar hun vaknar vpp/ og hiørfu þungt og torvellt/ þad er ad trua/ ad Gud mune va ra þeim nadugur/ z fyrergiefa þm syn dernar / sem mdur hafa syndgad oppa Nad z myskunn Guds z onguum a mis singum nie Vidvørunum hafa viliad hly da: Og ad marger j slijkre Kuol z An gist falla j Orvænting z eilijfa Fyrer dæming/ so sem skiede Judas.

Þar næst ma hier sierdeilis læra/ Hu þ st afelok/ og huilijkann Enda þa mune aller Nettrans Christi/ og hans Ords O viner vm sijder/ sem er/ ad þeir mune vm sijder optast fa jllan og hrædelegan Af gang. Huad alla Mess ætte ad skielpa so þeir fordest Judas Koss/ z allar adrar Storsynder og Glæpe.

Talar vm þa forhertu Gydinga/sem med False z Lygum taka Läpeð af Nerranum Christo/og þar med spotta hann hangandi a Krossenum/og lataſt japn framt þui vera Heilager/ad þeir þikiaſt ecke meiga mu Syndar leggia þa 30. Silfur Peninga j Guds Kiſtu eda Olmusu Orkena.

Huer ep lœra ma

Nuorsu ad Mañsins Hiarta er vnd arlegt/og fraleidt og af Dioflenum opt ſikis so forblindad/ad þo Menn ligge j ſkærſtu Hoþudſyndum z Glœpum/ þa þikiaſt þr þo vera fromer og Heilager. Siaum oſſ þar fyrer vel vm kring/ſo ad Diofullen ſuñke oſſ ecke/nie forblinde j Syndeſte. Bidium helldur ad Gud vpp lyſe vor Hiortu med ſijnum H. Anda z ſtyre oſſ og ſtiorne/og leide oſſ a ſijnum Veige.

Attunda Greinen

Nyder vppa Almuga Folked sem ep ter Gydinganna Boon og Beidslu bad vm Barrabam ad hann mætte giesast laus/eñ Christur hlaut ad verda Krossfestur.

Huar ap vier lærum

Ad Almwgafolk fylger ætijd Ordum og Epterdæmum stor Nerra z Nøfcing a/framar enn Guds Bode/og þad gein gur so til/so sem þa Blindur leider Bli ndan/þeir falla bæder j Grøfena/ Enn sierdeiles meiga Guds Ords Þeinarar læra hier ap Bidvørun/ ad treysta ecke vppa Almwgafolk/þad er laust z ostød ugt. Þar næst meiga hier aller læra/ Huør einn j sinne Stiett/Kalle og Em bætte/ad sia sig vel vm kring og forsiale sa huad hann giører og trwer/ huørt þ samhlioþar Guds Orde edr ecke. Og læ te annara Manna Embætte ecke suijkta sig me a Tælar draga.

Niunda Greinen

Nlyder vppa Pilatum sem vel og leinge

vardist/ædur enn hann vard Gyðingum sampyckur/ enn þo vm siðer lætur hann Gyðinga koma sier til þess med þeirra Ægreiste og Rodtunum/ ad hann dæmer þann saklausa Jesum til Dauda.

Huar af vier lærum

Fyrst/ Ad Vinsælla Mannanna z eig ed Gagn forhindrar margan fra Guds Ryke og sinne Sæluhialp. Þar fyrer ætte huør Madur opt og ofialldann ad hyxa vm þaug Orden sem Christur tal ar j Gudspiallenu/ og seiger. Huor sem elskar Fødur og Moder/ Kuinu z Børn Hws og Heimele/ framar enn mig/ sa er mijn ecke verdugur. Þar næst eiga þei ad læra hier/ sm verälldlega Valldstiorn hafa/ og setter eru til Domara Embæ tis/ ad geyma vandlega Sannleikan og Riettlæted/ og giora þ ei nockrum Man ne j vil/ ad dæma þad rangt er.

Tiunda Greinen

Neyrei

Neyter til Strijdsmønnunum / og seiger fra / huørnen þeir hafe spilad vid Herr an Christum / Krynt hann / Nwdstrykt hatt og spottad / og vm sijder krossest / hann / og skipt hans Klædum med Hlutfalle.

Huar aff vier skulum læra

Ad Diøfullen vppvekur og huetur j gegn Christo / ecke alleinasta þa andlegu helldur z eirnen lijka þa veralldlegu stor Herra og Høfdingia / Og þad sama giø rer Diøfullen enn nu a vorum Døgum og mun giøra / Ad þegar Menn hafa reytt z rænt christelega Kyrkiu / z skipt Christi Klædum sijn a mille / þa leggia þeir þar ofan a Spott z Spie / og Kall sa Guds Ord og hans Lærdom. Ad þess su skal sig eingen giefa / eff hann vill vera Christi Læresueirn.

Ellefta Grinein

Hlyder vppa Simeon af Cyrenia / huør ium Strijdsmennerner naudgudu til

 ad

Ad enn þo Christner Menn hliote ad bera þeñan Kross hier j Heime/þa er þo miøg mÿkell Mismunur a mille Her rans Christi Krossburdar og þra Mot gangs. Þuiad lÿka so sem Simeon bar Krossenn naudugur/ og þa hann kom til Aftøkustadarins/ lagde hñ Krossen fra sier/og gieck j burt: So er vor Kross hi er j Heime Naudungar Kross/Vier be runn hann ogiarnan ep vier erum sialf ræder/ Og med vorum Krosse z Motga nge/kuñum vier huørke ad stilla nie por. lÿka Guds Reide. Enn Herran christ us sem viliugur tok vppa sig Krossen/og do vm syder a hønum/hann hepur einsa mall og alleina bored þad øllum Mønn um var omøgulegt z obærelegt/z hepur med sinne Pÿnu/leyst og frelsad oss fra eilyfum Dauda/z øllum Helvÿtis Plaa gum og Pÿslum. Huar fyrer oss hæfer alla Daga og Stunder hønum þacker ad giøra af Hiarta.

Tolfta Greinen
Nlyder vppa Herrans Jesu christi And-
lat/ z þau seinustu Ord hann tal-
ade a Krossenum.
Huar af vier skulum þrent læra

Ad Herrans Jesu Christi Pijna/ hef-
ur ecke vered neitt Gaman eda Barna
spil/ Helldur hefur hañ kostad þad nogu
dyrt/ ad endurleysa oss/ Og sannarlega
hefur hann a sijnum Lijkama pundeð og
smackad Daudans Beiskleika/ Enn ad
sijdustu hefur hñ þolenmodlega bijfalad
siñ Anda j Fødursins Hendur. Huad
oss er þar til gagnlegt/ ad vier truum vis-
sulega ad hñ med siñe Pijsl og Pijnu z
Dauda/ hefur oss leyst og frelsad fra
Helvijtis Bøluan/ z Pijslum z eilijfum
Dauda/ So ad vier j slijkre Tru kyñum
þui betur og med christelegra Hætte/ ad
skiliast vid þtta auma z stundlega Lijf.

Prettanda Greinen

Nlyder vppa Dasemdarverked og furd-
anlega Tilburde sem skiedu þa Christur
andadest a Krossenum. Þuiad ecke allei
M iij naista

næsta eifnade i sundur Fortiald ed j Mu
sterinu/ helldur sprungu i sundur Stein
arner z Jørden/ og marger Heilag
ra mana Lijkamer risu vpp.

Huar ap vier skulum læra

Ad vita huørt gagn oss leider z leidt
hepur af Herrans Christi Dauda/ sem
er fyrst þetta, Ad fyrer hans Dauda
erum vier leyster og frelsader þra Løg
mælsins Bølvan. Þuiad Christur hef
ur med sine algiørdre hlydne/vpfyllt allt
Løgmæled oss til gooda/ z vorra vegna/
z med sijnum Dauda hefur borgad og bi
talad þ vora Synd og Sekt alla.. Þar
næst hepur han og so opnad vorar Graf
er/og fyrer sitt Blood/ z sin Dauda/ wt
vegad oss Lijfed og Sæluhialpena/ Þui
ad þeir sem a han trua/skulu ecke bliifa
eilijflega j Grøfinne/ helldur skulu þeir
verda vpprijsande a þeim seinasta Deige
z ap hønum verda medtekner jnn j þad
eilijfa Lijf/ Þessa Nuggun høfum vier
sterdeilis

kierdeilis af Herrans Jesu Christi Dau
da og Pijnu.

Fiortanda Greinen

Nlyder vppa þañ gooda Mañ Joseph/ sē̄ bidur vm Lijkamañ Christi/ z þegar hañ fieck sijna bæn/ sueipar hañ Lijkam an j hreinum Lijnklædum/ z leggur hann j nyia Grof sem hañ ætte sialfur.

Huar af vier meigum læra

Ad huorsu hatursega z þunglega sē̄ Diofullen stormar z strijder a rijked Christi/z huorsu sem hañ æder j giegn Christo/ þa kañ hañ þo ecke med allre sinne Magt hans Rijke nidur ad þryckia. All la tijma hefur Gud nockra sem med þijsum Joseph jata z medkienna Herrann Jesum/z læta huorke Diofulen nie Nei nsins galenskap villa sig nie hræda fra Christo/ Huad oss er bæde nu og seirna huggunarsamlegt og gagnlegt / so vier lærum ad trua þui/ad Gud vill z so kañ hann/ enn nu a þessum Deige ad vera

krøptugur j þeim sem eru Vtþyster og veyker/og kann ad verka Trwna j þeim og vernda þa pyrer øllum Diøfulsins elldlegum Pýlum/ so framt Men bidia hann og akalla vm Nꝋad og Myskun.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia

HErra Gud Himneskur Fader/Þu sem aþ gøddurlegre Nꝋad og Myskun til vor/ecke hlýþder þýnū Eingietnū Syne/ helldur gaþst hann j Daudan/ ✝ j Krossens Dauda. Vier bidium Þig/vpplys vor Hiörtu med þýnum Heilaga Anda/ad vier kynnum ad hugga oss vid sꝋddan Nꝋad/og vakta oss vid Syndeñe þram veigis/ þar med ad lijda þolenmodlega/ huad helst Pýnu/ Kross og Motgang þu villt vppa oss leggia/So ad vier þyrer þýns Sonar Pýnu ✝ Verdskulldan/mꝋttum med þier ꝋþinlega liþa/AMEN

Evangelium Matth. 16.

DEg þa ed Huottdagur/ en var vmliden/ keyptu þær Maria Magdalena/ og Maria Jacobi z Salome/ dyrleg Smyrsl/ ad þær kiæme og smyrde Jesum. Og miøg snemma Morguns/ eirn Huottdagana/ komu þær til Grafarennar vm Solar vppruna. Og þær søgdu sijn a mille. Huør mun vellta fyrer oss Steinenum af Grafar Munnanum? Og sem þær litu þangad/ sau þær ad Steirnenn var af velltur. Þui hann var ad sønnu næsta mijkell. Og þær geingu jnn j Grøfena/ og sau eitt Vngmenne sitia til

 hægre

fægre Klædar/ skryddan sijdu Klæde Huijtu/ og þær vrdu ottaslegnar. Eñ hann sagde til peirra: Eige skulu pier hrædast. Pier leited ad hinum Krossfe sta Jesu af Nazareth/ hann er vpp risen/ og er ecke hier. Siaed pann St ad/ huar peir løgdu hann. Helldur fa re pier burt/ og seiged hans Lærefuein um/ og Petre/ ad hann mune ganga fyrer ydur j Galileam. Par munu pier sia hñ/ so sm pad hañ sagde ydur.

Petta Evangelium hefur þriar Greiner inne ad hallda

Og er hin fyrsta vm Kuinnurnar sem komu med Dyrmæt Smyrsl til Grafar innar/ med huorium þær villdu smyria Lijkaman Jesu.

Af Hustere vier meigum læra

Ad vissulega er Kraptur Guds styrk

ur

ur j þeim Beyku z Banmættugu. Þu[t]
ad þegar Postularner z Lærefueinarner
Christi/føldu sig hier og huar/ af Otta
og Hrædslu / og þordu ecke ad læta sig
sia/þa medkienna þessar Fatækar Kuinn
ur opinberlega fyrer huørium Manne
med þessum synum Giørninge/ ad þær
elska Christum/ og fra hans elsku læta
þær ecke hræda sig nie skielfa hans sma
narlega Dauda/eda nøckud annad.
Huørium Dæmum vier eigum ad fylg
ia/og fyrer Diøflenum og Heimenum o
skielfder ad iæta og medkienna vorn Dr
otten Jesum Christum.

Kunnur Greinen

Ilyder vppa Guds Eingel / sem Stein
enum velltt af Grøfenne/ þegar Kuinn
urnar voru jhugande þar vm/huør
þad munde giøra fyr
er þær.

Hier af lærum vier

Ad vissulega hafa Heilager Guds
Eing

Einglat/ Giedþekne og ſierlega Glede af vorre Velferd og Sꝍluhialp/ med þui ad þeir eru ſo ſyneleger og þienuſtu ſamer þyrer ꝛ epter Herrans Christi Fꝍ ding Pijnu og Dauda/hans Vppriſu ꝛ Himnafꝍr. Þar þyrer erum vier ſkylld uger til ad þacka Gude/ꝛ forſooma ecke vora eigenlega Sꝍluhialp/þar med og einnen ad hialpa ꝍdrum/og veita þeim Styrk ꝛ adſtod til betrunar/lijka ſem þei lager Einglar giꝍra oſſ.

Þar næſt lærum vier hier/ Ad þo Tru en ſie veyk/þa er hun þo Gude þægeleg Og huar helſt ad ecke er nema lijtell Neiſte Truarennar/ þa vill hann ſtyrk ia hann/efla og vexa. Huad oſſ a ad ve ra til Amiñingar ꝛ Huggunar/nær ſem vier finnum oſſ ad vera veyka j Trwñe.

Þridia Greinen

Er ſu Agiæta Predikun ſem Eing ell Guds giꝍrer fyrer Kuinnunum

Huar aþ vier ſkulum þrent læra

Fyrſt

Fyrst þad/ Ad vor Herra Jesus Chri
stur/sie vissulega af Dauda vppriseñ/
med þui ad sialfur Guds Eingell ber þar
vm Vitne/ huorium vier eigum helldur
ad trwa/eñ øllum ødrum Lyge Ordum/
huort þad eru Gydingar eda adrer Heid
ingiar sem þar seigia nei til.

Þar næst/ Med þui ad Christur er viß
sulega vpprisen af Dauda/þa efum þad
j øngvan mata / helldur truum þui full
komlega/ad vier munum lijka vpprijsa a
sijdasta Deige/Þuiad auk þess hann lof
ad hefur ad vppvekia oß a þm Tijma/
þa hefur hann med sinne Vpprisu rudt
einn Veg j giegnum Daudan og Hel
vijte/og opnad oß Inngang til þeß Ei
lijfa lijfs

Þad þridia/ Ad huørsu Fatækur Au
mur og Syndugur sem huør er/ sa sem
truer a Jesum Christum/ hann verdur
niotande Jesu Christi Vpprisu sier til
Riettlætis/med þui ad Eingellen tilein
kar ꝛ nefner hier S. Petur med Nafne
sem

sem mður hafðe afneitað Christo mieg hryggelega/ og bydur Eingellen Kuinn onum að boða honum Christi Vpprisu til sierlegrar Huggunar/ Huad aller Fa tæker Syndarar skylldu vel merkia z ept er hugsa.

Þar fyrer skulum vier so biðia

GUÐ Drotten Himneskur Fader/ Þu sem hefur giefeð þiñ Son Jesum Christum i Dauðan/fyrer vorar Synder / og vppvakter hañ af Dauða oss til Riettlætis. Þig biðium vier/Veit oss og gief þinn Heilaga Anda/ og með hönum styr og stiorna þu oss/og varðve it oss i riettre og sannre Tru/Geym vor fyr er öllum Syndum/ og epter þetta lideð lijf/ vppvek oss til Eilijfs Lijfs/Fyrer Jesum Christum þiñ Son/
AMEN.

Annan Dag Paaska
Evangelium Luc. 24.

OG sia/ að tueir af þeim geingu a þañ sama Dag til nockurs Ka uptwns/ Þed var fra Jerusalem sex

tijge

tyge ſkeida rwm/ ad Nafne Emaus.
Og þeir voru ad tala vm alla þa Hlu
te ſijn amillum ſem vid hefdu bored.
Og þad ſkiede þa þeir ræddust vid/
og ſpurduſt ad ſijn a millum/ ad ſialf-
ur Jeſus nalægdeſt þa / ꝫ gieck iafn
frame þeim. Enn þeirra Augu voru
ſo hallden/ ad þeir þecktu hann eige.
Og hann ſagde til þeirra. Huad er þ
fyrer Ræda ſem þid høndled ykkar ai
mille reikãde/ ꝫ erud hrygguer þar af ?
Þa ſuarade eirn er Chleophas vár ad
Nafne / og ſagde til hans. Ertu all-
eina ſo okiendur til Jeruſalem/ ad þu
veiſt eige huad a þeſſum Døgum þar
inne giorſt hefur ? Enn hann ſagde
til þeirra. Huad er þad ? Enn þeir
ſøgdu til hans. Þad/ af Jeſu hinum
Nadverſka/ huør ed var Spamads-
madur

Madur/mættugur j Ordum og Ver-
kum fyrer Gude z øllu Folke. Og hu
ornen ad vorer Høfudprestar/ og Hø
fdingiar/ selldu hn̄ j fordæming Dauð
ans og Krossfestu hn̄. Eñ vier vonud
um hn̄ munde endurleysa Jsrael. Og
yfer allt þetta/ er nu hiñ þridie Dagur
j Dag/ er þetta skiede. So og hafa
skielft oss nockrar Konur af oss til/
þær ed fyrer Lysingena høfdu hia Gr
ofeñe vered/ z fundu ecke hans Lijka-
ma/ komu z søgdu sig sied hafa Eing
laña sioner/ þeir ed søgdu hn̄ lifa. Og
nøckrer vt af oss geingu til Grafareñ-
ar/ og fundu eins lijka sem Konurnar
høfdu sagt/ enn hañ fundu þeir ecke.
Og hañ sagde til þeirra. O þier heim
sker z treger j Hiarta/ ad trua þui øl
lu sem Spamennerner hafa talad.
hlaut

Blaut Christur ecke þetta ad liida/ og
iñ ganga so j siina Dyrd? Og hañ tok
til j fra Moyse z øllū Spamoñum/
og lagde wt fyrer þeim allar Ritning
ar þær af henum voru. Og þeir toku
ad nalgast Kauptwned þ þeir geingu
til/ Og hñ liet þa sem villde hañ leing-
ra ganga. þeir neyddu hañ og sogdu;
Ver þu hia oss Herra/ þuiad kuollda
tekur/ z a Dagen liidur. hñ gieck iñ/
og var hia þeim. Og þad skiede/ þa
hñ sat med þeim til Bords/ Ad hann
tok Braudед/ blessade þad og braut/
og riette ad þeim/ þa opnudust þeirra
Augu/ so ad þeir þeckti hñ/ Og hañ
huarf fra þeirra Augum. Og þeir
sogdu siin a mille. Brann ecke ockar
Hiarta j ockor/ þa hann talade vid ock
vr a Veigenum/ z opnade fyrer ockor
R Ritningar

Ritningarnar? Og þeir ſtodu vpp i ſømu Stundu/ z ſneru aptur til Jeru ſalem/ z ꝼundu þa elleꝼu ſamanſaꝼn ada/ og þa ſem med þeim voru. Nu, erter ad ſøgdu/ Drotten er ſannarlega vppriſen/ z heꝼur birſt Simone. Og þeir ſøgdu huad giørſt haꝼde a Veig enum/ z huørnen/ þeir høꝼdu þeckt hn̄ i þui hann braut Braudeд.

Þetta Evangelium heꝼur þiorar Greiner jnne ad hallda

Og er hin fyrſta vm þa tuo Læreſuet na ſem geingu til Emaus/ z voru ad tal la ſyn a mille / vm allt þad ſem a þeim Døgum ſkiede j Jeruſalem/ Og huad þra Meiſtara haꝼde giørt vered

Huar aꝼ vier ſkulum læra

Nuorſu ſnart og audvelldlega Trw en kann ad ꝼalla og verda Eꝼaſøm j Freiſtnenē. Þuiad lijklegt er/ ad Herran Chriſtur haꝼe optſinnes predikad fyrer

þeſſum

þessum kueimur Lærisueinum so sem fy rer hinum ødrum / ad hann ætte ad lijda Pijnu og Dauda/ og sijdan vpprijsa af Dauda. Pad vissu þeir ad hann var daudur og jardadur/enn ad hann skyllde nu lifa/ þui vard ecke j þeirra Heila ko med. Par fyrer treyste eingen vppa sialfan sig/ Helldur skulum vier og meig um aller jata og medkienna/ huad seiner og treger vier erum til ad trwa Guds Ordum. Eigum vier þar fyrer ad halld a oss fastlega vid Guds Ord/ og bidia hann ad styrkia oss z efla oss j Trwnne z med henne ad vernda oss og vardveita j øllum vorum Motgange z Freistingum allt til æfeloka.

Aunnur Greinen

Nlyder vppa vorn liufa Lausnara Jes um Christum/ sem kiemur til þessara Læ resueina a Veigenum/ geingur japn framt þm/ z giefur þeim liosiega Vnderuijsan vm sinn Dauda og sijna Vpprisu.

Fyrst þetta/ Ad þ fyrerheit sie viſſulega satt/sem Christr giefr oſſ öllum seigiandi/ Huar helſt tueir edr þrir eru samann komner j mijnu Nafne/þar vil eg vera a medal þira. Þar fyrer eigum vier ad hugſa þar vm jafnliga/z hafa aſtund an þar a/ad huør og einn tale vid añan vm þa Hlute sem eru Gudleger og god er/eñ ecke jller og onytſamleger.

Þar næſt ma hier læra/ Ad ecke vill Gud vi slöckua lijtt logande Kueik/z ec ke helldr fra sier kaſta lijtiltruudū ſkola börnū/ſo framt ſ þau vilia lata kiëña sier/Og sie ſo/Þa vill hañ ſeigen vnder vijſa þeim z ſtyrkia þeirra Tru. Huad oſſ er ein ſtor Huggun j giegn öllū Dis fulſins Freiſtingum/og Veykleika vors Holldz og Bloods.

Þad þridia/ Ad vor Herra Jeſus Ch riſtus ſie ſañarlega z viſſilega vpriſeñ med þui ad Lærefueinarner heyra hann z ſia lifande/ z etur med þeim epter hñs

Vppriſu

Vpprisu. Þui eigum vier ecke ad gjera oss ad Gyðingaka Gudlǫstanum ꝛ spotts glǫosum/ Helldur trua þui stadfastlega/ ad Herran Jesus sie sannarlega vppriſen a þridia Deige/ Og so sem hann sialfur er vppriſen/ so mun hann epter sinu Fyrerhete oss alla vpprekia a seinasta Deige.

Þridia Greinen

Nlyder vppa þad/ þegar Herran Jesus nalgast Kauptwned/ Þa lætur hann sem vilie hann ganga leingra/ Þo geingur hn̄ jnn med þm/ Og þa hn̄ hafde opnad þrra Augu ꝛ lated þa þeckia sig huarf hn̄ fra þrra Augum

Huat ad vier meigum læra

Ad Herren Jesus vill giarnan vera og blyfa hia þeim sem fuser eru til þess ad hafa og heyra hans Ord. Og med þui ad nu eru Dagar Heimsins þessa ad

Kiobuoc kommer/ a Hiortium ad fekur til ad verda myrkt z pullt ap Villum z rāg snunum Kienningum/ þa ættum vier þui vandlegar ad heyra Guds Ord/ og bidia hann af Hiarta / ad hann yfergiefe oss ecke/ helldur ad hañ villde vera hia oss/ z læta þann hreina Evangelij Lærdom vardveitast vor a medal allt til Enda.

Þar næst/ Þegar Guds Ord skal hey rast af oss/ so þad bere Avøgst/ og verde oss til Gagns z Goda/ og sannrar Guds Kynningar/ þa hlytur Herrann Jesus sialfur ad opna vor Hiartans Augu og Eyru/ huad hñ giarnsamlega giører vid alla þa ſ hñ ap Hiarta þar vm bidia.

J þridia Mata siaum vier hier og merkium/ Huørsu Dyrdarsamlegann og Forklæradann Lijkama Christur hef ur haft epter sijna Vpprisu/ Slijker munu z eiñen verda vorer Lijkamer epter Vpprisuna/ Þuiad lijka so sē Christur verdr hier osynelegur/ z huerþur fra Lærisueinønum/ So munu og vorer Lijkam

er

et verda Andleger Dasamleger / Hyro arleger. Huar vm vier ættū opt z ofiall dan hura/ z hugga oss hier rid j Lijkam ans Beykleika/ Eymdum z Narmkualli

Fiorda Greinen

Nlyder vppa Lærefueinana ā medkiendu ad þeirra Hiortū hefde ordid krefornde j þeim þegar Herran Christz talade vid þa/ Og huørsu ad þeir sneru aptr til Jerusalem/og søgdu Lære sueinønum fra huad þr høfdu heyrt og sied.

Huar aff vier lærum/ Fyrst

Ad vissulega z sannarlega er H. An de kraptugur j Mannāna Hiortum/ hrær er þau og vppvekur j þeim Truna og fleire adrar Dygder/ þegar Menn heyra Guds Ord/ alvarlega z med godre Giet tne/og leggia þad a Hiartad.

Þar næst/ Huar helligt Hiartad er ful lt af Trunne/ þar þeiger ecke Munnenn Helldur bodar hann og kunngiører Guds Dasemdarverk/ og talar giarnsamlega

vm þan. Huat af huør e einn ma mer
kia e profa sialfan sig/huørt hñ hefur
rietta og sanna Trw/ edur ecke:

Bænen.

HErra Gud Himneskur Fader/Sem hefur
openberad þiñ Son fyrer þeim tueimur
Lærefueinum sem geingu til Emaus / Vier
bidium þig/ad þu fyrer þitt Ord og þiñ hel
laga Anda vilier vpplysa vor Hiörtu/ad vier
sieum stödugar e stadfaster j Trwnne/og höll
dum oss fastlega vid þitt Ord/og huxum vel
og vandlega þar vm/so ad þo þad kunne ad
koma/ad vier epter Dæme Christi verdum ad
lijda nöckud hier á Jördu/ þa mættum vier
hafa Traust e Huggun j þijnu Orde/e vard
veita þ/allt þar til ad vier epter þetta Lijf
verdum fyrer þinn blessada Son vpp
vakter til Eilijfs Lijfs
AMEN.

Pridia Dag Paska
Euangelium Luc. 24.

HA ed Lærefueinarner voru enn nu
ad tala vm þetta/stie Jesus midt
j millu

j mille þeirra/ og ſagde til þeirra/ Frid ur ſie med ydur: Enn þeir ſkielfduſt og vrdu hrædder/ z meintu ad þr ſæe Anda nockurn. Og hañ ſagde til þeir ra. Quar fyrer ſkielfeſt þier/ Og þui koma ſlijker Þankar j ydar Hiortu? Siaed mijnar Hendur og mijnar Fæ tur/ ad eg em þetta ſialfur. Þreifed a mier og ſkoded/ þuiad Ande hefur ei Holld nie Bein/ ſo ſem þier ſiaed mig hafa. Og þa hann ſagde þad/ ſy nde hañ þeim Hendur z Fætur. Og er þeir trwdu enn eige/ fyrer Fagnad ar ſaker/ og vndrande þad/ þa ſagde hñ til þeirra. Hafe þier nockud Matar kygt? Og þeir lögdu fyrer hañ Stycke af ſteiktum Fiſke/ z Hunangs ſeim: Og hann tok þad og at fyrer þeirra Augum. Og hann ſagde til þeirra.

 Þetta

Þetta eru þau Ord/huør eg talade til
ydar þa eg vár enn nu hia ydur/ þuiad
þad hlaut allt ad fullkomnast/sem af
mier er skrifad j Moysis Lögmaale z
j Spamanna Bokum/z Psalmum.
Þa opnade hann þeirra Hugskot/ so
ad þeir skilldu Ritningarnar/og sagde
til þeirra. So er þad skrifad/og so
byriade Christo ad lijda/z vpp ad rijsa
a þridia Deige fra Daudum/og predi
kast lata j sijnu Nafne Idran z Fyr
ergiefning Syndanna / a medal allra
Þioda/vpphefiande j Jerusalem/Og
þier erud Vottar allra þessara hluta.

Þetta Evangelium hefur þriar Grei
ner jnne ad hallda

Og er hin fyrsta þar vm/huørsu Jesus
openberar sig fyrer sijnum Lærisueinu m
kendur midt a mille þeirra/oskar þeim Fr
idar/og lætur þa þreifa a Hondum sijn
um

um z Bookum/ So þr verde þus sterkare j Trwnne/þa elur hann med þeim.

Huar af vier læra mælgum

Fyrst/ Ad Jesus vill j øngvan mæta þyrerlijta þa sem Trwar veyker eru/ Nelldur styrkia þa / hugga þa og stilla til frids alla þa sem eru skielfder z veyk hiartader/so framt þeir vilia hlyda Gu ds Orde og þeim Heilaga Anda.

J annan Mæta / Ad vor Trwargr ein vm Vpprisuna Christi/sie vissulega sønn/ z j øngvan Mæta Efande/ þar hun er med so mørgum Openberønum z bevijsingum stadfest. Huad oss þienar z stodar j mote Gydingum og øllum Heid ingium/sem þar j moote mæla.

J þridia mæta/ Ad vier epter þetta Lijf/skulum fram koma vr vorum Grøf um / lijka so sem Christur gieck vr sinne Grøf/ Po ecke med so Syndugum/ Vey kum/ forgeingelegum daudlegum Lijkøm um/ so sem nu høfum vier j þessu Lijfe/

Nelldr

Hellidur med andlegum ofurgeingelegum
Tyrdarlegum Heilegum Lykomū sem all
diei skulu deya/helldur lifa med Christo
eilijflega. Huad þess vegna er Christ z
daen/og af Dauda vpprisen/og til Him
na faren/ad hann vill koma aptur z ta
ka oss til sijn j Eilijfa Glede. Þar fyr
ir ættum vier ad vera glader z med Go
du Giede/og Hugga oss alla Tijma vid
hans Vpprisu.

Annnur Greinen

Hlyder vppa Lærefueinana/huorier enn
þo þeir yrde Glader ad þeir sau Christ
um/ þa gaatu þeir þo ecke so snart
truad/vegna Otta og
Hrædslu

Huer ep vier lærum

Huorsu ad vor Hiortu eru af Nattu
unne til oduganleg til þess ad truwa/ og
huorsu osfickanleger vier erum j þm G f
tm sem Guds Orde og hans Giornin
um vid koma/Nema þui ad eins ad chr
tur vpplucke vorum Skilninge med Or
de sijna

de sínu og H. Anda/ og verke Trúna j oss. Þar fyrer er ecke Ráad ad vier treystum vppa sialfa oss j nockrum Trwar einnar Greinum eda Efnum. Helldur hølldum oss alleina til Guds Ords/ z biðium hann vm Ráad z Mystun/ og riett an Skilning sinna Blessadra Orda.

Þridia Greinen

Er su Predikun sem Herrann Christur hefur fyrer sijnum Lærisueinum þa hann var buen ad somneyta þm.

Af huerre vær meigum læra

Fyrst/ Ad allt huad Herran Christum hefur hent/ og huad helst yfer hann er komid/ þ er skied af tiliettu Ráade Guds/ z epter Ritningunne/ Huad oss gagnlegt er ad vita til þess/ Ad vier sijdur hueriglum oss a hans sinanarlegre Pijsl z Pijnu/ og sieum þess fullvissare vppa vora christelega Trw/ Og sia þat med huorsu ad þad Heilaga Evangelium vt af Christo er Grundvallad j hinu Nya og Gamla Testamentenu.

Þa

Þar næst siaum vier hier/ j huørfu Ko tesueinanna Embætte er falëd og fvolg ed/og huad þeir eiga ad kienna og Pre dika j Heimenum/sem er/Jdran og Syn danha Fyrergiefning/pad er/Løgmaled og Evangelium/huøriar tuær Høfudgr einer christelegs Lærdoms vier eigum vel og vandlega ad læra/z lata þær off kun̄ ugar vera.

J þridiu Grein siaum vier/ Ad þesse same Lærdomur/a ecke alleinasta ad ver da predikadur fyrer Gydingum/ helldur Heidingium/pad er/sem Christur seiger þyrer øllum Piodum. Huad vier skulum vel merkia j giegn Ofundsyke Gyding a/ og þeirra fanytre Meiningu/ sem er ad þeir alleinasta þikiast vera Guds Folk.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/Þu sem af þinne skiærre Naad og Myskun/hefur gi efed off þinn einka Son / til þess ad apma Syndena/stilla þijna riettferduga Reide / og giøra

giöra so Frid a mille þijn og vor pyrer þinn Son/ Vier bidiu n / Giet þinn hälaga Anda j vor Hiörtu/so vier mættum pordast Syndena/huör ed Ofriden verkar mille þijn og vor/og ad vier mættum vera stadfaster j riettre Tru/og pullkomlega þar vppa vona/ og treysta/ ad þinn Sonur hafe Friden giört og þar lijkad oss vid þig/ Og ad vier j allre Neyd og Motgange huggum oss hier vid/allt þar til vier verdum hiedan j Fride burt kallader/ AMEN

Fyrsta Suñudag epter Paaska

Evangelium Matth. 20,

DEs ad Kuølldе þess sama Paaska dags / þa ed Læresueinarner voru saman komner/ ad lycktum Dyrum pyrer hrædslu saker vid Gydinga/ kom Jesus þar/og stood j midiu /og sagde til þeirra/Fridur sie med ydur. Og þa hñ sagde þetta/ synde hañ þeim Hendurnar og sijna Sijdu. Eñ Læresueinarner glødduzt vid/ ad þeir sau Herran.

Jesus

Jesus sagde þa enn aptur til þeirra/ Frid
dur sie med ydur. Lijka so sem Faderen
sende mig/ so sende eg ydur. Enn sem
hann sagde þetta/ blies hann a þa/ z sagde
til þeirra. Medtake þier heilagan An
da/ huorium helldst þier fyrergiefed sy
nderrnar/ þeim eru þær fyrergiefnar.
Og huorium helldst þier aptur hallded
þær/ þeim eru þær aptur halldnar. Enn
Thomas einn af þeim tolf/ sem kall
adest Tuiburi/ var eige med þeim/ þa
ed Jesus kom. Enn hiner adrer Lære
sueinarner sogdu til hans/ Vier hofum
sied Herrann. Enn hann sagde til þeir
ra/ Nema ad eg siaie Naglaforen j
hans Hondum/ og eg lati minn fingur
j Naglaforen/ z eg legge mijna Hond
j hans Sijdu/ þa true eg ecke. Og ep
ter atta Daga/ voru enn aptur hans
Læresueinar

Lærisueinar þar jnne/ z Thomas med þeim/ kom Jesus ad lycktum Dyrum stood j mided/ z sagde. Fridur sie med ydur. Sijdan sagde hñ til Thomam/ Riettu þinn Fingur hingad/ og skoda mijnar Hendur/ lypt vpp þiñe Hende z legg j mijna Sijdu/ z vert ecke van trwadur/ helldur trwadur. Thomas suarade og sagde til hans. Drottenn minn og Gud minn. Jesus sagde til hñs. Afþui þu saast mig Thoma/ tru der þu: Sæler eru þeir sem ecke sia z trwa þo. Mørg ønnur Teikn giør, de Jesus j Augsyn sinna Lærisueina/ huør ad eige eru skrifud j þssare Bok. Eñ þetta er þui skrifad/ so ad þier tr ued/ þad Jesus sie Christus Sonur Guds/ og ad þier so trwader/ hefdud Lijf i hans Nafne.

Og er hin fyrsta af þui / Huorsu o
Herran Jesus kiemur til sina Læ
resueina ad lycktum Dyrum
z boꝛar þeim Frid.

Huar af vier læra meigum

Fyrst / Huorsu dyrdarlegan og forklær
adann Lijkama Christur hefr teked med
sier vr Grøfeñe / Huad oss er til storrar
Huggunar / med þui ad skrifad er / ad vor
er Lijkamer skule á þui Deige epter vpp
risuna verda lijker hans Lijkama / z verda
prydder og skrydder med slijkre Dyrd / so
sem hans blessadur Lijkame var.

Næst þui lærum vier hier / Ad vita hu
er ad sie sierlegastur Auoxtur Vprisun
ar vors Herra Jesu Christi / sem er / Ad
fatækar sorgfullar samuiskur / sem hræd
dar eru Syndaña vegna / skule fa og od
last Friden / Þad er / Nad z Myskun / z
Syndaña fyrergiefning hia Gude Hun
neskum Fodur.

Aunn

Flyder vppa þau fagurlegu Ordenn Herrans Christi/þar hann so talar. Lik ka sem Faderenn sende mig/ so sende eg ydur. Item/ Medtaked Heilagan Anda huorium sem þier fyrergiefed Synder-nar/ þær eru þm fyrergiefnar/Og huor ium þier apturhallded þær/þeim eru þar apturhalldnar.

Huar af vier lærum/

Ad vor Herra Jesus Christur hefur jnnsett og skickad þad Heilaga Predik unar Embætte/þar fyrer og til þess/ad allt þad Gooda sem hann hefur med sij num Dauda og sinne Vpprisu oss vtveg ad/skule oss verda framboded/veitt z gie sed. Þar fyrer eigū vier ad hallda Pre dikunar Embætted verdugt og Naleitt/z læra oss þad þiena til Saluhialpar.

Pridia Greinen

Er Historian edur Frasagan vm Van trw Thomasar Postula

Hvørsu ad vort Holld og Blood er fu
llt med Vantru/so ad optsinnis skiedur
þ/ad þeir s lætast vera sterker og hrau
ster/ eru ecke støduger j Freistingunne.
Vere þar fyrer eingen Madur Vygg
laus nie Ohrædd ur/ Og eingen treysti
vppa sialfan sig/ helldur medkienne og
jatte sinn Veykleika/z bidie Gud ad va
rdveita sijna Tru allt til Æpeloka.

Þui næst siaum vier hier/ Ad so sem
Thomas var ædur Vantrwadur/so ve
dur hann ad sijdustu pulltrwadur/og he
ur alldrei vpp fra þui hapt nockra Ef
semd vm Herrans Christi Vpprisu.
Þar fyrer skulum vier og eirnen/fastl
ga blyfa og hallda oss vid þessa Tru
argrein/ og ad engus akta/ huad hell
Vantrwader Men/eda vor eigen Skyn
seme kann hier a mote ad kasta.

Fiorda Greinen

Er vm þad/huørsu mykunsamlega og
haglega Herran Jesus fer ad þui ad y
alþ

þa Thoma/ z reisa hann vpp af sinne Vantrw / og koma honum til sannrar Trwar

Huar af læra ma

Ad Herran Jesus er vissulega komen til þess/ad leita epter þeim Saudaskiepnum/sem villter tapader og tynder eru/og ad hann vilie önguan Mann læta for diarfast j sijnum Syndum/ helldur hial pa þeim/ so framt sem þeir vilia Jdrast Syndanna/og af Hiarta bidia vm Nad og Myskun. Huad oss a alla tijma ad vera ein Aminning til Jdranar og Huggunar j mote öllum Freistingum Syndanna/ Daudans z Diofulsins.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/Vier þöckum þier fyrer þijna oseigianlega Nad z Myskun/ ad þu fyrer þinn blessada Son/ hefur innsett þad heilaga Evangelium/J hu driu oss tilseigest z bodast/Fyrergiefning Syndanna. Vier bidium/Gief þinn heilaga Anda j vor Hiörtu/so ad vier kynnum ad trwa

 þijnu

þijnu Orde/þijnum Hookunum og þyrerþei um/ad vier mættum Læra ad ottast þig og elska/og vm sijder ad verda Saluholpner þy rer Jesum Christum þinn Son vorn Drotten/ AMEN

Annan Sunnudag epter Paaska

Evangelium Joh. 10.

JEsus sagde til Gydinganna. Eg em goodur Hirder. Godur Hird er hann gieþur sitt Lijþ vt þyrer siina Saude/Enn Leiguliden/og hann sa sem ecke er Hirder / huørs ad Sauderner eru ecke eigenleger/nær hann sier Vlþenn koma/þa yþergieþur hann Saudena og þlyr i burt/ og Vlþuren griipur Saud ena/og sundurdreiþer þeim/Enn Leigu liden þlyr/ aþ þui hann er Leigulide / og giæter ecke Saudanna. Eg em go dur Hirder/og eg þecke miina Saude og eg þeckiunst aþ miinum/So sem þ Faderen

Faderen þeecker mig/ og eg þeecke Fødur-
en/ og eg legg mitt Lijf ut fyrer mij-
na Saude. Eg hefe og adra Saude
sem eige eru af þessu Sauda Hwse/
þa byriar mier og hier til ad leida/ og
þeir munu heyra miina Rødd. Og
þar mun verda eitt Saudahws/ og eiñ
Hirder.

þetta Evangelium heffur fiorar Greiner —

Og er hin fyrsta vm þañ Gooda Hirder
vorn Liufa Lausnara Jesum Christum

Huar af vier skulum þrent læra

Ad hañ er alleinasta sa gode Hirderen
sem giefur sitt Lijf vt fyrer sijna Saude.
Þuiad þo marger af heilogum Prophe-
tum Postulum ꝛ Pijslarvottum/ hafe la-
ted sitt Lijf/ Þa hefur þad ecke skied fy-
rer Saudena/ þ er/ þeir hafa ecke endur-
leyst þa nie keypt med sijnum Dauda til
eilijfs Lijfs / Þeir hafa og ecke helldur
kuñad ad bera Guds Grimdar Reide / ꝛ

D iiij giegn

giegn Syndefle/eda lijda þ allt sem Her- ran Jesus hefur lided. Þar pyrer er til heyrelegt/ad giora mismun j mille hñs Dauda/og añara heilagra Pijslarvotta So og lijka j mille hans Nirdara Em- bættis og þeirra/so vier giorum þa ecke jafna honum/ Þui hñ er alleina þ Gu- dz Lamb s burt tekur heimsins Synder. Þetta eigum vier vel ad merkia j giegn Papistum sm helga Meñ giora ad Ar- nadarmonnum hia Gude.

Xunnur Greinen

Nyder vppa Leigumañen eda þañ ofrua Nirderen/sem af ongre Dygd giæter Saudaña.

Huar ap læra ma

Ad þo eingen a Jordune kuñe ad jaf- nast vid Christum/j þui ad vt giefa sitt Lijf fyrer Saudena. Þa skulu þo all- er truer z dygguer Kieñefedur epter fyl- gia Herrans Christi epterdæme/j þar- mata/Ad þr læte ad elska sijna Saud-

og leida þa j gott Naglende heilſuſam
legs Lærdoms og yþergiefa þa ecke þeg
ar Ulfuren kiemur/ Nelldur ſteu ſtadþa
ſter ef Oþſoknen kiemur/og læte Lyþed
med Saudunum ep a liggur. Þeir ſem
þetta ecke giøra/hell dur ſnua Kæpuſte
epter Vindenum/eda ſlya þa Offſoknen
kiemur/eda falla fra hreinum Lærdome/
Þeir eru Leigumeñ eñ ecke trulynder Hir
darar/ Nuad aller dygguer Predikarar
og Sæluſorgarar eiga med riettu ad ta
ka til Aminningar og Vidvørunar.

Þridia Greinen

Nlyder vppa Ulþen/ ſem fellur yfer
Saudahiørdenā/drepur z ſundur
dreifer Saudønum.

Huar aþ vier lærum.

Ad liſka ſo ſem Saudønum er alldre
ohætt þyrer Ulfenum/ So er og Gudi
Chriſtne z hennar Limum alldrei ohætt
þyrer Dioflenum/hann er þeirra dagli
gur Ovinur/ſem alldrei liñer nie lætur

af/Guds Christne z Hiørd vfer ad falla til Hein:fins Enda/ med Ofrijke og allt kyns Villum og Vielabrøgdum. Þar fyrer vndrest þad eingen Madur / nær hañ sier edur spyr/ huørsu ad Diøfullen a þessum Døgum / fellur jnn j christele ga Kyrkiu/Þar mz Falskum Lærdome/ J ødrum stad med Offsoknum og Ara sum. Helldur bidie huør z eirn aff Hiarta/þann trwa Hirder og Sælnanna Bysk up/Jesum Christum/ad hann vilie ve nda og vardveita sijna Aumu og litlu Hiørd til Enda/og siae sig huør og eirn vel fyrer.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Herrans Christi Saude.

Hier aff lærum vier Fyrst

Ad til Herrans Saudahiardar heyra ecke alleinasta Gydingar/helldur og eirn en Heidingiar / þui þa hefur Herrann Christur leidt hingad/ fyrer sitt Heilaga

Euangelium/ z hefur giørt eina Hiørd vr tveimur. Huad oss er miøg huggunar samlegt ad vita/ ꝫ fordumtijd vorū Heid ingiar/ z af Heidnum Mønum komner.

Þar næst lærum vier / Ad a medal Heidingia z Gydinga/ eru þeir einer sañ er og rietter Herrans Christi Sauder/ ꝫ heyra hans Raust/ og henne epter fylg ia/ Enn þeir/ huorier þad ecke vilia gi øra/ þeir eru vissulega ecke Sauderner Christi / helldur jllaluckande Hafrar/ huorium a sijdasta deige vijsad mun ver da til Vinstre Handar/ og þadan til Ei lijfrar Fyrerdæmingar. Þetta skal huør og eirn Christen Madur vel merkia/ og ransaka sialfan sig/ til huørrar Handar hñ mune verda a þeim sijdasta Deige.

Bænen

DRotten Gud himneskur Fader/ Þu sm̄ af þinne Fødurlegre Giæsku/ minntest a oss au mar Mañeskiur/ og setter þiñ elskulega Son til eins Hirders yfer oss/ ecke alleinasta ad før da oss og føodra med þijnu Orde / helldur og

se

ſo eirnen ad vernda oſſ j mote Syndene/Dau
danum og Dioflenum. Vier bidium þig þinn
hſkur Fader/ Veit þu oſſ og gieff þad þyrer
þinn H. Anda/Ad lyka ſo ſem þeſſe vor Hird
er hann þecker oſſ/ og annaſt oſſ j allre vorre
Neyd og Mootgange/ad vier j ſama maata
kynum ad þeckia hn̄/og hallda oſſ faſtlega vid
hañ/og j hia hönum ad leita allrar Hialpar ꝛ
Huggunar/og epterfylgia hn̄s Rauſt/ og ver
da ſo vm ſijder fyrer hn̄s Nafn eilijf
lega Saaluholpner/AMEN

Þridia Suñudag epter Paſka

Evangelium/ Joh. 15:

JESUS ſagde til ſiña Lærefuei-
na: Jñan lijtils Tijma munu þi
er ecke ſia mig/ ꝛ þa eñ jñan litels Tij
ma munu þier eñ ſia mig aptur/ þui eg
fer til Fodurſins. Þa ſögdu ſumer af
hans Lærefueinum ſijn a mille. Hvad
er þad ad hn̄ ſagde til vor/ jñan lijtels
Tijma þa munu þier ecke ſia mig/ og
þa eñ jnnan lijtelz Tijma munu þier
ſia

Ifa mig aptur/þuiad eg ffer til Fødurs/
sins. Þa søgdu þeir/ Huad er þad hñ
seiger oss/ jnnan lijtels Tijma? Vier
vitum eige huad hañ seiger. Eñ Jesus
fformerkte ad þeir villdu spyria hañ ad
og sagde til þeirra. Þier spyred ad þ
su ydar a mille þad eg sagda ydur/ jnn
an lijtels Tiima munu þier ecke sia
mig? Sañlega sañlega seige eg ydur/
þier munud sputa og grata/ enn Heim
urenn mun ffagna/ z þier munud hrygg
uer verda/ eñ ydar Hrygd skal snu ast
Føgnud: Ein Kona nær hun skal ffæ
da ha heffur hun Hrygd/ þuiad heñar
Stund er komen. Eñ þa hun heffur
Barned ffædt/ minnist hun ecke þess
Harmkuælis ffyrer Fagnadar saker/
þuiad Madur er j Heimen boren. Og
þier haffed nu ad sønnu Hrygd. Enn

ß

eg skal sia ydur aptur/ og ydvart Hiart
ta skal fagna/ og ydvarn Fognud skal
eingen af ydur taka. A þeim Deige
munu þier mig og einskis spyria.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner inne ad hallda.

Og er hin fyrsta/ einn Spadomur/ eda
Fyrersogn/ þar Christur seiger sijnum
Læresueinum med langre Rædu fyrer/
ad hann mune lijda Dauda z Pijnu/ og
talar so, Vm litla Stund munu þier ec
ke sia mig/ z þa eft aptur munu þier sia
mig vm litla Stund/ þuiad eg fer
til Fodursins.

Huar af vier lærum

Ad vor Liufe Lausnare Jesus Chri
stus/ hefur ecke naudugur geinged vnd
er Krossins Kuøl z Pijnu/ so sē Ræning
iarner, sm̄ med honum voru Krossfester/
helldur hefur hañ þad giort med liufum
og lostugum Vilia/ epter sijns Himnesta
Fodurs asettu Rade. Þar fyrer eigum
vier

vict j ongvan máta/ad ghrypia oss a y-
ns Pijnu z Dauda/hellour mykla fram
at hugga oss þar vid j ollum Freistinz
um/Motgange og Mannraunum.

Xxiiij. Greinen

Er Spurning Postulans/ huad þad sie
fyrer eina litla stund sem Christz
talar vm.

Huat ad vier meigum læra / Fyrst

Huørsu Skildings lijted Hollð z Blo-
od er j Trwarennar Eyrnum og ad vier
þar fyrer høfum storlega Þørf og N e
udsyn þar a/ad hugsa vm Guðz Ord z
bidia vm Læremeistaran og Huggarann
þann Heilaga Anda.

Þar næst lærum vier/huørsu ad oss er
torvellt ad trua Þui/ ad vor Kross z mot
gangur hier j Heime/sie ecke nema lijtel
Stund/ og ad vor Sorg þa epter a sk-a
le snuast j Glede og Fognud. Þuiad all
dreí kiemur oss so lijtell Motgangur ad
Høndum/ þa þiker Hollde z Blode strax
ad

ad þad sie ofþungt ad lyda/ og þad vare ofleinge. Þar fyrer skulum vier láta þesse ord vel festast og jnnrætast j vor Hiørtu/ ad vor Mótgange sie ecke nema lijtel Stund ad reikna hia Eilijfre Glede/ Huar med vier skulum alla tijma hugga oss j allre Sorg/ z øllum vorum Nøtmungum og Mannraunum.

Þridia Greinen

Er su Huggunarsamlega Predikun sem Herran Christur hefur fyrer sijnum Lærisueinum og øllum Christnum j þeirra Harmkuælum og Mótgange/ huøria hann tekur af Epterlijkingu/ vm eina Jodsiuka Kuinnu

Huar af vier skulum læra

Fyrst/ Ad Riettchristnum Mønnum z Guds børnum/ mun ecke ødruvijs ganga/ enn Postulunum gieck/ Þuiad lijka so sem þeir voru grætande og sytande/ enn Heimuren var hlæande z fagnande so gengur þad enn / nu til j þessum Heime

·tie/Guds Børn hliota alla Tijma ad drecka af Hørmungarennar og Motga-ngsins Kaleik (so mÿked sem skeinkt ver dur a þyrer þau) so ad Tæren verda ad reña ofan epter Kinnonum/vppa slÿ t meiga Guds Børn sig reida/og læta er ecke þikia þyrer j/þo Kross og Mot ·ngur kome.

Þar næst lærum vier hier/ ad so sem Herran Jesus fyrersagde sijnum Læresu einum/ ad þeirra Sorg skyllde snuast j Glede z Føgnud/ so mun z eirnen Chr-isterna Maña Sorg z Motgangur vis ·alega fa einn gledelegan Enda/huiad ·ijka so sm̄ huortlueggia stendur skrifad vm oliettu Kuinnu / ad hun skule lijda Sorg og Pijnu/og sijdan verda leyst og ·elsud þar fra/ So stendur og skrifad ·m Guds Børn/ad þau hliota ad bera ·errans Christi Ok/ Kross og Motga ·g/enn samt lofar Drottenn ad endurley ·/endurlijfga z frelsa þau ad sijdustum og þeim rijkuglega og yfergnæfanle

 ga ad

ga ad launa j Eilǻfu Lǻfe/allann f[...]
ra Kroſſburdar Motgang. Þetta ſk[...]
aller chriſtner Men merkia z hugga [...]
þar vid j ollum Motgange z Me[...]
indum/og bidia Gud/ſeigiande.

HErra Gud Himneſkur Skapare + Fa[...]
Þu ſem af þödurlegre Giæſku/helldur o[...]
Börnum þijnum vnder Aganum hier a Jör[...]
uñe/vppa pad/ad vier verdum lijker þijnu[...]
ſkulega Syne/ Fyrſt j Kroſſburdenum/ [...]
dan j Dyrdeñe/ Vier bidium þig/gief oſſ [...]
gan j Freiſtingönum/+ vnder Kroſſenum [...]
H. Anda þijnum/ſo ad vier höfum öngva[...]
Efa a þiñe Nad og Giæſku/helldur ad [...]
ſtadfaſtlega treidum oſſ vppa Fyrerheit [...]
Sonar/þar hñ lofar ad þetta ſkule ecke [...]
nema lijtel Stund/og þa ſkule þar kome[...]
lijf Glede/og ad vier j Polenmæde kyñu[...]
lijda og yfervīña allan Motgang og O[...]
Og verda vm ſijder fyrer Jeſum Chr[...]
ſtum Saluhölpner æfinlega
AMEN

Fiorda Suñudag epter Pa[ſk]

Evangelium Joh. 16.

JEsus sagde til sīna Lærejueina. Nu fer eg til hūs/ sē mig sēde/ og eingen af ydur spyr mig ad/ huert fer þu? Helldur af þui eg talade þet ta til ydar/ þa uppfylldest ydar hiarta af hrygd: Eñ eg seige ydur þo Sann leiken / ad þad batar ydur ad eg fare hiedan. Þui ef ad eg fer ei j burt hie dan/ þa kiemur ei Huggaren til ydar. Enn ef eg fer j burtu hiedann/ mun eg senda hann til ydar: Og þa ed hū kiemur/ straffar hū Heimen um Syn dena/ og um Riettlæted/ ⁊ um Dom enn. Um Syndena/ af þui þei trudu ecke a mig: Enn um Riettlæted þuiad eg fer til Fodursins/ og epte þad siae þier mig ecke. Enn um Dom en/ þuiad Hofdinge þessa Heims er dæmdur. Eg hefe eñ nu margt ad se

ga ydur/ enn pier kunned ecke ad sin
ne ad bera pad. Enn nær ed sa Sañ
leiksins Anden kiemur/ pa mun hann
kienna ydur allan Sañleik/ Puiad hñ
talar ecke af sialfum sier/ helldur huad
hann heyrde/ pad talar hann/ z huad
epterkomande er/ pad kunngiører hañ
ydur/ Hann same mun auglysa mig/
huiad af mijnu mun hann pad taka z
kunngiøra ydur. Allt huad hellst Fad-
eren hefur/ pad er mitt. Par fyrer sa
ad eg ydur/ ad af mijnu mun hñ pad
taka og kunngiøra ydur:

Petta Evangelium hefur
fiorar Greiner.

Af huørium hin fyrsta/ Er su Hugg
unar Predikun sem Christur hier j añad
siñ setur fram fyrer sijna Lærisueina vm
pañ Auogst og pad Gagn/ sem Herr
ans Christi Pijna leider epter sig

Huar af vier skulum taka pennan
Lærdom   Pd

Ad j bland margra aﬀara Sagnsem da/sem Christi Pijna og Daude haﬀa epter sig leidt/ Þa er þesse ecke hin mins ta/ad hñ heﬀur þar med aﬀrekad og vt vegad oss Heilagan Anda/ Þuiad heﬀde Christi ecke j giegnū Daudans Dyr geinged til sijns Fødurs/ Þa heﬀde Heilogur Ande ecke komed til vor. Þar ﬀyrer eigum vier ad þacka Almættugum Gude af Hiarta / so ﬀyrer þessa sijna Gaﬀu/sem ﬀyrer allar adrar/og sia vel z vandlega til/ad vier hryggium ecke nie styggium fra oss þañ verduga H. Anda med vorum Synduñ z vondum Liﬀnade.

Aunnur Greinen

Eru þau ágiætu Ord sem Christur talar/seigiande. Þegar Huggaren kiemur sa Heilage Ande/ þa mun hann straﬀa Heimen vegna Syndarennar/vegna Riettlætis/ og vegna Doms

Hier aﬀ lærum vier/ Fyrst

Þ iij Ad

Ad med Predikan Heilags Evange
lij/ skal Mønnum ecke ad eins bodast z
tilseigiast Naad og Myskun Guds / og
Syndanna Fyrergiefning/ Helldur skal
og eirnen predikud vera Jdranen/ so ad
Heimuren verde straffadur og avijtadur
fyrer Syndernar. Huad hier er vel mer
k anda/ j giegn þeim sem ogiarnan lijda
Løgmaled / Vilia ecke lijda nema miuk
ar Predikaner.

Þar næst er hier ad læra/ad af Naat
turunne til eru aller Mesi syndsamleger
z Ranglæter/og hafa þui Þørf og Na
udsyn/ad þeir verde jafnlega Avijtader
og straffader Syndanna vegna/ af Gu
ds Orde.

Pad pridia / so sem Heilagur Ande
hefur vered kroptugur jafnframt Predi
kunar Embætte heilagra Postula / So
vill hann enn nu j Dag vissulega vera
kroptugur j hia øllum Trwlyndum Gu
ds Ords þienørum/þegar Guds Ord ve
rdur rækelega kient z predikad/til ad ver
ka

Ja og vppveckia j Mannana Hiortum sanna Jdran/ pad er rietta medkiening Syndanna/ rietta Trw z christelegt Fr amferde/ Par fyrer skulum vier jata og medkiena ad pad Heilaga Predikunar Embætte / er so sem Smidia og Verk pære hins H. Anda/ huar med Menn verda ad vppveckia sanna Jdran/og sk um vier pui hallda mijked af pui/og fy rerlijta pad j engvan mꝏta/helldur lijda po Heilagur Ande avijte og straffe os med Logmꝏlsins Predikun.

Pridia Greinen

Eru pesse Ord sem Jesus talar seigia de/ Eg hefe enn nu margt ad seigia y ur/enn pier kunned ecke nu ad bera pa Enn pegar sannleiksins Anden kiemur pa skal hn leida ydur j allan Sannleik Puiad hann mun ecke tala pad af sial um sier/helldur huad hann heyrer p mun hann boda ydur.

Huar af vier læra meigum

Fyrst þad/ ad þad heyrer til öllum Prestum og Predikorum/ ad hyga vel z vandlega vm þad/ huad Tilheyrendur Ordsins kunna ad begrijpa og skilia/ eda ecke/ Og haga so sijnum Predikonum/ ad þær sieu ecke ofþungar/ nie oskilianlegar/ þyrer einfallt og olært Folk.

Þar næst/ Þar Christur seiger/ þeg ar Sannleiksins Ande kiemur/ þa skal hann leida ydur j allan Sannleik. Þa kienner hann oss med þeim Ordum/ ad ige leyfest huorium og einum/ ad skipa og skicka j christelegre Kyrkiu þad hann vill/ z þad hønum synest/ Sem er/ ad jnn setia ny Trwarbrøgd/ eda nyar Trwar greiner/ so sem þeir Romversku Pavar giört hafa/ Nafande þyrer sier ranga Vtlegging þessara Orda. Helldur setur Christur oss þyrer j þessum Ordum eina vissa og sanna Reglu/ Med huørre vier skulum reyna og proþa Andana/ huørt þeir eru aþ Gude ellegar ecke. Þuiad vær helligt Ande ē talar af sialfum sier/

þad

pad er/ Sa hann kienner og framjerur
[illegible]d sem er nytt/eda pad sem ecke hefur
[illegible] Grundvoll j Guds Orde/pad sam
[illegible] ecke ap Gude. Par fyrer ber hu[illegible]
lum Manne/ad vakta sig vel og vandl[illegible]
ga/Puiad Heilagur Ande talar ecke a[illegible]
sier sialfum/helldur huad hn̄ heyrer/pa[illegible]
talar hann. Huad vier eigum ad merk[illegible]
j giegn ollum þeim sem fara mz Vill[illegible]
og rangan Lærdom.

Fiorda Greinen

Er pad agiætlega Maaltæke/med hu[illegible]
[illegible]u Herran Jesus endar þtta Evange[illegible]
um/par hann seiger. Allt pad Fa[illegible]
eren hefur/pad er mitt.

Ap huørium Ordū vier eigum ad læra.

Ad Jesus er eirn sañur Gud/Fød
mum lÿkr j allre Dyrd z Magt/ z V[illegible]
de. Par fyrer skulū vier med pullu T[illegible]
nadar trauste akalla hann/vitande fy[illegible]
vi[illegible]st/ ad hann mune bænheyra oss/og [illegible]
ka pad sem vier vm bidium/med pui/

allt huad Faderen a/þad er lijka hans.

Bænen

HErra Drotten Himneskur Fader/Þu sem þe
þur vegna þijns Sonar/vtsendt þinn Hei
laga Anda/huer ed Heimen a ad straffa fy
rer Synd/Riettlæte og Dom. Vier bidium
þig/Lat vpp vor Hiörtu/so ad vier medkienn
um vorar Synder/Og yfer Truna a Chri
stum mættum vier fa þad eilijfa Riettlæte/
Og ad i allre Neyd og Motgange ✱ Freistin
gum vorum/mættum vier þiña þetta Traust
a ha huggun/ad Christur er eiñ Herra yfer
Dioflenum Daudanum ✱ öllum ödrum Hlut
um/Og ad hañ vilie med sinne Nad hialpa oss
fra allre Olucku/og giöra oss eilijflega
Saluholpna/ AMEN

Fimta Suñudag epter Paaska
Euangelium Joh. 16.

IEsus sagde til sijña Lærisueina.
Sannlega sañlega seige eg ydur
Ef þier bidied Fodurenn i mijnu
nafne/þad mun hañ giefa ydur. Hin

gad

gad til hafe pier einskis beded j mijnu Nafne. Bidied þa munu pier medtaka/ so ad ydar Fognudur sie fullkomleg ur. Þetta hef eg talad j Ordskuid um til ydar. Sa Tijme kiemur ad eg tala eige leingur j Ordskuidum til ydar/ helldur mun eg kunngiora ydur openberlega af mijnum Fodur. A þeim Deige munu pier og bidia j mijnu Nafne. Og eige seige eg ad eg mune bidia Foduren fyrer ydur / þuiad sialfur Faderen elskar ydur/af þui þier elskudud mig / z trudud þ eg være af Gude vtgeingen. Eg em af Fodurnum vtgeingen/og komen j þennan Heim. Eg fyrerlæt og aptur þennan Heim og fer til Fodursins. Og hans Lære sueinar seigia þa til hans. Sie/nu talar þu berlega/og mæler engua Ords

kuid

suiku. Nu vitum vier ad þu veist alla Hlute/ z þu þarft eige ad neckur spyr ie þig. Fyrer þad truum vier / ad þu sert af Gude vtgeingen:

þetta Evangelium hefur þriar Greiner jnne ad hallda.

Af huorium hin fyrsta er su Befalning sem Herran Christur giefur sijnum Læresueinum. Þier hafed/ seiger hañ/ til þessa ecke beded j mijnu Nafne/ enn nu hiedan af skulu þier giøra þad/ og þa skulu þier fa ydar Bæn

Huar af vier meigum læra

Ad þad er oss ecke j sialþræde/ huort vier skulum bidia Gud og hann akalla/ eda ecke/ Helldur er þad aluarleg Befalning og skipan/ ad vier daglega setium fram fyrer hann vora Neyd z þreyng konde Naudsyniar/ Og huer sem þad ecke gierer/ sa syndgar so þunglega j mo

te

le Gude/ so sem brpte han af einguorru adru Guds Boddrde. Þar fyrer ber oss dagleg a Dags/ad vera minnugum þess arar Befalningar/ og forsooma ecke j nockurn mæta/vora christelega Bæn / eda sla Henne i Wind/sem margur (þui verr) giører.

Annnur Greinen

Nlyder vppa þad/med huoriu mooke/ eda huoriu a hætte/vier eigum ad bidia/ ef ad vier viliū fa vorar Bæner/og ver da bænheyrder hia Gude/ Enn þeirar Bæna hatte er so hattad/enn ecke ødru vijs/ad vier eigum ad bidia j Jesu Chrisst Nafne/þad er/ Vier eigum ad setia alla Von/allt vort Trunadartraust þar vppa/ ad vier munum vissulega vera bænheyrder/ ecke fyrer vor Godverk/helldur fyrer Jesu Christi ærnan z forþie nustu/og trua þui vissulega/ Ad þo vier sieum aumer armer Syndarar/ og ecke nockurs þess verduger sem vier vm bidium

þo

þa vilie þo Gud bænheyra oss/ og vella oss þad vier vm bidium vegna Jesu Christi/sem oss hefur bifalad z skipad ad bidia/z hafi med sinne Pijnu z sijnum Dauda/hefur allt þad forþienad sem oss allig gur til lijfs z Sælar. Þetta eigū vier vel ad merkia j mote Papistū/sem Monnum vijsa hingad z þangad til heilagra framlidenna/fra ærnadar z framestødu.

Þridia Greinen

Er þad agiæta Fyrerheit sem Christur setur hier framm jafnframt sinne Bijfalningu og skipan/ so sem annan Eid og Suardaga/z lofar ad vier skulum verda Bænheyrder/seigiande so/Sannlega sannlega seige eg ydur/huørs þier bidied Fødurenn j mijnu Nafne/þad mun hann giefa ydur.

Huat af vier meigum læra/ Fyrst

Ad vita huar til þetta Fyrerheit stodar oss/sem er/Ad kunna giøra Mismun a mille vorra Bæna og annara Manna Bæna/sem ecke bidia Gud j Christi Na

fne.

file. Putad so sañarlega/sm̃ peir verda Bænheyrder sem bidia Fødurenn j Sonar hns Nafne/so vyst z fast er pad vm allra aññara bæner s ecke peckia christū z ecke bidia j hns nafne/pær eru gagnlausar z til einskis. Putad huør s hellst ecke heira rar Sonenn/sa heidrar ecke helldur Fødurenn/z eingen kiemst til Fødursinz nema fyrer Sonen.

Par næst pienar oss pessa Forerheit par til/ Ad vier sieum pess øruggare z stadfastare j peirre Bøn/ad Gud muni heyra vorar Bæner/ecke alleinasta pess vegna/ad Christus bidur fyrer oss til Fødursins/Helldur af pui ad Faderen elsk ar oss j sijnum elskulega Syne/og hefur æstseme a oss. Nuar fyrer vier eigum vissulega trua par vppa/ad vier verdum Bænheyrder fyrer tuær Greiner / Sem er fyrst/æst z Elska sialfs Guds/ Par næst/ fyrer Bøn og ærnan Sonarins Jesu Christi. Par fyrer skulum vier ö fader vera j Bæna akallenu. Enn par

Christ

Christum so talar/ Eg seige ecke ad eg mune bidia Fødurenn fyrer ydur/ þar m̃z afseiger hann ecke ad bidia fyrer oss/ Helldur amiñer oss og vppvekur ad hall da fast vid Bænena/ z láta ecke af / z vera ecke hirdulauser/ eda kallder j Bæ na akallenu til Guds.

Bænen

DRottenn Gud Himneskur Fader/ Þu sem oss hefur tilsagt og lofad fyrer þiñ Son Jesum Christum/ad huad vier bidium j hans Nafne/þad vilier þu veita oss/ Vier bidium Lig/halltu oss vid þitt Ord/Gief oss þiñ H. Anda/ sa ed oss styre og stiorne epter þijnum vilia//Vardveit oss fyrer Diöfulsins Rijke/fy rer röngum Lærdome/ og rangre Guds Dyr kan/ Vardveit Lijf z Sal fra allre O lucku/ Gief oss þijna Blessan/z þiñ Frid/z ad vier j öllum hlutum / mættum finna þijna Hialp og Adstod/so ad vier bæde þessa Heims z añ ars / mættum lofa z dyrka z vegsama þig/ so sem vorn milldan Födur/ fyrer Jesum Christum vorn Drotten z Herra.
AMEN

A Ypp

Evangelium Marc. 16.

EN seinast er þeir elleffu satu
til Bords / openberade hann sig / og
[illegible] ade þeirra Vantrw / og Hiartans
Hardwd / þad þeir høffdu eige trwad þeim
[illegible] hann høffdu sied vpprisen. Og
[illegible] n sagde til þeirra: Fared wt
[illegible] allan Heimen / og prediked Evange
lium allre Skiepnu. Huør hann trwer og
verdur skijrdur / skal holplegur verda.
Enn huør eige trwer / sa skal fordæmd
ur verda. Enn Teiknen er þeim munu
fylgia sem trwa / eru þesse: J mijnu
Nafne skulu þeir Diøfla vtreka / ny
ar Tungur tala / Høggorma vpptaka.
Og ef þeir drecka nøckud banvænlegt
þa skal þad ecke þeim granda / Yffer si
uka munu þeir hendur leggia / og þa

mun þm batna. Og epter þ ed Drot
ten Jesus hafde talad vid þa/ vard h
vpnumen til Himins/ z situr til Gud
hægre handar. En þeir geingu vt/ og
predikudu allstadar/ Drottne samverk
anda/ og Orded styrkianda med epter
fylgiande Teiknum.

Þetta Gudspiall hefur þria
Parta edur Greiner.

Er hin fyrsta/ Huorsu ad Herran Chr
stur avijtar z straffar Vantru Læresuei
nanna/ en þo ecke ad sijdur bijfalar han
þeim ad fara vt vm allan Heimen z pre
dika Evangelium fyrer øllum
Skiepnum.

Huar af læra ma

Fyrst/ Ad Herran Christur hefur ecke
yfergiefed sitt Andlegt Rijke/ sijna chri
stne hier a Jordune/ þo han sie vppstig
en til Himna/ Helldur vill han æ z alla
Tijma jnn til Heimsins enda/ vera hia

finne Christne z varðveita hana med sïz nu Orde/ z þeim Heilaga Anda.

Þar næst siaum vier hier/ad hann vt velur ei nie stickar sïna Heilaga Eing la til þienustu j sïnu Rÿke/ hier a Jord unne/Helldur hefur hañ þar til Veyka og Fataka Menn / sem voru Postular ner/ huoriū hann/ þeirrar Vantruar vegna/veitte stora Aviitun/þa vill hann vera kroptugur j þeim Veyku og Vañ mattugu/vppa þad/honum alleina einn ecke oss/veitest og tilleggest Heidurenn og Dyrden.

Þar næst lærum vier hier/ad til Chri sti Rÿkis heyra ecke ad eins Gydingar/ helldur og so Heidingiar/med þui ad hañ bydur ad predika sitt Evangelium ollum Þiodum. Huad miøg er huggunarsam legt/bade þeim læra eiga Guds Ord/og so hinum sem þad eiga ad kienna.

Aunnur Greinen

Er vm þær Jardteikner og þau Dasem dar verk/ sim fylgia skylldu Lærdome H.

Evangeliū/a medal þeirra sem riett trwader være.

Huar af vier meigum læra

Fyrst/ Ad Jardteikner og Dasemdar verk/ ættu ad þiena þar til j Fyrstuñe/ ad Gudz ord z Evangelium skyllde þar med stadfestast og styrkiast. Enn med þui ad Guds Ordz Lærdomur hefur j fyr stuñe noglega vered stadfestur j Christni eñe/so sm̄ j Niðurlæge þessa Gudspiallz verdur avijsad/þa eigum vier med riettu ad læta oss nægia þar med/z giora ecke so sem Hooꝛdoms Art Gydinga giorde ad freista Guds / og girnast nyar Jard teikner.

Þridia Greinen

Er Historian eda Frasagan/ vm vorꝛ Herra Jesu Christi Vppstigning til Himna.

Hier af lærum vier/

Ad Herran Jesus hefur vorra vegna og oss til Gagns og Gooda/jñgeinged j þad

þad eilijfa Rijke Guds / og situr þar til Hægre Handar sijnum Himneska Foður þar vill hñ styra og stiorna sinne Christ ne hier j Heime/ hana bænheyra/ vernda z vardveita / z ad sijdustu a Enda Hei ms þessa/ taka hana heim til sijn/ j Him neskar og Eilijfar Tialldbwder. Þar fyrer eigum vier med riettu ad hallda þessa Hatijd med hiartans Glede z Fog nude/ z Þackargiord / med þui ad allar adrar Hatijder/ verda af þessare/ eda fyr er hana stadfestar oss til Huggunar.

Bænen.

Jesu Christe sonur Guds Almattugs/ sem Vert nu ecke leingur hier a Jordune þatækul eda þurfande/ helldur ertu nu til hægre Han dar þijns Himneska Fodurs/ og ert nu He ra og Drotten yfer óllum Hlutum a Himn z Jordu. Vier bidium þig audmiuklega/ Ver og gief oss gooda Guds Ords Þienara. V rdveit þitt Heilaga Ord j hia oss/ hept og st styr þu Dioflenum og óllum vondum Grim armónum/ O vinum þinar Christne/ Læt þi Rijke hier a Jordune vid magt halldast/ a til þess/ ad aller þijner O viner eru komner v

 de

...r Skŏr þinna Foota/ᵻ vier hỏꝼum Sigur
...eingeð a vorum O vinum/Syndeñe/Dauða-
num/Dióꝼlenum ꝼyrer þig/ᵻ ꝼyrer þijna
Hialp og Hiaſtoð/AMEN.

Siøtta Suñudag epter Paſka

Evangelium Joh: 15 ꝛ16

JEſus ſagðe til ſiña Lærėſueina.
Eñ þa ed ſa Huggareñ kiemur/
huørn að eg mun ſenda yður aꝼ mijn-
um Føður / ſem að er Sannleikſins
Ande/huør ed aꝼ Føðurnum ꝼramgei
...ur/hann mun bera Vitne aꝼ mier/
...g þier munuð mier Vitne bera / þui
...ð þier haꝼeð i Vpphaꝼe hia mier ve-
...ð. Eñ þetta tala eg þui til yðar/ ſo
... þier hneyrxleſt ecke. Þuiað þeir ꝼor
...a yður. Og ſa Tijme kiemur að
huør hañ lijꝼlætur yður/ſa meinar ſig
... giøra Guðe þægt Verk. Og þetta
giøra

glera þeir yður/aþ þui/þeir þeckia hu-
orke Fedurenn nie mig. Enn þetta ta-
la eg þui til ydar/ad nær þu Stund ki-
emur/ad þier mińest þess/ad eg sagda
ydur það. Enn þetta sagda eg ydur
eige j Vpphaþe/ þui eg var hia ydur.

Þetta Evangelium heþur fiorar
Greiner jäe ad halldæ

Og er hin fyrsta Greinen vm þau
giætu Orden sem Christur talar/seigian-
de. Þegar sa Huggaren kiemur/ huorn
eg vil senda ydur af Fodurnum/ Sann-
leiksins Ande/sem framgeinge aþ
Fodurnum/hñ skal bera Vitne
vm mig/ z cet.

Huar aþ vier lære meigum

Fyrst/ Ad það Heilaga Predikunar
embætte er eingen daudur Bokstafr/ hell-
dur Kraptur Lifanda Guds/ med huo-
ium heilagur Ande vill Vitnisburd bera
það er/ Ad skapa og verka sanna Kynn-

 ing

... j Mannanna Hiortum a Jesu Chri
... z Trwna. Huad miog er gagnsam
...t ad vita z merkia j mote þeim sem
...ds Ord forsinna z fyrerlyta.
Þar næst lærum vier hier/ ad heilagr
... de er su pridia Persona j guddomleg
... Veru / enn þo ecke fæddur af Fødur
...t so sem Sonuren/ helldur vtgangan
...g framm farande af Fødurnum og
... nenum/ z verdur sendur j Manna
...rtu/ til þess ad hann bere Vitne vm
...ristum/ þad er ad skilia/ Ad hn̄ Kroþ
...ga giøre Predikan heilax Evangelij
...af Christo j Mannanna Hiortum/ z
...vekie og verke j þeim sanna Trw.
Þar fyrer huor hellst sem trua vill E-
vangelio/ hann hlytur vissulega ad hafa
Heilagan Anda/ og bidia vm hann.

Aunnur Greinen

Er Spadomur Christi/ þar hann seig
er fyrer sinum Læresueinum Moot
gang z Offokner sem yfer þa
eige ad koma.

Huat

Ad Diøfullen et hiñ Argaste Ovin ur allra Christenna og Trulyndra Gu ds Ordz Þienara/og so beyskléga vppæs er hann Heimen þeim j moote/ ad huør sem þa j Hel ſlær/hann mun meina/ ad hñ giøre Gude þægelegt verk þar med/ Nier vid meiga sig bwa aller sanner Gu ds Ords Lærendur/og hafa þolenmæðe og taka a sig þennan Krossenn Christi vel vliuglega/med þre Von/ad þo Hei muren hate þa og þorsmæe og opsæke/ þa eru þeir þo Gude og hans Syne hi artanlega kiærer midt j Motgangenum offsokneñe/so ad hañ bæde þssa Heims z aňars vill styrkia þa z hialpa þeim. Tilheyrendurner skulu z ecke þss vegna hneyxlast/þegar þeir sia z heyra/ edr sp yria huørsu ad Heimuren eñ nu a voru Døgum/hatar z opsæker Trulynda Gu ds Ords þienara/þuiad Christur seiger þad hier berlega fyrer/ad þad eige so til ad ganga.

Eru þau Orden sem hier standa. Huar sem ydur slær j Nel/ hann meinar sig ad giora Gude þægt Verk þar med

Huar af vier meigum læra/

Huorsu storlega z hryggelega Dioful⸗ ullen plagar ad villa og forblinda þa o⸗ gudlegu/ so ad þr giora sier ongua Sam⸗ visku af nockre Synd/ huorsu storar og hryggelegar sem þar eru. Þui er Ꝛaad z Naudsyn/ad vier bidium Gud hñ vard⸗ veite oss fra soddan ogudlegu Athæfe/z giefe oss siñ H. Anda/ad vier ølla Da⸗ ga mættum lifa j Guds Otta.

Fiorda Greinen.

Eru þesse Ord/ Eñ eg tala þetta til ydar/vppa þad/ ad nær sa Tijmen kiem⸗ ur/ad þier skulud þa minast/ad eg sagda ydur þetta.

Huar af vier lærum/

Ad vnder Krosse z Mootgange er eing

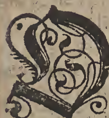
en Nkukur gagnsamare z naudsynlegre/ enn ad minnast Guds Ord/ og huxa vm þad/og hafa þar af sijna Huggun. Þar fyrer skyllde huør z eitt Madr heyra Guds Ord og huxa vm þad sem optast/ So ad nær Kross og Mootgangur kiemur/ ad hann þa kunne ad vera minnugur þess sem hann hefur ædur heyrt og hugguuar samlegt er/so hann sie þess Nughraustare vnder Krossenum.

Bænen

HErra Gud/ Himneskur Fader/ Vier giøre z um þier Packer/ad þu þyrer þinn heilaga Anda/hefur sett oss til ad bera Vitnisburd vm þinn kiæra Son Jesum Christum. Vier bidium þig/ad med þui Heimuren kan ecke ad lijda soddan Vitnisburd/og hatar oss þar þyrer/ þa vertu vor Huggun og veit oss Styrk og Hreyste/ad vier lijdum Krossen med Polenmæde z klijþum stadfaster vid þitt Ord/Og ad vier mættum alla Tijma þyrdner verda i bland þeirra sem þig og þinn Son riettelega þeckia allt þar til vier slaum/þaum og hreppum þa eil[i]fa Sæluhialp þyrer Jesum Christum þinn Son vorn Drotten z Herra/AMEN.

a Nu[ska]

A Hvijta Sunnudag
Evangelium Joh. 14.

O Jesus sagde til sijna Lærefueina. Huer hañ elskar mig sa mun vard veita mijn Ord/ og Fad er miñ mun elska hañ/ og til hans munum vid koma/ og hia henum Vistarveru giøra. Eñ huer hñ elskar mig eige/ sa vardveiter ecke mijn Ord. Og þad Orded sem þier heyrd ud er ecke mitt/ helldur Fødursins þſſ sem mig sende. Þetta talade eg fyrer ydur/ a medan eg var hia ydur: Enn Huggaren sem er hiñ Heilage Ande/ þañ er minn Fader mun senda ydur/ j mijnu Nafne/ hañ skalþur mun kienna ydur alla Hlute og aminna ydur a alle þad/ sem eg sagda ydur. Miñ Frid læt

eg hia ydur/miñ Frid gief eg ydur/ei/
ge so sem Heimuren giefur/ þa gief
eg ydur. Yduart Hiarta hryggest ecke
nie skielfest. Þier heyrdud þad eg sag
da ydur/eg fer burt og kiem aptur til
ydar. Ef ad þier elskudud mig/ þa gled
dust þier vid þ ad eg sagda ydur/ad eg
fer til Fodursins/þuiad Faderen er mi
er meire. Og nu sagda eg ydur þ adur
fyrre eñ þ skier/so ad þier trydud þui/
þa er þ være skied. Hiedan j fra mun
eg ecke tala margt vid ydur: Þuiad þ s
sa Heims Hofdinge kiemur/og med
mig hefur hann eckert. Helldur so ad
Heimuren þecke þad eg elska Foduren
og þad eg giøre so sem Faderen hefur
mier boded.

þetta Euangelium hefur þiñ
Greiner jnne ad hallda.

Og er hin fyrsta þesse/ þar Christur seiger/ Nær han elskar mig/ sa varðveiter mijn Orð/ og minn Fader skal elska hañ/ z við munum koma til hans/ og giora Vistarveru hia honum.

Þesse Orð kienna oss/ Fyrst

Að ecke eru þeir Menn riett christner og ecke elska þeir Herran Christum riettelega / sem forsma og fyrerlijta hanns Orð/ og hafa huorke Girnd nie Lyst að heyra það.

Þar næst lærum vier af þessum Orðum/ Að su Heilaga Þrenning vill vera og blijfa hia þeim/ z með þeim verka allt gott/ sem elska Guðs Orð/ og það giarnan heyra. Þar fyrer ættum vier að heyra giarnan Guðs Orð/ huar helst það er kient og predikað/ z hugsa vel z vandlega epter þui.

Annar Greinen

Er vm Personu og Embætte hins Heilaga Anda.

Vm

Um hans Persónu og Embætte eigum
vier ad vita þad/ Ad hann er su þridia
Persona j Guddomenum/ sem ut er gan
gande af Fødurnum og Synenu/ z ver
dur sendr z uthelltur j Mañana hiørtu.

Um hans Embætte er þad ad vita
Ad hañ er krøpugur j Mañana Hier
tum/ þegar Meñ heyra predikun heilags
Evangelij z handtera þau heilløgu Sa
cramenta riettelega. Þar vill hann ver
ka med oss riettu og sañа Trw/ og good
verk og allar christelegar Dygder/ z min
na oss á þ/ sem vier høfum heyrt j Gu
ds Orde.

Þar næst er þad hans Embætte/ Ad
vera vor Huggare/ þ er/ Hallda oss stød
ugū j Trunne/ og styrkia oss j øllum mot
gange z Freistingum/ og jafnvel j sialf
um Daudanum. Hier fyrer eigum vier
alla Tijma Gude ad þacka z hans Sy
ne Jesu Christo/ fyrer Gæfur hins H.
Anda/ og bidia ad hñ sie ecke fra oss tek
inn/ Helldur ad Gud vilie øyrer hañ/ kier

Ra oss og Hallda j greinum Guds Orda Lærdome/ z stiórna z styra oss alla Da ga til Enda.

Þridia Greinen

Er su Huggunarsamlega Predikun sem Christur giører hier eñ eitt siñ vm Da gn z Nytseme siñar Pijnu.

Huar af vier lærum/

Ad j bland alls þess sem Christur he fur med sijnum Dauda z siñe Pijnu oss afrekad z vtvegad/ þa er þetta eitt/ Ad hann hefur giört Frid a mille Guds og vor/ þad er/ hañ hefur blijdkad Fødurenn fullt hans riettferduga Reide/ z forþie nad vorra vegna Nad og Vinattu Gu tz. Þar fyrer er tilheyrelegt/ ad vier hug gum oss z gledium j þui / ad hñ er geng genn til Fødursins/ og sieum til Frids mz þa Huggun j øllum Mootgange z Frei stingum.

Fiorda Greinen

Er

Er komen j þessum Ordum þar hñ seiger/ Ef þier elskudud mig/ þa gleddust þier vid þad eg sagde/ Eg fer til Fodur sins/ þuiad Faderen er mier meire

Huar af vier meigum læra/

Ad Herran Christur hefur j Sakilei sa litelæckad sig sialfan/ lagt hia sier sū na Guddomlega Dyrd/ z teked a sig Myn nd eins Þienara vorra vegna/ suo sem skrifar S. Pall. Þui þo hañ se epter siñe Guddomlegre Essentia z Veru Fod urnum likur/ z med honum eirn eilyfur almættugur Gud/ þo mæler hañ so hier ad Faderen se meire enn hañ/ þuiad þa hañ talade þesse Ord/ þa var hañ sier a Herdum alls Heimsins Synder/ og ætte ad bitala fyrer þær/ z hlaut ad lida Fo durfins Reide vorra vegna/ og fyrer þet ta var hñ forliten/ z hafde ecke alit fyr er Heimenum. Huad vier eigum þess ve gna ad merkia/ so vier steytum oss ecke a þessum Ordum/ eda hneygslum a hans fataku Yfeibragde.

X. Fimta

Hlyder vppa þesse Ord / Þessa Heims Høfdinge kiemur/ og med mig hefur hann eckert.

Huar af læra ma

Ad vor Herra Jesus Christus/hefur ecke lided sijna Pijsl og Pijnu/so sem aller Þiofur/Storsyndare eda Jllrædisma dur/ Helldur so sem einn Riettlætur Heilagur Madur/fyrer oss Ranglæta/epter Vilia og Vilia sijns himneska Fødurs/ þuiad heþde hn̄ ecke sialþviliuglega giefed sig j Daudan/ vorra vegna og oss til Gooda/þa heþde Diøfullen læted han kyrran/z ecke haþt Magt yfer hønum. Þar þyrer skulum vier læra hier ad huga oss vid hans Pijnu og Dauda/ j gegn Syndeñe/ Dioflenum z Daudanum og øllum vorum Ovinum.

JESV Christe þu Sonur Lifanda Guds / Vier bidium þig/gieþ oss þin̄ Heilaga Anda j vor Hiórtu/so ad hañ styre oss og stiorne z leide oss epter þijnum Heilaga Vilia/z huggi oss j øllum Mootgange z Mañraunum/z hallde

halldę off vid Sannleiken/en̄ forde Lygum og Lærdome röngum/so ad vier mættum blijfa stadfaster j Truñe/og proast og vara j Kiær leikanum ⁊ öllum goodum verkum/⁊ hafa so eina vissa Von til þiñar Nadar og Myskun ar/huöria þu hefur med þijnum Dauda off af rekad og vtvegad / þu sem lifer og rijker med Födur og heim H. Anda ad eilijfu.
AMEN

Annann Dag Huijtasunnu

Evangelium Joh. 3.

JESVS sagde til Nicodemum. So elskade Gud Heimen/ ad hañ gaf wt sinn Eingieten Son/ til þess/ ad aller þeir se m a hañ trwa/ fyrerfa, rest eige/ helldur ad þeir hafe Eiliift Lijf. Þui eige sende Gud Son sinn j Heimen/ ad hann fyrerdæmde Heim, en/ helldur ad Heimuren frelsest fyrer hann. Huør a hann truer fyrerdæmest eige. Enn huør hann trwer eige/hann

 er nu

er nu þegar yfyrerdæmdur/þui hann truer eige a Nafn eingietins Guds sonar. Enn þesse er Domuren/ ad Lios ed kom j Heimen/og Mennerner elsk udu meir Myrkred enn Liosed/ þt þeir ra verk voru vond. Huør sem jlla giø rer/hann hatar Liosed/hann kem ur og eige til Liosens/ad eige straffest hans Verk. Enn huør sem Sannleiken giør er/hann kiemur til Liosens/suo hans Giørder verde kunnar/ þui þær eru j Gude giørdar.

Þetta Gudspiall heyrer þria
Þatta edur Greiner.

Og er hin fyrsta su huggunarsamlega og agiætasta Mælsgrein/sem hier stend ur. So elskade Gud Heimen/ ad hann gaf sin Eingieten Son/vppa þad/ad aller þeir sem a han trua/skule ecke fyr irfarast/helldur hafa eilijft Lijf.

Þesse Ord kienna oss/þr. nt

Fyrst

Fyrst þad/ Nuørsu ofeiganleg omæl anleg / vered hefur æsi og Elsta Guds vors Himneska Fodurs/ j þui/ hañ gaf sin Eingeten Son/ vorn Liusa Lausna ra Jesum Christum/ j Daudan fyrer os Nuar fyrer vier eigum ad þacka hønum æ z ad eilijfu/ z j hønum ad hafa vora Huggun/ j giegn Syndenne/ Daudanum Diøflenum/ z øllum þeirra Araasum og Freistingum.

Þar næst lærum vier af þessum Ordum/ Ad giøra Greinarmun a mille Mo ysis z Herrans Christi/ Moyses med sijnu Løgmaale giører ecke añad/ eñ ad skie lfa/ dæma/ hræda og fordæma Mannan na Samviskur/ Seigiande/ Bølvadur sie sa sem ecke helldur Punct og Prik af øllu þui sem j Løgmaalenu stendr sk t þad/ Eñ Herran Jesus j sijnu Evangelio/ hañ tilseiger z bodar fatækum Syndrum/ Naad og Myskun og Syndanna Fyrergiefning/ Þuiad hañ er ecke komen ad dæma Heimen/ helldur ad Heimuren

 skule

skulu verda Sæluholpeñ fyrer haũ. Nu ar mz vier z eirnen høfum ad hugga oss Eñ po ecke ad vær vÿsvitande og vilian de/skulū par fyrer j Syndonū liggia.

I pridia mæta lærum vier hier/ Ad huør hellst sem vill vera Nluttakare og niotande Velgiørninga og Forpienustu Christi/sa verdur ad trua a haũ. Pui ad huør sem ecke truer/haũ er allareidu dæmdur/og verdur fyrerdæmdur.

Eñ huad er ad trwa a Christum?

Pad er ad vita vissulega/z trua stad fastlega/j sinu Niarta / ad Jesus Christus er alleina vor Endurlausnare og Sæluhialpare/og ad vier alleina treyst um z forlæatum oss vppa Gud vorn Nim neska Fødur/ad vier munum hia hønum fa og finna Nad og Myskun fyrer Je Christi ærnan og Forpienustu.

Aunnur Greineñ

Er su sorgarlega Kløgun sem Christur klagar vm Opacklæti pessa Neims/par hann seiger/ Lioseð kom j Neimen

og

og Menerner eitthuort meir
Myrkred eñ Liosed.

Aþ huørium Ordū vier eigum ad læra

Ad af Natturunne til erum vier . . er so spillter og Fordiarfader/ ad vier kunnum ecke ad skynia / j huøriu Fra[illegible] z Næsta vier erum stadder vegna Myr[illegible] runa Syndarennar/eñ sijdur kuñum vie[illegible] ad girnast Hialpena / z bidia vm hana Myklu helldur flyum vier og fordun[illegible] hana/z so sem Christur seiger hier/ Vi[illegible] er elskum meir Myrkred/sem oss fordiar par/enn Lios Neilags Evangelij/hua[illegible] mz vier mættum verda Saluhoolpner. Nuad hid sama er ein hrædeleg Syn[illegible] og leider epter sig eilijfa Fyrerdæming. Þui er Þørf og Naudsyn/ ad vier fo[illegible] unst soddan Synd/og elskum Guds [illegible] af øllu Megne og Mætte.

Pridia Greinen

Er pälen j þessum Ordum. Nuør sem giører jlla/hann hatar Liosed / og h[illegible]

 kiem[illegible]

kemur ecke til Lioſſins/ ſo hans Verk ſkule ecke ſtraffaſt.

Þ. ſſe Ord kienna oſſ þad

Ad þegar Dioͤfullen hefur fiotrad ...inn edur annan j ſijnu Nete/og komed ...onum til Syndarekiar/þa lijdur hñ ecke ...iarnan nie leyfer/ ad ſa Madur ſkule ...una til Lioſſens/ þad er/ Ad hann ſkule ...eyra Guds Ords Predikun og avijtan/ ...ann fordar honum þui/og helldur hon ...m þar fra med allre Magt/ ſo hann ...kule ecke fyrer Straff og Aminningar ...udlegs Ords/komaſt til ſañrar Jdran ...r. Þitta ællu aller Guds Ordz For ...ckiarar ad hyxa/og fordaſt ſlijk Suik ...ioͤfulſins/og liggia ecke alla Daga j ...ioͤfulſins Snoͤru fangner og Fiotrad ...r/med ſlijkum Blindleika/helldur heyra ...iarnan Guds Ord/z med taka þad m... ...ackloͤte/og lijda Straff og Avijtane... ...ede j Guds Prekidan og endrar nær.

Bænen

Herr...

HErra Gud Himneskur Fader/ þu sem af þödurlegre ast og Elsku til Manneskiunnar hefur veitt og giefed oss þinn Son hing ad j þennan Heim/ og villt ad vier skulum trua a hñ/og j hans Nafne ödlast eilijfa Sali hialp. Vier bidium þig/ gief þinn heilaga Anda j vor Hiörtu/ad vier mættum standa stöduger j soddan Tru/allt til æfeloka/ og ver da so eilijflega Saluholpner/ fyrer Jesum Christum vorn Drotten og Lausnara AMEN.

Þridia Dag Huitasunnu
Evangelium Joh. 10.

JESVS sagde til Phariseana/ Sannlega sannlega seige eg ydur. Huør hann geingur eige jnn vm Dyrnar j Saudahwsed/ helldur stijgur hñ jñ med ødrum hætte/ sa er Þiofur/og Spillvirke. Enn sa sem geingur jñ vm Dyrnar/hñ er Hirder Saudanna/ fyrer honum lykur Dyravørd-

 ur-

uren vpp/ og Sauderner heyra hans Rødd. Og hann kallar sijna Saude med Nafne/ og leider þa vt/ Og þa hann hefur sijna Saude vtleated/ gein gur hann frame fyrer þeim/ og Saud erner fylgia hønum epter / þuiad þeir þeckia hans Rødd. Enn ødrum annar legum fylgia þeir ecke epter / helldur flya þeir fra hønum/ þuiad þeir kienna eige annarlega Rødd. Þessa Mals grein talade Jesus til þeirra / enn þe, ir vissu eige huad hann sagde þeim. Þa sagde Jesus enn aptur til þeirra. Sann lega sannlega seige eg ydur/ ad eg em Dyr Saudanna. Og aller huerier hc liſt sem fyrer mier komu/ þeir voru Þi ofar ꝛ spillvirkiar/ ꝛ Sauderner hlyd du þm eige. Eg em Dyrnar/ Ef nøc, kur geingur inn vm mig / sa mun frel, sast

ſaſt/hann mun og ganga vt og jnn/hn̄ mun og finna ſitt Foodur. Enn Þioſ uren kiemur eige til an̄ars en̄ han̄ ſtele drepe og fordiarfe. Eg em komen til þeſſ/ad þier ſkylldud hafa Lijf z ful la nægd.

Þetta Evangelium hefur fiogar Greiner jn̄e ad hallda

Af hvorium hin fyrſta hlyder vppa þau Orden ſem Chriſtur talar/ ſeigian de. Huor hn̄ ecke geingur jnn vm Dyr nar j Sauda hwſed/ helldur fer hn̄ jnn med ødrum hætte/hann er Þiofur og Mordinge.

Huat af vier lærum/

Huornen vier ſkulum þeckia rietta z ſanna Guds Ords Lærefedur / og giøra Greinarmun a mille þeirra/ z Vlfan̄a/ þad verdur med þeſſum hætte. Þeir ſem vÿſa til Chriſtum/ huør alleina er Dyr nar til eilÿfs Lÿfs/þeir eru ad vÿſu god

er

er Nirdarar/ Enn þeir sem leita vpp ad ra vegu/ og vijsa til Godra Verka/ eda Fyrerbæna Heilagra Framlideña/ so ꝫ kient var j Pavadomenum/ Soddan Læ rerpedur eru Þiofar ꝫ Ræningiar. Huad vel er merkianda j mote Papistum/ og þeim sem treysta vppa sijn Goodverk.

Annnur Greinen

Er vm goda Hirdara/ og þeirra Em bætte/ og kienner oss þad/ Ad Embætte eins Kiennemans eda Sæluso gara er faled j tueimur Greinum.

Fyrst/ Ad hañ skal Predika þañ san na ꝫ hreina Guds Orda Lærdom ꝫ med henum vijsa ollum Monnum a þann sañ a ꝫ hreina Guds heilaga Ords Lær dom/ og med henum vijsa ollum Monn um a þann saña Saluhialpar Veg til eilijfs Lijfs. Þar næst ber honum ad ganga vndan sijnum Sauðum/ med sijnu eigenlegu Epterdæme allra godra Ver ka/ og med Christelegre Vmgeingne/ ꝫ med bæði Hendum ad vppbyggia Guds

Hws

Nyws og hans Christne/ huerla Grein Gudz Ordz Pienarar eiga vel ad merk ia/og epter henne ad hugsa.

Pridia Greinen

Nlyder vppa Saudena sem innleidder skulu verda vm Saudahꝛ yfsdyrnar

Huar ab vier lærum

Ad aller peir sem eru riett Christner z Guds Ord vilia heyra sier til Gagns og Goda/peim ber ecke ad lata villa sig m ꝛ raungum Lærdome/peim ber ad gio ra greinarmun a mille peirra godu Nird ara z hinna vondu/so ad peir fordest pa vondu/enn epter fylge peim godu. Nier puert æ mote/peir sem med öngre goore Gudrækne nie alvoru heyra Guds Ord/ pr kunna audvellega ad verda suikner/og fara villt. Par fyrer/huar sem vill bla fa æ pin rietta Veigenum/z finna Dyrn ar til eilijfs Lijfs./ z vill ecke lata villa sig/sa same skal elska Guds Ord/ heyra pad feigensamlega/og lara par af/ ad

pecki a

þeckia þa goodu Hirdara/hia hinum sem Þiofar og Mordingiar eru. Og bidia Gud Almattugan/ad Dyravørdurenn/ sem er sa heilage Ande/vilie opna Hiart ad z skilningen/so ad Madur mætte skil ia Lygarnar fra Sannleikanum / hata Lygarnar/enn elska Sannleikan/ z epter fylgia honum.

Fiorda Greinen

Er vm þau Ord/ med huørium Herran Jesus endar þetta Evangelium/þar hann seiger. Eg em Dyrnar/ef ad nockur geingur jnn vm mig/sa skal ver da Saluhoolpen.

Huar af vier meigum læra

Ad til Saluhialparennar z Eilijfs Lijfs/ kann eingen ad hialpa oss/ nema vor liufe Lausnare JEsus Christur all eina. Þar fyrer skulum vier ecke lata vinna oss ad nøckrum ødrum Dyrum til Himerijkis/nema ad honum alleina/huø rsu fagrar/ forprydelegar sem þær kunna ad verda. Og einkanlega þegar vier

liggium

liggium vorar Banalegur/ þa hølldum oss vid þeñan veigen/ z lætum ecke leida oss Villustyga nockra / helldur gøngum inn ad þessum Dyrum/ j þad eilyfa Lyf ed/med riettre Trw a Lausnaran Jesum Christum. Huar til Gud allrar Nad ar z Myskunar oss verde hialpande/ Amē

Bænen

DROtten Gud Himneskur Fader/ Þu sem hefur af þiñe Nad z Myskun/ kallad oss j þad rietta Sauda Hws/j þyna christelega Kyrkiu/til þess/ad vier skylldum heyra þyna Sonar Rödd/og hönum epterfylgia/ so sem þeim saña Hirder vorra Sælna/Gief oss þiñ H. Anda/og læt hañ vppliuka vorum Skil inge/ og frægda oss j þeim rietta Sannleika þiña Guddomlegra Orda/so ad vier blyfum alleinasta þar vid/z fordum oss öllum rongū Kienningum og fals Læresedrum/ Ad vier mættum so vm syder/fiña og fa þad eilyfa Sælareñar foodur/eilyft Lyf/z eilyfa Sælu Hialp/fyrer Jesum Christum vorn Herra z Lausnara/ AMEN

Nÿar Partur

þessarar Bokar/hefur jñe ad hallda Evangelia/fra Trinitatis Allt jnn til Adventu.

1. Tessal. 5.

Andan þa kefied ecke/ Spaadomana forsmaaed ecke/Reyned alla Hlute og bÿ-
halldeð þui huad Gott er:;

A

Evangelium Johannis

3. Capitula.

NAR var eiñ Madur af Phariseorenum/ Nicodemus ad Nafne/ eirn Hofdinge Gydinga/ hñ kom til Jesu a Nattartp le/ z sagde til hans. Rabbi/ vier vitum ad þu ert eiñ Lærefader komen af Gude/ þui eingen gietur giort þau Teikn sem þu giorer/ vtan Gud sie mz honum. Jesus suarade/ og sagde til hans: Sannlega sañlega seige eg þier/ þad e ingen nema hañ/ sa ad nyu verdur endurfæddur/ fær ad sia Guds Rike. Nicodemus sagde til hans. Huornen ma Maduren endurfædast þa hañ er gamall? Huort gietur hañ horfed aptur

aptur j sinar Modurkuid/ og fædast so ad nyu? Jesus suarade. Sannlega sann lega seige eg þier / nema þad ad einhuør verde endur fæddur wt af Vatne og Anda/ þa kann hann ecke jnn ad ganga j Guds Rijke: Huad af Hollde er fædt/ þad er Hollð. Enn huad af Andanum er fædt/ þad er Ande. Vndrast þu ecke/ þo ad eg segde þier/ ad ydur byrie ad nyu ad endurfædast/ Vindur en blæs huar ed hann vill/ og þu heyrer hans þyt/ enn eige veistu huadan hann kiemur/ eda huert hann fer. Suo og eru aller þr sem wt af Andanum eru endurfædder. Nicodemus suarade/ og sagde til hans. Huørnen ma þtta skie? Jesus suarade honum/ og sagde. Er tu einn Meistare j Jsrael/ z veist eige þetta? Sannlega sannlega seige eg

pier/ ad vier seigium pad vier vitum/ og vitnum huad vier sied høfum/ z vo en Vitnisburd medtake pier ecke. Fyr st pier trwed ecke pa eg seige ydur af jardlegum Hlutum/huørnen munu pi er meiga trwa/ ef ad eg segda ydur af Himneskum Hlutum ? Og eingen mun vpp stijga til Himna/ vtann sa sem ofan stie af Himne/ Mannsins Sonur sem er a Himnum. Og so sem Moyses vpp festе Høggormen a Ey demørkunne/ lijka so byriar Mannsins Syne vpp ad festast/ so ad aller peir sem a hann trwa/ fortapest eige helld ur ad peir hafe eilijft Lijf.

Petta Evangelium hefur fiorar Greiner sm̃e ad hallda

Og er hin fyrsta vm Nicodemum/og tu ar hans Spurningar/sem hañ framsetz fyrer Christum/vm Endurfæding Mannsins. Huar

Fyrst/ Ad lijka so sem þad var til a þeim Tijma/ ad Nicodemus þorde ecke ad koma til Jesum a biortu Deige/veg na Hrætslu vid Gydinga / So geingur þad eñ nu til/ ad j Offsoknum og Mot gange/er Veralldarennar Sonum/mykluꝫ kiærare Mañana Villd og Vinatta/eñ Christi Dyrd. Huad ed sama er ein hræ delleg Synd/huoria aller Meñ christner eiga ad forðast.

Þar næst ma aþ þessu læra/ Huorsu ad Mañsins Skilningur (jafnvel þeir ra sem hygnaster halldast villa)er blindr ꝫ hefur ongua Skynseme nie Skilning a Guds Rijke/og skilur eckert af þeirre Noþudsgrein Christelegrar Trwar/sem hlyder vppa Mañsins Riettlæting fyrer Gude/Vtan ef so er/ad Manne verde þ̃ kient ꝫ vnderuijsad/af Guds Orde. Og er þar fyrer ollum Meñum/stor Þorf ꝫ Naudsyn/a þessare Aminningu/huoria Christur hier giorer Nicodemo/ seigian

 de.

de. Ad med þui vier enn nu skilium ecke Jardneska Hlute / þa er oss ecke vnt ad ransaka þa Hlute sem eru Himneske/ helldur trua alleinasta/ og einfalldlega hans blessodum Ordum/sem komen eru af Himnum/og talar þad hann veit satt er og ecke ber Vitne vm annad en þad hann sied hefur.

Aunnur Greinen

Er Andsuar Christi sem hann giefur Nicodemo/segiande. Nema so sie ad nockur verde fæddur ad nyu/ þa kann hann ecke ad sia Guds Rijke

Hier af lærum vier/Fyrst

Huersu ad vor Herra Christur hefur vered þolenmodur og liufur/ þui hann forsmaer ecke þann hrædda Nicodemum eda vijsar honum fra sier/helldur kienner honum og vnderuijsar hid nakuæmlegasta þa Hlute sem honum la allra mest a/ og honum var naudsynlegast ad vita/sem er Huornen hann meige Saaluhølpen verda.

þat

Þat næst ma hier læra/ Ad aller Menn eru fædder af Hollde / þad er ad skilia / þeir eru af Natturunne til/aumer Syn darar og Reidesar Børn/ z kunna eige af sijnum eigen Mætte nie Megne ad komast j Guds Rijke/og ef ad þeir skulu ecke eilijflega fordiarfast j sijnū Syn dum/þa verda þeir ad fa ad niota Her rans Christi Adstodar z Hialpar/ huer ed þar fyrer er vpfestur a Krossins Gal ga/eins og Eirormuren j Eydemørkun ne/so ad aller þr sem trua a hann/ skule ecke fyrerfarast/helldur hafa eilijft Lijf Huør grein ad er hin allra skerlegasta z huggunarsamlegasta j þessa Dags Eu vangelio.

þridia Greinen

Er vm þa nædarrijku Predikun sem Herran Christur setur fram vm Heila ga Skijrn/seigiande/Nema so sie/ad nø ckur verde fæddur af Watne og Anda/ þa kann hann ecke komast j Guds Rijke.

Ad Skÿrnen er ein Endurgiefning ar Laug/fyrer hvøria/ eda med hvørre/ su fyrsta vor Fæding/sem syndsamleg z fordiarfud er/verdur hreinsud og heilog giørd.

Eñ hvørnen geingur þad til ?

Med þessum Hætte/ Ad lÿka so sem j Vindenum/er sierleg: Kraptur sem heyr est z Hliod giefur af sier/So er og med Skÿrnar Vatnenu/ z med nalægd hins heilaga Anda/Þuiad lÿka so sem j Ord enu bodast og tilseigest Syndaña fyrer giefning j Nafne Jesu Christi/So ver dur þeim H. Anda gnoglega vthellt yf er þañ sem Skÿrdt er/vppa þad hñ ver de Ærfingiar og Erfinge eilÿfs Lÿfs. Fyrer þessa Grein/eigum vier mÿked ad hallda/vt af þeirre H. Skÿrn/og hafa hana j Heidre z Virdingu/z hugga oss j heñe æ z alla Tÿma/og læta vor sma børn ecke hindrast fra heñe/af þui ad Christur talar hier liosslega/Ad þeir all

er sem einusiske eru fæddet/og ecke verda j annan Tijma endurfæddet/af Vatne og Heilogum Anda/þeir kunu ecke ad koma j Guds Rijke.

Fiorda Greinen

Er su agiæta Mælsgrein sem þar sten dur/Eingin fer til Himensins/ nema sa sem komen er af Himnum/þ er Mann sins Sonur/ sem er a Himnum.

Huat af vier meigum læra

Ad vor liufe Lausnare Jesus Christus/ er ecke alleinasta Madur/helldur z eirnen eilijfur sannur Guds Sonur/ og er þar fyrer komen af himnum hingad a Jordena/ad hñ leide Mefiena til Himerijkis/þad er/ Ad hañ giøre pa Sælu holpna ad eilijfu/alla sem a hann trua. Þetta skulum vier fullkomlega vona og vænta til hans/og þar vm bidia med þe sum Nætte.

HErra Gud himneskur Fader/Vier aumer syndugar Meñ medkieñum/ad med vorri Natturu/er eckert gott/z af oss til erum vi

 ed

ecke annad en Dauder og fordiarfader j Synd
onum/huiad þad sem af Holldenu er fædt þ
er Hollld/og kann ecke ad sia Guds Ryke. En
vier akóllum og bidium þig/Vertu oss Myſk
unſamur og Naadugur/og j Nafne þyns So
nar Jesu Christi/ send þinn Heilaga Anda j
vor Hiórtu/ og giór oss nyar Manneſkiur/ ſo
ad vier viſſulega trwum/ ad oss ſieu Synder-
nar fyrergiefnar/epter þui ſem oss er j ſkijrn
enne tilſagt og lofad/ad vier mættum dagle
ga vaxa og þrooaſt j Kiærleikanum til Na
ungans/og óllum ódrum goodum Dygdum og
Mannkoſtum/og verda ſo vm ſijder eilijf
lega Sæluholpner/ AMEN

Fyrſta Sunnudag epter Tri nitatis/ Evangelium Luc. 16.

JEſus ſagde til Phariſeanna. Þar var einn rijkur Mann/ ſem klæddeſt Pelle og Purpura/og at dag lega ſkijnande Kræſer. Og þar var einn þurfa Madur/Lazarus ad Naf-
ne

ꝛc/huør ed wte lꝫ pyrer hn̄s Dyrum
sullur Kauna/ hann girnteſt ad ſedia
ſig aꝩ Molum þm̄ ſm̄ piellu aꝩ Bord
um hins Rijka. Þo komu Hundar/ ꝛ
ſleiktu hans Sꝛar. Enn ſo ſkiede / ꝥ
hinn Volade andadeſt/ og vard boren
aꝩ Einglønum j Fadm Abrahams:
Enn hinn Rijke andadeſt lijka/ og var
greꝩtradur/ Enn ſem hann var j Hel,
vijte/ og Kuølonum/ hooꝩ hn̄ vpp ſijn
Augu/ leit Abraham aleingdar/ ꝛ Laz,
arum j Fadme hans. Þui kallade hañ
og ſagde. O Fader Abraham/ myſku,
na þu mier/ ꝛ ſend Laſſarum hingad/
ad hañ drepe hinu ꝩremſta ſijns Fin,
gurs j Vatn/ og kiæle Tungu mijna/
þui eg kuelſt j þeſſum Loga. Og A,
braham ſagde til hn̄s. Sonur/ hugleid
þu/ ad þu medtokſt hid gooda j Lijse

þijnu

þijnu/z Lassarus lijka eirnen hid vom da/ þui hlytur hañ nu ad huggast/ enn þu ad sueliast. Og þram yþer allt þe ta/er a millum vor z ydar mijkid Di wp stadþest/ so ad þeir sem hiedan vil ia þara til ydar/gieta þad ei/og eige þeir helldur þadan þra ydur/vpp til vor komest. Og hann sagde þa. Eg bid þig Fader/ad þu sender hañ i mij ns Fødurs Hws/ þuiad eg heþe þim̃ Brædur/ þad hañ skyre þeim þra/ so ad eige kome þeir j þeñan Kualastad. Og Abraham sagde til hans/ Þeir haþa Moysen og Spaameñena/heyre þeir þeim. Enn hann sagde/ Nei Fader Abraham/helldur eþ neckur Fr amlideña þære til þrra/ þa mundu þr Idran giora. Enn Abrahem suarade þonum. Eþ ad þeir heyra ecke Moy

se

se og Spámønnønum/ þa munu þeir ecke helldur trua/ þo ad nockur Fram̄liden vpprijse.

Þetta Gudspiall hefur þria Parta edur Greiner.

Og er hin fyrsta vm þan̄ Rijka Mann sem̄ j þessum Heime lifde daglega j Kræsingum/ Vellystingum/ Glaum̄ og Glede enn sijdan þar epter verdur hann j Helvijte so aumur og fatækur/ ad hann hefur ecke eirn Vatzdropa / huar med han̄ mege kiæla Tungu sijna.

Huar af vier meigum læra/ Fyrst

Ad þeir Rijku þessa Heims eru j stor um̄ Voda og Hæska stadder. Þuiad efþ þo Gotz z Peningar sieu ecke j sialfum sier jller/ og fordæme onguan/ þa kann þad þo snart til ad falla/ ad Menn mißbrwke þa/ og fare ecke med þa sem skylldi/ hafe þa annad huort til Ofneysla Ohoofs/ Metnadar/ eda til Agirndar/ z forskullde þar so med Helvijte. Þar fyrer

er ellu þeir Ryken ad sia sig vel vm kring/og lata Diøfulen ecke suykia sig nie blyg da/Helldur bidia Gud so sem Salomon bad/ seigiande. Drotten gief mier ecke ofmyken Fatækdom/ nie Rykdoom/ helldur mitt naudsynlegan Verd/ z veit mier ad vmgangast so med þessa stund lega Hlute/ad eg misse ecke þa Eilyfu og oforgeingelegu.

Þar næst ma hier læra/ Ad Rykdom ur hialpar huørke fra Daudanum nie Helvyte. Þar fyrer giøra þeir aller jlla og favysleg a/ sem stunda alleina þessa Heims Gots og Peninga / enn gleyma þui sem Eilyft er

Item/Lærum vier þad hier/ Ad nær Gud blessar oss med Gotse z Peningum þa eigum vier ecke ad gleyma þeim Volludu z Fatæku/so sem giørde þsse Ryke Madur / helldur giøra oss Vine af þm Rangferduga Mammon/og Maurum so nær oss liggur a (sem Christur seiger j ødrum stad) ad þeir take oss j Eilyfar Tialldbuder.

Aunnur

Agber vppa þann Fatæka Lazarum sem hier j Heime hefur eitt Braud Mo huar med hann kunne ad slöckua sitt Hungur/enn lifer sijdan þar epter j Eil lijfre Fagnadar Glede og Sælu.

Huar af vier lærum/ Fyrst
Ad hia Gude er eckert Manngreinar Alit/ helldur huer sem hann ottast z elskar/og truer a hann/ sa verdur Sælu holpen fyrer Jesum Christum/huort sem hann er Rijkur eda Fatækur j Heime þessum. Þuiad so sem Rijkdoo nurenn stodar onguum ogudlegum til Himerijkis/so fordæmer Fatæktin onguan þann sem er Gudhræddur/ Vm þetta ættu bæde Rijker og Fatæker vel og vandlega ad hugsa.

Næst þessu ma hier læra/ Ad Fatækt sin er mørgum til apturhalldz og hindru nar margra Synda / j huoriar þeir Rijku plaga ad falla / og fyrer þa Grein

ættu

ættu þeir Fatæku ad vera Þolenmooder og lyda sijna Fatækt mz goodu Umburd arlynde/j Otta Drottins.

J þridia mata lærum vier af þessum fatæka Lazaro/Ad Gud lætur optast sij na ætstvine hier j Heime/lijda allra han da Kross og Motgang/Eñ annars Hei ms vill hñ rijkuglega þeim launa z end urgiallda. Þar fyrer skyllde huør z eiñ vera þess þolenmodare/og mögla ecke a mote Gude huad hellst sem ageingur.

Þridia Greinen

Nyder vppa samtal þeirra Abra hams z Rijka Manns.

Huar af læra ma

Fyrst/Ad draga ecke vndan vora Jd ran og Yferboot/Eñ sijdur ad læta ha na bijda annars Lijfs/myklu helldur sn ua oss til Guds/z læta af Syndunum a medan Gud giefur oss stund z tijma þar til/þuiad þegar/vier erum þangad kom ner/þa er allt ofseint/þa er eingen Von

Næd

Rædar nie Mystkuniar/huad vr Helvij te/er øngrar Endurlausnar von.

Þar næst/Ef vier vilium vita/huad vier skulum trua/huad vier eigum ad giøra/eda ecke giøra/Pa skulū vier ecke leita ræda hia Diøflenum/eda Apturgaungu Mønnum/ Nelldur hia Moyse og Spamønnunum/ þad er/ Vier skulum leita þess j Guds Orde/Þuiad huør sm̄ ecke vill hlyda Moyse z Spamøñunum Hann mun ecke helldur trua/þo einhuør Framlidenna seige hønum nøckud. Huad vel er merkiande/ j giegn þeim sem forackta Guds Ord/z Ordsins krapt/z forlaata sig vppa Vitraner eda Sioner.

Fiorda Greinen

Er vm Ord hins Rijka manns/sem hn̄ sagde/Nei Fader Abraham/ Nelldur ef nøckur af þeim Framlidnu kiemi til þra / þa munu þeir Jdran giøra.

Huar ap vier læra meigum.

Ad Gudz ordz forracktan z fyrerlitning

er Vpphaf til eilijfrar Fyrerdæmingar/ z er po so almenneleg/a medal vel flestra Ad po þeir Frammlidnu rise vpp/z pre dikudu/þa munde þad po til lijtils koma hia allmørgum. Huad hrædelegt z hryg gelegt er ad huxa/ huørsu Holld z Blod er fordiarfad

Bidium þui Gud og seigium so

DRottenn Gud Himneskur Fader/Vier bid ium þig/ad þu styrer og stiorner oss/ med þijnum heilaga Anda/ so ad vier heyrum ecke þitt ord þorgiestins/so sem giørde sa Rijkemad ur/ Og ad vier ecke stundum vppa þessa Hei ms veralldlega hlute/so ad vier gleymum þui sem eilijft er/Helldur ad vier giarnan / og af goodum Huga epter Eþnum vorum / Hialp veitum þinı aumu vesölu Manneskium/ Og saurgum oss ecke med metnade/Ofaate og Of dryckiu/Og verde þ so/ad vppa oss kome Ar oss og Mootgangur/ Þa læt oss ecke falla i Autvilnan/Helldur setia alla vora Von / a vort Traust/ til þinar Hialpar nadar z Mi skunar/ Og med þolenmæde alla hlute/ yfer vinna/fyrer þinn Son Jesum Christum/
AMEN

Annan

Annan Sunnudag epter Tri nitatis Evangel. Luc. 14.

I Þann Tijma. Jesus sagde til sinna Lærisueina þessa Epterlijking. Nockur Madur var sa/ sem giørde mykla Kuolldmaaltijd/ og kallade marga til sijn/ Og sende vt sinn Þion vm Kuolldmaals tijman/ ad hann segde þeim sem bodner voru/ komed/ þuiad nu eru aller Hluter til reidu: Og þeir toku aller til j senn ad afsaka sig. Hinn fyrste sagde til hans. Bwgard keypta eg/ z hlyt ad fara vt z skoda hann/ Eg bid þig/ afsaka mig. Og hinn annar sagde/ Fimm Akneyte keypta eg/ og fer eg nu vt ad reyna þau/ Eg bid þig/ afsaka mig. Hinn þridie sagde/ Konu hef eg mier festa/ og fyrer þui ma eg ecke koma. Og Þionustu madurenn kom ap

 tur

cur/kūngiørde þta ſijnum Herra. Þa vard Hwſbonden reidur/ z ſagde til ſij ns Þionuſtu mans. Far þu ſnarlega vt a ſtræte/ z gøtur Borgareñar/ z le id volada/ Vanada/ Blinda z Hallta hier jñ. Og Þionen ſagde/ Herra/ þad er giørt huad þu ſkipader/ z þo er eñ meira Rwm: Og Herran ſagde til Þionſins/ Far þu wt a Þiodbrauter z Twngarda/ z naudga þeim hier jñ ad ganga/ ſo ad mitt Hws verde ful- lt. Eñ eg ſeige ydur þad/ ad eingenn þeirra Maña ſem kallader voru/ mu- nu ſmacka mijna Kuølldmaaltijd.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner inne ad hallda.

Og er hin fyrſta vm þañ Mañ ſm̃ gi- rde mykla Kuølldmaaltijd og baud mørgum þar til.

Þeſſe Grein kienner oſſ/ Fyrſt.

Ad med þui Herran ſeiger hier naſt ur ad til Himneſkrar Kuollldmaltijdar z eilijfs Lijfs ſie allt ſaman til reidu/ſo ec ke vantar neitt añad eñ þad/ad þeir ſm̃ bodner eru/kome og ſetieſt til Bordſins Þa er viſſeliga eilijft Lijf eingen forþienan/ og er ecke forſkulldad eda forþient med vorum goodum Verkum/ Helldur er eilijft Lijf/ Guds gaafa z Skeinkur/ Nu ar af vier meigum ſia z læra/ huørſu ad Papiſtar fara villt j þui/ þeir vijſa Fatækum Syndugum Monnum til ſinna godra Verka/ z forlaata ſig vppa þauſ minkande og forſmaande ſo Guds Myſkunar maltijd/ ſem oſſ er af ſkiærre Guds Naad a Himnum til reidd og buen. Fyrer ſoddan Villu ſkyllde huør og eirn Madur ſig vandlega vakta/ ſa ſm̃ ſælu holpen vill verda.

Þar næſt ma hier læra/ Ad ſo ſem Gud Almattugur/ hefur af ſkiærre Naad og Myſkun/ fyrer ſinn ſon Jeſum Chriſtum vtregad og tilreidt oſſ allt þad vier

Eijſ ... þuiſum

þurfum vid til eilijfs Lijfs/ so z lætur hñ oss af Nææd z Mijskun bodast z prediks ast/sitt heilaga Evangeliū/hafande sod dan girnd z forleinging epter vorre Sæ luhialp/ad hñ vm sijder skip" ad naudga oss þar jnn. Nuad vier ættum mz riettu ad læta gāga oss til Niarta/ z mz Þack læte ad þiggia/ og kienna ecke Gude vm þad/þo þeir sieu marger/ eda verde/ sem alldrei ad Eilijfu fa ad smacka þessa Kuølldmæltijd.

Kunnur Greinen

Nlyder vppa þa sem bodner voru/en vill du ecke koma/z lætast þo vilia vera afsakader.

Hier af lærum vier/Fyrst

Ad skilia huørnen þad kiemur til/ ad þo aller Nluter sieu til reidu/ og þo Gud læte kalla og bioda oss/þa eru þo allmar ger sem fara a mis vid þad eilijfa Lijf/ og verda eilijflega fordæmder. Sek og efne til slijks er þetta / Ad þeir eru af

Næattu

Náttúrunne galauser z Blinder/ z enn meir fallvallta hlute þessa Heims/ en þa Himneſku og eilijfu / og fleſter forſma Himneſka Hlute hia Jardneſkum.

Þar næſt lærum vier hier/ Ad Mammon/ þad er/ Maurar z Audæfe blinda optaſt nær Mennena/ ſo ad þeir hallda þad ecke fyrer Synd/ þo þeir hirde ei nie huxe vm Guds Ord nie Fyrerheit / hell dur meina þr ſig fyrer Gude afſakada/ af þui þeir verda ad huxa vm Akra og Vgſa/ Naut og Saude/ Børn og Hwſkaparlag/ og gieta hui ecke giefed ſier Stunder ad hugſa vm Guds Ord. En af þui Herran Jeſus ſeiger hier/ ad þeir Men ſem elſka meir Akra z Vgſa/ Ku innur og Børn/ og Hwſkaparlag/ enn hans Kuølldmaltijd / ſkule hana alldrei ad eilijfu hier epter ſmacka/ Þa ſkulum vier hallda ſoddan Forſman eina hrygge lega og hrædelega Synd/ og fordaſt hana ſem meſt vier kunnum/ leita fyrſt Guds Rijkis/ heyra giarnan hanns Ord/ og

 fylgia

fylgia þui epter med goodu Marta/ þe gar Gud leider oss med þui til Jordanar z lꝏtaønguan verallдlega hlute nie ſtund lega hindra oss þar fra.

Pridia Greinen

Alyder vppa þa ꝼatæku Kriſlinga/ Halta z blinda/ ſem a Almanna Veg um/hia Gørdum z Gatnamootum verd ur ſaman ſafnad/ z epter Herrans Chri ſti ſkipan naudgad til Kuølld mꝏltijdarennar.

Huar ep vier lærum

Ad hia Gude er eingen Manngrein armunur/ helldur vill hann taka alla til Nꝏdar/ecke alleinaſta Gydinga/helldur og ſo oſſ fatæka blinda Heidingia/Ja/ alla auma Syndugа Meñ/ep þeir ad eins vilia hlyda hans Orde/og koma til hans Kuøllmꝏltijdar. Slijkt eigum vier ad medkienna þ ſierlega Guds Nꝏd og Giæſku/og þo ecke miſbrwka hana/ ſo

so sem ad giøra þeir sem synoga vppa Guds Naad og Þolennæde/ huar med þeir samansafna sier Reide Gudz til þess riettferduga Guds Doms/ epter þeirra forþienun og Jdranarlausu Hiarta.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa þann þunga Afellis Dom huørn Herran Jesus later ganga yfer þa sem fyrerlijta hans Ord/ seigiande/ Jeg seige ydur/ ad eingen þrra Manna sem bodner voru/skulu smacka mijna Kuølldmaaltijd.

Huar af vier meigum læra

Ad þegar Vitiunartijmen gudlegrar Naadar verdur forsmaadur/ þa kiemur þ optast epter/ad Gud vitiar Mannanna med Reide og Refsingu. Þuiad so sem Gud er vanur ad taka vm sijder sitt Nunneskia Braud fra opacklaatum Børnum so skiedur þad optsinnis/ad foracktarar og Spottarar Guds Ords eru ecke so Sæler/ ad þeir j Daudanum eda Freist

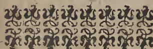
 ingunni

Ingenum fa ad smacka Krapt Gudz Or
da/eda Sálarennar Nuggun. Þar fyr
er skyllde huor Christen Madur giæta
ad sier/ z med Hiartans alvøru medtaka
Guds Ord/alla þa Stund sem vier kuñ
um ad fa þad z heyra þad / og fordast
vandlega Guds Ords Forackttan z allt
Opacklæte.

Bænen

O Drotten Gud Himneskur Fader/Packer gi
örum vier þier þyrer þad/ þu heþur leated
oss kalla til Kuöllldmaltijdar eilijfs Lijfs/ þy
rer þiñ elskulega Son vorn Lausnara.
Vier bidium þig/Opphvek vor Hiörtu med þiñ
num heilaga Anda/ so ad vier ecke til onytis
heyrum þitt Ord / helldur ad vier mættum
riettelega skicka oss og reida til soddan Mal
tijdar z ecke læta nöckrar veralldlegar höndla
ner hindra oss þar þra/ AMEN

Pridia Suñudag epter Tri nitatis Evangelium Luc. 15.

EN aller Tollheimtarar z ber synduger Menn/ nalægdü sig til hñs so ad þeir heyrdu hønum/ Og hi ner Skriptlærdu/ z Phariseí/ møglu du vm þad og søgdu: Þesse medtekur Bersyndugа/ og etur med þeim. Enn hann sagde til þrra þssa Epterliijking so seigiande. Huer sa Madur aß ydur sem hann heßur Hundrad Saude/ og eß ad hañ glatar einum aß þeim/ yßer gießur hann ecke þa niu og niutiiger a Eydemørku/ og ßer epter þeim sem ad glatadest/ þangad til hañ ßinnur hañ z Og þa hann heßur hann ßunded/ legg ur hann þann sama (med Føgnude) sier a Herdar/ kiemur heim/ og kall z

saman

saman Vine og Nabwa/ og seiger til
þeirra. Samgledięst med mier/ þuiad
eg hefe minn Saud aptur fundet/
þann sem glatadur var. Eg seige ydt
ur/ ad lijka so mun Fognudur vera a
Himnum/ yfer einum Syndugum sem
Jdran gierer/ meir enn yfer þeim niu
z niutijger Riettlaatum sem eige þurf
fa Yferbootar vid. Eda huor er su
Kona sem hefur tuo Peninga/ ef hun
tyner einum/ er eige so/ ad hun kueiker
Lios/ og sopar Hwsed/ z leitar vand
lega þangad til ad hun finnur hann ?
Og þa hun hefur hann fundet/ sa m
an kallar hun Vinkonur sijnar z Gran
konur/ seigiande. Samgledięst med
mier/ þuiad eg hefe minn Pening apt
ur fundet/ huerium eg tynda/ Lijka so
eg seige eg ydur/ þad Fognudur mun
vera

vera þyrer Einglum Guds yþer einum Syndugum/ þeim er Yþerboot giører.

Þetta Gudspiall heþur þria Parta edur Greiner.

Og er hin þyrsta vm þa Tollheimtu menn og Bersyndugu sem koma til Jesum ad hlyda honum

Huar aþ læra ma

Ad fordast ecke Gud nie helldur hans Ord/ z hlyda þui/ so vier mættum fa aþ þui vnderuijsun/ Aminning og huggun/ lijka eirnen Straff og Auijtaner þegar þess er þarf.

Annar Greinen

Talar vm Phariseana z þa Skriptlærdu/ sem nøgludu þar vm/ ad Jesus tok ad sier þa Syndugu/ og sam neytte þeim.

Huar aþ vier lærum/

Ad holldlegur Madur skilur ecke þa Hofudgrein vm Fyrergiefning Syndan

na fyrer Christum/og hneygslar sig þar
fyrer a heilógu Evangelio/ Nu ad oss er
þess vegna naudsynlegt ad vita/ so vier ec
ke vndrunst þad/ z ei helldur skelfunst/
þo enn nu so gange til j Heimenum/ ad
marger setie sig vpp j moote Christo og
hans heilaga Evangelio/ so sem j þann
Tijma giørdu Pharisearar og þeir Skr
iptlærdu.

Þar næst siaum vier hier/ ad eingen
Hlutur er skadsamlegre enn sa / þegar
menn eru andlega Drambsamer/og þik
iast vera hreiner z Syndlauser/ þeir slijk
er Meñ hugsa lijted vm Christum/ hñs
Næd og Myskun/ þeir forsmæ og lijka
adra Fatæka Syndara/ z kunna ecke a
lyda nockur tale þeim vel til/ eda giøre
þeim nockud til goda. Soddan/ Ofdyrk
sku og Osstæke og Metnad/ ætte huør
Christen Madur ad fordast.

Þridia Greinen

Er vm þær tuær Epterlijkingar/med
huøriū

Huorium Jesus suarar Moglle Phariseanna.

Ap huorium Epterlykingum/vier meigum skilia og merkia

Huorsu fodurlegt giaKurykt Hiarta Gud Almattugur hefur til vor Mann anna/ad hann vill ecke nockur Madur deye j Syndonum/og eige vill hañ vera asinlega reidur vppa pa/eñ sydur kasta peim fra sier eilyflega / Helldur pegar peir giora Jdran/og bidia vm Nad og Myskun/pa vill hann af sinne ovmræde ligre Giæsku taka vid peim/z fyrergiefa peim feigen Syndernar/ Huorre Hugg un vier skulum j ongvan mata gleyma enn po ecke misbrwka hana/eda syndga pa Nadena. Puiad Gud hefur Gle- z Pocknan a peim sem sorgfuller eru Syndanna vegna/enn ecke a peim sem eru Jdranarlauser og Forherter.

Enn huorier kallast peir Sorgfullu Syndarar? Pad eru peir sem syrgia z grata sijnar Synder/so s giorde sa For

tapade

lafade Sonuren/og hafa po fullnadar Tru z Traust til Guds syns himneska Fodurs/ ad hañ mune vera ster Nadug ur og myskunsamur fyrer Christi saker/ og med soddan Trunadartrauste/ bidia vm Nad og Syndaña Fyrergiefning/z pa peir hafa hana feinged z odlast/ pa lata peir af Syndunnm/betra og bæta sinn syndsamlegan Lifnad.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/Vier med kiennum/ad vier erum aller/þui verr/eins lijka sem Sauder/peir ed fara villt og rafan de. Sathan og vort eigenlegt Holld og Blod hafa oss leidt og fært af þeim rietta Veige. Vier bidium þig/þu nadugs z Myskunsame Fader/ Fyrergief oss allar vorar Synder/ Nafne þijns Sonar Jesu Christi/og vpp z lys vor Hiörtu med þijnum H. Anda/E vier hölldum oss fast vid pitt H. Ord/med riettre z saūre Jdran z Truñe/ad vier blijfū stadfaster þar jñe/allt til æfeloka/ z enda/z verdum eilijflega Saluholpner.

AMEN

Fiorda

Evangelium Luc. 6.

DOg Jesus sagde til sinna Læresu
eina. Vered myskunsamer/ liijka
sem ydar Fader er myskunsamur. Dn
guan skulu þier dæma/ so ad þier dæm
est eige/ Fordæmed ecke/ suo ad þier
fordæmest eige. Fyrergiefsed/ og mun
ydur fyrergiefsed verda. Giefsed/ z þa
skal ydur giefsast. Samþryckta gooda
og vel skeckna yfferfliotanlega Mæl
ing/ munu þeir giefsa j yduart Skaut.
Þuiad med sama þinne somu Mælingu
huørre er þier mæled vt/ mun ydur jnn
aptur mællt verda. Og han sagde þm
eina Epterliijking. Huort kan nockur
Blindur Blindan ad leida? Eda er ec
ke so/ ad þeir falla bader j Grøfena?

Lærefueirnen er eige yfer Meistara um. Enn nær Lærefueirnen er so sem hans Meistare / þa er han algiørdur. Huad sier þu Baglen j þijns Brodurs Auga / enn ad þeim Biælkanum sem j þijnu Auga er / giæter þu eige? Eda huørnen maattu seigia Broodur þijnum / Broder / leyf þu ad eg j burt drage Baglen vr þijnu Auga / þar ed þu sier ecke sialfur Biælkan j þijnu Auga? Þu Hræsnare / drag fyrst vt Biælkan vr þijnu auga / þa sia þu so til ad þu faaer vtdreiged Baglen vr þijns Broodurs Auga.

Þetta Euangelium hefur þriar Greiner sie ad hallda.

Og er hin fyrsta ein Aminning / ad vi sieum Myskunsamer / so sem vor Fad a Himnum er Myskunsamur.

Af þessare Grein lærum vier / Fyrst

Ad Nad og Myskun Guds er ovm vædelega stoor og mÿkel/ þui hann fyrer giefur oss ecke alleinasta Syndernar/ af Nad sinne og Myskun/ og giører oss ad sÿnum elskulegum Børnum/ helldur veit er hann oss z giefur margt añad fleira. Og þo so sie/ vier hrøsum og føllum/ þa dæmer hann oss ecke nie fordæmer/ helld ur hylur hann Lyten vor/ z Misgiørder nar / vegna sÿns Sonar Jesu Christi / allra þeirra sem bidia vm Nad og My skun/ Slÿkt er oss ein stoor Huggun /hu orre vier eigum alldrei ad gleyma/ helld ur alltÿd og alla tÿma / þacka Gude af Hiarta/ fyrer slÿka hans Nad og My skunar Giæsku.

Nier næst lærum vier þad/ Ad huør sem vill vera riettelegá Myskunsamur/ hann skal fylgia þessu Epterdæme/ þess Himneska Fødursins/og giøra so sem hũ giører/ad giøra ecke ad eins sÿnum Vin um til gooda/helldur og lÿka sÿnum O vinum/Pad er ad giefa og forlæta/ fyr

 ergiefa

ergiepa/stilla sig fra allre Reide/ og hu
orke dæma nie fordæma/ nockurn Man̄

Aunnur Greinen

Er þesse agiætleg Malsgrein/ sem suo
hliodar/ Med sama Mæler sem þier mæ
led ødrum/ þa skal ydur
mællt verda.

Hier af lærum vier/ Fyrst

Ad Gud sa Heilagaste Domare/ sier
og heyrer Ord z allar verar giørder/ og
hann hefur so asett z tilskickad/ ad lijka
sem vier høndlum og breytum vid adra/
huort vier giørum gott edur jllt/ þa skal
oss j sama mata endurgollded verda.
Þar fyrer er þad tilheyrelegt z rædlegt
ad huad hellst sem vier viliu̇m adrer giø
re oss/ þad giørum ødrum/ þuiad lijka so
sem Gud lætr eckert olaunad þ sem gott
er/ so latur hann eckert olaunad þad sem
Illt er.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa þær Epterlijkingar þriar
sem

sem hier standa. Vm þann Blinda/sem annan Blindan leider/og vm Larefueiň en sem ecke er yper Meistaranum/ Og vm Bialkan j Auganu.

Þessar Vtterlytingar kienna oss þad

Nuad oss skal vppvekia ad dæma eda fordæma önguan Mann/Nelldur forlaa ta þeim sem oss j mote briota. Og er þ fyrsta þetta/ad vor Domur er optast bl indur/z so sm sa sm blindur er/kaň ecke ad leida þaň sem blindur er/nie vysa hö num þann rietta Veg/So er sa blindur sm dæmer/og lyka hinn sem dæmdur ver dur/þeir hliota bæder j Grösena ad fal la/ep ad þeir forlykast ecke.

Þar næst stendz hier/ad ecke er mögu legt ad vier höpum betre Daga/enn vor liufe Lausnare Jesus Christus/haň leid og vmbar þolenmodlega/ þa hann leid brygsl og formælingar/þa skulum vier z vmlyda/og hepna vor ecke/eda giepa Jll Ord/Jllum Ordum j mote/helldur lyda so sem hann leid.

Þad þridia er þetta/ Ef vier gietum ecke/eda vilium ecke annad eñ dæma/ þa tøkum til a oſſ ſialfum/ ⁊ ſkodum oſſ ſial fa/ giørum fyrſt hreint fyrer vorum Dyr um/ ⁊ ef vier giørum þad/ þa faum vier viſſulega/ ſo myked ad giøra/ ad vier læt um adra vera j Fride/ og dæmum eckert vm þa/ Þar vppa vilium vier ſo bidia.

DRottenn Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem ert Millдur og Myſkunſamur/ og heꝼur ꝼyrer Chriſtum ſagt til vor/og loꝼad ad dæma oſſ ecke nie ſtraꝼꝼa/ helldur myſkunſamlega ad ꝼyrergieꝼa oſſ Syndernar/ ⁊ veita oſſ þ vier þurꝼum vid. Vier bidium/Gieꝼ oſſ þinn heilaga Anda/ og læt oſſ ſtøduga ⁊ ſtadꝼaſta blijꝼa j þeſſare Von til þinnar Nadar og Myſkunar/ Kiendu oſſ ad giøra eins vid vorn Naunga ad vier øngvan dæmum/ øngvan ꝼordæmum/helldur giørum gott/ꝼyrergieꝼum og ꝼorlætum huørium Manne/og dæmum yꝼer oſſ ſialꝼum/ad vier mættum ſo liꝼa j þeſſum þijnum Otta/og verda vm ſijder Sæluhølpner/ AMEN.

Evangelium Luc 1.

NO ꝥ a er ſa Tijme var komenn/ pad Elizabeth ſkyllde fæda/ og hun fædde Son. Og er Nagrañar hen nar og Frændur heyrdu pad/ ad Drot ten hafde margfallldad Myſkun ſijna vid hana/ ſamglöddust þeir heñe. Og pad ſkiede/ ad þeir komu a hinum Ata tunda Deige/ ad vmſkiera Sueinen/ ꝛ nefndu hñ ſijns Fodurs nafne Zacha rias/ Eñ Moder hans ſuarade/ og ſag de. Aunguaneigen/ helldur ſkal hañ Johañes heita. Og þeir ſøgdu til heñar/ Þar er þo eingenn j þiñe Ætt ſem heiter þeſſu Nafne. Eñ þeir be tu Fodur hans/ huad hañ villde ad h hiete. Eñ hñ beiddeſt Knefaſpiallds/ ſkrifade og ſagde/ Johañes er hans

 Neite

Neite. Og þeir vndruduſt aller. En
iaþnſnart laukſt hans Muñur vpp/ z
Tunga hans talade/ Loþande Gud.
Og Otte kom yþer alla þra Nagraña
og vm allar Fiallbygder j Judea vijd
þrægduſt øll þeſſe Ord. Og aller þeir
ed þad heyrdu/ ſettu ſier þad j Hiarta
og ſøgdu. Huer grunar þig ad þeſſe
Sueirn verde ? Þuiad Hønd Drott
ins var mz hønū. Og Zacharias Fad
er hñs þylltest aþ heiløgum Anda/ ſpaa
de z ſagde. Bleſſadur ſie Drotten
Gud Iſraels/ Þuiad hann vitiade z
giørde þrelſan ſijnu Folke: Og hann
vppreiſte oſſ eitt hialpar Horn/ j Hw
ſe Davijds Þions ſijns. So ſem hñ
heþur talad þyrer Munn ſinna heilag
ra Spaamanna/ þeirra ſem nu eru aþ
Heimenū. Ad hñ þrelſade oſſ þra O
vinum

vinum vorum/og aþ Hende allra þei
rra sem oss hotudu: Hann giørde og
Myskunsemd vid Fedur vora/og min
test a sinn heilaga Sattemala. Og a
þad Sære er hann soor Fødur vorum
Abraham/ad hañ giæfe oss þad. Ad
vier leyster aþ Hende Ovina vorra/þi
onum þønum an Otta. J Heilag-
leik z Riettlæte fyrer hønum sialfum
alla vora Lijfsdaga. Og þu Sueirn
munt kallast Spamadur hins Hæsta
Þuiad þu munt fyrerrenna Auglite Dr
ottins/ ad tilbwa hñs Vegu. Og ad
giefa hans Folke skilning Saluhial
parennar/til Fyrergiefningar Synda
þeirra. Fyrer Myskunar Jdur Guds
vors/j huørium hann vitiade vor/ypp
runñ aþ Hædum. Ad lysa þeim sem
Myrkrum/og Daudans skugga sitia

til ad greida Fætur vorar frammá Veg Fridarinz.

Þetta Gudspiall hefur fiora Parta edur Greiner

Og er hin fyrsta/ Historian vm Fæding hins Heilaga Johannis Skijrara.

Af huerire Historiu vier lærum/ Fyrst Ad Børnen eru Giafa Guds/ Med þui Zacharias ꝫ Elizabeth/fea ad eiga Son af Nꜳd og Blessan Drottins/þar þau voru bæde komen a efra Alldur/ og þar med var Elizabeth/almeñelega kol lud ꝫ halldin Obyria/og Avaxtarlaus. Þar næst ma hier læra/ Ad lijka so sem Nꜳbwar og attingiar/samføgnudu Zacharia og Elizabeth /og vrdu af Hiarta glader/þess vegna/ ad Gud hafde veitt þeim soddan Nꜳd og Myskun / So eigum vier ꝫ eirnen ad giøra/ad fagna med þeim sem velgeingur/eñ syrgia med þeim sem sorgfuller eru og hrygguer.

Aunnur Greinen

Nlyder

Nyder vppa Skijrn þess litla Barns Johannis

Huar af vier lærum

Ad lijka so sem Gud j þui Gamla Testamentenu/ ecke hefr vtelucht Smaa bornen/ fra Nädareñar Sattmäla / Helldur plantad z sett þau þar jñ med Vmskurdarskijrneñe/ So skulum vier og lijka j þui Nyatestamentenu / ecke lata vor Børn/ verda vtelucht/ j fra þeim saa ma Nädareñar Sattmala/ helldr lata þau komast til Heilagrar Skijrnar/ Fyrer huøria/ Gudz Nädar Sattmäle verdur stadfestur vid oss/ eins og med Gudlegu Insigle. Vier skulum og ecke giefa Børnum vorum Heidiña Maña nøfn/ ecke helldur þau Nøfn/ sem eru lioot og skesseleg/ Helldur þau Nøfn sem eru liuf leg/ føgur/ og Gude meige vera þægeleg z Børnunum soomasamleg.

Þridia Greinen

Ek

Er sa fagre og aglæte Lofsaungur hu
ern sa gamle Zacharias/af heilags An
da jnnblæstre heþur dicktad Almættug
um Gude til Lofs og Dyrdar

Huar aþ vier eigum ad læra þessar epe
erþylgiande Greiner

Fyrst/lijka so sem vier enn nu a þess
um Dogum/truum a Christum/ad hañ
sie vor Frelsare/og Endurlausnare/So
hefur þesse goode z gamle Zacharias/lij
ka eirnen aller heilager Forþedur truad
og medkient þad sama/ ad Messias mu
nde verda þeirra Sæluhialpare/ þuiad
honum var Fyrerheited gieþed/ og med
Eide lofad z tilsagt/ad Gud villde vpp
reisa eitt Sæluhialpar Horn j Hwse
Davids sijns Þions/þad er so ad skilia
Ad aþ hans Leyndum skyllde koma End
urlausnare allrar Veralldarenar/ Huad
allt vier eigum vel og vandlega ad merk
ia/vorre christelegre Tru til styrkingar/
og stadfestu.

Þar næst/ Ad lijka so sem Zacharias
þackar

þackar Gude af Hiarta þ soddan Nad og Myskun/ So eigum vier lijka eirnen giøra/ z vera Gude þackläter/med Ord um og giørdum/þuiad til þess erum vier af Christo endurleyster og frelsader/ ei ad lifa j Syndonum z Sialfræde/helld ur til þess ad þiona honum j Heilaglei ka og Riettlæte alla vora Lijfsdaga.

Ad sijdustu kiener oss Zacharias huar fyrer hann læte sinn Son heita Johann em/ sem er af þui/ ad hann eige ad vera Predikare Guds Nadar og Myskunar og eige med sinne Predikun/ad giefa øl lu Folke Skilning a sinne Sáluhialp. Og til hins sama er enn nu a þijsum Dei ge/þad heilaga Predikunarembætte jnn sett og skickad/ad þad skiæra Evangelij Lios skule Upprenna/og lysa þeim sem sitia j Myrkrum og Skugga Daudans Huar fyrer aller Menn ættu med riettu/ ad hafa Guds Ords Predikun og Pion ustugiørd/j Næsta Heidre/og haga sier þar epter.

Bænen. Drotten

DRottenn Gud Himneskur Fader/Vier þöck um þier þyrer þyna Naad og Myskun/ ad þu hefur oss ecke læted blijfa/vnder Lögmal sins Lærdome og Predikun/Helldur hefur þu sendt oss þañ Heilaga Johañem/ad hñ skyllde vijsa oss til Christum med sijnum Fingre/ og tilseigia oss j hans Nafne Syndanna Fyrer giefning og Riettlæted/Vier x bidium þig ad þu vilier vpplysa vor Hiörtu/med þynū Hei laga Anda/So vier mættum med eiñre riett re Tru med taka soddan Naadar Predikan/ hins H. Johañis/Og ad vier ohrædder fyrer Heimenum og Diöflenum/kyñum ad þiona þi j er alla vora Lijfsdaga j Riettlæte og Hei lagleika/ AMEN

A Mariu Messu Vitiunar Dag/Evangelium Luc. 1.

A Þeim Dögū. Stood Maria vpp/ og for mz flyte til fiallbyg gda j Borgena Juda/ jñgieck j hws Zachariæ/ og heilsade Elizabeth. og þ skiede so/þa er Elizabeth heyrde heilsun Mariu/ad barned spratt vpp

hennar Kuide. Og Elissabeth vpp=
fylltest af heilögū Anda/ kallade hart=
te Röddu/ og sagde. Blessud sertu a
medal Kuenna/ ꝛ Blessadur sie Auöx
tur Kuidar þijns. Og huadan kiemur
mier þetta/ ad Moder Drottins mij=
ns kiemur til mijn? Sia þu / þa er
Rödd þinar Kuediu kom mier til Eyr=
na/ spratt Barned vpp af Fagnadi i
miinum Kuide. Og Sæl ertu sem tru=
der/ þt þad mun fullkomnast/ huad þi=
er var heited af Drottne. Og Maria
sagde. Miin Ønd myklar Drott=
en. Og minn Ande gladdest i Gude
eilsugiafara miinum. Þuiad hann le
it a Læging Ambattar sinnar/ sia/ af
uiinum mig hiedan af allar Ætter
la kalla. Þuiad hañ giørde vid mig
ykla Hlute sa sem Mattugur er/ ꝛ
heil

hans Myſkunſeme varer fra eirnre Kynſlood til añarar/ yfer ollũ þm ſm hñ ottaſt. Hñ framde Magt med ſii- i um arme/ ſundurdreifde hañ Dramb- latũ i þrra Hiartans huxan. Volld uga ſette hñ af ſtoole/ z upphoof Lüte laata. Hungrada fyllte hñ ollũ Giæd- um/ z hinum Riikum ſlepte hñ Fanyt um. Hañ endurmiñteſt Myſkunar ſiñ ar/ z medtok ſiñ Pion Iſrael. So ſm hñ talade til Fedra vorra Abrahams/ og hanns Afkuæmis ad Eilijfu. Og Maria var hia heñe/ ſo nær/ ſem vm þria Manude/ og for ſijdan aptur til ſiins Heimkynnis.

Lærdomur vt af þeſſum parte Gud ſpiallſins/ er þeſſi.

Fyrſt/ Ad Maria hefur j enguan ma ta/ efad vm Eingilſins Ord/ huert þa var

være søn/edur elge/ Nelldur hefur Hun stadfastlega hm truad/og tekur siet þar fyrer Ferd þ Hendr/til Elizabethar/ad tala vid hana/hier vm/ og vm Bodskap Eingelsins framar z meira ad ræda.

Þetta Epterdæme Mariæ kiener oss

Ad trua stødugleqa Guds orde/þo þ sie stundum a mote mannlegum Skilninge

Þar næst kiener oss þetta Dæme Mariu/ Ad metnast ecke af Myskun Guds sem hñ audsyner oss/ Ecke drambar hier Maria/þo hun hefde þeinged Eingilsins Bodan/ad hun skyllde vera Gudz modur/Nelldur er hun samt Lijtelaat/z þik est ecke Ofgood ad ganga eirn langan Veg/til sinar gømlu Frændkonu og þiona henne/j heila þria Manude. Slijkt Lijtelæte skartar vel a øllum/ einkum a þeim Yngre.

Kunnur Greinen

Nliodar vm þa gømlu Elizabeth/z hen ar vnga Son Johannem/ huør ed þar

ð hann

Hann var innelucktur j Modurkuidel
hrærde sig vid tilkomu Mariu
og hennar Kuediu.

Hier utaf er oss þetta til Lærdoms
takande/ Fyrst

Ad vor Herra Jesus Christus er vissu
lega/ þad blessada Kuinnunnar Sæde/
sem var fyrerheited Abraham/epter þui
sem Elizabeth hier af Guds Anda j ñ
blæstre nefner hann. Huar vm og so
Johannes med sinne Hræringu og Lof
ningu j ModurLijfe vottar.

Þar næst lærum vier hier/ Ad lijka ſ
Heilagur Ande var kroptuglega stiorn
ande Johañe j Modurlijfe/ og kiende ho
num ad veita Lotning Herranum Chri
sto/ So kann sa same Heilage Ande/ eñ
j Dag ad vera Kroptugur / med sinne
Verkan j Vngbørnunũ/ huar fyrer þau
eiga med riettu ad færast til Skijrnarenn
ar/ sem ad er Endurgietningar Laug/
og Endurnyung heilags Anda / Þetta
er vel merkiande j mote Villulærdome

Endurskijr

Endurskijraranna/þeir sem hier j mote kienna/ad Børnen eige ecke ad skijrast.

J þridia mata/ Med þui ad Eliza beth hroosar Mariu Meyu/ z seiger ha na þar fyrer Sæla vera / ad hun hafe truad/þa er eingen Mangreinarmunur nie Personana Alit j Guds Rijke/helld ur verda aller þeir Sæler og Sæluhol⸗ ner sem trwa.

þridia Greinen

Er sa fagre Lofsøngur Mariu Meyar Magnificat.

J huørium Lofsøng finnast þess er Lærdomar.

Fyrst/ Ad lijka sem Maria vidurkienn er/ad allt þad sem Gud giører henne til gooda/ þad kome til af Nad og Myskun Guds alleina/ So skulum var og so vidurkienna/og hroosa Velgiørningum Guds/ad hann veite oss þa alla af Nad og Myskun sinne.

þar næst/Med þui ad Maria audmy⸗ ker sig sialfa/ og kallar sig Auma Am

 baatt

bætt Drottins/ Þa girnest hun ecke þa oleyfelegu Virdingu sem Papistar hefie tilleggia/ þar þeir tilbidia hana so sem Gud/ þar þo openberlega stendur j þui fyrsta Bodorde/ Ad vier skulum ecke aff arlega Gude tilbidia.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad huør sem Myskunar Drottins vill niot ande verda/ þeim ber ad ganga j sañarle gre Audmykt/ Otta og Jdrun fyrer Gu ds Auglite/ Huør sem þar a mote bryt ur/ hønum duger huørke Magt Rijked a me nie nockur annar Hlutur/ til ad stic ka sier vndan Gudz Riettferdugre Reid/ og hans Almættis Armlegg.

J sijdasta mata lærum vier hier/ A Jesus Christus Mariu son/ er vissulega þad blessada Saded/ sem Gud hafde fyr erheited Abraham fyrer mørgum Huńd rud ærum/ til þess hann skyllde a Fætur reisa og blessa/ og eilijflega holpenn gi øra hans Þienara Jsrael/ þad er Gy dinga Folked/ og adra Trwada. Huør mæls

Mælsgrein ad er einn lios Vitnisburd ur/a mote þeim ẜorherttu og forblindu Gydingum/sem ecke vilia vidurkiena þeñ an Jesum/fyrer þañ fyrerheitna Messi am/og Heimsins Endurlausnara.

Og vm allt þetta viliũ vier so bidia og seigia

HErra Gud Himneskur Fader/Vier þöck-ũ þier ẜyrer allar þijnar Velgiörder/bæde andlegar og lijkamlegar/huörier þu heẜur so rijkuglega veitt oss/ Og vier bidium þig/ẜor da oss Dramb seme/so vier verdum ecke oþack latter vid þig/og ẜöllum aptur j Syndena + missum þijna Vinattu/þuiad huörier þig ecke ottast/þeim seiger su blessada Maria/ad ecke kunne ad stoda Magt nie Rijkedæme/ Gieẜ oss þar ẜyrer þad Hiartalag/ad vier kynnum jaẜnlega ad blijẜa j þijnum Otta/ og hallda oss ẜastlega vid þitt heilaga Ord/so þijn Bl essan mætte yẜer oss stadẜöst blijẜa/ og vier mættum wt aẜ þinne Naad verda ei lijẜlega Saluholpner-

AMEN

d iij Sinta

V Sunnudag epter Trinitat.

Evangelium Joh. 16.

DOg pad skiede/ pa er Folked þlyk test ad honum/ til ad heyra Guds Ord/ og hann sialþur stood vid Sioen Genezateth/ og hn̄ leit tuo Skip stan da vid Sioen. Enn Fiskararner voru stigner aþ Skiponum/ z þuodu Ne-ten. Hañ stie pa vppa añad Skiped/ pad sem var Simonar/ og bad hañ ad draga nockud þra Lande. Og hañ sat so/ z kiende Folkenu aþ Skipenu. Og sem hn̄ gaþ vpp ad kieña/ sagde hn̄ til Simonar. Drag þu vt a Diuped/ og leysed vpp ydar Net/ til Fiskedrattar. Simon suarade/ og sagde til hans. Meistare/ j alla Nott hoþum vier erþ-idad og þeingum eckert / enn j þijnu Orde mun eg Netenu vtkasta. Og

þa

þa þeir hofdu þetta giørt/ innelucktu
þeir mykla mergd Fiska/ so at þeirra
Net rifnudu. Og þeir bentu þa sijnū
Fielogum/ sem voru a hinu ødru Ski-
penu/ þad þeir kiæme þar z hialpudu
þm̄. Og þr komu z hlodu bæde Ski-
pen full/ so ad þau sucku ad mestu.
Þa ed Simon Petrus sa þetta/ fiell
hañ til Kniaña Jesu/ og sagde. Gack
fra mier Lavardur/ þuiad eg em Mad
ur syndugur/ Af þui ad Felmtur var
yfer hañ komen / og alla þa sem med
honum voru af þeim Fiskedrætte er
þeir fengu til samans/ lijka og einnen
yfer Jacobum z Johañem sonu Zebe
dei/ sem ad voru Lagsmeñ Simonar.
Og Jesus sagde til Simonar. Otta
ast þu eige / þuiad hiedañ i fra skallt
tu meñ veida. Og þeir drou sijn Skip

ad Lande/yfergaafu allt saman/z fyl gdu honum epter.

Þetta Gudspiall hefur fimm
Parta edur Greiner

Af huorium hin fyrsta talar vm Folked sem flyckteſt ad Herranum Jesu/z af Hiarta girnteſt/ad heyra
Guds Ord

Huar ad vier meigum læra

Ad med þui þetta Folk hefur ferdaſt so langan Veg med Herranum Christo og hefur flykſt ad honum/til þess ad hey ra Guds Ord/ Þa verdur þad ad vera stoor Obacklætis Synd/sem nu hafa Menn allmarger/ad vier sem nu hofum Guds Ord/so sem fyrer Dyronum/z me igum daglega þad heyra/vær skeytum ec ke vm þad/og vilium ecke fara Bæarle id eda ganga vm huert Hws epter þui. Soddan Synd ættum vier ad jata z mz kienna/og bidia Gud vm Nad og fyrer giefning/og fla vid slijku/og giora þad ecke optsinnis.

Annar

Nyder vppa Herran Christum/ huorsu ad hann kiende ap Skipenu/ skipande sijdan Petre/ad rooa vt a Diuped og ka sta vt Netenu til Fiskedrattar.
Huar ap vier lærum
Ad lijka so sem Herran Jesus/sedur fyrst Sæler Mannanna/med sijnu Hei laga Orde/sijdan þa eptera giefur hann þm gnoglegan Fisk til Atviñu. So ei ga aller goder z gudhrædder Valldsmeñ z Christeleger Hwsbændur ad giora/ad hafa hellstu Ahyggiu/vm Velferd z sa luhialp sina vndergiefeña/z hallda sijn um Hiwum og Bornum fyrst og fremst til Guds Ords/sijdan þar næst/ad hu[g]a vm Maga og Atviñu/Eñ þui midur/ þ geingr nu allt ødruvijs/aller Meñ ha fa nu hellsta z mesta Ahyggiu fyrer Lij kamanum/z ad safna Gotze z Pening um/Eñ huornen menn eiga Sæluhiolp ner ad verda/þar vm er Ahyggian hal fu miñe/Huad hid sama ad er stor blind

leike z Synd/ huoria aller christner men eiltu ad fordast.

Pridia Greinen

Er vm þann Fiskedrætt/ sem Lærisueinar ner feingu/ þa þeir høfdu epter Herrans Christi Ordum/ vtvarpad sijnum Netū.

Huar ap vier læra meigum

Ad ep Meñ gleyma Guds Orde/ og christelegu Bæna Akalle/ z treysta allet nærsta vppa sijna Stormensku/ Atburde Fyrersión z Vinnulag og Vtvegu/ Þa er allt Erfide forgiefins/ og til einskis. Þar a mote/ Huar sem helst Meñ vpp byria sitt Erfide/ z ganga til sinar Vinnu j Guds Otta/ z med christelegre bæn Og j þann mata vtkasta sijnum Netum eda Veidarfærum/ j Guds Nafne z ep ter hans Orde/ Þar er vissulega Lucka og Blessan Guds/ Og þetta er su Reglan/ sem Christur setur fram j Gudspiallenu/ Ad Meñ skulu fyrst og yfer alla Hlute fram/ leita Guds Rijkis/ Þa sku-
lum

lum vier vissulega vita / ef vier giørum so / ad aller Luter mune oss af Guds Millde og Myskun veitast z giefast til Atvinnu og naudsynlegs Vpphelldis.

Fior da Greinen

Alyder vppa Otta og Hrædslu S. Pe turs/sem yfer hann kom ad slijkre Veide og Fiskedrætte.

Huar ad læra ma

Huørsu hrædelegur Lutur Synden er/ og ad þegar hun vaknar riettelega j Mañsins Hiarta/þa kann allt Verallð ar Gótz ecke ad hugga hann nie stilla/ og optlega plagar hun Samviskuna so þunglega og skielþer hana/ad Menn vi ta ecke huad þeir skulu giøra / fordast Gud og ofka ad hañ sie langt fra þeim so s S. Petur giører hier/ þar þo þeir þurfa hñs allra hellst vid/þar fyrer sku lum vier med riettu fordast Syndernar af øllum Mætte/ so sem banvænlegan

Nøgg

Nøggorm/og daudlegt Sverd/enn verde
þad so/ad vier kunnum ad falla j Synd
ena/z vor Samviska ylægar oss/þa skul
lum vier ecke bidia ad Christur vijke fra
oss/helldur ad hann vilie vera oss nalægt
og med sinne Forþienan og Hlydne/Pi
nu og Dauda/ myskunsamlega þuo og
hreinsa vorar Synder/e stilla Samvi-
skur vorar til Fridz.

Fimta Greinen

Er vm þau Orden er hier standa j Niðurlagenu. Ottast þu ecke/þui hiedan j fra skalltu Menn veida

þesse Ord kienna oss þad

Ad Herran Jesus hefur þess vegna z
þar til jnnsett og skickad þad Predikun-
ar Embætted j christnenne/ad vier skyll
dum þar fyrer þad og med þui frelsast fra
Syndenum/leysast vr Diofulsins Rijke
og jnn leidder verda j Guds Rijke/ Þar
fyrer skulum vier hallda mijked af Pre-
dikunar Embættenu z hafa þad j heid

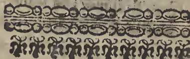
re og

te og Virdingu/ og med ollu moote ad hialpa til þad oss er mögulegt/ ad Tru lynder Veide Meñ maña og Sæluforg arar mættu vid halldast j Guoz christne/ so ad sm flester mættu veidast/ z dragast vt diupe Syndareñar/ z riettelega snua ster til Guds/ fyrer rietta z saña Jdran.

Þad oss ollum veite z giefe/ Gud Almættugur/ Amen.

JEsu Christe Sonur lifanda Guds/ sm hefur giefed oss þitt blessada Ord/ z þar med alla adra lijkamlega Velgiörninga z þijna blessan/ Vier jatum og vidurkieñum/ ad vier erū omakleger alls þessa/ og höfum þad ecke verdskulldad. Enn vier bidium þig/ Fyrergief oss vorar Synder/ so sem þu fyrergafst Petro/ og gief Lucku z Farsælld til vors Erfidis/ j voru Kalle og Embætte/ So ad vier fyrer þijna Giæsku/ mættum fa z ödlast vora Þörf og Lijfsins Uppheldz hier stundlega/ enn annars Heims eilijfa Saaluhialp.

AMEN

Evangelium Matth. 5.

IEsus sagde til sina Lærésueina. Eg seige ydur / nema ad so sie / ad ydar Riettlæte yfergnæfe meir en̄ pad hinna Skriptlærdu z Phariseis / pa munu pier eigé in̄ganga i Himnariike. Pier hafed heyrt / huad sagt er til hin̄a gomlu. Ecke skalltu Man̄ vega. En̄ huør han̄ vegur Man̄ / sa verdur Doms sekur. En̄ eg seige ydur pad huør hn̄ reidest Brodur sijnum / sa verdur Domsins sekur. En̄ huør sm̄ seiger til Brodur siins / Racha / hn̄ verdur Radsins sekur. En̄ huør sem seiger / pu Afglape / hann verdur sekur Helvijtis elldz. Par fyrer / nær ed pu offrar pijna gaafu til Alltaris / z pier kiemur par til hugar / pad pinn Broder

hafe

hafe nockud a mote pier / þa lattu þar þijna Gafu fyrer Alltarenu/ og far adur ad sætta þig vid Brodur þinn/ z kom þa ad offra þijna Gafu. Vertu snarlega sampyckur þijnu moot stødu Mane a medan þu ert a Veige med honum/ so ad eige selie þig þinn Motstødumadur Domaranu/ z Domaren selie þig Þienaranum/ og verd er þu j Dyblyssu kastadur. Sannlega seige eg þier/ ad eige muntu þadan vt fara/þangad til þu hefur borgad hinn sijdasta Pening.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner sie ad halda

Og er hin fyrsta vm Riettlæte Pharseana/huoria Christur burt kastar/ z seiger/ Ad huor ecke hefur betra Riettlæte/ sa kunne ecke ad komast j Himnarijke.

Þad ad var alleinasta vivortis hid ytra fyrer Mannaña Sionum/ Þviad være þr ei openberer Rænsmeñ/ Ranglæter/ Hoordoms Menn/eda slijker Syndarar Þa stoludu þeir vppa sialfa sig/þottust vera Fromer/Riettlæter/Heilager fyrer Gude/ z heþdu fullkomlega halldid Gu ds Lögmaal/ z hyxudu ecke par vm þad/ ad Vond Lyst/ Fysn og Girnd j Hiarta nu/være Synd j moti Guds Lögmaale/ og ad hun kunne ad fordæma nockurn Mann.

Hvar fyrer burt kastar Christur soddan Riettlæte Phariseaña ?

Þviad þad var ofullkomlegt/ z (so sem Christur seiger Matth. 23.) ecke o lijkt forpryddum Gröfum eda Leidum/ þviad lijka so sem Leideñ eda Grafernar synast vtan til fagrar og prydelegar/eñ eru hid jnnra fullar med Daudra Mañ na Bein og slæm Ohreinindi. So er og Pharise

Þ'ar ſeacka Riettlæte ad ſta hid ytra fyr er Mønnunum eins og vare þeir from er og Heilager/ þo þeir ſieu j Hiartanu hid jnnra fuller med Hræſne z allſkyns Oðygd/og (þ ſem veſt er lijdande) hall da ſig þo Froma og Riettlaata.

Aunnur Greinen

Er Vtſkyring þins fiorda Bodords.

Hier ap lærum vier

Ad Gudſpialled eda Predikan heilags Evangelij/ tekur ecke j burtu Logmaal Guds/en ſijdur fyrerbydur þad Goodver ken/ſo ſem allmarger hallda/Myklu hel ldur krefur Evangelium og heimter al varlega af øllum Møñum/ad þeir giø re Godverken/ en huørra/Trwen er da ud z Maktarlaus. Huad harla naud ſynlegt er ad merkia j mote Papiſtum z þeim ſem þuætta/ad Evangelium bañe ad giøra Goodverken/z ad eingen Þørf ſie a þeim.

Þar næſt ma hier læra/Ad Gudz hei

løg Boðord/vilia ecke að eins hafa þa ytre Hlydnena/ Helldur z so þa jñre/ þuí að þau vilia vera halldenn af ollu Hiarta allre Saalu og ollum Kroptum.

Kann nockur Madur ad giøra þad ?

Nei/ alldrei eiñ/ sem Gud næde/ þuiað vier erum af Vppruna Syndeñe/ so for diarfader og spillter/ að oss er omøgulegt að skilia Guds Løgmal/ Auk helldur að giøra það og hallda það.

Huørnen faum vier þa þad Riettlæte/ sem betra er/ og þyrer Gude gillder/ Huørt Riettlæte aller hliota ad hafa/ sem vilia komast j Himnarijke ?

Þad Riettlæte faum vier alleinasta fyrer Truna/ a Jesum Christum/ vorn Saaluhialpara/ þui hañ hefur með sijnum Dauda z siñe Pijnu/ forlijkad oss vid Gud/ z giort oss riettlæta/ z vpfyllt Løgmaled giørvallt vorra vegna/ þar fyrer þo vier eigum alla Tijma ad kosta kapps a/ að hafa betra Riettlæte/ eñ Phariseararner hafa/ og betra oss/ vort Lijf og

Framm

Frammferde/þad mest mogulegt er/ vo
ru veyka Nolldе / og lifa epter Logmaal
enu/ecke allcinafta hid ytra/ helldur z so
hid jnnra / þa skulum vier þo ecke setia
Tru nie trauft vppa vor Goodverk/ hell
dur alleina a Christum z hans Forþien
an/þuiad þad Riettlate sem kiemur a f
Trwnne/þad alleina kan ad standast fy
rer Gude/so sem S. Pall kienner oss/ til
Romveria 3. Cap. Enn þeir sem leita
epter nockru ødru Riettlate / þeim verd
ur þad til Skammar og Sorgar.

Þridia Greinen

Er su Aminning sem Herran Jesus
giører til þeirra sem Ovinatt u hafa syn
a mille/ad þeir skule snarlega forlykast
og ala ecke Reide nie Natur til
leingdar med sier.

Huar af lære ma

J fyrstu þad/ad sa sem fyrre hefur
giørt ødrum Oriett/hañ skal ecke skam
ast syn/ad medkieña þad z bidia vm fyr

e ij ergiefn

ergiefning/þuiad Gud vill ecke neinar Saker þiggia/og enguar Boner heyra þeirra Manna/sem vita sig hafa giort ranglega Naunganum a mote/ eñ vilia ecke fara og forlyka sig vid hann.

Þar næst þeir sem Oriett og Rang inde hafa lided/þm ber ad vera hægum z goodvilldarsømum/z fyrergiefa giarn samlega Misgiørdernar. Þuiad huør hellst sm̃ ecke vill fyrergiefa sijnũ Naun ga/ hønum vill Gud og ecke fyrergiefa hans Synder/z vid þañ sama vill Gud hallda so strangan Reikningskap/ad hñ hlyfur ad bitala þann einasta Pening. Vakte sig þar fyrer huør Madur fyrer Reide og Langrækne/sie huørke Hefnd argiarn nie langræken/giefe helldz rwm gudlegre Reide.

Þar vm vilium vier so bidia.

DROtten Gud Himneskur Fader/Vier jæt um z medkieñum ad vier erum (þui verr) Aumer vesaler Syndarar/og þar er ecke neitt gott med oss/þuiad vort Hiarta/og Hugskot/ vort Holld og Blood/þad er allt saman so af Syndenne

Syndenne spillt og þordiarþad/ad a medan vier erum hier j þessum Heime/ þa loda vid oss vondar Girnder/ Þar þyrer bidium vier þig þu elskulege Fader/ Fyrergief oss soddan Sinne og Hugrenningar/ z hreinsa vort Hiarta/med þijnum Heilaga Anda/so vier kynnum ad þa Girnd og Elsku til þijns Ords/og ad begda og breyta þar epter/og vera so j þinne Vinattu eilijflega/ Fyrer Jesum Christum vorn Herra AMEN

VII. Sunnudag epter Trinit.

Evangelium Matth. 8.

PA þar var enn margt Folk komed saman/og hafde ecke til Matar. kallade Jesus sijna Lærisueina til sijn/ z sagde til þeirra. Mig aumkar yfer Folked/ þuiad sia þu/ ad j þria Daga hafa þr hia mier vered/ og eckert til Matar haft. Og ef eg læt þa fastande heim til sijn fara/ þa van megnast þr a Leidenne. Þuiad sumer

 vorit

voru langt ad komner. Og hans Lære
sueinar suørudu honum. Nuadan ßkal
um vier þau Brauð hier a Eydemør
ku so ad vier gietum þa mettad? Og
hann spurde þa ad. Nuørsu mørg Br
auð hafe þier? Þeir søgdu honum/
Siø/ Og hann skipade Folkenu nidur
ad setiast a Jørdena. Og tok þau siø
Brauden/ þackade/ z braut sundur/ og
fieck siinum Læresueinum/ ad þeir leg-
du þau fram. Og þr løgdu þau fram
fyrer Folked. Þeir høfdu og fáa eina
Fiska/ og þa hina sømu blessade hañ/
z baud fram ad leggia. Enn þeir neyt
tu/ z vrdu metter. Og þeir toku vpp
þad yfer var/ siø Karfer med afgangs
Leyfar. En þeir sem neytt høfdu/ vo-
ru nær fiorar Þusunder/ z hañ liet þa
i burtu fara.

Þetta

Og er hin fyrsta vm þa Medaumkan/ z giæd grooed Þel/ sem Herrann Christur hefur a þessu Hungrada Folke/ huørsu ad hann kienner j brioste vm þad.

Huar af vier lærum

Ad Herran veit og ser/ vorar aliggiande Naudsyniar/ ædur en vier kløgum þær fyrer hønum/ Og med þui han ser aumur a oss/ þa vill hn vissilega hialpa oss med einhuøriu mote. Þar fyrer skulum vier ecke vera oþolenmoder j Fatækt ene/ ellegar mistreysta Gude/ Helldur kasta allre vorre Ahyggiu vppa hn/ hugga oss vid hans Hialp/ og leita hennar med Bæna akallenu/ med vissre Von og fullu Trunadar trauste/ ad hn mune sia til Ræd/ og læta oss ecke fordiarfast.

Aunnur Greinen

Hlyder vppa Læresueinana/ sm ecke vita huar þr eiga ad taka Braud/ til ad metta so miken Mañfiølda hungradan.

Ad jafnan vill vort vantruad Niarta telia og reikna huad oss brestur og van tar/ enn þui kunnum vier ecke ad trwa/ ad Christur vilie hialpa oss/ huad ad er ein stor synd a mote þui fyrsta Bodorde. Þar fyrer eigum vier med riettu ad styr kia vora Trw mz þessu Dasemdarverke Christi/ z ødrum þuilijkum/ z læra hier af ad hrinda Willu z vantru wr vorum Niørtum/ og einfalldlega ad trwa og tr eysta vppa Nialp og Niastod Lausnar ans Jesu Christi.

Þridia Greinen

Er vm þad Jardleikn/ sem Nerran Jesus hier giørde/ j þui/ ad hañ mettar fir gur þushund Mans/ med fio Braudum z fam einum Fiskum.

Huat ap vier lærum/ þrent

Þad fyrst/ Ad Jesus er eiñ Almat ugur Gud/ sem vel kañ ad giefa oss da legt Braud/ og vora Atvinnu/ þott lijtel sie fyrer Nøndum. Þar

Þar næst/þegar vier høfum nøckud þa skulum vier jata z medkienna/ad þ sie af Guds Blessan oss giefed og veitt og taka þad til vor med Bæn og Þack argiørd/huørsu lÿted sem þad er.

Þad þridia/ Ad vier eigum ad vera Giafmillder og Gustukagiarner vid þa Fatæku og Hungrudu/z giefa þm nøck ud af þui sem Gud lænar oss. Þuiad huar sem þad er giørt/þar vill Gud gi efa sÿna Blessan/z læta allt drygast z margfalldast Nandanna a mille.

Fiorda Greinen

Hlyder þar vppa/Huørsu ad Lærefuein arner toku saman Leifarnar þær af gein gu/og læta ecke neitt spillast.

Huar ad vier skulum þetta læra

Ad þegar Gud giefur einum eda ød rum gnoglega blessan/z lætur hañ fa yf erflotanlega Gnægd/þa ber henum ec ke ad sooa þui nie eyda øllu j einu/helld ur hafa þar af sem hañ þarf/sier z sÿn

 um

um til Atvinnu og Vpphelldis. Þuiad so sem Gud kañ vel lijda þo Madur ete sig mettan/ So hatar hañ af Hiarta og hefur mißþocknan a allre Ofneytslu/og spillingu. Þui skal huer og eirn Madur varast pad huorutueggia og fordast.

Bænen

DROtten Gud Himneskur Fader/ Þu sem fyrer þiñ Son Jesum Christum/ j Eydemörkunne rijkugleg a sadder / og myskunsamlega mettader fiögur Þushund Manns/med sio Braudum og faam Fiskum. Vier bidium þig vertu oss eirnen naløgur med þinne Blessan/ + lat oss ei vera Agiarna/ Vardveit oss fyrer Sorg og Sink/+ Ahyggiu stundlegs Biargrædis/ad vier leitum fyrst Guds Rijkis + Riettlætis/og mættum so forþiena þijna Hialp + Hiastod j öllu þui sem oss aliggur til Lijfs og Sælar/fyrer Jesum Christum vorn Herra/ AMEN

VIII Sunnudag epter Tr.

Evangelium Matth. 7.

JESVS hñ sagde til siña Lære-sueina. Vakted ydur fyrer Fals spæ

Spamønnum / sem koma til ydar j Saudaklædum/enn hid jnnra eru peir glepsande Vargar. Vt aff peirra Avøxtum meige pier kienna pa. Verda nøckud Vijnberen samanlesen aff Pyrnonum/eda Fijkiur aff Pistlonum? So lijka mun huert gott Trie bera godan Avøgst/en̄ huort vont Trie vondann Avøgst. Gott Trie gietur ei ꝼært von dan Avøgst/ Og ei helldur gietur vont Trie ꝼært godan Avøgst. Og huort þ Trie sem ecke giører godan Avøgst skal vpphøggvast og j Elld kastast. Par ꝼyrer meige pier vt aff peirra Avøgstum peckia pa. Peir munu ei aller sem til mijn seigia/ Drotten Drotten/ jñganga j Guds rijke/ Helldur hin̄ sem giører Vilia mijns Fødurs/ pess a Himnum er. Marger munu til mijn

seig-

seigia a þeim Deige/ Herra Herra/ Hoꝼum vier ecke spaad i þijnu Naꝼne/ hoꝼum vier ecke i þijnu Naꝼne Diøꝼla vt reked/ og i þijnu Naꝼne giørd um vier mørg Krapta Verk? Og eg mun þa jaata þm/ ad alldrei þeckta eg ydur/ Fared ꝼra mier aller illgiørda Menn.

Priar eru þær hellstu Greiner þessa Gudspialls.

Og er hin fyrsta ein Vidvørun/ ad vier skulum vakta oss vel fyrer Fölsk um Spaamønnum

Huat ap vier meigum læra

Ad sa arge Andskote z Diøfull/ kañ alldrei ad vera kyrr/ og alldrei hefur hañ Nuñld nie Roo/ ad saa nidur Illgresé i Land Nuettis/ alla tijma vppvekur hañ Fals Larefedur og Villumeñ/ og lætur mijked verda halldeð af þeim i Heimen um

um. Þetta skulum vier ecke vndrast/ efi sijdur lꝏta þetta hneyxla oss/og ecke þar fyrer forsmꝏ Guds ord/þo vier sia um þad vonda Sꝏded vaxa vpp a med al Nueitesins. Helldur þacka Gude þar fyrer af ollu Hiarta/ad hann hefur varðveitt oss fra Folskum Lꝏrefedrum og Villumonnum/z bidia ad hñ vilie fram̃ veigis hindra og hepta ollum Villumonnum/ og vardveita sijna christelega Kyrkiu þyrer þeim.

Med þui Dieuullen helldur alldrei kyrru fyrer/sem adur er sagt/Þa er Nauðsyn ad Tilheyrendur Guds ords vakte sig vel fyrer þolskum Lꝏrdome, Þui ad so omogulegt sem þad er ad ploccka Vijnber af Þyrnum/eda Fijkiur af Þistlum/ so er þad omogulegt ad af Folskum Lꝏrdome kuñe ad koma nockud gott Og so sem eirn Vlfur kiemz ecke j Hiordena til annars/enn hann deyde og dreþe/so villa Falsker Lꝏrefedur og fordiarfa margar fꝏrꝏdar Sꝏler med raungun

gum og Folskum Lærdome. Þar fyrer er Naudsyn ad huor Madur vacke sig þar fyrer.

Aunnur Greinen

Er vm þa Reglu huoria Christr fram setur fyrer oss seigiande. Ad Men skule þeckia Fals Spamenn af þeirra Avøg stum/ Þad er þeirrar Meiningar/ Huor sem vill vakta sig vel fyrer Fals Spa mønnum og Lærefedrum/ hann skal ecke alsta þeirra Saudaklæde/ þad er þeirra Framferde hid ytra fyrer Mønnunum/ eda þeirra fegurdar Yferbarp og Alit/ þuiad Diøfullen er optsinnis vanur ad giora sig ad Eingle Lioss/ Helldur skal huor Madr giæta ad þeirra Avex te/ þad er/ ad Lærdomenum / med hu ørn þeir ære/huørt hann er Grundvall adur j Guds Ords/eda ecke/þuiad huor sw Plantan sem Gud Himneskur Fader hefur ecke plantad / hun verdur vpp ad rætast/ Þar fyrer aminer oss Christur j Gudspiallenu/z var" oss vid(Math. 15)

Ad

Ad eingen læte slijkra blinda Villumenn villa sig nie a Tælar draga.

Prídía Greinen

Hlyder vppa Orden Christi sem hann seiger. Ecke munu aller sim til myn seigia Herra Herra / Inganga j Himnarÿke/ Helldur þeir sem giøra Vilia mijns Fødurs a Himnum.

Huar ad vier lærum

Ad j bland þeirra sem kienna/ z hiña sem til eiga ad hlyda/ finnast marger Munchristner / sem alleina hafa Guds Nafn a Tungunne/ hroosa z hallda mz ked af þui / Enn j Hiartanu hafa þeir huorke Truna nie sannan Guds Otta Og munu þar fyrer verda ad heyra a do mns Deige þesse Orden/ Vijked fra mier þier aller Illgiørdamenn/ eg þecke ydur ecke. Hier vm ættum vier opt og Tijd um ad huxa/ so vier drøgum oss ecke stal fa a Tælar / þuiad ef vier vilium kom ast j Himerijke/ þa hliotum vier ad giøra Vilia

Vilia Guds Fødurs sem er a Himnum/ þar er ecke annad en ferdum

Enn nær eda huórnen skiedur Guds Vilie ?

Þegar Madur hlyder hans elskulega Syne Jesu Christo/ z trwer þui ad hañ er j Heimen komen/ til þess/ ad aller þr sem a hñ trua/ skule ecke fortapast/ hell dur hafa Eilijft Lijf/ Og jafnframt med þeirre Tru/ hefur gooda samvisku/ þad er/ liþer j Guds Auglite/ Heilagle ga z riettþerduglega/ og lætur framm ko ma sañа Avøxtu Jdranareñar. Þuiad eñ þo Gooduerken/ sem koma af Truñe giøre oss ecke riettlæta nie Saluholpna so sem Christur z hans hlydne/ Þa ligg ur stor magt a þeim/ suo sem bæde Herr an Christur sialfur og Johañes Skijra re hafa talad/ seigiande/ Huort þ Trie sem ecke ber goodan Avøxt skal vpphøg guast/ og j Elld kastast. Luc. 15.

Bænen.

Drotten

DRottenn Gud Himneskur Fader/Af Hiarta giörum vier þier Þacker/þad þu hefur giefed oss ⁊ opinberad þitt Ord. Vor Boon er til þijn/ad þu vilier varduita oss þar vid ⁊ lata oss þar vid blijfa/allt j Daudan. Gief oss gooda Predikara/þa sem trulega predika þitt Ord/Varduit þa fyrer allre hneyxlan ⁊ allre Olucku/⁊ lat þa leinge lifa/til þess/ad afuijta ⁊ straffa hina adra/sem otrulega hönd la þitt Ord/ og synast ad vera sem meinlaus er Sauder/en eru þo glepsande Vargar/Vardveit þijna christelega Kyrkiu fyrer þeim/fyrer Jesum Christum AMEN

IX. Sunnudag epter Trinitatis

Evangelium Luc. 16.

JESVS hann sagde til sinna Lære sueina. Nockur Mann Audugur var þar/ sa ed hafde einn Raadsmann sa same var ofrægdur vid hann/ so sem hefde hann eydt hans Gotze. Og hann kallade þann sama til sijn/ ⁊ sagde til hans Huad heyre eg þetta af þier? Giördu

Reikningskap aþ þinne Raadsmensku
þuiad þu matt eige hiedan aþ Raads
mensku haþa. Enn Raadsmadurenn
sagde med sialþum sier/ Huad skal eg
til giøra þa minn Herra suipter aþ mier
Raadsmenskunne? Eg dugie ecke til
ad graþa/ enn eg skømmust miin ad bidia.
Eg veit huad eg skal giøra/ nær ed eg
verd settur aþ Raadsmenskunne/ so ad
þeir take mig j sin Hwus. Þar þyrer
saman kallade hann Skulldamenn siins
Herra/ og sagde til hins þyrsta. Huør
su miiked ertu skylldugur miinum Her
ra? Enn hann sagde/ hundrad Tunnur
Vidsmiørs. Og hann sagde til hans.
Tak þitt Brieþ og sest snarlega nid,
ur og skriþa þimmtiige. Og epter þad
sagde hann til hins annars/ Enn huørsu
miiked ertu skylldugur? Sa sagde/
Hundrad

Hundrad Mælekierølld Hueitis. Pa sagde hañ til hans / Tak þitt Brieþ og skriþa Attatijger. Og Herrañ loþade þañ Rangláta Rádsmañ/ þ hañ haþde giørt so þorsialega. Þuiad þessa heims Børn eru kiænare Sonum Liossins i siñe Kynslood. Og eg seige ydur / Giøred ydur Vine vt aþ þeim Ranglætis Mammona/ so ad þa nær ydur þrytur/ad þeir medtake ydur j eilijþar Tialldbwder.

Þetta Evangelium heþur þriar Greiner jt ad hallda

Aþ þeim hin þyrsta er vm þann Rijka Mann/sem kallade þyrer sig siñ Otrwa Rádsmann/og sette hann af Embættenu.

Huar aþ vier lærum

Ad Almattugur Gud sier vel z glat er grañlega ad Ordum vorum og giørd

 um

um/ og ollu Framferde/og veit vel med huørre Trú og Dygd vier þionum høn um/og vill visselga a sijnum tijma kreþia Reikningskapar af oss/og straffa þa alla sem hønum þiona aþ Otrw og O dygd. Liggur þar pyrer Magt a/ad hu ør og eirn þione so Gude j sijnu Kalle z Embætte/ad hann kuñe vel ad standast og hann finnest ad vera hollur og trwr/ þa hann a ad standa sin̄ Reikningskap.

Aunnur Greinen

Nlyder vppa þañ otrwa Radsmañ/sem so fliotlega finñur vppa sitt Skalkaraad huørnen hñ kuñe framveigis ad þa sitt Vpphellde/þegar hañ være settur af Radsmensku.

Hliar aþ vier lærum

Fyrst/Ad þegar Dios fullen leider Mañ en so langt/ad hañ skeyter ecke vm huad hann giører j mote sinne Samvisku/þa slepper hann hønum ecke vr sijnu Nete/helldr sækur hñ Mannenñ nidur diwp

ara og

ara og diupara/þangad til hañ endlega deyr og fordiarpast j sijnum Syndum. Þar fyrer ællum vier ad taka oss vel j vakt/ og læta ecke Dieſulen draga oss til Vondra Verka/standa hønum helld ur j mote med Guds Orde / og fordast vandlega allt Ranglæte/ bæde heimugle ga z openberlega/þuiad huør sem hellst er Ranglætur eda Otrwr j litlu/ hann likier ecke fyrre eñ hañ hefur giort þad meira z verra/so sem giørde þesse Otrue Rædsmadur.

J annan mæta lærum vier hier/Ad huert þad er Stulldur Suik eda Pretter og allt Ranglæte sem Meñ fremia/þa kiemur þad almeñelega þar af/ad Meñ giera ecke erfidad/ enn villa þo ecke lijda Skort eda Neyd nockra/helldur hafa æ tijd gooda Daga. Þui er tilheyrelegt z naufsynlegt/ ad Foreldrarner venie børn en til Vinnu og Erfidis / þegar j fra Barndome/og lifa sparlega/ so ad þau sijdar meir neydest ecke til ad stela/og

f iij koma

koma Bodlenum j Nendur/eda ad þigg ja mat mz smœnarlegre hwsgangz ferd:
J þridia mata skulum vier hier læra Ad so s̃ Rꝏdsmadurenn hefur hier Fyrer sion z Afhyggiu alvarliga/huornen hañ meige fa z hapa sijna Atviñu og Nær ing j þessu stundlega Lijpe /. So attum vier z eñ myklu framar og helldur hapa Vmhuxan z Afhyggiu/ fyrer þui sem er eilijpt/og hapa þar Afstundan a/ad vier mættum fa og odlast eilijfar Tiallbbw der j Guds Rijke. Þuiad til þessa kraſ̃ setur Christz slijka Epterlijking/so sem til Epterdœmiz/eñ ecke til þess/ad hapa Odygd og Otru/ so sem þesse Rꝏdsmgd ur hafde.

Þridia Greinen.

Er Aminning Herrans Christi/ Ad vi er skulum giora oss Vine af þeim Rang lætis Mammon/vppa þad/þegar oss bre stur/ ad þeir take oss pa j eilijfar Tialldbwder.

Nuar

Ad ef vier giefum Fatækum eda gierum þeim hier til gooda / þa mune þad verda launad/ecke alleinasta j þssu Lijfe helldz eirnen añars Heims endurgolldet/ So ad einn Vatsdryckur giefen j Guds Nafne/skal ecke vera olaunadur/ Nuad þid sama ætte ad amiña oss z vppvekia/ til ad giora gott Fatækū/z hialpa þm.

Hvör er sa Vinuren sm̄ launar Aulmusugiörderpar/og annars Heims tekur oss j eilijfar Tialldbuder ?

Pad er alleina vor Liufe Lausnare Jesus Christus/hañ hefur lofad ad giera þad aþ sinne Nad og Myskun/ so s̄ hann seiger/ Joh. 15. Eg fer j burtu ad tilreida ydur Samastad/og vil koma aptur z taka ydur til min/so ad huar eg er/ ad þier sieud þar og lijka hia mier.

Eþ ad Herran Jesus tekur oss alleina j eilijfar Tialldbuder/huar fyrer seiger hañ þa hier/ad vier skulum giöra oss Vine aþ þeim Rangfeñguga Mammon ?

 Pad

Pad skiedur j þann mꝍla/ Ad huad helst sem Fatækum er j Christi Nafne til Gooda giort eda giefed/ þui vill hann aftur Heimis hroosa/og endurgialda z launa/lijka eins sem þad hefde vered giort honum sialfum/ so sem hann seiger/ Matth. 25. Huad þier gierdud einum af þessum mijnum minstu Bꝍdrum/ þ giordu þier mier.

Par nꝍst/Fyrer þa Grein/ad Fatækir/huorium vier j þssum Heime riettum vera Myskunar Hønd/ þeir munu bera þar vm Vitne a Doms deige/z þui hrosa / ad vier høfum epter Christi Befalningu z skipan/ Kiærleikans Verk þeim trulega synt og vottad.

Er þad þa Gude þægelegt ad giefa Aulmusu af Ranglætis Fie og Gotse?

Langt er fra þui/Þui so skrifar Syrach. 35. Huer sem fꝍrer Forn af rangfeingnu Gotse/ hans Offur er eitt Spott. Og huor sem offrar Fatæks Mans

Gots

Gotz/hañ giører lijka so sem sa Sonen dreþur j Fødursins Augsyn. Þar fyrer skrifar S. Pall Ephe. 3. Cap. Ad Menn skule erfida og giøra nockud til gooda med Høndonum/ so ad þeir hafe ad giefa þeim þurþande eru.

Huar þyter seiger Christur þa/ad vier skulum giøra oss Vine af þeim Ranglæt is Mammon.

Fyrst þess vegna/ Ad huad hellst vier eigum eda høfum/ þa høfum vier ecke meira Riett til þess/ enn þesse Radsmad ur hafde til þss Gotz sem hann foor med og hañ var yfer settur. Þuiad huad hellst vier høfum/ þa er þad allt Guds Gæfa/ Af hans Myskun oss veitt z læn ad/ enn allrar vorrar Forþienustu eda Verdskulldunar/ Vier erum ecke eignar Menn helldur Radsmenn þar yfer.

Þar næst/ Af þui ad eckert er nu al mennelegra/ enn ad misbrwka og fara ranglega med skundlegt Gotz/huar fyr er þad ma vel kallast Ranglætis Mam

 mon

mon/af þui ad opkast fara Menn rang lega þar med/z afla þess orietlelega.

Bænen

DRottenn Gud Himneskur Fader/Þu sem oss hefur milldelega veitt og giefed þijna Blessan og Brauð vort daglegt/ Vier bidium þig/Vardveit þu oss fra allre Agirne/Vppvek vor Hiörtu/so vier af þinne Blessan giarnan giefum nöckud þeim Fatæku/vppa þad vier mættum þinnast rietter Ombodsmenn z trwer yfer þijnum Gafum/so ad eige kome yfer oss/ad vier hliotum ad lijda eilijfa Neyd/ þa vier verdum afsetter vorre Raadsmensku og skulum koma fyrer þinn Doom/

AMEN

X Sunnudag epter Trin.

Euangelium Luc 19.

OG þa ed Jesus kom nær/ad hañ sa Borgena/griet hñ yfer heñe/ og sagde. Ef ad þu vissir huad ed til þijns Fridar heyrde/ þa munder þu a þssum þijnū deige þar vacktan a hafa/ enn

ēn nu er pad huled fyrer þijnū Augum
Þuiad þeir Dagar munu koma yfer
þig / ad þijner Oviner munu byggia
Hervirke j kringum þig / z þijn Børn
med þier/og umkringia þig/og a alla
Vegu ad þier preyngia / og þig nidur
ad Jordu briota / og ecke munu þeir j
þier lata Stein yfer Steine vera / af
þui þu þeckter ecke þiñ Vitiunar Tij-
ma. Og hann gieck inn j Mustered/
og tok til ad reka wt þa sem selldu z
keyptu þar inne / og sagde til þeirra.
Skrifad er / ad mitt Hws sie Bæna
hws/enn þier hafed giort pad sem añ
ad Spillvirkia inne. Og huorn Dag
kiende hann j Musterenu. Enn Kieñe
mañahofdingiar og Skriptlærder/og
Villdarmeñ Lydsins/leitudu fast ept
er ad fyrerkoma honum/og gatu pad

ecke bunded/ huad þeir skylldu giora honum. Huiad allt Folked hnie ad hon um/ og hlydde hans Ordum.

þetta Evangelium hefur fiorar Greiner

Af huorium hin fyrsta er vm Herran Christum/ huar ed beisklega griet yfer Borgenne Jerusalem.

Huar ab vier lærum/fyrst

Fyrst/ Ad han hefur huorke Girnd nie Gaman/ af Mannāna Fordiorfun/ eda þeirra hryggelegre foreydingu/helld ur latur han sier til Hiarta ganga/man lega Synd/ og vill giarnan afstyra og hamla henne/ ef ad þesse blinde Heimur vill lata rada vid sig/ Huad ecke skiedur (þui verr)

Þar næst er hier ad merkia/ Ad Gu ds Ords forachtan/er so stoor Synd/ ad heilager Einglar/hryggiast ecke ad eins Helldur grætur Guds Sonur sialfz þar yfer. Þar fyrer er tilheyrelegt/ad huor christen

christen Madur vackte sig fyrer/so stoor ra og hrædelegre Synd.

Annnur Greinen

Er su jnneleg z aluarleg Predikun/ sm Herran Jesus giører grætande yfer Borgenne Jerusalem/og seiger. Ef þu vissfer huad til þins Fridar heyrde/ þa mũder þu a þissũ þinũ tijma þar vacktã a hafa/ eñ nu er þ huled þ þinũ augũ. Þuiad sa tijme mũ koma yfer þig/ad þin er ovinir munu setia skialldborg j kringũ þig/z þin Born med þier/z setiast vm þig/ og alla vega ad þier þreyngia/ og þeir munu þig j eyde leggia/ z ecke lata einn Stein ofan a ødrum liggia/af þui

þu villder ecke þeckia þann tijma
a husrium þin var vitiad

Ap. Husrium Ordum vier skulum
fyrst læra

Ad nær Gud vitiar eins Lands eda annars/med Predikan sijns heilaga Ordsog Evangeliũ/z vilie Menn ecke þig gia soddan Velgiorninga/helldr forsma og fyrerlijta Guds Ord/og þar ad auk

 opsakia

opſækia þad / þa vill þar opfaſt epterkō ma hrædelegt Refſingar ſtraff yfer þad ſama Land/ þangad til þad verdur med ællu eydt. Þar fyrer/ vilie Menn hafa Frid j nockrum Stad eda Lande/ og Gu ds Bleſſan/ þa er tilheyrelegt og harla naudſynlegt/ ad Menn hafe Guds Ord j Heidre og Virdingu/ Heyre þad ræke le ga og breyte þar epter/ og giøre ecke ſo ſem þeir forhertu. Gydingar giørdu/ ad forſma og opſækia Guds Ord.

Þar næſt kienner oſſ þeſſe Grein/ Ad þeſſ nalægare ſem Refſingen er/ þeſſ at hugalauſare plaga Menn ad vera/ ſo ad þeir trwa ecke fyrr enn þeir eru komner j Olucķuna/ ſo ſem Chriſtur ſeiger hier vm Gydinga/ Þr kiendu ecke til nockrar Refſingar/ hun var eñ hulen fyrer þeir ra Augum/ Þr lꝿta huorke Guds Son ꝿr Grꝿt nie goodar Amiñingar ganga ſier til Hiarta/ Huad hrædelegt ⁊ hrygge legt er ad heyra/ og miøg furdannlegt ad vier Aumer Menn ſkulum vera ſo blinder

blinder/so sem eru þesser Späingar.

Pridia Greinen

Er þad / huorsu Herran Christur rak
wr Musterenu þä sem selldu og
keyptu þar jnne.

Huar ap vier meigum læra

Ad ep luckusamlega skal framfara
j einu Lande edur ødru/ z skule Fridur z
Blessan Guds vera j þeirra Lande/ Þa
hliota Men ad taka fyrst til a Kyrkiun
ne/hreinsa hana / þ er/ Ad falskur Lær
domur og raüng Guds Þionustugiørd/
sie afteken/ Þuiad so leinge sem þad skie
dur ecke/ Helldr ep ad þr forsuara Villu
z rangan Lærdom/ þa er a onguu goodu
Von/helldur mun allt fara midur z nid
dur/verr og verr / so sem lioslega sia mä
af Dæmum Spädinga / epter þ þeir hof
du lijflated Guds Son/ forsmad og for
acktad hñs Ord z Postula/ Slijkt Dæ
me giefa oss øll osfur Lønd/ j Austuræl
fu Heimsins / Ad vegna þess þeim leid
dest

eeft Sannleike Gudlegs Ords/z medto ku Pavans Villu/ Pa vard Tyrkenns Mecktugur/og braut vnderſig oll Lond og Riſke/i þeim Parte Heimſins. Gud giefe ad Meñ i þeſſum Nordur Lond um/villdu hyxa þar vm/ſo ſlijkt falle ec ke yfer oſſ og adra.

Þui næſt kienner oſſ þeſſe Grein/Ad Menn eige ad hafa og hallda Kyrkiur og Guds Hws i Heidre og Æru/ giora ecke af þeim Geymſlu Hws/ ſkualldur Hws/Dryckiar Stofu/z annad ſlæmra Helldur hallda þeim hreinum/ z koma þar til ſamans/ad heyra Guds Ord og giora almennelegar Bæner/vm alla hlu te/huad hellſt aliggur.

Fiorda Greinen

Hlyder vppa Radagiord og Aſtundan Hofdingia Kienneimanna/og þeirra Skriptlærdu/ a medal Folkſins/ huorn en þeir giora fyrer komed Herr anum Chriſto.

huar

Ad þar er eingen Nlutur sa sem þesse Blinde Neimur kann so ylla ad lyda/ so sem sa honum þienar til Sæluhialpar/ og honum er fyrer ollu hinu gooda/ Ja ad vijsu/ hann stundar epter Lijfe og Sæl se þeirra sem honum giora gott/ huad aumt er ad heyra. Þar a moote er þad huggunarsamlegt sem hier stendur/ Ad þeir gætu ecke funded/ huad þeir skylldu giora honum/ Þuiad Aslætt og Aform þeirra Ogudlegu/ kann Gud audvellega ad giora ad Onguu/ og læta þa falla j þa Grøf/ sem þeir grafa þeim Gud hræddu. Nuar aller Fromer meiga byggiast vid/ einkum Guds Orda Þienarar/ j giegn heimsins Opacklæte z asoknū.

Bænen.

Almættugur eilijfur Gud/ þu sem pyrer þin Heilaga Anda/ hefur kunngiort oss + opeñ berad þitt Ord vt af þijnum elskulega Syne Jesu Christo/ Vier bidium þig/ Uppvek vor Hiertu/ so ad vier þad alvarlega medtokum/ og slaum þui ecke j Vind + Vedur/ so sem ad

giörde Gydinga Lydur / Helldur ad vier kyñum ad lifa j þÿnum Otta/ og vagsa og þroast daglega j Trunne/ til þiñnar Nadar og Myskunar/og vm siider verda eilijflega Sæluhiolpner fyrer þinn elskulega Son Jesum Christum/ AMEN.

XI Sunnudag epter Tri.

Evangelium Luc 18.

JESUS sagde til nockra þeirra sem treystu vppa sialfa sig/ lijka sin mundu þr Riettlater vera / z forsmadu adra/ þessa Epterlijking. Tueir Menn geingu vpp j Mustered ad biddiast þ/ eiñ var Phariseus/ añar Tollheimtumadur. Pharisearen stood/ og badst nu þañen fyrer med sialfum sier. O Gud/eg packa þier/ pad eg em eige so sem adrer Menn/Ræningiar/ Oriettvijser/ Hoordoms Menn/eda sem þesse Tollheimtumadur / eg fasta tui

suar.

ſuar j Viku/ og gieþ Tiunder aþ ølllu þui eg a. Og Tollheimtu Madurenn ſtod langt j burt þra/ z villde ecke vpp lypta ſijnum Augum til Himins/ hell dur barde hann ſier a Brioſt/ og ſagde. Gud/ vertu mier Syndugum lijkn ſamur. Sannlega ſeige eg ydur/ þeſſe þor meir en̄ hin̄ Riettlætur j ſitt hws. Þuiad ſa ſem ſig ſialþan vpphęþur/ han̄ ſkal nidurlægaſt/ Og huør ſem ſig ſialþan nidur læger/ han̄ ſkal vpphaþen verda.

Þetta Evangelium heþur þiorar Greiner ſ̄e ad halda.

J bland huørra ad hin þyrſta er vm Phariſearan ſem a þennan hatt beidd eſt þyrer/ z ſagde. Eg þacka þier Gud ad eg er ecke ſo ſ̄ adrer Menn / Ræningiar/ Ranglæter/ Hoordoms Men̄/ eda ſo ſem þeſſe Tollheimtare/ Eg faſta tuiſuar

uar j Vjku/z giep Tijunder af ollu þui eg a

Ap þessare Grein læru
vier / fyrst

Huørsu stoor macht ollum Monnum liggur a þui/ ad skilia riettelega Guds Lögmaal/ z þeckia sijna medfædda veyka Natturu z Uppruna synd. Þuiad þar þesse Phariseus er so frӯmoodugz z stoll tur/og þijkest vera fyrer Gude Riettlaat ur/Heilagur z Syndlaus/ Pad kiemur allt saman ap þui/ad j. þann tijma var nidz fallen a medal Gydinga/ z vtslokenn sañur Lærdomur vm Gudz Lögmaal/ So z vm Uppruna syndena z þ Riettlæte ẽ fyrer Gude gillder. Þar fyrer atte huør Madur Christen ad huxa vel vm þessar Greiner christelegs Lærdoms/ z læra af Guds Orde ad skilia og vnder ſ anda þær riettelega.

Þar næst siaum vier og so hier/huør su skadsamlegt þad er/ad vera andlega drambsamur/og huørsu þeir sem soddan Metnad

Meinad/og soddan skalfheilagleik hafa syndga hunglega a mote Gude og Na unganum. Þar fyrer vakte sig huer og eiñ Madur fyrer þrre Synd/Og þo hn̄ hafe giørt nockud gott af sier/þa skal hn̄ þo ecke hrosa sier þar af þ̄ Gude.

Aunnur Greinen.

Nlyder vppa Tollheimtumañen/ʒ stood ytst vid Dyr/ʒ villde ecke vpp lypta sijn um Augum til Himens/ helldur barde sier a Briost/og sagde. Gud vertu mier Syndugum Naduguꝛ.

Af þessare Grein lærum vier þ

Ad huar hellst i Hiartanu er sonn kyñing a Syndenne/ʒ a Guds Myskun/so mad ur riettelega þecker þetta hugarlegga/ þar þellur strax nidur allur Meinadur/ ʒ siergiædingskapur/so ad madur verdur þa ad leitast fyrer epter þm̄ sem̄ kan̄ ad giøra fatæka Syndara riettlaata ʒ Sæ luholpna. Hier er Naudsyn ad vier heyr um Evangelium/ʒ lærum þar af þita tuent. Fyrst/ Ad huorsu aumer og

 fatæker

Fälaker/Syndabrots Menn/ vier erum fyrer Gude/ad j ongvan mæ ta/ kunnum vier ad standast fyrer honum/ef ad hann vill ganga j Riett vid oss.

Par næst lærum vier pad/ Ad eff pa so ske/vier med riettu steum verduger/eilif fs Dauda/og oendanlegrar Fyrerdæmin gar/ vegna vorra Synda/ Pa vill Gud po fyrergiefa oss allar vorar Synder/ fyrer Jesu Christi saker/ ef ad vier ad eins/ snuum oss til hans/ og bidium um Naad og Myskun af hiarta/ og lætum af Syndonum/so sem giorde pesse Toll heimkumadur.

Pridia Greinen

Er sa Domur sem Herran Christur seg gur a pessa tuo Men/ojafna/par hn̄ seiger/ad Tollheimtaren hafe genged riett lætare j sitt Hws/enn hinn annar sem var Phariseaeren.

Hwar af vier lærum/ Fyrst

Ad fyrer Logmælsins verk/kan j sann leika eingen Madur / ad standast fyrer

Gude/

Gude/edr verda Riettlæturfyrer hønum Puiad su Nlydne/ sem vier veitum Logmælenu/er j øngvan mata so fullkomen sem Logmæled heimter og krefur. Og fyrst Logmalsins Nlydne/duger ecke til Riettlætis fyrer Gude / Nuad myklu sijdur munu þa Papistar/ standast fyrer Guds Dome/mz þeim goodum Verkum sem mestan Part/ eru ecke añad eñ man na Setning og Fundingar.

Þar næst lærum vier hier / Ad þad Riettlate stendst og gillder alleina fyrer Gude sem kiemur af Trwnne til Guds Nadar z Myskunar fyrer Jesum christum/Nuar fyrer ad aller sem vilia verda Sæluholpner/þeir hliota ad stunda ept er þessu Riettlætenu enn ønguu ødru.

Fiorda Greinen

Er su Malsgrein/sem Herran christur framsetur/med huorre hañ endar þetta Gudspiall/og seiger. Nuor sig sialfkønn vpphefur/hñ mun nidur þryckiast/ Enn huor sig sialfan lytelæter/hañ skal vpp hafen verda

Ad Guds z Herrans Christi Rÿke geing-
gur ødruuijs til/enn j verалldlegum Kon-
ga rÿkium. J þessum Heime gillder Pri-
al/ og Hoffrakt miøg mÿked og Stor-
mennska/ og huør hañ vill vera næckurs
acktadur/hñ hlytur ad giøra sig storañ
Eñ j Rÿkenu Christi/gillder ecke nema
Næd og Mÿskun/og vor Herra ymbrey-
ter þui øllu saman/þui huør sm̃ sig vill
vpphefia fyrer Gude/þeim kastar hann
nidur/enn huør sem sig lÿtelæckar/ þañ
vill hañ sialfur vpphefia/ og giøra hañ
Riettlætañ og Sæluholpen.

Huør vpphefur sig fyrer Gude ?

Hann sa sem stoolar vppa sÿn eigenleg
Goodverk/eins so sem giørde þesse Pha-
riseare/hroosar sier fyrer Gude og þÿkest
vera med øllu fromur z syndlaus/ z for-
acktar og forsmaer adra hia sier. Huør
þetta giører og stærer sig fyrer Gude af
sÿnum goodum Verkum/hañ kiemur all-
drei j Himerÿke. Þar fyrer skal huør z

ſt chriſten Madur/vel z vandlega vak a ſig fyrer ſo ſkadlegum og ſkiemelgum Metnade/j huørium allz Pavadomuren r enn nu a þeſſum Døgum ſocken.

huør lijtelæckar ſig pyrer Gude ?

Nañ ſa ſem jætar og medgeingur ſijn ar Synder/ſo ſiñ þeſſe Tollheimtumad ur/ og Syndanna vegna helldur ſig ad vera overdugan/ad vpplypta ſijnum Au gum til Himens/eñ bidur þo ſamt Gud af øllu Hiarta vm fyrergiefning Synd anna j Chriſti Napne/vegna hans ær- nanar z Forþienuſtu/og truer viſſelega ad hann mune Syndaña Fyrergiefning fa og ødlaſt/z girneſt ad læta af Synd enum og betra ſinn Lifnad. Huør ſuo gierer/ſa er Riettlætur/þ er/Hñ verdr laus og liedugur vid ſijnar Synder. Þar fyrer ſkulum vier vel og vandliga merk ia þetta Eptirdæme/og hafa gagn af þvi/ bæde j Lijfe og Dauda.

Bænen

 Drotten

DRottenn Gud Hünneskur Fader/ Eg bid þig/ veit ꝫ gief mier þinn heilaga Anda/ ad hann styre mier og stiorne/ so ad eg atijd hüra kynne vm Synder mijnar/ gleyme þeim ecke/ Verde ecke Metnugur og Athugalaus Helldur so/ ad eg idrest minna Synda/ ꝫ Dag fra Deige betre og bæte minn Lifnad/ Þar næst/ ad eg a ꝫ alla tijma hafe þa huggun ad þu sert mier nadugur ꝫ myskunsamur/ fyrer þijns Sonar Jesu Christi Skulld/ og vilier fyrergiefa mier Synderna/ og giöra mig eilijflega Sæluholpen/

AMEN

XII Sunnudag epter Tri.

Evangelium Matth. 7.

OG þa Jesus gieck j burt aptur wr Lands alfum Tyri ꝫ Sido, nis/ Kom hañ til Siafarins j Galilea j midiar bygder þeirra tiu Stadanna. Og þeir leiddu til hñs þañ Mañ sem Daufur og Mallaus var/ Og bædu ad hñ legde hendur yfer hñ. Og hann

veit

veik honum afsijdis fra Folkenu /liet sijna Fingur j hans Eyru/hræckte wt/ og ahrærde hans Tungu/ leit vpp til Himens/andvarpade og sagde. Ephphatha/þad er opna þig. Og jafnsnart þa vpplukust hn̄s Eyru/þa vpp leystest og eirnen Fiøtur hn̄s Tungu/ so ad han̄ talade riett. Og hn̄ skipade ad þeir segde þad eige neinum/ Enn þui meir sem hann fyrerbaud þeim þ/ þſſ meir þa viidfrægdu þeir þad wt/ ꝫ þa stalfa vndrade þetta næsta miøg seigiande. Allt giorde han̄ vel/þuiad Dauþa lætur han̄ heyra /og Maallausa tala.

þetta Evangelium hefur fiórar Greiner

Af huørium hin fyrsta er vm þh̄ Dauḟa og Mallausa/ sem leiddur var fyrer Herran Christum/og af honum fieck bæde Heyrn̄ og Mal.

Huer ad vier lærum

Nuorsu margfolldum Siukdome og Veykleika vier Aumer Menn erum vnd ergiefner søkum Syndarennar/ og ad heilbrigdt lykame er ein stoor Guds gaa fa/ huar fyrer vier ættum ollum vorum Lidum og limum/ad haga og hegda/suo vier styggium ecke Gud/eda giefū honū søk og efne til ad straffa oss/med soddan siukdome/eda odrum Veykleika þuilykū

Kunnur Greinen

Talar vm Folked sem leidde þeñan Dausa z Mællausa Mañ til Herrans Christum/ og bad ad hann villde leggia Hendur sijnar yfer hañ.

Af þessare Grein lærum vier

Ad læta oss ganga til Hiarta/ Neyd vora Naunga/z ef vier gietum ecke hial pad honum med Raad og Dæd/þa skul um vier þo mz vorre Bæn/hafa hañ fyr er Christum / þad er/ Ad bidia fyrer honum af Hiarta til Guds/ ad honum meige batna/z ad hans Siukdomur eda

Mein

Mein/matte j burt takast.

Pridia Greinen

Nun hlyder vppa Herran Christum/sim̄ andvarpade yfer þessum Fatæka Manne leyser hans Tungu/og opnar hans Eyru/ og vill þo ecke ad Mest skule þad vt hroopa/eda seigia fyrer huør

ium Manne.

Hier af lærum vier

Fyrst/ Nuørsu ad Herrā Jesus kiest er j Brioste vm þa sem Siuker erū / og sier aumur a þm/ z er reidubuen ad hial pa þm/ Þar fyrer skulum vier j øllum vorum Eymdum/leita Nialpar hia hon um alleina.

Þar næst/lijka so sem Christur asamt mz Ordenu/hefr sijnar lijka nlegar Fing ur til Lækningar/leggur þa j Eyru hins Daufa/ og ahrærer hans Tungu/ sue vill hañ ei nu fyrer sitt Ord/og siñ gud legan Fingr/vera kroptugr j oss/ z giør nan opna vor Eyru/Tungu og Niarta ef ad vier ad eins viltum læta hafa oss til hans.

J þridia

I pridia mata lærum vier hier/ad so sem Herran Christur fyrerbydur Foolke nu/ ad seigia fra þessu Dasemdarverke so skulum vier ecke j vorum giørningum leita epter nockre fanytre hiegoma dyrd helldur skya hana og fordast j allan mata/og eigum Gude alleina Dyrdena ad giefa z tilleggia.

Fiorda Greinen

Ulyder vppa Folked/sem vtbar og breid þe þetta Dasemdar verk/ z sagde. Allt hefur hann vel giort/þa Daufu liet hȳ heyra/og þa Mallausu tala.

Huar af vier lærum

Fyrst/ Ad medkienna Herrans Christi velgiørninga/ sem hafa enn nu z alla tijma/veiter oss z giefur til Lijfs og Sälar/hroosa þeim z hallda mijked af þm.

Þar næst/þegar Gud lætur oss rata j Freisting/eda j nockurn Motgāg/huort þad er a Lijfe edur a Sälu / Gotze edur Æru / þa skulum vier taka vid þui mz Þolenmæde/z seigia.Drotten giørde

þad

þad allt saman vel ꝛ riett/þan̄ gaf/ hā
tok i burt/hans Nafne sie Lof og Dyrd
ad eilijfu. Þuiad huort Kross og Mootl
gangur liggur a þeim Gamla Adam/ꝛ
þott hann kunne þad ecke vnderstanda
eda þui ad trua/ þa þiena aller Hluter
og verda ad goodu þeim sem Gud elska.

Bænen

ALLmattugur eilijfur Gud Skapare allra
Hluta/Af Hiarta giöre eg þier Packer/
ad þu hefur giefed mier heilbrigdan Lijkama
og myskunsamlega vardveitt mijna Tungu/
mijn Eyru/og alla mijna Lidu og Limu/ fyr
er Andskotanum/ Og eg bid þig/ gief mier
Naad þijna/ ad eg riettelega fare med mijn
Eyru ꝛ mijna Tungu/so ad eg med Eyrunum
heyre þitt Ord giarnsamlega/eñ med Tung-
uñe/lofe ꝛ pryse þijna Velgiörninga/Naad ꝛ
Myskun/Og ad eg ecke stygge nockurn mann
med minne Tungu/helldur tale þad eina sem
vera ma til gagns ꝛ gooda/ AMEN

XIII Sunnudag epter Tr.

Evangelium Luc 10.

Og

OG JESVS snere sier til sijna Læresueina/ og sagde þeim ser' deilis. Sæl eru þau Augu/ sem sia þ huad þier siaed/ Þuiad eg seige ydur/ þad marger Spamenn og Konga: vil ldu hafa sied/ huad þier siaed/ og sau þad eige/ og ad heyra huad þier heyr' ed/ og heyrdu þ eige. Og sia/ ad nock' ur Løgvitringur stood vpp/ freistade hans z sagde. Meistare/ Huad skal eg giøra/ so ad eg eignest eilijft Lijf? Enn hann sagde til hns. Huad er skrifad j Løgmaalenu? Huørnen les þu? Hann suarade og sagde. Elska skalltu Drot ten Gud þin/ af øllu hiarta þijnu/ og af allre Aund þinne/ z af øllum Mæt te þijnum/ z af øllu Hugskote þijnu og þinn Naunga so sem sialfan þig. Jesus sagde til hns/ Þu suarader riett

Gier þad og munntu lifa. Enn hann villde riettlæta sialfan sig/ og sagde til Jesu. Huør er þa minn Naunge? Enn Jesus suarade og sagde. Mad ur nockur for fra Jerusalem/ ofan til Jericho/ z hrasade a medal Ræningia huorier ad ræntu hann Klædum/ z sem strudu hann Sarum/ geingu sijdan i burt/ z lietu hann þar epter halfdaud an liggia. Enn so bar til/ ad Kienne madur nockur for ofan hinn sama Veg og er hann leit hann/ gieck hann framm hia honum. Slijkt hid sama Levijten/ þa hann kom nærre þeim Stad/ og sai hann/ gieck hinn þar framm hia. Enn Sam verskur Madur nockur foor um faren Veg/ kom þar nærre honum/ z sem hinn sai hann/ þa hrærdest hann af Myskun seme vid hann/ og gieck ad honum/ batt

 om

vm Saar hans/ hellte þar j Vidsmiø-
re og Vijne/ og lagde hann vppa sinn
Eyk/ z flutte til herbergis/ gaf z giæ
tur ad honum. Enn añars Dags þar
epter/ þa hañ for j burt/ tok hann vpp
tuo Peninga / og fieck Hwsbuanda-
num/ og sagde. Haf þu gaat a honum
og huad þu leggur meira vt/ þad skal
eg borga/ nær ad eg kiem aptur. Huer
þeirra þriggia synest þier vera þess
Náunge / sem hrasadur var a millum
Ræningiaña? Eñ hañ sagde. Sa sem
giørde Myskunar verked a honum.
Og Jesus sagde til hañs/ Far þu og
giør slijkt hid sama.

Þetta Gudspiall hefur fimm
Parta edur Greiner

Og er hin fyrsta vm Herran Christum
ã seiger sijna Lærisueina vera sæla / af
þui þeir siaa og heyre. þad sem marger
af

af Heiløgum Spamønnum høfdu
girnst ad sia z heyra.

Huar af vier lærum

Fyrst/ Ad pad er ein stor Guds Naad og Velgiørningur/ huørn vier eigum mz Packlæte medtaka/ þegar pad Heilaga Evangelium af Christo verdur hreint z klaart vtbreidt/ kient og predikad / Nuad vier og eirnen eigum med riettu ad jaata z vidurkienna med eilyfu Packlæte/ lofa og pryysa Gud þar fyrer/ ad hann hefur so nyskunsamlegã vitiad vor med Evan gelio/ z a þessum seinustu Døgum Heim sins/ frelsad oss fra Pavadomsins Villu og Afguda Dyrkan.

Þar næst lærum vier hier / Ad pra Heimsins Vpphafe/ hafe æ og alla tijd ma vered Goodfws Hiørtu/ sem Von z Traust sitt hafa sett a þañ Fyrerheitna Messiã. z Frelsara/ z hafa af ølu Hiar ta/ oskad og girnst ad lipa þañ Dag pa hann kiæmi/ og ad sia hañ og hlyda ho num. Huar af vier megum merkia/ huør

 su

su stoor Blindleike og hrædelegt Opack latt vered hefur hia Gydingum/ sm̃ þu orke villdu sia nie heyra Christum/ þeg ar hann kom til þeirra.

Aunnur Greinen

Nun hlyder vppa þañ Skriptlærda/ sem spurde Herran Christum ad/ huad hann skyllde giøra/ so hañ mætte erfa eilijft Lijf.

Af þessum Ordum lærum vier

Huørsu aller meñ eru af Nattu runē til Drambsamer/ og þikiast giøta hallð ed Guds Løgmaal/ og vilia eignast eilijft Lijf/ med sijnum eigenlegum godum Ver kum. Eñ þo vier j þessum Heime (þui verr) ecke kuñum riettelega ad skilia Løg mæled/ enn sijdur ad fullkomna þad/ ed ur ad hallda/ so sem þesse Løgvitringur verdur med þad sijdasta/ sier til Skam̃ar ad jata z vidurkieña/ ad hñ veit ecke eñ huør hñs Naunge er/ auk helldur hefde hann elskad hann so sem sialfan sig.

Þar næst lærum vier hier/ Ad Guds Løgmaal/ vtkrefur og heimter/ ecke allein

asta

asta/ þa vtre Alydnena fyrer Mañana Augum/ helldur og so eirnen þa jnnre j Hiartanu/ huøria eingen Madr a Jørd unne (þui verr) kann ad syna/ eda Log mælenu soddan Alydne ad veita. Þar fyrer skulum vier mz riettu leggia af al la Drambseme/ z skadsamlegã Metnad og ecke hallda oss riettlæta edur fronia/ helldur daglega z af øllu Hiarta bidia ad hañ fyrergiefe oss vorar skullder.

Þridia Greinen

Alyder vppa þann Mañ sem hiell a medal Ræningiaña

Huar af vier lærum/

Huadan komed er/ ad vier huørke kun num ad skilia Guds Logmal riettelega z ecke helldur ad fullkomna þ edur hall da/ sem er af þm vonda Diøfle/ sm sue ik vora fyrstu Forelldra Adam z Evu/ j Paradijs/ z þau ræñte þui fullkomlega Riettlæte/ med huøriu z j huøriu þau vo ru skøpud af Gude/ Þar med og eirnen særde hañ þau z lemstrade j øllum þrra

 Kroptum

Kroptum/ so ad þau Þar epter/ kunnu huorke ad skilia fullkomlega Løgmaaled nie helldur ad giøra þad sem Løgmaaled heimter/ Og þennann daudlega Skada høfum vier aller saman/ j arf epter þau teked/ Og þar þ liggur Magt a/ ad vier jaalum og vidurkiennum slijka daudlega Synd/ z leitum til þess Himneska Naad arans/ sem oss kan þar j fra ad frelsa.

Fiorda Greinen.

Nun talar vm þan Samverska/ sm batt vm Saaren þess Fataeka Mans/ liet hn vppa sijn Synd/ z flutte hn til Herbergis.

Huar af vier lærum

Ad eingen kan ad hialpa fra slijkre medfæddre Synd og daudlegum Skade vtan alleina vor liufe Lausnare Jesus Christur/ þuiad þegar Kiennemaðren z Levijten voru geingner framm hia/ z giort vallt Løgmaaled med øllum sijnum Cere monium/ z Verkum/ kunne ønga Hialp ad veita/ Pa kom han/ sa aumur a oss/ batt

hafi vm vor Saar z Kulle til Herbergis
Pad er/ hafi tok allar vorar Synder vp
pa sig / bæde bitalade og borgade pyrer
þær a Krossenum/ vtvegade oss Rietlated
Heilagann Anda/ og eilijft Lijf/ þeim
sem trua a hfis Nafn. Þetta skulum vier
er sierdeilis merkia/ z læra af þessa Da
gs Evangelio/ z ad lata þ þiena oss til
alvarlegs Þackleti/ vid Gud/ z christe
legs Kiærleika vid Naungan.

Fimta Greinen

Huørsu sa Samverske gaf vm sijder
Hwsbuandanum tuo peninga/ z bad hfi
ad giora til gooda þeim Siuka/ z lofa
de honum/ ad huad hellst sem hafi legde
meira vt/ þ skyllde honum verda
bitalad.

Huar af vier lærum

Fyrst/ ad þad er vors Herra Jesu Chri
sti Skickan og Skipan/ ad aller Guds
Orda Þienarar skule trulega afiast Fa
taka Syndara/ z þiena þeim til sanrar
Idranar z yfferbootar/ med Lögmal sins
h iiij Predik

Þar næst/ kunne so ad skie/ad þeir verde þess vegna ad lijda nockud af Dio flenum/eda Heimenum/þa skal þeim þ j okomnu eilijfu Lijfe/ rijkuglega verda launad og bitalad.

Bænen

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu hefur fyrer þitt Blessada Ord/og fyrer þa hei løgu Skijrn/mystanlamlega hialpad øllum oss Drotten Gud Himneskur Fader/af øllu Hiar ta þockum vier þier/fyrer þad/ þu hefur oss læted lifa þennan Nadar tijma/ a huørium þitt Heilaga Evangelium kienneft og predik ast/af huøriu vier lærum ad þeckia/hin god urlega Vilia/ꝛ þijns Sonar Jesu Christi/ vier bidiū þig fyrer þijna omælanlega Mysk un/ ad þu læter oss bihallda þijnu Heilaga Orde/ styr oss so og stiorna/ med Heiløgum Anda þijnum/ad alldrei føllū vier þar j fra helldur blijfum þar stadfastlega vid/Og verdum so eilijflega Sæluholpner

AMEN

XIIII Suñudag epter Trin.

Evangelium Luc. 17.

DS þad skiede so/ þa Jesus gieck til Jerusalem/ ad hañ ꝑerdadest i giegnū midia Samariam z Galileam Enn sem hñ gieck inn i nockurt Kaup tún/ mættu hm̄ tiju Lijkþraaer Menn huørier ed stodu langt ꝑra/ hooꝑu vpp siinar Radder/ z søgdu. Jesu goode meistare/ myskuna þu oss. Eñ sim hñ leit þa/ sagde hañ til þeirra/ Fare þier og syned ydur Kiennemøñonum. Og þad skiede so/ þa þeir geingu þadan/ ad þeir vrdu hreiner. Enn einn vt aꝑ þeim/ nær hñ sa þad/ ad hñ var hreiñ vorden/ snere hañ aptur/ loꝑade Gud med hærre Raust/ z fiell ꝑram̄ a siina Asionn ꝑyrer Fætur Jesu/ gierande hønum̄ Packer/ og þesse var Samuer skur. Enn Jesus suarade og sagde. Huørt voru ecke tiju hreinsader? Enn

 h uar

huar eru þa hiner niju ? Funduſt eng⸗
uer adrer þeir aptur ſnere / og giæfe
Gude Dyrdena / nema þeſſe Utlendin
gur ? Og hañ ſagde t:l hans. Statt
upp og far hiedan / þuiad þijn Truwa
giørde þig hialplegan.

Þetta Evangelium hefur fimm
Greiner jñe ad hallda

Og er hin fyrſta vm Ferdalag og Reiſu Herrans Chriſti til Jeruſalem / j gieg
num Samariam og Galileam.

Huar af vier meigum læra

Nuorſu ad vor liúfe Lauſnare Jeſus Chriſtur / ſparade ecke neckurt Erfide / eda Omak / huar helſt hañ kunne ad þi
ona Mannunum / helldur foor hañ hing ad og þangad / fram og til baka / leitan de allſtadar tilefnis / ad hañ matte þeim til goda giøra / Huar vtaf merkia ma z ſia / ad hann elſkar oſſ af Hiarta / og vill giarnan hialpa oſſ a Sælu z Lijkama þijſ meigum vier vænta z vona til hans.

Aunnur

Flyder vppa tiju Lijkpra Menn/sem sto du langt j burt/hoofu vpp sijn Rlioď/ og kolludu Christum/og bædu hañ ad hañ villde myskuna sier.

Af þessare Grein lærum vier / fyrst

Ad jata z vidurkiena Christum vera þañ sanna Lausnara og Læknara/Lijka mans og Salarennar. Þar fyrer eig um vier j øllum Naudsynium og Naud um/Lijkamlegum z andlegum/ ad leita Hialpar hia hønum med stødugre Bæn

Þar næst/Lijka so ð þesser Meñ/veg na sijns andstyggelega Siukdoms/ gan ga ecke nærre ødrum Mønnum/ helldur standa langt fra þeim. So ættu og æ Þssum Deige ad giøra aller þeir sem eru slegner med skadlegum vidbiodlegum Si ukdome/ecke af Þriosku me Illvilia sam laga sig ødrum Mønnum/og þordiarfa þa med sier/þuiad slijkt er ein hæskasam leg Synd/og j sannleika eitt Mañdrap fyrer Gude.

Pridia

Nlyder vppa vorn Liufa Lausnara Je
sum Christum/sem vijsar þm Spitelsku
burt til Kieñemañaña/Og er þeir gein
gu af stad/giører hann þa alla hreina/
þo hafi visse vel/ad eingen munde af þm
aptur koma/ og giefa Gude Dyrdena/
nema eirn.

Huat ap vier lærum

Fyrst/ Ad þo so sie/ad fatæker meñ
sim slegner eru med stadsamlegum ꝛ suij
virdelegum Siukdome/sieu oss fiarlæger/
þa skulum vier þo(so sem Christur giør
er hier)ecke gleyma þm/helldur sia aum
ur a þeim/ꝛ giøra þm nockud til goda/
Enn huør sem þad vill ecke giøra/ sa
breyter ecke epter Christo/og ecke þarf
hañ sier af Gude Myskunar ad vænta.

Þar næst/ Ad lyka so sem Christur
ecke villde firra Kiennemeñena þui sem
þeim med riettu tilheyrde/helldur vijsar
hann þeim Spitelsku til þeirra/vppa þ
ad þegar þr være fundner ad vera hrein

er/ þa skylldu þeir giefa þeim sijnar Saufur/og Fornferingar epter Lögmal enu/ So ætte enn nu huor Madur ad giora/ad hialpa til Guds þionustugiørd ar/ epter sijnum Efnum/ huor Aminning nu vill hafa lijten stad j Heimenum þegar aller eda velflester vilia ræna fra Kyrkiunni og Kiennemonnum/ þad sem þeim ber ad giefa þeim.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad lijka sem Gud vor himneskur Fader / er mylskunsamur/og letur sijna Sool skijna yfer vonda z gooda/suo veiter hans Son ur Jesus christur/Myskun optlega þeim Obackletu/þar nær ad locka þa z leida til Jdranar/ Enn ef þeir vilia þad ecke giora/þa mun þeim þad verda a sijnum tijma/ til eilijfrar Fyrerdæmingar.

Fiorda Greinen.

Nyder vppa þann Samverska/huor eirn af tiju snere aptur/z lofar Gud med hærre Roddu.

Af þessare Grein lærum vier þ

Ad

Ad lesa og prijsa Gud og glora hon
um Packer af Hiarta/ fyrer alla hanns
Velgiorninga/sem han veiter oss dagle
ga til Lyfs og Saalar/huiad slijkt erum
vier skylduger ad giora/z slijkt Packla
te pocknast hier Herranum Christo sier
deilis vel/og leider enn meire Blessan ep
ter sig/so sm hn hier talar til hins Sam
verska/statt vpp/z far burt / þijn Trua
hefur giort þig heilbrigdan/Þar ad auk
lijka sem han hafde giort han heilbrig
dan a Lijkamanum/ so gierer Christur
hann nu heilbrigdan vppa Saalena.

Fimta Greinen

Hlyder vppa þa nyju sem eckert Packla
te veitstu Christo/þo þr være
hreiner ordner.

Huar af vier lærum/

Ad lijka sem Men bidia saarlega vm
Hialp/ og kalla til Guds j sinne Neyd/
þa skiedur þad so almennelega/ad Men
gleyma þui jafnsnart/þa þeir hafa ver
ed bænheyrder/so þr verda verre en adur

fyrre

fyrre/slijkt er ein stor Synd/fyrer huerre vier skulum vakta oss. Þui þar Christur sppr so vandlega epter þeim nyu/þar kiennet hann oss/ ad Opackleete lijkar honum miog jlla/ & þeim hinum sama sem Opacklaatur er/vill ganga sem Kitlungur seiger/ Balvanen maa ecke huerfa fra Nyse hins Opacklata.

Bænen

HErra Gud Himneskur Fader/Þu sem fyrer þitt Blessada Ord & fyrer þa Heloga Skijrn/myskunsamlega hialpar ollum oss sem a þig truum/ad þeirre hræðelegu Spitelsku/ Syndeinne/ Og eñ nu j Dag veiter þu oss Hialp og Hiastod j ollu þui oss aliggur. Vier bidium þig/ Upplys og upp vek vor Hiortu med heilogum Anda þijnum/so vier alldrei latum oss soddan Velgiorninga vr Minne lijda helldur ad vier daglega Dags lifum j þijnum Otta/vonum og væntum uppa þijna Myskunseme/og ætijd seum þier Packlater / med goodre Von og gladværu Hiarta fyrer Son þinn Jesum Christum vorn Drottenn & Herra/AMEN

XV Suñudag epter Trinit.

Evangelium. Matth. 9.

IEsus sagde til siña Læresueina. Eingen kann tueimur Herrum j senn ad þiona. Annad huert hann aꝛ ræker þañ eina / ⁊ elskar hiñ añan / eda hañ þydest þañ eina / ⁊ þyerlætur hinn añan. Eige giete þier Gude þionad / og þeim Ranglætis Mamona. Þat þyrer seige eg ydur / Vered eige hug siuker þyrer ydru Lijþe / huad þier skul ud eta og drecka / og eige helldur þyrꝛ er ydrum Lijkama / hueriu þier skulud klædast. Eda er ecke Lijþed meira enn Fædslan / ⁊ Lijkamen meir eñ Klædnad urenn ? Lijted a Fugla Himens / þeir ed huerke saa nie vpp skiera / og ecke helld ur safña þeir j Kornhlødur / og sa hiñ himneske Faderen / hñ þæder þa. Eda er

eru pier ecke myklu fframar enn þeir ?
Enn huor ydar gietur med sinne Ahyg
giu auked einne alen vid sijna Leingd ?
Og huar til eru pier hugsiuker fyrer
Klædnadenum ? Hygged ad Akursins
Liliu grøsum/huørnen þau vaxa/ þau
viña ecke nie spiña/ Enn eg seige ydur
þad Salomon j allre sinne Dyrd/ var
ecke so skrÿddur sem eitt aff þm. Og
eff Gud pryder so Grased/ þ j Dag er
a Akre/ og a Morgun verdur j Offn
kastad. Skyllde hañ ecke myklu fram
ar þad sama vid ydur giøra/ o pier lij-
tel Trwader ? Þar fyrer skulu pier ec
ke hugsiuker vera/ so seigiande. Huad
eigum vier ad eta/ eda huad eigum vier
ad drecka/ Eda med huøriu eigum vi-
er ad klædast ? Þuiad epter þessu øllu
leita heidnar þioder. Og ydar himneskr

ur Fader/hañ veit ad þier þurþed alls þessa vid. Þar þyrer leited þyrst Guds Rijkis og hans Riettlætis / og mun ydur allt þetta tilleggiast. Fyrer þui skulu þier ecke ahyggiu bera þyrer mor gundeigenum/ þuiad Morgundagur en mun þyrer sialþum sier Vmhyggiu bera/ Huorium Deige næger sijn Pia ning.

Þetta Evangelium heþur þioraꝛ Greiner

Og er hin fyrsta/ein alvarleg og stron Predikun huoria Herran Christur setu fram/ j giegn bolvadre Agirnd og Bwk sorg sumra Manna.

Aþþessare Grein lærum vier

Ad þo Rijkdomur z Audæfe / forda me onguan/ þa eru þeir hinu Rijku / j storum Hæsta og Voda/þuiad flester af þeim eru Mammons Pienarar/þad e ad skilia/þeir giora ecke þ Gude er þægi

legi

legt/helldur huad Mammon z ill Agir nd þeim rædleggur / þar af kiemur um syder/ Ad þui meir sem Madur elskar Agirndena/ þess sydur þionar hann Gude tiettelega/ Þuiad Mammon er med ollu Gude j mote/og hindrar þa Agiornu j ollu þui sem Gud vill hafa/ z honum er þægelegt. Þar fyrer er tilheyrelegt z na udsynlegt / Christner Menn vacke sig fyrer Agirndene/ z fordest hana/so sem Vppsprettu og Root alls hins Vonda.

Kunnur Greinen

Er Herrans Christi truleg Vidvorun/ ad vier skulum ecke vera Lijteltruader/ ellegar of miog ahyggiusamer/um Mat z Klæde/Þuiad Gud kan/ ad giora z gefa þad huortiueggia/ z hann giarn samlega giefur oss þad.

Huar af kunnum vier þad vita ?

Af þessu/ Med þui hn hefur giefed oss Lijf og Lijkama/ þa kan hann og so ad giefa oss Mat og Klæde / Þar næst

Med þui hann fæder Fugla Loptsins/ þa mun hañ myklu helldur fæda oß og klæda/vier sem erum hans Børn/ þui ad hann veit huørs vier þurfum vid/ z hann hefur lofad ad giefa oß þ/sem oß er Naudsynlegt.

Skal þa Christen Madur øngua Ahyggiu hafa/ og ecke vinna eda erfida?

Vjst skal hann hafa Ahyggiu/ad hu er z eiñ Dagur hafe sijna Plagu/þad er ad skilia/ Ad hañ daglega giøre þad med Ahyggiu/ þad hønum er bifalad/ z hann a ad vinna/ og bifale Gude huad meir er/ þuiad so sem su skiemmeleg Bwksorg misþockar Gude/med þui hun hefur sinn Vppruna af Vantru z mißtrauste til Guds/So hiartanlega er hon um þad kiært/ þegar christen Madurenn af Kiærleika og hlydne vid Gud/hefur Ahyggiu og astundan ad standa riettelega j sinu Kalle og Embætte/z stundar ad giøra þad med Tru z Dygd/ sm hon um er bifalad/ so sem Heilög Ritning allvijda

allvỹda aminner oss til slijks.

Þridia Greinen.

Er ein Aminnig/ad vier skulum leita fyrst Guds Rijkis/ z hans Riettlætis/ z mune oss allt anad tilleggiast.

Huórnen skulum vier leita Guds Rijkis riettelega?

Þegar vier heyrum Evangelij Predikun gaumgiæfelega z medkiennum Christum/og tokum hann til vor/so sem vort sannarlegt Riettlæte/og lifum christelega og gudlega fyrer Gude og Monnum/ Þui þeir sem þetta giora/ þeim heyrer til þad fagra Fyrerheit/ Ad þr skule verda lijker þui Trie sem plantad er hia Vatna bæckum/sem ecke skal visna/ hellldur bera sinn Avoxt j riettan Tijma/ z allt huad þeir giora/þad skule þeim vel luckast.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/vier þackum þier fyrer alla þijna Velgiórninga/ad þu hefur gefed oss Lijf og Lijkama/ og ep þinne Nad z Myskun/þad hórtueggia ollt til þessa Dags/ verndad z vardveitt. Vier

j iij biðiũ

bidium þig/tek ecke þyna Blessan fra oss/hell dur ad vier kunnum ad þiona þier alleina/ el ska þig/og hallda oss fastlega ad þier/eñ saur ga oss ecke med jllre Afgudadyrkan/ꝫ Audæþ anna Þionustu/Helldur so/ad vier setium alla vora Von/Tru og Traust til þinnar Nadar ꝫ Myskunar/fyrer Jesum Christum þiñ Son vorn Herra/ A M E N

XVI Sunnudag epter Tr.

Evangelium Luc 7.

OG þad skiede so/ epter þad ad Jesus gieck til þeirrar Borgar sem kallast Naim/ ꝫ hans Læresueinar geingu marger med honum/og mykell fiølde añars Folks. Þa er hañ tok ad nalægiast Borgar hlidcd/sia þu/ þad Framliden madur var boren vt/ einka Sonur siñar Modur/og hun var Ec-kia/Og mykell Fiølde Borgar manna gieck vt med heñe. Eñ þa Drotten le-it hana/hrærdest hañ Myskunar yfer heñe

hefie/z sagde til hefiar. Grat þu eige
Og hañ gieck þar ad/ ahrærde Bør-
urnar. Eñ þeir sem bæru stodu vid/
og hañ sagde. Þu Vngmeñe/eg sei-
ge þier / rijs þu vpp / Og sa settist
vpp sem Framlidèn var//og tok til ad
mæla/og hañ gaf hañ aptur siñe Mo-
dur. Eñ aller vrdu ottaslegner / los
udu Gud z søgdu. Spamadur mijkell
er a medal vor vprisen/z Gud hefur
vitiad sijns Folks. Og þesse Saga
barst vt af hønum vm allt Gydinga
land/og vm øll kringumliggiande Hie
rød.

Þetta Gudspiall hefur fimm
Parta edur Greiner

Af huørium hin fyrsta er vm þad
Vngmenne sem var
framnlided
Huar af vier lærum

 Ad

Ad Dauden hlijfer aunguum Manne huørt sem hann er Vngur eda gamall/ og ad aller Menn hliote ad deya syndarenn ar vegna/ Þar fyrer skulu þeir enu Vngu/ecke vera ohrædder/eige athugalauser Helldur vænta Daudans alla Tijma so vel sem þeir sem eru gamler/og lifa daglega j Otta Drottins/med sannre Idran/ vppa þad ad Dauden kome ecke vpp pa oforvarandis/ z ad jllur og skiemmelegr Daude kome ecke epter vondan Lifnad/ so sem margan hender/ sem lifa so sem skynlausar Skiepnur/ an alls Guds Otta/ enda para þeir j burt hiedan med sama mpote.

Klunnur Greinen

Hlyder vppa þa sorgfullu Moder z fatæku Eckiu/sem adur fyrre hafde misst sinn eigen Mann/og nu fylger sijnum eina ka Syne til Grafarennar/ med Hiartans Sorg og Angist.

Huar af vier lærum/

Fyrst/ Huørsu vndarlega z dasamlega

ga/ Gud Almættugur fer med syna hei laga hier j Heime/ z lætur þa liggia vnd er Krosse og Motgange/ so ad þad gein gur optast so til/ ad ædur eñ einum Mot gange er gleymt/ þa kiemur añar/ þui þß kiærara sem Barned er/ þß snarpara Hrïs leggur Gud vppa þad/ Vid þßu meiga aller vel christner hwast/ og vard veita sijnar Sæler þui betur/ med satire þolenmæde.

Þar næst lærum vier hier/ Ad þad er ecke med ollu fyrerboded / nie helldur oriettelega giort/ ad syrgia z græta ept er þa Framlidnu/ nær þ skiedur j hæfele gan mæta/ og af riettre Ordsok/ af þui hier stendz vm Herran Christum/ ad hn̄ hafe sied aumur a þessare sorgfullre Ec kiu/ og hafe af Hiarta kient j Brioste vm hana.

Fridia Greinen

Er vm Folked sem med stoorum Mann fiølda/ fylger hm̄ Framlidna vt af Borg enne til Grafarennar

Ad fylgia giarnan þeim Frammlidnu til siins Legstadar/nær þad skiedur j hei⸗ pelegan Máta og af riettre Ordsök/ z sia til ad þeir verde ärlega jardader/þui ad slijkt heimter af oss brodurlegur Kiær leike/ Þar med er þad openberleg Jatn ing/vm Holldsins Vpprisu/so og lijka er oss þad sialfum gagnlegt þar til/ad vier lætum oss til hugar koma / vm ovijsann Dauda og Aþgang / so ad vier þar ap faum Tilefne/ad verda aminnter/ad vi er j tijma/buum oss til christelegs Afgan gs vr þessum Heime.

Fiorda Greinen

Er vm vorn liufa Lausnara Jesum Christum / sem alijtur myskunsamlega þessa harmþrungna Moder/ og sier au⸗ mur a hene/huggar hana/ og vppvekur hennar framlidnen Son.

Huat ap vier lærum

Fyrst/ Huørsu ad vor Herra Jesus Christur/ hefur hiartanlega Medaumk

un

um yfer Falakum/harmþrungnum Ek-
kium/og Fodurlausum Bornum/ og vill
veita þeim Hialp og Huggun/þar vppa
skulu þau sig vissulega forlaata/ og vera
þess þolenmoodare vnder Krossenum og
Mootgangenum.

Þar næst lærum vier hier/ Ad hñ er
einn Herra yfer Syndenne Daudanum
og Dioflenum/og Helvijte/ og kañ ecke
alleinasta/frelsa oss fra Syndenne/hello
ur og eirnen vekia oss vpp vr Jordunne
k giora oss ad eilijfu Saluholpna/þad
skulum vier læta vera vora huggun j Lif-
fe og Dauda og ollum Mootgange.

Fimta. Greinen

Ef vm Folked sem vard felmturs fullt
af þessu Dasemdarverke/ Og lofar og
prijsar Gud/sm̃ hefur viliad sijns Folks
og hefur sendt þeim so mijkenn
Spamann.

Huar af vier meigum læra

Ad vier lijka so eirnen erum skylduger
til ad þacka Gude þar fyrer / ad hann

fyrer

fyrer sinn Son hefur leyst og frelsad oss ecke alleinasta fra þeim stundlega Dauda/helldur og so fra þeim Eilijfa. Nu vill og so a þeim efsta Deige/ vppvekia oss aptur til eilijfrar Glede/og læta þar christelega Forelldra/ z gudrækeleg Born/lifa eilijflega til samans. Þuiad lijka sem Christur giefr hier modurenne hennar son huorn hann vpp vakte af dauda/so vill hann z eirnen a sijdasta Deige vpp vekia oss aptur til eilijfrar Glede/z giefa huorium z einum aptur sijna astvine/þeir ed hiim eru a Hendur folgner/z læta þa til samans vera ad eilijfu annars Heims.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/ Þu sem liest þinn Son taka a sig Manndomlega natturu/ad hann skyllde fyrst bitala z borga fyrer vorar Synder/Þar næst/ sijdan hialpa oss fra þeim eilijfa Dauda. Vier bidium þig/ Lat þu oss þar vppa trwa z treysta/ad lijka so sem herrann Jesus hann vppreiste af Dauda Eckiunnar Son/ecke vtan med einu Orde/ ad hann mune j sama mata vppvekia oss a Deige Doms sins z giora oss eilijflega sæluhólpna/ 2.n.c.1.

Evangelium Luc. 14.

Og þad skiede so/ad Jesus gieck jñ j Hws nockurs Phariseis hof-dingia a Þuottdeige/ Brauds ad ney-ta/ z þeir hofdu vardhalld a honum. Og sia þu/ad Madur nockur vassiuk-ur var þar frame fyrer honum. Og Jesus andsuarade/ z sagde til Logspe-kingaña/ og Phariseis/ so seigiande. Huert leyfest nockud ad lækna a Þu-ottdogum ? Enn þeir þogdu vid. Og hñ tok þa a honum/ læknade hñ/ z liet hñ j burtu fara/ suarade z sagde til þe-irra. Huors ydar Asne eda Naut sem fellur j Pytt/er þ eige jafnsnart wt dreiged a Þuottdeige ? Og þeir gatu honum onguo þar til suarad. Eñ hñ

sagde

sagde þessa Epterlijking til þeirra sem boden voru. Þa ed hann sa huernen þeir møtt ust epter hinum fremstu sætum / seig iande so til þeirra. Nær ed þu verdur boden af einhuørium til Brwdkaups / þa set þig ecke j hid ædsta sæte / kannskie þ annar heidarlegre enn þu sie boden af honum z kome sa sem þier baud z honum / seige til þijn / Gief þessum Rwm / z hlioter þu þa med Kinnroda / ad hafa hid ysta Sæte. Helldur so / Nær ad þu verdur boden / þa far þu / z set þig j hinn ysta sess / so þa nær ed sa kemur er þier baud / þa seige hann til þijn / Vinur / þoka þier vppbetur. Þa mun þier Virding veitast hia þeimum Sessunautum. Þuiad huør sig sialfan vpphefur / hann mun nidurlægiast og huør sig lijtelæter / hann skal vpphafast verda.

Þetta

Þetta Evangelium hefur þrías
Greiner þñe ad hallda

Og er hin fyrsta/ vm þa Mæltijd til huorrar Christz er boden / af einū Pha riseara/ þo ecke j godre Meiningu / hell dur til þess/ þeir tæke vara a Ord um hans og Giordum.

Huar af vier lærum/

Ad þegar Heimur þesse læst vera sem bestur/ þa er hñ optast vant ad vera pret lottur/ hañ kañ ecke lijda/ ad Madur seí ge hønum Sannleikan/ helldr leitar hñ allra Bragda/ ad hann meige hefna sijn annad huort med Magt og Vallde eda med Slægd og Prettum. Þui er þarf og Naudsyn/ ad Ordsins Þienarar/ take sig vel j vakt/ þuiad ecke kuña aller þad sem Christur giører hier/ ad sla vid þeira Suikum/ ellegar kuña Einfallder fullsi art/ verda a Hælan Veg leidder/ eñ af mannlegre Visku og Speke/ kañ eingin Madur þetta ad giora/ nema hñ akalle Gud/ og bidie hañ ad vardveita sig fyrer
Dioflenum

Aunnur Greinen

Nlyder vppa þñ Vatssiuka/ huørn chri stur læknar a Sabbats deige/ z forsuar ar so siñ giørning/ ad hñs Ovjner gieta ecke funded hina minstu søk/ mz hønum huørsu kloklega sem þeir sitia vm hann.

Huar af vier lærum

Ad Jesus Christus er eiñ sañur Gud og kañ ad lækna allra handa siukdoma s ollũ Mønum er omøgulegt ad giøra.

Þar næst ma hier sia/ Ad Naudsyn brytur Løg jafnan/ Þui eigum vier vel hialpa vorum Naunga/ og veita hm̃ Ki ærleikans Þionustu/ þo Nuñsdardagur en sie/ þo med þui moote/ ad Guds Þion ustu giord hindrest ecke/ nema stærsta Ne yd z naudsyn gange ad/ Helldur ad meñ leite fyrst z fremst Guds Rykis og hñs Riettlætis/ huad vel er merkiande/ bæde af Gydingũ/ sm̃ offstreingelega hallda siñ nar hatijder so z lyka j mote hm̃ sm̃ ecke vilia þær heilagar hallda/ z briota huør ia Hatijd.

Ad

Ad ſijduſtu lærum vier hier/ad moote Gude hialpar huorke Viſka/ Rad nie Klokſkapur nockur/ þuiad huørſu klokle ga ſ Phariſei bera ſig ad/ þa ſnyr Drot ten þui ſo/ad Skømen lender hia þeim/ enn Herran Chriſtur brylur ecke Huijld ardagen nie Guds løgmal/helldur Pha riſeanner.

Þridia Greinen

Er ſu Aminning og Epterlijking/ſem Chriſtur ſetur fram fyrer Geſtena/avijt ande þeirra Metnad og Drambſeme/ bæde hid jnnra z ytra/andlega og Lijkamlega.

Huar af vier meigum lara

Ad fordaſt Drambſeme og allan Metnad/z audmykia oſſ bæde fyrer Gu de og Mønum/ Þuiad huør hn̄ er Dra mbſamur og Hofmodugur/ ſa er huørke þeckur Gude nie Mønnum/ z hañ hlyt ur ad nidur þryckiaſt bæde þeſſa Heims og annars.

Bænen

Droll

Drottenn Gud Himneskur Fader / Vier biid-
ium þig/ Veit ꝛ gief oss þinn heilaga An-
da/ lꝏt hann styra oss og stiorna/ og hallda oss
j þijnum Otta/ og ad vier sleum ecke Dramb-
samer/ helldur so/ad vier af öllu hiarta heyr-
um og lærum/ og medtökum þitt Ord/ ꝛ helg-
um Hvijldar dagenn riettelega/ so ad vier eirnen
þyrer þitt heilaga Ord mættum heilager ver-
da/ Fyrst j þann mꝏta/ ad vier alleina setium
Trw og Traust a þinn Son Jesum Christ-
um/ ad hann/ er alleina vort Riettlꝏte / vor
Endurlausnare/ þar nꝏst/ ad vier betrū ꝛ bꝏ-
tum vorn Lifnad og Frammferde/ epter hlio-
dan þijns Ords/ og forðunst Hneygslaner/ ꝛ
til þess vier þyrer þijna Naad ꝛ Myskun/ ver-
dum eilijflega Sꝏluhólpner/
AMEN.

A Michaelis Messu Dag

Evangelium Matth. 18

A Þann tijma/ Geingu Lꝏresuein-
arner til Jesum/ ꝛ sꝏgdu. Huør
er mestur j Himnarijke? Jesus kalla-
de eitt Barn til sijn/ ꝛ sette þad midt
a millum þeirra og sagde. Sannlega
seigi

seiɡꝛ eg yður/nema þier vmsnuest og gioꝛest so sem sma Boꝛn / munu þier ecke jnnganga j Rijke Himnaña. Nu er sialfur sig lækar so sem Vngmeñe þetta/ sa er mestur j Rijke Himnaña. Og huoꝛ sem medtekur eitt þuilijkt Vngmeñe j mijnu Nafne/ sa medtek ur mig. Enn huoꝛ hañ hneyxlar eirn af þssum Besalingum sem a mig trua/ þarfara være honum þ/ Mylnusteirn heingdest vm hans Hals / og være j Siafardiwp sæcktur. Vei sie Heimen um fyrer Hneyxlaner/ Þar hliota þo ad koma Hneyxlaner. Enn vei þeim Manne/ fyrer huorn Hneyxlanen kie mur: Enn ef ad þiin Hond/ eda þinn Fotur hneyxlar þig/ sniid hann af/ & snara honum fra þier. Betra er þier inn ad ganga til Lijfsins halltur og

 Hand&

Handarvane/eñ þ þu haþer tuær hen dur/ z tuo Fætur/ og verder j eiliijþan Ellð kastadur. Og eþ Auga þitt hneyḡ gslar þig/ þa sliit þad vt/ z snara þui þra þier. Betra er þier eineygdum iñ ad ganga til liijþsins/ eñ þad þu haþer tuo Augu/ og verder j helviijskan Ellð kastadur. Sæd til/ ad þier forijmaed ecke eirn aþ þessum Vesalingum. Þui ad eg seige ydur/ ad þeirra Einglar á Himnum/ sia iaþnan miins Fødurs Auglit/ sem er a Himnum.

Þetta Evangelium h:þur fiorar Greiner

Og er hin fyrsta/ Spurning z Andsuar huor mestur vare j Ryke Himnanna.

Aþ þessre Grein vier skulum merk ia þetta og læra

Ad Himnaryke z Eiliijst Lijf/ kañ ec ke ad forþienast/ mz vorum goodum verk um/ helldur er þad Steinkur og Gaþa

Guds

Guds/veitt z giefen Vngū z Gømlum
fyrer Jesu Christi Skulld/ Þar fyrer
huorier helst þr eru/z þekian arf vilia
fa z edlast/ þr skulu ecke hallda mÿked
af sier/ fyrer Gude/helldur læcka z aud
mykia sig/ og so sem Vngbørnenn þor
læta sig vppa þødurlega Nad z Myst
un/z Giæsku þess himneska Fødursins/
þutad huer sem sig fyrer Gude audmyk
er z lÿtelackar/so sem Barned/sa same
er mestur j Himna Rÿke.

Þar næst lærum vier hier/ Ad vor sma
Børn meiga vel hafa truna/z vera Er
fingiar ad eilÿfu Lÿfe. Þar fyrer er stic
kanlegt z tilheyrelegt ad þau sie høfd til
christelegrar Kyrkiu/z fyrer heilaga skÿ
rn verde jnplantud j Sattmala guddom
legrar Nadar. Huad vel er merkianda/
j moote rengum Lærdome/þeirra sem ec
ke vilia læta sma Bernen skÿrast.

Aunnur Greinen

Er ein truleg Vidvørun/ad Menn ford
est hneyxlan/z vakti sig fyrer þeim.
Huar af vier meigum lære

 Ad

Ad christeleg Kyrkia er (þui midur) ecke mz ollu hreiin j þessum Heime/ hell dur hliota marg° z margvijslegar hneyx laner ad koma fram j ollum Aattum. Þar fyrer liggur stor Magt a/ad vier vardveitum Augu og Eyru/ Munn og Tungu og alla vora Lidu og Lime/z hø sum Taum a þeim / so ad vier hneyslu nsst ecke a annara Mañá Ordum z giør dum/z eñ siidur vier hneyxlum adra/þui ad lijka so sem þeim er þad betra sem ød rum giefz nockra Hneygslan/ad honum sie j Sio sockt/þar sem hñ er diupastur so være oss gagnligt/ad hafa huorke Au gu nie eyru/eda adra Limu/ helldur enn ad misbrwka þa til Synda og Lasta/og annara Hneygslana.

Þridia Greinen

Hlyder vppa þau agiætu Ord/sem hier standa j Nidurlagenu/ Þar Christur so talar. Siaed til ad þier ecke fyrerlijt ed nockurn af þeim Smælingiū/ þuiad eg seige ydur/þeirra Einglar a Himnū

sia

fra Jafnan mñns Fødurs Auglit
sem er a Himnum.

Huar af vier lærum

Fyrst/ Ad Heilager Einglar eru ska paðer/ oss øllum/ Vngum og gømlum til Gagns z Gooda/ z ad þeir standa alltijd framme fyrer Gude/ reidubwner ad giora huad helst Gud þeim bijfalar/ oss til ga gns z gooda/ og vernda oss z vardveita/ fyrer Dioflenum z hns Arum. Huar ꝥ vier eigum Gude ad þacka alla Daga og bidia hann/ ad hans Einglar geyme oss og vardveite/ fyrer aræsum og Vielū hins Grimma Diofuls.

Þar næst eigum vier so ad haga og hegda voru Lijferne z framferde/ ad god er Guds Einglar verde ei med vorum Syndum fra oss skygder/ helldur ad þeir mættu alla Tijma vera hia oss/ þad skie dur þa vier lifum j Otta Drottins / og j christelegum Kiærleika.

Fiorda Greinen

Eru þau huggunarsamlegu Orden sem
 Herrann

Herran Jesus hier framsetur/seigiands Mannsins Sonur er komen ad giøra Saluholped þad sem var fortapad.

Af huørium Ordum vier læra meigum

Huørium vier eigum þad ad þacka/ ad þeir Himnesku Andar/ og Heilager Einglar/læta sier ecke þikia mijked fyr er þui/ad þiona oss Fatækum syndugum mønnū/ þ eigū vier ad þacka vorū Liufa Lausnara Jesu Christo. Þuiad nu þui ad vor Lijfgiafare hefur teked oss mÿsk unsamlega ad sier/og er oss til Gagns z Goda komen j þeñan Heim/ꝛc ad vÿsu med sinne Hlydne/ Dauda og Blode so dyrt keypt oss/þa fylgia heilager Eing lar hans Epterdæme/og þiona oss med goodum Vilia/epter hans skipan og bijfalningu/z vardveita oss sem erum hañs Eign z Eigendomur. Huad hid sama oss a ad uppvekia/til ad syna Hlydne og Þacklæte/vorum Endurlausnara Jesu Christo.

Bænen

Gud

Gud Drottenn Himneskur Fader/Vier þöck um þier þyrer þijna Föðurlega Myskun/ ad þu heþur sett ⁊ skickad þijna heilaga Eingla ad sia til vor/og vardueita oss þyrer Dióþlenum þeim grimma Ovin/og hans skadsemdum. Vier bidium þig/Styr ⁊ stiórna so vorum Hiörtum ⁊ Hugskotum/med þijnum heilaga Anda/ad vier kynnum ad skicka oss epter þijnum Vilia/og liþa j þijnum Otta/so ad vier j allskyns Neyd og Motgange/mættum haþa þa Tru og traust til þijn/ad Heilager Einglar mune geyma oss og vardueita/ þyrer Dióþlenum/so ad hañ skade oss ecke/vppa þad ad lijka so sem vier höþum þitt þyrerheit/vppa syndaña þyrergieþning/og eilijþt lijþ þyrer Jesum Christum þiñ Son/ad vier mættum lijka so eirnen þyrer þijna H Eingla verndast ⁊ vardueitast/vppa lijþ ⁊ Sal/⁊ allt þad sem vier höþum/þra allre Olucku.

AMEN

XVIII Suñudag epter Tr.

Evangelium Matth. 22.

DA Pharisearner heyrdu þad/ad hñ haþde nidur þaggad Saduceos/ saman søþnuduſt þr i eitt. Og eiñ

Løgvitringur af þeim/ spurde hañ ad
freistade hn̄s & sagde. Meistare/ hvø-
rt er hid hæsta Bodord i Løgmaalenu?
Eñ Jesus sagde til hn̄s. Pad/ ad þu
skallt elska Drotten Gud þiñ af øllu
Hiarta þinu/ & af allre Ondu þinne
og af øllu Hugskote þinu/ þetta er
hid fyrsta og stærsta Bodord. Eñ hid
annad er þessu liikt/ pad/ ad elska skall
tu Naunga þiñ so sem sialfan þig. J
þssum tveimur Bodordum er inne bun
ded allt Løgmaal/ & Spamennerner.
Eñ þa Phariseararner voru til samans
komner/ spurde Jesus þa ad/ & sagde.
Hvad virdest ydur vm Christ/ hvørs
Son hn̄ sie? Þeir segdu honum/ Da-
vids. Hañ sagde þa til þeirra. Hvør-
nen kallar David hañ þa i Anda einn
Herra? Þar hn̄ seiger. Drotten sagde
mijnum

miinum Drottne. Sittu mier til hæg re Handar/ þangad til eg legg Ovine þiina til Skarar Foota þiña. Nu ef David kallar hñ herra/ huørnen er hñ þa hñs sonur? Og eingen gat suarad honum einu Orde. Og eige dyrfdest neckur vpp fra þeim Deige/ hñ fram ar ad spyria.

Petrs Gudspiall hefur fiora Parta edur Greiner

Og er hin fyrsta vm spurning þssa Løg spekings/ huørt ed være þad fyrsta Bodord j Løgmalenu

Huar af vier lærum/ Fyrst

Huørsu ad Diofullen hefur alldrei haft roo nie Huñld/og alldrei hefur hañ lated af/ vm vppteken Vielabrøgd og Suik/ ein epter ødur/ j giegn Herranum Christo/ Þar fyrer er þad eingen vndur þo hañ giore eñ nu slykt hid sama a þss um Døgū/ad setia sig vpp j mote Gudz

Oros

Ords Þienurum/ og øllum ødrum sem heyra til Herranum Jesu Christo:

Þar næst lærum vier hier/ad so sem Diøfullen z hans Limer/vinna hier eckert af Herranum Christo/helldur hliota þeir ad vijkia fra med Smaan og Sneypu/so sem hier stendur j Nidurlage Gud spiallsins/so mun hann hier epter eckert vinna a vid Heilaga Christne/ huad øll um Mønnum/einkum Ordsins Þienørum/er hugguharsamlegt ad vita.

Annnur Greinen

Er þad Andsuar sem Christur gef ur Løgspekingenum til hans Spurning ar/og seiger. Þu skallt elska Drottenn Gud þinn/af øllu Hiarta/af allre Sæ lu/og øllu Hugskote þijnu/þetta er þad hellsta z stærsta Bodord / Annad þessu lijkt/er þetta/Þu skallt elska þinn Naun ga sem sialfan þig. J þessum tueimur Bodordum/er faled allt Løgmaaled z Spamennerner

Huar af vier lærum

Ad Gud j ſijnu Logmaale/ vill hallda ſo vel þad eina Bodorded ſem þ annad z huør ſem vill þau riettelega vppfylla og hallda/ hann ſkal lifa og breyka epter þeim/ ecke alleinaſta hid ytra/ helldur og einnen af ollu Hiarta/ af allre Saalu/ ollu ſinne og Hugſkote / huad huørium og einum Mañe er omøgulegt ad giora j þeſſare veykre z Syndumſpilltre Nattuiu/ Þar fyrer er ecke Raad ad nockur ſtære ſig fyrer Gude/ helldr audmyke ſig og bidie vm Naad j Herrans Jeſu Chriſti Nafne.

Þar næſt/ Med þui ad Herran ſeiger/ ad añad Bodorded ſie eins og fyrſta/ þa er oſſ vandlega huxande þar vm/ad vier jdkum oſſ og hegdum oſſ j goodum Kiærleikſins Verkum vid Naungan/og vockt um oſſ vid ollu þui ſem þar er a moote.

Þridia Greinen

Hlyder vppa þad Spurningarmaal/ſem Chriſtur ſetur fram ꝼ Phariſearana aptur a mote/og ſeiger. Huad virdeſt yd

ur

Þesse Grein kienner oss

Ad þad er ecke nog ad skilia Lögmaled/ Menn hliota og eirnen/ ad heyra og medtaka þad heilaga Evangelium/ med þui eingen Madur gietur ordeð sæluholp en fyrer Lögmæled/ og af Lögmælenu kunnum vier ecke annad ad læra/ enn ad þeckia vorar Synder/ og huörsu ad vier med þeim/ høfum forþient Reide z Refsing Guds/ Þui liggur oss Magt a þui heilaga Evangelio/ i huoriu oss verdur kient/ med huoriu mote / og fyrer huorn vier kunnum ad fa og ødlast Syndanna Fyrergiefning/ Riettlæted z eiliift Liif.

Med huöriu moote kuñum vier þ allt saman ad þa og ödlast ?

Fyrer rietta z sanna Kynning Guds z truna a Jesum Christum Guds Son sem skrifad stendur/ Johañ. 17. Þad er Eilijft Liif/ ad Meñ þecke þig/ ad þu ert eirn sannur Gud/ z þañ þu hefur vt sendt Jesum Christum.

Es

Enn j Huöriu er þalen ⁊ komen riett ⁊ sõñ Byrnning Jesu Christi ?

Nun er falen j þui / Ad Mañ veit og truer þui / ad Jesus er Sonur Davids / ⁊ so hans Herra / þad er ad skilia / ad hñ sie sañur Gud og sañur Madur / þar til og þess vegna komen j Heimenn / ad leggia sier vnder Fætur alla sijna Ovine ⁊ vora sem er / Synden / Dauden / Diøfullen og Helvijte / Þad er / hañ skule sigra og yfer viña þa / frelsa oss fra þeirra Valldе / ⁊ giøra oss Riettlæta ⁊ sæluholpna / Alle þetta hefur hañ aprekad og vtvegad oss med sine Hlydne Pijnu og Dauda / og er nu til Fødursins hægre Handar / vor æ nadarmadur / og Medalgangare.

Fiorda Greinen.

Er þad Andsuar sem Pharisearner gie pa Christo / seigiande. Ad Messias skyl de vera Sonur Davids / enn villdu ecke trua þui fleira / sem David hafde fyrer spæd og sagt vm hann.

Huar af vier lærum /

Ad þegar Dramb z Metnadur er vax en j Mońum/ ad þeim þyker sitt Maal saňast z riettast/þyktast j ønguo vilit fa ra/og setia sig vyssvitande j mote Saňlei kanum/ þa verda þeir vm syder forhert er/ Þar fyrer er tilheyrelegt z naudsyn legt/ad vier hølldum oss vid Guds ord/ z iolū þui ecke j mote/so sē giora Þa pistar a þessum Døgum j allmørgum Greinum

Bænen.

DRottenn Gud Himneskur Faver/vier erum Aumer Fatæker Syndarar/hiň Vilia vi tum vier/enn ad fullkomna z giora hann/þar erum vier alldeilis til oßveyker/ sa vonde ovin Andskoten lætur oss ecke j Fride vera/ vort holld z Blod er oss oßbreckt/Þar fyrer bidium vier þig/Veit og giefs oss þinn H. Anda j vor Hiortu/so ad vier med styrkre z stadfastre tru hølldum oss vid þinn Son Jesum Christum/ z truum oss ad fa Syndaňa fyrergiefning/fyr er hans Nafn/og ad vier kyňum j þssum Hei me ad lifa riettelega/z fa so eiň christelegan Affgang af þssum auma Heime/Amen

Evangelium Matth. 9.

JEsus stie a Skip/ og foor yf-
er um aptur/ z kom j sijna Borg
Og sia/ ad þeir færdu til hñs halfvis-
en Mann/ þann er la j sinne Reckiu.
Enn þa Jesus leit þeirra Tru/ sagde
hann til hins Halfvisna. Vertu hug-
hraustur sonur/ þijnar Synder eru þi
er fyrergiefnar. Og sia/ ad nockrer af
Skriptlærdum søgdu med sialfum sier
Þesse gudlastar. Og sem Jesus sa þr
ra hugreñingar/ sagde hann/ Huar fyr
er hugse þier so Vont j ydrum Hiort-
um? Huort er auduelldara ad seigia/
þier eru þijnar Synder fyrergiefnar?
Ellegar ad seigia/ stattu upp z gack?
Enn so ad þier vited/ þad Mannsins
Sonur hefur Makt a Jordu til ad fy-

ergiefa Syndernar/ þa sagde hann til hins halþvisna. Statt vpp/ tak j burt Sæng þiina/ z gack j þitt Hws. Og hann stood vpp og þor j sitt Hws. En þa Folked sa þetta/ vndrade þad/ prijsande Gud/ sa ed þuiliika Magt hefde Mønnunum giefed.

þetta Evangelium hefur fiorar Greiner

Og er hin fyrsta vm þann Limafallssiuka/sem boren var a Sæng fyrer Herran Christum.

Huar af vier lærum

Ad falla ecke j Mistraust eda Orvæning j þeim siukdomum og Meinsemdum sem vier giørum oss sialper/helldur hafa Traust a Herranum Christo/ z af Angre og jdran og øllu Hiarta / bidia hann vm Syndanna Fyrergiefning og ad hialpa oss/þuiad lijka so sem hann hialpade hier þeim Limafalls siuka/ so vill hann hialpa/og myskuna sig yfer alla þa

hann

hañ akalla/z j riettre Tru hañ bidia/at ölln Hiarta vm Nad og Myskun.

Annnur Greinen

Nyder vppa þa sem þeynan Limafalls siuka bera til Christum.

Huar ap vier lærum/

Ad lata Neyd z Mootgang siukra Manna/alla tijma ganga oss til Hiarta þiona þeim og bidia fyrer þeim til Gu ds/Þuiad hier stendur so/þegar Herran sa þeirra Tru/þa talade hann til hins Limafalls siuka / Vertu med godu Sie de Sonur/þijnar Synder eru þier fyrer giefnar/Þuiad annars Tru z fyrerbon hiartanleg er vissulega kroptug/og kañ optlega ad hialpa Naunganum/so hañ giær sialfur sanna Tru og fleyra annad þad sem hønum er gagnlegt til Lijfs og Sælar.

Þridia Greinen

Er vm Herran Christum sem fyrergie fur þeim auma Mañe Syndena/fyrr enn hann giører hann heilbrigdan.

Fyrst/ Ad Synden er ein Ordsok og tilefne til allra handa Siukdoms og O lucku/og skulum vier þar fyrer yfer alla Nlute fram̃ giøra Jdran/ og leita/ og fa Syndanna fyrergiefning/ef vier vil tum vera frij og frialser fra Siukdome og audru Straffe.

Þar næst/ad Herran Christur er og so sannur Gud/ med þui hann af sijnum eigen Krapte ſyrergiefur þessum Mañe Syndernar/og hialpar hønum fra sijnū stora Siukdome. Þar med skulum vier þa hugga oss/bæde j andlegre og lijkam legre Neyd.

Fiorda Greinen.

Er vm þa sem litu a þetta Dasemdar verk/ap huørium sumer lasta þad/ sumer lofa og prijsa.

Huar ap vier lærum

Enn þo Diøfullen alla tijma nidur sæe sijnu Illgrese/j bland þess goda Sæ desins / og vppreke þa sem spotta og la=

fra Herrans Christi Ord og Gierder/ þa finnast þo avallt nockrer þeir sem eru Godhiartader/ sem lofa Gud fyrer hans Dasemdarverk/og Velgiorninga/ huørra Dæmum vier eigum ad fylgia/ enn ecke hinna sem spotta Guds Ord z Velgiorninga.

ALLmattugur eilijfur Gud/ Þu sem fyrer þiñ Son Jesum Christum/hialpader fyrer Limafallo siuka Manne / bæde til Lijfs z Salar. Eg bid þijna ovmrædelega Millde z Myskun/Vertu mier og lijka Myskunsam ur/og Nadugur/og fyrergief mier allar mijnar Synder/styr þu mier og stiorna/so ad eg sie ei sialfur valldande sottar z siukdoms/edur añarar Ogiæfu z Refsingar/helldur lat mig fæpnan þig ottast z hrædast/so ad eg mætte Vera laus z frij/bæde fra stundlegri z eilijfri Straffe z Refsingu/AMEN.

XX Suñudag epter Trinit.

Evangelium Matth. 21.

JESUS suarade z talade j añan ad siñ j Epterlijkingum til þeirra

z sagde. Himinarijke er liikt þm Kon
unge sem Brwdkaup giørde Syne sij
num. Og wt sende siina Þiona ad
kalla Bodsmeñena til Brwdkaupsins
z þeir villdu ecke koma. J annad siñ
sende hann vt adra Þiona/ og sagde.
Seige þier Bodsmonnunum/ Siaed
mijna Maltiid hef eg tilbwed/ min
er Vxar og aled Fie eru slatrader/ og
allt er reidubwed/ komid til Brwdkaup
sins. Enn þeir forsmꝺdu þad z gein
gu i burt/ eirn a sinn Bwgard/ eñ añar
til sinnar Syslunar / enn hiner adrer
gripu hans Þiona/ z løgdu þm Hꝺd
ungar til/ og drꝺpu þa. Enn þa Kon
unguren heyrde þetta/ vard hañ reidur/
og sende vt sitt herlid/ og liet fyrerfa
ra þessum Mordingium / og brenna
vpp þrra Borg. Þa sagde hañ til siña
Þiona

Þiona/ Brwdkaupeð er ad ſønnu til-
bwed/enn þeir ſem bodner voru/ þeir
voru ei þeſſ verduger. Þar fyrer Fared
wt a Gatnamoten/ og biodeð til Br-
wdkaupſins/ huørium ſem þier fined.
Og hans Þienar geingu vt a Stræ-
ten/ og ſamanſøfnudu øllum þeim ſē
þeir fundu/ Vondum ꝛ Goodum. Og
Brwdkauped vard fullt mz Bordſetu
Folk. Eñ þa ed Konunguren gieck jñ
ad ſia þa ſem til Bordſins ſatu. Sa
hann þar eirn Mañ/ eige klæddan med
Brullaups Klæde. Og ſagde til hñs.
Vinur / huørnen gieckſtu jnn hingad/
hafande ecke Brullaups Klæde ? Eñ
hañ þagde. Þa ſagde Konunguren til
ſinna Þienara. Bindeð hans Hendr
ꝛ Fætur/ ꝛ kaſteð honum vt j hin yſtu
Myrkur / þar ed vera mun Oop og

 Tanna

Lamma ginffran. Puiad marger eru kallader/ Enn pær Utvalder.

Petta Gudspiall hefur fiora Parta edur Greiner

Og er hin fyrsta/ Um Kong þañ sem giørde Syne sijnum Brwdkaup/ z baud mørgum þar til/ enn sem þeir villdu ecke koma/ baud hañ sijnum Pienørū ad ganga vt a Stræte og Gøtur/ og hafa þa jnn sem þeir fyndu.

Appelsare Grein lærum vier

Huørsu ad Gud sa himneske Kongur en/ er Nadugur z Myskunsamur/ z vill ecke ad nøckur skule fortapast/ helldur myklu meir/ ad aller Meñ verde Sælu holpner/ Puiad so sem hann lætur kalla allan Heimen j sitt Rijke med Predikun Heilags Evangeliu/ so vill hñ z so giarn samlega/ medtaka til Nadar alla þa/ sm̄ til hñs koma/ med sorgfullu Hiarta/ og hañ bidia vm Syndanna Fyrergiefning trua z treysta/ z jñ flya til hñs Myskun ar j øllum Motgange og Freistingum.

Auñur

Nlyder vppa Bodsmeñena/huorier ecke villdu koma/huorsu nakuæmlega sem þr voru bodner/helldur lietu Akurverk/ og Kaupmans verk hindra sig þar fra

Þar af lærum vier/ Fyrst

Ad alla tijma (þui verr) hafa Menn vered/og jafnan eru þeir opacklater/og munu vera allt til Heimsins Enda/ecke allfaer sem forsma Guds giafsku z Naad og ecke vilia læta kalla sig fyrer Predikun heilags Evangelij/eda jñleida j Gu ds Rijke.

Þar næst er hier ad læra/ Ad soddan Guds Ords Forsomun kiemur optast af Agirnd og skiemmelegre Bwksorg/ þui ad þegar Menn leggia þetta stundlega vppa Hiartad/þa er ecke mogulegt ad þeir kunne audvellega huxa vm þad sem eendanlegt er og eilijft. Þar fyrer skul um vier vakta oss fyrer slijku/ og þegar vier verdum fyrer Guds ords Predikun/ amiñter til Jdranar z Guds Rijkis/ þa eigum vier ecke ad læta nockurn Hlut

Hinora off par fra

Pridia Greinen

Er þad þunga Domsatkuxde/sm Kong urenn feller yfer þa sem forsmadu hans Sonar Brwdkaup.

Ap þessare Grein lærum vier þ

Ad þegar Guds Rad/til huarrar Gud lætur oss kalla fyrer sitt heilaga Ord og Evangelium / verdur so skammlega ap Mennum foracktad z forsmad/ þa fyl ger vm sijder ecke añad epter/enn foreyd ing Lands z lyda/þar fyrer skulum vier fordast slijka Foracktan / z med hlydnu Hiarta fylgia Guds Orde/ fyrer huort vier erum kallader/j Guds Radar Rijki og christelega Kyrkiu.

Fiorda Greinen

Er vm þa sem saman verda safnader a Vegum z Gatnamootum/z jnn verda leidder til Brullaupsins.

Huar ap vier lærum/ Fyrst

Ad Gud vill ecke alleinasta taka Gyd inga

liga til sijn/ [illegible]
Neidingia/ z alla auma syndguga Men
j sitt Nadar og Myskunar Rijke/ ef ad
þeir ad eins/ vilia leidast til Jdranar fy
rer Predikun heilags Evangelij.

Þar næst skulum vier læra / Ad þeir
eru ecke aller riett Christner sem heyra
Guds Ord/ og ganga til Sacramentis/
helldur eru þar j bland eirneigen a þess
um Deige/ marger hræsnarar z jlla luck
tande Naprar/ hvørier a sijdasta Deige
munu kastast j ytstu Myrkur/ þar ed ve
ra mun Oop og Tanna Gnijstran.

Hvørier eru þeir ?

Pad eru þeir sem ecke hafa Brwd
kaups Klæde.

Hvad z hvijlijkt er þetta Brwd-
kaups Klæded ?

Þad er þad Klæded sem vor Herra Je
sus Christus hefur med dyru Verde key
pt og oss giefed/ Þui hann er sa Himnes
ke Brwdgume/ sem hefur klædt oss Sa
luhialparennar Kyrtle / so sem Esaias

Spamadur ad Orde kuedur 61. Cap.
og hefur fært oss j Riettlætis Kyrtel/þ
er ad skilia/Nann hefur med sinne Nlyd
ne/ Blode og Dauda/vtvegad oss Næd
og Mÿskun Guds/Syndanna fyrergief
ning/ Riettlæted/ Og þad eiläfa Lijf/
og giort oss þecka og þægelega sijnum
Nimneska Fodur/so ad aller þeir sem j
klæder eru þessum Klædum/ þeir skulu
alldrei vtrekast j hin ytstu Myrkur/helld
ur hafa eilijft Lijf j Guds Rijke.

Huörier eru þeir sem hafa a sier og
bera þetta Brwdkaups Klæded ?

Aller þeir sem skijrder eru j Nafne
heilagrar Þrenningar/z af ollu Hiarta
trua og treysta þui/ad j vorre skijrn jkl
ædunst vier þessu Klæde Riettlætesins/z
þ verdur oss skeinkt z giefed af Gude/z
allt þetta merker þad Skijrnarklæde/hu
eriu ad Menn jklædast j skijrnenne.

Huar þyrer seiger þa Herran Christur
j Nidurlagenu/Ad marger sieu kallader/eñ
saer Utvalder ?

Þetta talar hañ þar fyrer/ad marg
er

er eru þeir ſem ad litlu eda engus acta
þetta Brwdkaups Kladed/helldur aňad
huert kaſta þui fra ſier viliande/ellegar
og ſaurga þad ſuñvirdelega med allra
handa Syndum z glæpum j mote Sam
viſkuñne. Þar fyrer huør hellſt ſem vill
Gude þocknaſt/z ecke verda vtkaſtadur/
j hin yſtu Myrkur / a Deige Domſins/
hann ſkal ecke alleinaſta klæda ſig þeſſu
Brullaups klæde/helldur og eirnen hall
da þui hreinu og klæru/huad ed ſkiedur/
þegar Meñ deyda Syndena/ z læta ha
na ecke drottna yfer ſier/trwa a Chriſt
um og eru j ſannre Trw ſtadfaſter/allt
til Enda/j heiløgum Lifnade/og goodu
Frañferde.

Bænen

HImneſkur Gud og Fader/ Eg giøre þier
packer fyrer þijna oumrædelega Nad og
Myſkun/ad þu hefur kallad migtil þiñ glede
lega Brullaups/ſeñ er þitt heilaga Saluhial
par Ord/og fyrer þinn Son/þa hefur þu fy
rergiefed mier allar mijnar Synder. Enn
af þui Himneſkur Fader/hier eru ſo margar
daglegar

daglegar Freistingar/Hneyxlaner og Hæskasemder a ꝥerdum / og ꝥ sialꝥum oss til ervm vier weyker og vanmættuger/og til alls hinns Vonda hueygder. Þar ꝥyrer bid eg nu þijna Myskun/ad þu ꝥyrer þinn heilaga Anda geymer mig og vardveiter/so eg ꝥalle ecke j Synd(e)na/enn verde so eg ꝥalle/ og saurugt giöre mitt Skijrnar Brwdkaups klæde/huorïu Jesus heꝥur mig skrydt / Þa bid eg/ þu hialper mier ꝥyrer þijna Myskun / og leider mig til riettrar og sannrar Jdranar / og vardveiter mig j Trunne/til þinnar Naader og Myskunnar/ so ad eg verde ei til Skam̃ar ad eilijꝥu/ AMEN

XXI S. D. epter Trinita.

Evangelium Joh. 4.

Þar var eiñ Kongs madur/huers Sonur ad siukur la til Chapernaum: Þa hñ heyrde þad/ad Jesus var komen aꝥ Gydinga Lande j Galileam ꝥor hañ til hans/og bad hañ/ þad hañ ꝥære oꝥan ⁊ læknade Son hans/ þui hañ være ad mestu Daudur/ þa sagde Jesus

Jesus til hans. Nema þier siaed Teikn z stormerke true þier ecke. Kongsmadurenn sagde til hans. Herra / far þu ofan/ adur en Sonur minn andast. Jesus sagde honum þa. Far þu/ Sonur þinn lifer. Og Madurenn trude þim Ordum er Jesus Sagde honum/ z gieck þadan. En þa ed hann for ofanept er/ geingu hans Þienarar j mote honum/ og kunngiordu honum seigiande/ Sonur þinn lifer. Hann spurde þa þar ad/ a huorium Tiima þad honum hefde batnad. Og þeir søgdu honum. J giær vm siøundu Stund / huarf frä honum Kaldan. Þa formerkte Fadereen/ ad þad var vm þann Tiima/ a huorium ad Jesus hafde sagt til hans Sonur þinn lifer. Og hann trwde/ z allt hans Heimafolk.

Þetta

Þetta Euangelium hefur glöraꝛ
Greiner þar ad hallda

Og er hin fyrsta/ vm Hofdinglans Son siukan.

Huar af vier lærum

Ad aller Mestu Rijker z Fatæker/ Vnger z Gamler/ eru daudleger/ z allskyns Sottum z siukdome vndergiefner/ Synd arennar vegna/ og Dauden hlijfer øngu um/ huørke Vngum nie Gømlum/ Þar fyrer vere eingen ohræddur vm sig/ nie athugalaus/ helldur life alla Tijma j Guds Otta/ bæde Vnger og Gamler/ s[illegible] Dauden kome ecke oforvarandis yfer þa/ og ad þeir verde ecke vtiluckter fra Guds Rijke eilijflega/ so sem skiede þær Fauijsu Jonfrwrnar.

Aunnur Greinen

Hlyder vppa þann Konunglega Mann sem ferdadest til Christum/ vegna sijns siuka Sonar/ og bidur hann ad koma of
an

an z hialpa hønum/og sijdan þar epter vard trwande med ollu sijnu heimkynie.

Huør ap vier meigum læra / Fyrst

Nuar til sa heilage Nyskross er gagnle gur/þuiad lijka so sem þisse Konunglege Madur/hefde ecke(kanskie) omakad sig til Christum/hefde Neyd og Siukdoms hns Sonar ecke þrengt hønum þar til So eru og marger sunnader / ad þeir mundu alldrei eda allsijted huxa vm Guds Ord/ef ad Gud vitiade þeirra ecke/med Krosse og Motgange/ enn sijdur trwa/ vtan þeir sæe Teikn z stoormerke. Þar fyrer er tilheyrelegt/ad huør Madr bere þolenmoodlega Herrans Christi Kross/ og hanns føodurlega Nrijs.

Þar næst siaum vier þad Epterdæme ástar og Elsku / sem forelldrarner ha fa til Barnanna/z huørsu opt þr barn anna vegna/bera margan swra Suei ta/Nuørs vegna Bornen ætte sijdar me tr þeim þui meira Þacklæte ad sijna.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad

þegar so skiedur/ ad Gud bænheyrir oss/ og tekur af oss Krossen og Motgangen þa skulum vier ecke jafn snart gleyma þui / so sem margur giører/ helldur med kienna z játa þad sie Guds verk/ z styrkia vora Tru þar mz/ med Þacklæte fyrer Gude.

þridia Greinen

Nyder vppa Herran Christū/ ā j fyrstu talade miog hardlega til þessa Konungs enn veiter hm̄ þo vm sijder sijna Bon/ z heilbrigdan giører hans Son.

Huar af vier meigum læra/ Fyrst

Ad Jesus christur er vissulega sañur Gud z kañ ad hialpa j huørskyns Neyd og Motgange/ Enn þo hann stundum læte sem vilie hann ecke hialpa / þessa hans vijsu skulum vier læra ad þeckia z þreytast ecke a Bænenne/ helldur giøra so sem sa Konunglege Madur giørde/ ad hallda oss fast vid Bænaakallid/ z vona vissulega ad Gud mune bænheyra oss

Þar næst lærum vier hier/ huørsu aum

kr

er og Bankruader Mest vier erum / og ad Gud eii naumlega ad koma oss til sin rar Truar og Jdranar/ þo ad hann lat- te oss sla Dasemdarverk og Jardleiki er. Þar fyrer skulum vier lijda þolenmod lega/ þo ad Gud take stundum hart a oss og straffe oss med Nrijse og Molgange þui þad sama verdur oss fyrer bestu.

Fiorda Greinen

Talar vm Þiona Þss konunglega Mans sins/ ä af Glede z fognude koma a mote synum Nerra/ og kunngiora honum/ ad hans Sonur sie heilbrigdur orden.

Huar af vier lærum/

Ad Þionustufolke j husriu Nwse be re ad giora þetta tuent. Fyrst/ þegar Nwsbonda Nussins/ eda hans Bornum geingur jlla/ þa skulu Niwen hafa hiart anlega Medaumkan/ og bidia fyrer þm til Guds. Þar næst/ þegar þeim er batit ad/ þa skule Þionarner samfagna þeim z med þm þacka Gude fyrer syna Nad og Myskun/ so sem ad giordu Þienarar

 þess

þess Konunglega Maksins/ Huar fyrer þeir verda hier tilheyrelega prijsader.

Bænen.

Almattuge eilijfe Gud/ Þu sem þyrer Nafn og Verdskulldan þijns Sonar Jesu Christi/ hefur tilsagt og lofad/ off Syndanna fyrergiefningu/ Riettlætenu/ og eilijfu Lijfe. Vier bidium/ upplys og vek vor Hiörtu/ med heilögum Anda þijnum / so ad vier j öllum Naudsynium vorum/ og Freistingum/ kunnum daglega leita Hialpar j hia hönum/ og þyrer eina örugga Tru og Von/ til hans Orda/ og Fyrerheita/ mættum vier fa og ödlast þad vi er girnust/ og verda vm sijder eilijflega Salu holpner/ Fyrer þinn Son Jesum Christum AMEN

A allra Heilagra Messu

Evangelium Matth. 5.

ÞA er Jesus leit Folked/ gieck hann vppa Fialled. Og þa hann sette sig nidur/ geingu hans Læresueinar til hans. Og hann lauk sinn Munn upp/ kiende þeim og sagde. Sæler eru þeir

sem

sem andlega eru Voladar/ þuiad þeirra er Himnarijked. Sæler eru þeir sem harma/ þuiad þeir munu huggader verda. Sæler eru Hogværer/ þuiad þeir munu Jardrijked erfa. Sæler eru þeir sem̃ hungra og þysta epter Riettlætenu þuiad þeir munu sadder verda. Sæler erü Myskunsamer/ þuiad þeir munu Myskun hliota. Sæler eru hreinhiartader/ þuiad þeir munu Gud sia. Sæler eru Fridsamer/ þuiad þeir munu Guds Børn kallader verda. Sæler eru þeir sem̃ þyrer Riettlætesins saker eru sokter verda/ þuiad þeirra er Himnarijke. Sæler erud þier nær sem Mēñer hallmæla ydur og ofsokn veita/ og tala i giegn ydur alla Vondsku/ fyrer miñar Saker/ þo liugande. Fagned þier og vered glader/ þuiad ydar Verd

 kaup

kaup er gnoglegt a Himnum. Hviad so offsoktu þeir Spamennena / þa sem fyrer ydur voru.

Þetta Evangelium hefur tuær Greiner inne ad hallda

Og talar hin fyrre vm audkiefie z mark sem aller Christner hliota ad hafa/ hid jnnra og ytra sem enn lifa hier j Heime og sijdan skulu finnast j Tolu Guds vt valdra Barna j Himerijke eilijflega.

Huar af vier lærum/ Fyrst

Ad Guds Heilager eru med tuennu mo ke/sumer af þeim eru eñ nu lifande/ og beriast j mote Heimenum og Holldsins Weykleika/og sialfum Diöflenum / Og þeim er so hættad j þeirra Hiörtum og Hugskotum Sidum z framferde/ so sem Christur wtmalar hier/Eñ sumer heila ger hafa endad sijna Barattu hier/ og Lijfstunder / z hafa fyrer Truna feing ed Sigur/a øllum sijnum Ovinum/ Og þar vm stendur skrifad j ødrum Parte

þess

þessarar Mælegreinar. Þetta skulum vier vel og vandlega merkia/ so ad vier sieũ glader j Gude/ z þackum honũ sem enn nu a vorum Dogum safnar sier chrstelegre Kyrkiu hier j Heime/ og vardveiter hana/ Skulum vier þut leggia all Kapp þar a / ad vera sanner og riettet Limer og Lider þessarar somu christilegrar Kyrkiu og Christne.

Þar næst lærum vier / Ad þeir eru ecke aller Sæler nie heilager fyrer Gude/ sm Heimuren helldur vera Sala/ z ecke helldur eru þr aller ogiæfusamer / edur vantruader/ sem Heimuren fordæmer/ þuiad lifande Gud/ vmbreyter þssu optlega/ so ad hañ elskar þa ẽ hatader eru af Heimenum/ og hefur þa æskiæra. Eñ hatar þa sem pyrer Heimenum eru kostuleger huad vier skulum vel athuga z merkia so vier follum ecke j mistraust/ þo Heimuren hate oss z offsæke/ sieum og ecke helldur drambsamer edur athugalauser/ þo ad vier hefoũ lucku z medlæte j heimenu

 T

J pridia máta lærā vier hier/ Ad huør ſ vill vera riett chriſten madr/ z komaſt j tølu Gudz barna/ z hñs heilágra/ ſa hiñ ſame ſkal koſta Kapps þar a/ ad hafi ſie ſlijkur til Sinnis/ og alls Framferdis/ ſo ſem hier ſeiger/ og lijde þetta ſem hier ſkrifad ſtendur/ ellegar kiemur hñ ecke j Tølu nie Selſkap Heilagra/ Þuiad all er þeir ſem ødruvijs eru ſiñader/ z añad Athæfe hafa og Framferde/ enn hier ſtendur j þeſſu Gudſpialle/ þr verda vtelucktter fra Guds Barna Arfſkipte/ Þar vppa ma huør Madr reida ſig/ ſo hann drage ſig ecke a Tálar.

Huørnen er þeim þa hattad/ huørt ſinn ſslag hafa þeir/ z huijlijkt er þeirra Framferde og Athæfe/ ſem eru og nefnaſt hei leger j Heimenum ?

So talar Herran Chriſtur vm þa/ z ſeiger ad þeir ſieu/

1

Andlega Fatæker/ Pad er ad ſkilia/ þeir vitaſt ecker Riettlæte/ enguan Helge-

dom

dem/hafa med sialfum sier/ og girnast
þar fyrer ad bidia Gud/og þiggia af
honum sem er rijkur af Vijsdome/Riett
læte og Heilagleika/og ad øllum andle
gum Gæfum/þad þeim er gagnlegt til
sinnar Sæluhialpar.

2

Harmþrungner/ þad er/þeir sem har
ma z syrgia/So sem tilheyrelegt er syn
der sijnar og misgiørder/z eru hryggver
vegna Syndanna straffs z Refsingar
sem hanger yfer þeim sialfum/z øllum
audrum.

3

Hogværer/þ er/þr sem eru audmiuker
goder z fromer/ fyrergiefa ødrum giarn
samlega/þo þeim sie ranglega til giørt/
vilia helldur lijda Tion z skada/en þræ
ta/kijfa/og hafa kløgumal

4

hungrader z þyster epter Riettlætenu
þ er ad vilia/ þeir girnast af øllu Hiar
ta/ad aler Huter mætti fara vel fram

 þeckne

j Heimenum/z riettlelega. Þar næst gia nast þeir fyrer sig z adra/ ad verda hlut takar" þessa sama Riettlætis/sem Jesus Christur giefur z veiter þeim ollum sem a hañ trua z treysta/z stunda þar vppa af ollu Hiarta.

5

Myskunsamer/þad er/þeir sem ecke all einasta kieña j briooste vm þa sem nockud hafa ad lyda/helldur z so giora þeim til gooda/z eru Gustakagiarner vid þa/sem aumer eru/huor epter sijnum Efnum.

6

Hreinhiartader/ þad er so sem þeir eru fyrer Truna a Christum hreinsadur af ollum sokum z Syndum/ so leggia þeir alla astundan þar a epter fremsta meg ne z mætte/ad haga so huxunum/ordum vm z gierdunum/ad þeir saurgestecke j þessum/edur ap odrum Heime.

7

Fridsamer/þad er/þeir sem ecke ad eins eru packlater/z fyrer sijna persomu kosta

kaps

Kaps a/ ad hafa Frid z sampycke vid huorn Mann/ pad mogulegt er/ helldur z lika astunda ad satta z forlijka adra/ sem osampycker eru sijn a mille.

8

Þeir sem opsokter verda pyrer riettlæti sins saker/ z lijda Nid z Spott Christi vegna/ z liggia vnder Lygum z lastmælum pyrer sakleyse/ en forlata sig po vppa pa huggũ/ sm̃ fram̃ mun koma vid pa j Himna Rijke/ soddan lucku hafa pr Heiloga Spamen haft sem fordum da ga hafa vered.

Summer Greinen

Nlyder vppa pa gledeligu Farsælld/ z oendanlega huggun z Sælu/ sem Nei lager munu fa og odlast/ j eilijfu Lijfe/ peir sem vel hafa barest hier j Heime/ z vardveitt hafa Trwna/ z goda samvisku og peir ed nu par jnne stadpastlega blijfa allt til Enda.

Af pessare Grein lærum vier

Fyrst/ Ad a medan vier lifum hier j Hei

re/þa skulū vier ecke hyra so myked vm
tymanlega Lucku z olucku/so ō vm þ vo
nda z gooda/sem eilyflega varer epter lij
fed/so hólldlegt sine vm jardneska Hlute
l lnde ecke vor Hugskot nie Hiørtu.
Þar næst/ad stundlegur tyme veralldle
gs motgangs/er j onguan mæta makle
ur eda reiknande jafn vid þa Dyrd/sē
fram mun koma vid oss þa vier faum ad
erfa z eignast eilyft Lyf/z Himnaryke/
z høfum allskyns Føgnud z Sælu j þui
Himneska Fødur Landenu/z sia um Gud
Auglite til Auglitis/ nefnunst z erum
Guds Børn / Og erum Hluttakarar
alls þess gooda/sem Guds Heilager sku
lu fa z ødlast j eilyfu lyfe/ þar fyrer byr
iar oss/med Þolinmæde z godum Huga/
ad lyda h er j Heime/ Sotter z Siukdo
ma/ Kross z motgang/ z huad hellst sem
ad Høndum koma kann hier j Heime.
Ad sydusta lærum vier hier/huørnen vi
er allra best kunnum/ad heidra Guds hei
laga/sem er med þessum hætte/þegar vi
er hugsum vm þeirra Tru/ Von Þolen

mæde/ Nogvard/ Kiærleika/ z adrar chri
ſtelegar Dygder z Mañkoſtu/ ſem þeir
hafa haft/ z leggium alla aſtundan þar
a/ ad fylgia þeirra Fotſporum/ og verda
þeim ſem lykaſter / j otta z elſku Guds
og øllum Goodum Dygdum.

Bænen

O Þu Almattuge eilyfe Gud/ ſem villt giỏ
ra alla þyna Utvalda og elſkulega Sælu
holpna/ j þinum eingetna elſkulega ſyne Jeſu
Chriſto. Gief oſſ þinn heilaga Anda/ ad vier
kynnum ſo epterfylgia þinna Heilagra Trw/
Von og Kiærleika/ ad vier z med þeim/ mæt
tum verda Saluholpner/ fyrer hann þinn ſa
ma Son vorn Herra Jeſum Chriſtum/ ſem
med þier lifer og ryker/ j Einingu H. Anda/
eirn ſañur Gud fra Eilyfd til Eilyfdar
AMEN

XXII Suñudag epter Trin.

Evangelium Matth. 18.

JEſus ſagde til ſinna Læreſueina
Himnariike er lijkt vid eiñ Kon
ung

ung/ sem reikna villde vid Þiona sil- na. Og er hañ tok til ad reikna / kom eirn þyrer hañ/ sa ed henum var skyllduḡ tiju Þushund Punda. Enn þa hañ haþde þad eige til/ sem hañ skyllde gialllda/ skipade Herran ad selia hann hans Hwsþreyu/ og so Børnen/ z alle ꝧ hñ ætte z borga þar med. Eñ sa Þi on þiell þrañ/ tilbad hann/ og sagde. Herra/ haþ Þolenmæde vid mig/ alle skal eg þier giallda. Eñ Herran sa au mur a þeim Þion/ z liet hañ lausan/ z gaþ henum vpp skulldena. Eñ þa hñ gieck vt/ þañ hañ eirn aþ siinum samla gs þionum/ sa ed henum ætte ad giall da hundrad Peninga/ þañ hinn sama handtok hañ/ greip þyrer Kuerkar hon nm/ dro hañ og sagde/ gialld ꝧ þu ert mier skylldugur: Og hans Samlags

Þion

Þion þiell fram̄ til Foota hans / bad hñ z sagde. Haf Polenmæde vid mig þui allt skal eg giallda þier. En hañ villde ecke. Helldur for j burt/ og liet hann j Dyblyssu/ þangad til hñ hafde borgad sijna Skulld. Enn sem hanns Stalbionar sau huad skiede/ vrdu þeir miøg hryggver vid/ komu og kuñgiørdu sijnum Herra allt huad ed giørst hafde. Þa kallade hans Herra a hañ/ og sagde til hans. Þu illur Þion/ alla þa Skulld gaf eg þier vpp / af þui þu beidder mig. Huørt byriade þier þa ecke mysk unsømum ad vera vid þiñ sam lags Þion / lijka sem ad eg var þier myskunsamur ? Og hans Herra vard reidur og ofurselldе hann Kuølarunum/ þangad til hñ hafde borgad/ allt þad hann var hønum skylldugur. So mun

mun z miñ himneskur Fader giora vid ydur/eß ad huør ydar sem eirn byrergie bur ecke ut aß Hiarta siijnum Brodur hans Misgiørder.

Petrs Gudspiall hefur þiora Parta edur Greiner

Af huøriñ hin fyrsta/er vm þañ Kong sem helldur strangan Reikningskap vid siñ Þienara/ so ad hann skipar ad selia hann/hñs Hwsfrw z Børn/z allt huad helst hann hefur j siñe Eigu/og bitala þar med siijna skulld

Huar aß vier lærum

Fyrst/ Ad allt vort Framferde og At hæfe til Orda og giørda/er augliost og openbert fyrer Almættugum Gude/ og huørsu leinge hñ hefur Þolenmæde vid oß/þa kiemur þad þo fram vm siijder ad hñ vill hallda vid oß strangan Reikning skap/ad vier giørum Skyrslu fyrer huørt vnytiu Ord/ sem framfer aß vorum Munne.

Þar næst lærum vier hier/Ad soddan Reikningskapur/mune verda þungur og skarpur/so ad hañ vill ganga/ecke allein asta j giegnum Ædar z Sinar/ helldur z so giegnum Lijf z Sæl/z giøra Him en og Jørd ofþraung øllum þeim sem ecke hafa bwest vid þessum Reikninge/ Þar fyrer liggur stoor Magt a/ad vier j Heime þessum/ skickum so voru Framferde og Athæfe/ad uær sem Reiknings Tijmen kiemur/sie þ j Dag edur a morgun/ad vier mættum standast fyrer Gude/med goodre Samvisku.

Aunnur Greinen

Nlyder vppa þañ Þienara/sem skylldigur var sijnum Herra/z þegar hñ hafdi ecke nockurn hlut til ad bitala/þa fellur hañ fram fyrer sijnum herra/bidur hañ vm Næd/ z fær hana.

Huär ap vier lærum

Fyrst/Ad þegar Gud vill ganga i riett vid oss/þa kann eingen Lifande Madur

ad

ad standast fyrer honum/ þuiad aller e[illegible]
um vier fyrer honum Aumer / Arme[illegible]
Syndarar/ z stondum j hns Reikning[illegible]
Bok/ liggur þui magt a/ vier audm[illegible]
um oss fyrer Gude/z bidium han vm f[illegible]
rergiefning vorra Synda.

þridia Greinen

Er vm þan Myskunarlausa Reikning
skap/sem sa Jlle Þienare hefur j fram[illegible]
vid sinn Samlagz Þion/huar med hann
storlega stygger sinn Herra.

Huar af vier lærum/

Ad þad er plagsidur þessa Heims/z
o geingz þad optast til/ad þegar Men
hafa feinged Nad og Vinskap Guds
verda þeir verre og Argare/en voru þeir
adur/leggia nyar skylldur ofan a gaml
ar/ z fordiarfa sig so med ollu/þar fyr
r vackte sig huor Madur/og misbrwke
Ec Nad og Myskun Guds/Enn sidz
ad hann syndge þar vppa/ Helldur þes
ar Gud fyrergiefur Syndernar/þa eig
um vier ad fordast þær þar epter / med

aller

ellre Kostgiæfne/og lisa epter Guds vill
ia og Hans Orde.

Fiorde Greinen

Eru þau þungu og alvarlegu Ord/med huorium Herran Jesus endar þetta Evangelium/seigiande. So mun og minn Himneskur Fader giora vid ydur/ ef ad þier fyrergiefed ecke af Hiarta huør og einn sijnum Broodur hans Misgiørder.

Huar af vier lærum

Ad lijka so sem Gud fyrergiefur oss af Nad z Myskun/allar Synder og so Skullder / so eigum vier ad fyrergiefa vorum Samchristnum naunga allar hans Avirdingar. Og huønar þad ecke skiedur / þa vill Gud tilreikna oss aptur vorar Skullder/so sem hier skiedur þann jlla og ogudrækna Þion/og mæla oss aptur med sama Mæler/ sem vier mælum ødrum/ Slijkt ætte ad hindra og hepta alla Reide og Langrækne / og huetia oss og vekia til christelegrar Hoogværdar.

Bænen

AlLmættugur eillijfur Gud/Vier jatum og vidurkiennum oss ad vera Auma og þat ij ka Syndara/og vor Synd og Skulld er stoor og ovmræðelega mijkel pyrer þier/ Enn vier þackum þier aþ öllu Hiarta/það þu heþur tekeð aþ oss þessa Skulidabyrde/ og lagt han vppa þinn elskulega Son Jesum Christum og heþur læted hañ bitala ꝛ borga þar pyrer/ Þar mz bidium vier þig/ad þu gieþer oss riett ta og sanna Tru/og styrer oss med H. Anda þijnum/hier j Heime/so vier kynnum ad liþa epter þijnum Vilia/og audsyna vorum Naunga alla ast og Elsku/ Hialp og Þionustu/og ad vier aþ leggium alla Reide ꝛ Heþnd/so vier ecke vppvekium þijna Reide yþer oss/helldur ad vier mættum alla tijma haþa þig pyrer eiñ Nadugan Födur a Himnum/pyrer þinn Son/sem med þier ꝛ H. Anda liþer ꝛ rijker pra eilijþd til Eilijþdar A M E N

XXIII Suñudag epter Tri.
Evangelium Matth. 22.

Þa geingu Pharisearner j burt/ ꝛ settu Raad saman/ ad þr þeing veitt hñ j Ordum. Og sendu til hans

sijna Lærefueina med Herodis Pienerum/ so seigiande. Meistare/ vier vitum pad pu ert sannsøgull/ z kiennet Guds Gøtu j Sanleika/ skeyter ei neckrum/ puiad pu ser eige ad Mannvirdingum. Par fyrer seigdu oss/ huad pier liist. Huert leyfest ad giefa Keysaranum Skatt eda eige? Enn pa Jesus formerkte pra flærttskap/ sagde hann: Huad freiste pier mijn Hræsnarar? Syned mier Myntena Peningsins: Og peir feingu honum Peningen. Jesus sagde til pra: Huers mynd z yfer skript er petta? Peir søgdu honum/ Keisarans. Pa sagde hann til pra/ Giefed pa Keisaranum/ huad Keisarans er/ z pad Gude/ huad Guds er. Og er peir heyrdu petta/ undrudust peir/ forlietu hann/ og geingu j burt.

 petta

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner inne ad hallda

Og er hin fyrsta/ Um þa kloku Rada
giørd sem Phariscarner brugga Herra
num Christo/ so ad þeir giete gripid
hann j Ordum.

Huar af vier lærum/ Fyrst

Ad ef Heimuren kan ecke Christo og
hans Orde Motstødu ad giora/med ma
gt og Ofride/ þa giører han þad þeigen
giarnan/med Lygum og Slægdum / þo
med soddan Klokskap/ z Kyndugleik/ ad
Madr skal ecke audveilldlega sia vid þui.

Þar næst/ Ad þad ber optsinnis til/ad
þeir sem syn a mille eru hiner Olmusta
Oviner/þeir verda bester viner/þegar ch
ristur er ødrumeigen/ z samsetia Skalka
Rad/enn þeir vtrietta lijted þar med/so
sem hier skiede/þuiad Gude j moote stod
ar eingenn Viska og eckert Rad / Þai
fyrer þegar so kann til ad bera/ þa skul
um vier ecke vndrast / enn sijdur hrædast
og skielfast / helldur bijfala Gude Søk
na

na/Hann man so til sia ad þeirra Athæ
gierder verde ad angur og til Dnytis.

Xunnur Greinen

Er su spurning/ huoria Phariseí næste
suikfsamlega setia fram fyrer Herran J
sum/ seigiande. Meistare/ Vier vitum al
þu ert Sannordur/ z ad þu kiennir vegi
Drottins riettelega/ z hirder ecke vm ne
ekurn/ þui þu ser ecke ad Mannvirdingu.
Seig þu oss þar fyrer/ huort þad er rietl
ad giefa Keisaranum Skatt edur ecke.

Huer ap vier meigum læra/ Fyrst

Ad Heimur þesse kann vel ad giefa
fogur Ord/ af fölsku Hiarta/ þar fyrer
liggur Magt a/ ad Guds Ords Þienar
... lidie Gud vm Skilning og Vÿsdom
... ad þeir siae vel vm kring/ so ad þeir
... ke suikia sig/ nie j Ordum veida.
Þar næst/ lijka sem Gydingar giora
.../ so pløgū vier ad giora/ þegar Gud
... vor med Straffe og Refsingum
þa er optast vor spurning/ huornen vier
... n verda lauser z liduger/ vm vort

Syndastraff/og settum oss j moote Ref
ingunne/med møglan og Oþolenmæde/
Allsika z Hundar plaga ad giøra/ad bij
ta Steinen þegar hønum verdur kastad
a þa/ett vm vorar Synder z Jllgiørder
huar med vier høfum Refsingena forþi
ent/hugsum vier eckert/so siarlægt er þ/
ad vier giørum Jdran/eda betrum oss
þar Gud vill þo giarnan mykia Refsin
gena/ ef vier ad eins giørū Boot og bet
ran/og læitum af Syndonum.

Tridia Greinen

Hlyder vppa þad Andsuar sem Herran
Christur giefur þessum Sendebodum/z
seiger/ giefed Keisaranum/þ Keisarans
er/eñ Gude/þad sem Guds er.

Huar ap vier meigum læra

Ad Evangelij Lærdomur/lastar eckt
nie fordæmr veralldlega Valldstiett/hell
dur styrker hana og stadfester/ og fyrer
bydur alla Vppreisn og Mootblastur/
og Vpphlaup. Þar fyrer giøra þr all
er ranglega/sem vnder Yfervarpe/z hyl
mingu

ringu Evangelij hallda z seigia/ad o
Balldstiorn sie ochristeleg/z vilia ecke
ia ad christner Mēn meige hafa verall
ega Balldstiorn med godre Samviſku
Þar næst ma hier læra/ad so sim Ni
rikt Guds rijke/ z veralldleg rijke Kon
ga z Keisara/eru miøg olijk z adskiliar
eg/ So er z su Hlydne adskilianleg o
fraleit/sim vier eigum huoriu Rijkenu
sig ad syna/Veralldlegre Balldstiett
um vier vndergiefner/mz Lijfe z Gotze.
Enn þar ad auke erum vier Gude vnde
giefner mz Saluñe/Hiartanu/z San
viſkuñe. Þar fyrer eiga Mēn ad hlyd
Gude framar eñ Mønnonum/Og þe
ar Yfervalldsmeñ vilia forhindra þ
Hlydne/ sem vier erum skylduger Gud
ad syna/þa eigum vier ecke þeim ad hl
da j nockurn mata/sem S. Petur av
ar med liosum Ordum/ Act. 5. og sta
fester med sijnu Epterdæme.

DRotten Gud Himneskur Fader/ Vier gi
um þier Packer/ad þu til þessa tijma he

ur giefed oss Frid/og myskunsamlega vardveitt fra Strijde + Ofride. Vier bidium þig/ Gief oss framveigis þijna nad/ad vier mættum otrast þig/+ lifa epter þijnum Vilia. Styr + stiorna voru Yfervallde/so ad ei forhindre þ þa hlydne/sem vier eigum þier ad veita/ helldu hialpa þar til/so vier mættum under þeirra Vallde / lifa j Fride + Roolegheitum/ alla Daga / + vm sijder fa + ödlast/christelegan Afgang og Eilijft Lijf/AMEN

XXIIII Sunudag epter Tr

Evangelium Matth. 19.

OG þa ed Jesus talade þetta hid sama til þeirra. Sia þu/ ad höfdinge nockur giekk ad/og tilbad hann/ seigiande. Herra/ mijn Dotter er nysalud/en þu kom/ + legg þijna Hond yfer hana/og mun hun lifa. Og Jesus stood vpp/ fylgde honum / og so hans Lærisueinar. Og sia þu/ ad Kona/huer ed hafst hafde Blodfall j to-

Iß ar/gieck a bak til vid hañ/ z snerte Falld hans Klædnadar. Þui hun sag de med sialfre sier. Eß ad eg mætta ad eins snerta hans Klædnad / mun de eg heilbrigd verda. Eñ Jesus sner est vid/ leit til heñar/ z sagde. Vertu Nughraust Dotter, Þijn Trwa giør de þig heilbrigda. Og a þeirre somu Stundu vard Konan heilbrigd. Og þa ed Jesus kom inn i Hoßdingians Hws/ z sa þar Lwdurþeytara z Bull, eran Folksins / sagde hann til þeirra. Vijked fra/ þuiad ecke er Stulkan da, ud/ helldur seßur hun. Og þr dárudu hañ. Eñ sm̄ Folked var vtdrißed/ gieck hañ þar inn/ og took vm heñar Hønd. Og Stulkan stood vpp. Og þtta Ry kte/ barst vt vm allt þad sama Land.

Þetta Evangelium heßur þiorar Greiner jñe ad hallda

Og er hin fyrsta/ vm Hofdingian/ sem kiemur fyrer Herran Christum/og bidur hñ vilie leggia Hond/yfer sijna framlid na Dotter/ so hun meige verda lifande.

Huar ad vier lærum þetta/ Fyrst

Huørsu ad Kross z Motgangur/giør er oss alla adra/eñ vier høfum ædur ver ed/so sem vier siaum a þessum Hofding ia/hñ verdur nu so audmiukur/af sijnum Hws Krosse og Motgange/ad hañ þik ist ecke ofgoodur ad ganga fyrer Herr an Christum/og falla hønum til Foota/ Huad hñ hefde aflars lated vera ogiort Þar fyrer skulum vier ecke lata oss þik ia fyrer ı/þo vier lijdum Kross og Mot gang neckurn/þuiad vier þurfum hans vid/ z hñ er oss miøg gagnlegur/z þarf legur ı mørgum Greinum.

Þar næst lærum vier hier/ Ad trwa so sem þesse Høfdinge giørde/þad er/vier skulum trua/ad Herran Jesus Christus kann ad vppueckia vora Framlidna Lijk ame/eñ þo þ þike fyrer vorre Skynseme

omøgulegt

ømsgulegt z spøttlegt/so s hr Spilmeñ giørdu hier/z fleire adrer/s slijkt hielldu å Spott z gys/z villdu ecke slijku trua.

Annnur Grejnen

Myder vppa þa blodsiuku Kuinnu/ sem geingur a bak til vid Herran Christum og snerter Falld hans Klæda/og verdur heilbrigd.

Huar af vier lærum tuent

Þad fyrsta/ Ad eingen Lækning kañ ad stoda nie hialpa/nema Gud Blessad ur/sem er ædstur Lækner/ giefe Nad og Lucku þar til/Þar fyrer eigum vier i øll um vorum Siukdomum z Sottarferlu n allra fyrst ad forlijka oss vid Gud/z sijd an þar epter/ad leita Lækarans (Sy rach 38.) Ef hañ er til/eñ sie hñ ecke fyrer Hende/ þa skulum vier byfala oss med Þolenmæde vnder Guds Hond.

Þad annad/ Þegar vier girnunst ad Gud vilie hialpa oss/ fra Sottum z Si ukdomum/z huørre annare Olucku/Þa skulum vier giørá/sm giørde þsse Kuiña

flya til Christum/ z med stødugre Bæn
og akalle/ bidia hñ vm Hialp z Hiastod
og vera oefadur/ þui huør sem bidur/ og
er Efasamur/ hañ fær eckert/ so sem S.
Jacob seiger.

Pridia Greinen.

Er vm þau Dasemdar Verk/ sem Herr
an lætur framkoma/ vid þessa siuka Ku
innu/ og þa framlidnu Dotter
Høfdingians.

Huar af vier lærum/ Fyrst

Ad Herran Jesus er vissulega sañur
Gud sem ecke ad eins kañ ad hialpa vr
Soottum z Siukdomum/ helldr z eirnen
ad vppvekia af Dauda þa Framlidnu/
Þar fyrer eigum vier ad jñflya og falla
til hans/ j allskyns Neyd z Mootgange
og giefa oss til Gudz/ þegar vier missum
vora æstvine og Naunga / og yfervin
na alla vora Sorg/ og vorn Harm/ med
þeirre Von/ ad Christur mune vppvekia
bæde oss og þa a Sijdasta Deige.

Þar næst lærum vier hier af / ad þo

Hing

ein ecki neyd sie so stór, ad Christur kun-
ne ecki med einu ordi hana burt ad taka,
þa dreger hañ þo opt vmis undan, so sẽ
skiedi þessa sjúku Kuinu, hu hlaut i
heil tolf aar ad bera sin þúnga Kross &
þjuklóm. Þr fyrer skulu vier læra, ad
skicka oss riettilega undir Krossinum,
og lata þan langa undandraatt ecke gjöra
oss ofþolenmoda, þt um sider mun Hiud
koma og hialpa oss, so framt sẽ oss vanter
ecke trua ok alled.

Fiorda Greinen.

Flyder vppa, hvörsu ad Herrañ Christur
vt dryfur Pyparana & Folkid, adur hn
vppveker þa framlidnu Dotter Forstö-
-ngans. þessi Grein kienu oss:
Ad so hiartanlega sem hn er þad kiært,
þegar madur trwir hans Ordi einfalldlega,
og vænter sier alls góds af hm, so þar
lega skigger hañ þad, þegar nöckur
vill ei medtaka hs Ord og Tyrerheit ong
rett trúudu hiarta, heldur efar þau,
heldur þau óvijs, adur spottar þau. Ikki
litte hvör Christen madur ad lærdast
&

z trua stadfastlega þui z Gud
hefur fyrirhetid z lofad, huorfu þugt
z þad þyker f' vorum skilninge.

Bænin:

Almattugur eilyfur Gud! þu z þ' þinn
Son Jesum Christum hefur lofad og til-
-sagt, ad fyrergiefa Syndirnar, og frelsa
oss frá þeim eilyfa Dauda, Vier bidjum þig,
Styrk oss mz þinum heil. Anda, so vier dag-
lega vonum i Trunni til þinn' nád' z Mysk-
-unnar, fyrer Christum, og ad vier holdum
oss fastlega vid þessa von; ad vier munum
ecki deyja, helld' sællega burtkolnaz ur þessu
Heime, z á deigi Domsins verda f' Jesu
Christi upprvakter til eilyfs-Lyfs.
Amen

XXV. Sunnudag eptir Tr.
Evangelium Matth 24.

Jesus sagdi til sina Læri sueina
Nær ed þi' siaed Suyuurding for-
eydslunar (af hvorri sagt er fyr'
Spamanen Daniel) standande i
helgu Stad. Huor z þ les hn hygge
þar ad.

... d. Nuerier þa eru a Gydinga La-
... / þa ... þeir a Fioll/ Og huer hann er
... Bare hn eige ofan ad taka ...
... vr siinu Nwse/ Og huor sm a akre
er / snue hann ei aptur/ ad taka vpp Kyr
... sinn. Enn wei Þungudum z Brioss
m...ingum a þeim Dogum. Af þui
bidid/ ad ydar Flootte verdi ecke vm ve
tur/ og eige a Þuottdeige. Þuiad þa
mun verda so stor Hørmung huilijk ei
ge var fra Vpphafe Veralldarennar
allt til þessarar Stundar/ og ecke hel-
dur verda mun. Og nema ad þesser dag
ar sieu styttir/ verdur eckert holld hólp-
-id. Enn f Vtvaldra saker þa skulu þr
Dagar styttast. Enn ef neckur seigr
þa til ydar/ siaed/ hier er Christus eda
þar/ þa skulu þier ecke þui trva. Þuiad
þar mūu vpprijsa Fals christar z

...s Spaamenn/ z þr munu giøra ſtoor
... ſkn z vndur/ ſo ad j villu munu leid
... ß ſkie mætte) einen vtvalder. Sia
... ſagda ydur þ þyrer. Nu eþ þeir
... ia til ydar/ ſiaed/ hnn er a Eydemoͤr
... a ganged eige vt/ ſiaed/ hnn er j La
... vßu/ þa trued eige. Þuiad liika ſm
Elldingvtgeingur aþ Vppgongu/ o g
ſkiin allt til nidurgongu/ liika ſo mu z
vera Tilkoma Mannſins Sonar. Þui
ad huar hellſt ſem Hræed er/ þangad
munu z Ernerner ſaþnaſt.

Þetta Evangelium heþur ꝥioꝛar
Greiner, ſu̅ ad, hallda.

Og ... hin fyrſta/ ſpadom vm ...
... areñar Jeruſalem/ z þar ...
...ung^r^/ ſ koma mu̅du yfer ...

Huar aþ vier lærum.

Ad m3 þui Gud heft ecke hlijft ...
... n folke/ helldr læted koma yfer ...
... z ſtoor^r^ ſorgar hørmu̅g^r^ z ... vegna

na þſſ opacklætis/ z añara ſynda/ þar ſkulū vier vackta oſſ fyrer þm Syndum huᵘ mz Gydingar forþientu ſoddā ſtraff z refſing/ z fyrer øllum ødrū Syndū/ z einkālega/ þa eigū vier ad kañaſt vid hñs vitiunar tijma/ þegar hñ nadarſamlega vitiar vor med ſijnu H. Orde/ z giefur oſſ þad hreint z omeingad.

Annnur Greinen

Er vm hiartanlega mz aumkan/ huørſu ad Herran Christur kiemer j brioſte vm þær Kuinur/ ſē a þm tijma eru þungad ar/ og hafa Barn a Brioſte.

Huar af vier læꝛum/

Ad midt j neydeñe miñeſt Gud a ſijna my ſkun/ z þegar hñ reþſar þſſu Heime veg na hñs Synda z opacklætis/ þa vill hñ myſkūa ſig yfer þa ſem hñ akalla/ huar med aller Riettruader meiga ſig hugga z treyſta vppa hñs myſkūſamlega Hialp z verndan/ ſo ſem Christr hier j Gudſp allenu/ amiñer ſijna/ ad þr ſkule bidia.

Þridia Greinen

Er eiñ ſpadōꝛ vm enda þſſa heims z hei

s Jesu christi hingadkõu til domsins
Huar ap vier lærum
Neimur þsse hlyt visselega ad hafa
[illegible]a/ z þegar þ s̄t tedz/ þa mū herran Je
s christz koma til domsins/ z safna ollū
[illegible] oldum j sitt Ryke/ eñ kasta ollū ogud
[illegible]gum nidz j helvijtis afgrun̄. Þar þ̄ skū
[illegible] vier ecke forlæta oss vppa þ̄ fallvall
[illegible] heim/ edz nockra adra þorgeingelega
[illegible]te/ helldz vpa þ tilkomāda z eilijfa lijf
ūda alleina vppa þ z ecker ānad/ z
[illegible] a s̄ Ærnerner safnast þāgad s̄ hræed
[illegible]/ so skulū vier a þm deigi/ safnast þāg
[illegible] s̄ herran christz er/ j hn̄s eilijfa ryke.
Storda Greinen.
[illegible]lyder vppa þær storu hørmūg" s̄ vera
[illegible] nu j heimenū/ adz seinaste dagz kiemz.
Huar ap vier lærum/ Fyrst
[illegible] vænta epter mørgū Sælgtætis døgū
[illegible] j heime/ helldz forlæta oss þar vppa
þui meir s̄ lydz ad þm seinasta deige
[illegible] verr mū þ gāga til j heimenū/ j ollū
[illegible]inū/ z skulū vier þar þ̄ bidia Gud ad
vilide af Næd z mijskun/ minka þær
hørmungar

Harmungar/z fodrlega ad forla z styrt
þa hørmũgar daga s̃ koma munu so sẽ
Herran Christur hier huggunarsamlega
fyrerheiter/seigiande/ ad þeir dagar sku
le styttast fyrer Vtvalda.
Þar næst/mz þui Dioffullen vill j moti
Heimsins enda/vera næsta oolmur til ad
vppvekia / ecke ad eins allra handa oluc
ku j Heimenum / þa mun hañ þo hellst
koma med allra handa Falskan Lærdom
z þad mun flestum þikia / ad þad mune
vera hreint Guds Ord/ þui er þørf og
Naudsyn ad bidia Gud/ad hñ vardveiti
oss þyrer allre Villu / og giefe ad vier
sieum stoduger allt til enda j Saññleikan
um/og tøkum oss vel j vakt/ad vier verd
um ecke suikner z a Tælar dregner med
Lygum z raungum Manna Lærdom
um/og ei helldur med Jardteiknum fal
skum/ edur nockurs konar furdanlegum
Giørningum og Tilburdum.

Bænen

DRotten Gud Himneskur Fader/Vier þøc
kum þier af öllu Hiarta/ad þu þyrer þitt

 Blessad

…ada Ord/heyrur leidt ✝ leyst fra þeirre
… adelegu Pauadomsins Villu/ og raungum
… ingum/ og hefur giefed oss Lios þins
heilaga Ords. Vier bidium þig/ Vardveit þet
… na H. Lios hia oss/og vardueit oss fyrr
… um Villum og Vantrunade/ Gief oss ad
… [illegible] eum ecke ohacklæter þine Gæzu/so sem
… ingar voru/ Ecke fyrerlijtum nie ofsækium
þ… Ord/helldur medtokum þad af ollu hia
… a/og riettum ✝ betrum vorn Lifnad og vo
… framferde/ ✝ setium alla vora Von ✝ Trw
… aust til þinnar Nadar og Myskunar/
… adar ✝ framflestodu þins elskulega Son
… med þier og H. Anda lifer og rijker
ad eilijfu AMEN

XVI Sunnudag epter Tri.

Euangelium Matth. 10.

I Þann Tijma. Andsuaradi Jesus
✝ sagde. Eg packa þier Fader ✝
… otten Himens og Jardar / ad þu
… ulder þetta fyrer Spekingum og Vit
… ngum/ ✝ openberader þad Smæling
… Ad sønnu Fader/ þuiad þad var so
… legt fyrer þier. Aller Hluter eru

mier vndergieꝼner aꝼ mijnum Fødur. Og eingen þecker Sonen nema Faderen/ ⁊ eingen þecker Fødurenn nema Sonuren/ og huørium ad Sonuren vill þ opꝼenbera. Komed aller til mijn ser Erꝼide haꝼed/ ⁊ þunga crud hladrer og eg mun endurnæra ydur/ Taked a ydur mitt Ok/ ⁊ læred aꝼ mier/ þuiad eg em hogrær ⁊ aꝼ Hiarta Lijtelatur og munu þier ꝼ iñā huijld Sálum ydrum/ þuiad mitt Ok er sætt/ og miin Byrde er liett.

þetta Evangelium heꝼur þriar
Greiner jnne ad hallda

Og er hin fyrsta þackargiørd/ Þar vor herra Jesus þackar sijnū himneska fødur
Huar aꝼ vier meigum læra/ Fyrst

Huørsu ad vor liuꝼe Lausnare Jesus Christus/ hefr øngua Þocknan a nockrs Mans ꝼordiørꝼun/ helldur so/ eins sem hann verdur af Hiarta hryggur vid L...

o iin ... Þeckkota

...a klæte heimsins/so er þar a mote h...s
... z Glede / þegar Menn vilia med
...a hans heilaga Ord/og betra sig a...
... Er þar fyrer tilheyrelegt/ad vier
he...dum oss so vid þad heilaga Evange
...i/ad Herranum Christo sie til Glede
...a ecke til Harms edur Styggdar.

...ar næst lærum vier/ad þeckia Heim
...ins Art z Natturu/ad hr Wijsu z hyg
...na/ fyrerlijta z forsmaa hellst Evange
...a z Guds Ord/enn sma Børn z smæ
...giar med taka þ. Þetta skulum vier
ecke lata oss forhindra/þo þad gange e...
... ins til a þessum Døgum/Vier sku...
... oss vackta vid þui/ad lataſt vita be...
... in Herran Christur / edur corriger...
...s Ord/ helldur trua þeim einfalld...
... Enn þo so sie vier kynnum eige vnder
...ida þau/edur skilia sem skylde.

Aunnur Greinen

...der vppa þau Ord sem hier standa/
... ker Hluter eru mier i Hendr feingner
... minum Fødr/Og eingen þecker So
... vtan alleinaſta Faderen/Og eingen
þecker

pecker Fødurenn/ vtan alleinasta Son
eñ/ z huørium Sonuren vill þ openbe

Huar aþ vier lærum þetta/ Fyrst
Ad vor liufe Lausnare Jesus Christ
sie sañur Gud/ huørium aller Hluter e
j valld giefner/ af sijnum Himneska F
ur. Þar fyrer kañ hann vel ad giøra
læta fram koma z skie/ huad hellst ha
vill / huad hañ bæde hier og añarstad
lofar oss og tilseiger. Þess skulum vi
af hønum vænta / og þar vppa skulu
vier fullkomlega forlæta oss.

Þar næst ma hier læra/ ad huør se
vill hafa saña Kyñing a Gude/ z þe
ia hañ riettelega/ hañ skal ecke leita þ
hia sijnum eigen Skilninge/ helldur hi
Herranum Christo/ hann vill giarnan
openbera oss Fødurenn/ og vijsa oss han
j sijnu H. Orde/ og pyrer siñ Dauda/ s
framt vier bidium hañ hier vm/ og hey
um hans Ord rækelega/ og lætum he
lagan Anda ræda vid oss.

Þridia Greinen

Er su agiæta Mælsgrein/ huør ed sten

j Nidurlæge þessa Gudspialls/ þul
tan Christur seiger. Komed til mīg
r sem erfided og erud þunga þiader
til endurnæra ydur. Læred af mier
eg er Nogvær/z af Hiarta Lytelætz
munu þier fiña huyld þ Sæler ydar
mitt Ok er bærelegt/ z mȳn Byrda
ett. *Huar ap vier meigum læra*
vor Herra Jesus Christus er alleina
vorum Sælum kañ ad veita Roo z
þ Syndeñe/Daudanū z Dioflenum
elvīte/z giora þa þungu Lögmal
byrde lietta. Þar þ skulū vier aller
a til hȳs z leita hia hm lijfgunar z
irnæringar/s erud þuingader/þreytt
mædder/j huørskyns neyd z motgan
þ kañ ad vera. Þar næst/ Ad
r s vill vera Herrās Christi læresuei
hñ hlytur ad taka vppa sig hȳs Ok
era hȳs h. Kross epter hm/med Þol
nægde z þre Tru/ Ad hñ sialfur Ner
Jesus/mune giora Krossen lijdanleg
z lettbæran. Þad pridia skulum
vier

vier læra af hm/ ad vera hogvæter
selmter/z giora so vid Naunga/s
sur hefur giort vid oss/z dasamlege
sed sina ast z Elsku/ Nogvard v
Lystelæte. Bænen

HErra Jesu Christe/Sonur Lifanda G
Gos/þu sem med Dyrdarvellde þinu a sijn
asta Deige ert komande/med öllum þinū ei
glasueitum/til ad dæma Lifendur + Dauda
+ sundur ad skilia Hafra fra Saudum. Vi
er bidium þig af öllu Hiarta/ Læt oss ecke
med þeim Ogudlegu Hofrum/kastast j eilij
ar Kualer/Helldur vegna Nadar og Mysk
unar þinnar/ þa læt þu oss þijnar Vtvalldar
Saudakindur/verda þier til hægre Handar/ so
vier mættum j Sælu og Lijkama/ verda ei
lijflega Sæluhölpner/ Þu sem lifer og rijker
med Födur + H. Anda/um allar Allder
AMEN

XXVII S. D. epter Tr.

Evangelium Matth. 17

OG sex Dogum þar epter/ took Je
sus med sier Petrum og Jacobum
z Johañem Brodur hans/z haf
de þa afsijdis vppa hatt siall/z vmmyn
dadr

ꝛest fyrer Hm/Og hans Asiana skein
a Sol/ Enn hans Klæde voru suo
h[illegible]rt sem Lios. Og honum birtust þeir
[illegible]ses z Elias/z toludu vid hñ. Eñ
[illegible]tur endsade z sagde til Jesu. Herra/
[illegible]er er oss gott ad vera. Ef þu villt
a vilium vier giora hier þriar Tialld
[illegible]der/þier eina/Moyſi eina/z Eliæ ei
[illegible]. Og þa hañ var þetta ad tala/siá/
[illegible] biart Sky/ vm skygde þa. Og siá/
[illegible] Rodden vr Skyenu sagde. Þesse
[illegible] Sonur miñ elskulegr/ad huorium mi
[illegible] vel þocknast/hlyde þier honum. Og
[illegible] Læresueinarner heyrdu þad/fiellu þeir
[illegible]añ a sijnar Asianer/og vrdu miog hr
[illegible]dder. Enn Jesus gieck til þeirra/took
[illegible] þeim og sagde. Standed vpp/z vered
[illegible]e hrædder. Eñ þa þeir litu vpp/sau
[illegible] onguan/nema Jesum alleinasta. Og
[illegible] þeir geingu ofan af Fiallenu/ baud
[illegible]sus þm/z sagde. Þier skulud onguum
[illegible]essa Syn seigia/þar til ad Manusins
[illegible]on er vpp aptur risen fra Dauda.

þetta

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner

[illegible] ista vm Herran Christum sem [illegible] Þad er / hann giørde sig dyrdlega [illegible] Lærefuueinum / so hans Andlit var [illegible] sem Solen / og hans Klæde vordu huijt sem Lios:

Huar af vier lærum

[illegible] m þa Dyrd / sem fram mun kom[illegible] [illegible] aida / a synum tyma aſtars Heim[illegible] [illegible] ar H. Ritning / ad ef vier lyktu[illegible] [illegible] ssburdenum z Motgangenum / þ[illegible] [illegible] vier z so verda hønu lyker j Dyrdeñe.

Aunnur Greinen

[illegible] Moysen z Eliam / huørsu ad þeir [illegible] høfdu samtal vid Herran Christ[illegible]

Huar af vier læru

[illegible] ga er eitt annad Lyf epter þett[illegible] [illegible] Vtvalder munu þeckia huør añan [illegible] og hafa Samtal og Vmgengne [illegible] n / og ad vysu bwa til samans j [illegible] rd z Glede / Og med þui so er / [illegible] vier ecke latta oss þitta myked þ þui [illegible] þetta lyflamlega hreyse / med þui v[illegible] [illegible] señs / ad vier høfum ad vænta slyk[illegible] [illegible] Dyrdar / Huørrar Fyrerfara [illegible] [illegible] Smeck / ad S. Petur fañ j synu [illegible] sagde: Herra / hier er oss gott [illegible] þu vilt / þa viliũ vier giøra þriar

Tialld

Tialldbuder/ þier eina/ Moyſe eina/ ꝛ Elia eina

Þridia Greinen

Er vm þa Rødd af Himnum/ ſem af Skyenu yfer Herran Chriſtum/ ſeigiande: Þeſſe er minn elſkulegur Sonur/ huør mier vel þocknaſt/ hønum ſkulu þier hlyda:

Huar af vier lærum/ Fyrſt

Ad vor Liufe Lauſnare Jeſus Chriſtus er viſſulega Sonur Guds/ og ad Gud Fader Himinrikur/ hafe hiartanlega Þocknan a øllum hans Orðum og Giørdum/ huad oſſ er miøg ſtor huggun/ bæde vm hans ſialfs Perſonu/ og ſo lyka vm þad Embætte/ huar fyrer hann er j þennan Heim komen. Þar næſt ma hier læra/ ad huør ſem vill þeckia Gud riettelega/ og kunna allar greiner chriſtelegs Lærdoms/ hn̄ ſkal ecke leita epter þeim hia ſiāc Skynſeme / Ecke helldur j hia þeim Veralldar vyſu/ helldur heyra þær og læra alleinaſta af Herranum Chriſto/ þad ſkulum vier vel merkia/ og ſetia þad j giegn øllum Villum/ ꝛ lyka j moote vorre Skynſeme/ ſem læſt vera klook j mørgu þui ſem Gud ahrærer.

Fiorda Greinen

Er vm þa oppalning ſem Herran Chriſtur gieffur ſinum Læreſueinum/ og ſeiger/ ad þeir ſkulu ønguum ſeigia fra þeirre ſyn ſem þeir ſau ꝛ heyrdu a Fiallenu/ fyrr en̄ hn̄ være af Dauda vppriſen.

Huar af vier ſkulum taka/ þetta

Vid prestum og Predikørum ber jafnan ad skikaster og synum Prediksnum/ eptet veiku Skilninge sinna Tilheyrenda/ z giefa börnum umecke megnan Mat/ helldur Miolk/ Setja ecki ofsnerda hungar Greiner fram fyrer þa einfollðu/ huiad ef Menn lata sterkt Vijn/ i forn't i-latt/ þa spillest Vijned/ en Ilated fordiarfast.

Bænen

HERRA Gud Himneskur Fader/ þu sem kallad hefur af Himnum ofan/ yfer þinum Syne Jesu Christo vorum Herra/ ad hann være þinn elskulegur Sonur/ huor þier vel þocknad est/ og baudst öllum Mönnum hönum og hans Ordum ad hlyda. Vier bidium þig/ Fyrergef oss allar vorar Synder/ j Nafne þyns Sonar Jesu Christi/ Lat oss niota hans Medalgaungu/ hans Arnadar z Fyrerboonar/ Upplys vor Hiörtu med þijnum Heilaga Anda/ Ad vier alla Tijma sieum heyruger z hlydug er hans ordum/ j huörium ad er Lijfed og Sahialpen/ z vier mættum so fyrer hann verda eilijflega Saaluholpner

AMEN

Endet Bokarennar.

